

Дорноговь аймгийн Даланжаргалан сумын нутаг
дэвсгэрт хэрэгжиж буй “Алагтогоогийн нүүрсний
ордын Хойд элдэв, Хойд алагтогоо хэсгийг ил
аргаар олборлох төсөл”-ийн 2024 оны Байгаль
орчны менежментийн төлөвлөгөөний хэрэгжилтийн
тайлан

/Тусгай зөвшөөрлийн дугаар : MV-019331/

/Регистрийн дугаар : 6463932/

ХЯНАСАН :

ХҮРЭЭЛЭН БУЙ ОРЧНЫ БОДЛОГО ЗОХИЦУУЛАЛТЫН

ГАЗРЫН АХЛАХ ШИНЖЭЭЧ

/_____/ (Ц. ЖАРГАЛНЭМЭХ)

БИЕЛЭЛТИЙГ ТАЙЛАГНАСАН:

“ГОВИЙН ШАНДАСТ ХҮЛЭГ” ХХК-ИЙН

ГҮЙЦЭТГЭХ ЗАХИРАЛ

/_____/ (ZHANG SHUN)

“ГОВИЙН ШАНДАСТ ХҮЛЭГ” ХХК-ИЙН

БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЭРГЭЖИЛТЭН

/_____/ (Б. ОТГОНБААТАР)



АГУУЛГА

НЭГ. ТӨСЛИЙН ТОВЧ ТАНИЛЦУУЛГА	5
1.1. Төслийн ерөнхий мэдээлэл	5
1.2. Төсөл хэрэгжүүлэгчийн мэдээлэл	5
1.3. Төсөл хэрэгжих нутаг дэвсгэр, талбайн байршил	5
1.4. 2023 оны ууулын ажлын гүйцэтгэл.....	6
ХОЁР. СӨРӨГ НӨЛӨӨЛЛИЙГ БУУРУУЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ХЭРЭГЖИЛТ	7
2.1.1. Замаас үүсэх тоосжилтыг бууруулах	8
2.1.2. Уурхайгаас 25 дугаар өртөө хүртэлх зам дагуу агаарын чанар	9
2.1.3. Хучилтгүй зам дээр тээвэр хийх, хурдны хязгаарлалт	10
2.1.4. Бутлуур орчмын техникийн хөдөлгөөнд хурдны хязгаарлалтыг мөрдүүлэх ..	11
2.1.5. Төслийн талбайд хурдны хязгаарлалтыг дагаж мөрдөх.....	12
2.1.6. Усалгааг үр дүнтэй зохион байгуулах	12
2.1.7. Ус ашиглах дүгнэлтийг холбогдох байгууллагаар гаргуулж	13
2.1.8. Гүний усны ашиглалтын худгийг барилгажуулах, эрүүл ахуйн бүс	13
2.1.10. Аливаа газар хөндөх үйл ажиллагааны өмнө шимт болон шимэрхэг	17
2.1.11. Засварын талбайг хүрээтэй, хатуу хучилттай болгох	17
2.1.12. Хуримтлуулсан хаягдал тосыг тусгай зөвшөөрөл бүхий газарт нийлүүлэх ..	17
2.1.13. Асгаралтын үеийн журам боловсруулах.....	18
2.1.15. Биотехникийн арга хэмжээг зохион байгуулах	19
ГУРАВ. НӨХӨН СЭРГЭЭЛТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ ХЭРЭГЖИЛТ	20
ДӨРӨВ. БИОЛОГИЙН ОЛОН ЯНЗ БАЙДЛЫГ ДҮЙЦҮҮЛЭН ХАМГААЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ ХЭРЭГЖИЛТ	21
4.1. Тарваганы популяцийг сэргээн нутагшуулах ажил.....	22
ТАВ. НҮҮЛГЭН ШИЛЖҮҮЛЭХ ШИЛЖҮҮЛЭХ НӨХӨН ОЛГОВОР ОЛГОХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ ХЭРЭГЖИЛТ	23
ЗУРГАА. ТҮҮХ СОЁЛЫН ӨВИЙГ ХАМГААЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ ХЭРЭГЖИЛТ ..	23
ДОЛОО. ОСОЛ ЭРСДЛИЙН МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ ХЭРЭГЖИЛТ	24
7.1. Замын хөдөлгөөний аюулгүйн дүрэм	25
7.2. Уурхайн талбайд гал түймрээс сэргийлэх.....	25
7.3. Шатах тослох материалын болон хаягдлыг түр хадгалах цэг	27
НАЙМ. ХОГ ХАЯГДЛЫН МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ ХЭРЭГЖИЛТ	28
8.1. Уурхайн үйл ажиллагаанаас гарч байгаа хог хаягдлыг бууруулах.....	29
8.2. “Аюултай хог хаягдал цуглуулах, хадгалах, дахин боловсруулах, устгах”	30



8.3. Батлагдсан маягт болон “Эх үүсвэрээс гарах хог хаягдлын кодчилсон жагсаалт”-ын дагуу хог хаягдлын тоо бүртгэлээ тухай бүр хөтөлж, тогтоосон хугацаанд тайлагнах.....	30
ЕС. ОРЧНЫ ХЯНАЛТ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ХӨТӨЛБӨРИЙН ХЭРЭГЖИЛТ	31
АРАВ. УДИРДЛАГА ЗОХИОН БАЙГУУЛАЛТЫН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ ХЭРЭГЖИЛТ	32
10.1. Малчны худгийг сэргээн засварлах	33
10.2. Оюутны сургалтын төлбөр олгох	33
10.3. Өвс тэжээл олгох.....	33
10.4. Өтөг бууц түрэх, хашаа саравч янзлах	33
10.5. Ахуйн хэрэгцээний түлшний нүүрс олгох	35
10.6. Монгол Улсын Ерөнхийлөгчийн санаачлагаар зохион байгуулагдах "Тэрбум мод үндэсний хөдөлгөөн" ажлыг хэрэгжүүлэх.	35
10.7. Хандив тусламж	35
АРВАН НЭГ. ТУХАЙН ЖИЛИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ ХЭРЭГЖИЛТИЙГ ТАЙЛАГНАХ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ.....	36

ХҮСНЭГТИЙН ЖАГСААЛТ

Хүснэгт 1-1. Төслийн талбайн эргэлтийн цэг	6
Хүснэгт 2-1. Сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний хэрэгжилт	7
Хүснэгт 2-4. Сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний хэрэгжилт	16
Хүснэгт 2-5. Сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний хэрэгжилт	19
Хүснэгт 2-6. Сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний хэрэгжилт	19
Хүснэгт 3-1. Нөхөн сэргээлтийн төлөвлөгөөний хэрэгжилт	20
Хүснэгт 4-1. Дүйцүүлэн хамгаалах төлөвлөгөөний хэрэгжилт.....	21
Хүснэгт 5-1. Нүүлгэн шилжүүлэх төлөвлөгөөний хэрэгжилт	23
Хүснэгт 6-1. Түүх соёлын өвийг хамгаалах төлөвлөгөөний хэрэгжилт.....	23
Хүснэгт 7-1. Осол эрсдлийн менежментийн төлөвлөгөөний хэрэгжилт	24
Хүснэгт 8-1. Хог хаягдлын менежментийн төлөвлөгөөний хэрэгжилт.....	28
Хүснэгт 9-1. Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрийн хэрэгжилт	31
Хүснэгт 10-1. Удирдлага зохион байгуулалтын төлөвлөгөөний хэрэгжилт	32
Хүснэгт 10-2. Оюутны сургалтын төлбөр	33
Хүснэгт 11-1. Нөлөөллийн бүсийн оршин суугчдад тайлагнах төлөвлөгөө.....	36



ЗУРГИЙН ЖАГСААЛТ

Зураг 1-1. Төслийн талбайн байршил.....	5
Зураг 2-1. Хойд элдэв уурхай болон 25 дугаар өртөө чиглэлийн замын арчилгаа	8
Зураг 2-2. Хойд элдэв уурхай болон 25 дугаар өртөө чиглэлийн замын арчилгаа	9
Зураг 2-3. Нүүрс тээврийн зам дагуу агаарын чанарын хэмжилт хийж буй байдал.....	10
Зураг 2-4. Хурдны хязгаарлалтын тэмдэг тэмдэглэгээ	10
Зураг 2-5. Хурдны хязгаарлалтын тэмдэг тэмдэглэгээ	11
Зураг 2-6. Хурдны хязгаарлалтын тэмдэг тэмдэглэгээ	11
Зураг 2-7. Бутлуур орчмын тэмдэг тэмдэглэгээ	12
Зураг 2-8. Усалгаа хийж буй байдал	12
Хүснэгт 2-2. Сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний хэрэгжилт	13
Хүснэгт 2-3. Сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний хэрэгжилт	14
Зураг 2-9. Шимт хөрсний овоолго болон ахилтанд өртсөн талбай	15
Зураг 2-10. Шинээр баригдаж буй засварын барилга	17
Зураг 2-11. Хаягдал тос ачуулж буй байдал	17
Зураг 2-12. Биотехникийн ажил (Чойрын богд хайрхан).....	20
Зураг 4-1. Тарвага сэргээн нутагшуулах ажил	22
Зураг 7-1. Аврах ангийн ангийн сургалт	25
Зураг 7-2. Аврах ангийн ангийн сургалт	26
Зураг 7-3. Онцгой байдлын газрын сургалт	26
Зураг 7-4. Аюултай хог хаягдал түр хадгалах болон хөрс саармагжуулах талбай	27
Зураг 8-1. Ангилан ялгах сав	29
Зураг 8-2. Бүх нийтийн цэвэрлэгээний ажил (төслийн талбайн хэмжээнд).....	29
Зураг 8-3. Хаягдал тос ачуулж байгаа байдал	30
Зураг 10-1. Өвс тараах ажил (2023 оны зураг)	33
Зураг 10-2. Хашаа, бууц түрэх ажлыг зохион байгууллаа	34
Зураг 10-3. Мод тарих ажлыг зохион байгуулав.....	35
Зураг 10-4. Даланжаргалан 100 жил шүдлэн нас	35



НЭГ. ТӨСЛИЙН ТОВЧ ТАНИЛЦУУЛГА

1.1. Төслийн ерөнхий мэдээлэл

“Говийн шандаст хүлэг” ХХК нь уг ордыг ил аргаар олборлон орон нутгийн болон тус суманд баригдах цахилгаан станцын хэрэгцээг хангах юм. Тус уурхайг ажиллуулснаар шууд болон шууд бусаар 130 орчим хүний ажлын байр бий болж, 1 ажилтны дундаж цалин 800.0-3500.0 мянган төгрөг хүрч байгаа нь орон нутгийн хувьд үр дүн болох ба үүний зэрэгцээ улс орон нутгийн төсөвт жил бүр 14 орчим тэрбум төгрөг оруулж байгаа дунджаар нүүрс борлуулалтын орлогын 19.9 %-тай тэнцэх хэмжээний хөрөнгө юм.

1.2. Төсөл хэрэгжүүлэгчийн мэдээлэл

Хэрэгжүүлэгч:

“Говийн шандаст хүлэг” ХХК

Төсөл хэрэгжүүлэгчийн мэдээлэл:

Улсын бүртгэлийн дугаар:

9019090139

Регистрийн дугаар:

6463932

Хаяг:

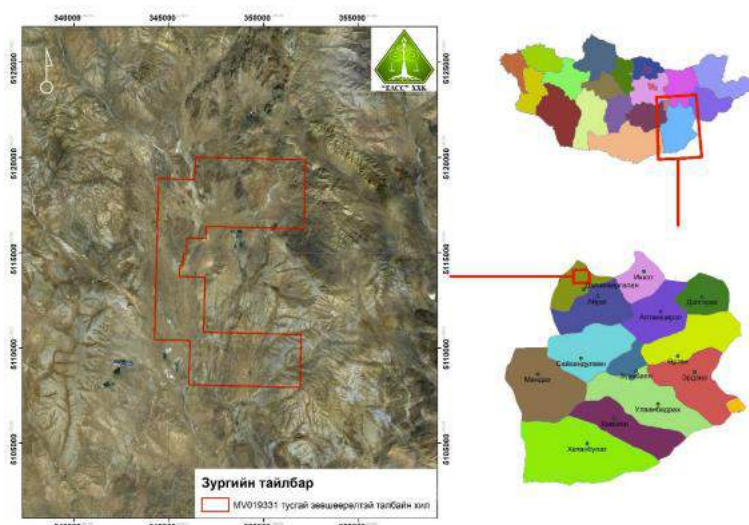
Монгол Улс, Улаанбаатар хот, Хан-Уул дүүрэг, 15 дугаар хороо, Романо Ресиденс, 904 тоот

Утас:

+(976) 86060111

1.3. Төсөл хэрэгжих нутаг дэвсгэр, талбайн байршил

“Говийн шандаст хүлэг” ХХК-ийн эзэмшдэг MV-019331 тоот ашиглалтын тусгай зөвшөөрөл бүхий Алагтогоогийн ордын Хойд элдэв, Хойд Алагтогоогийн хэсгийн Зүүн далан нэртэй чулуун нүүрсний орд нь Дорноговь аймгийн Даланжаргалан сумын нутагт орших ба Улаанбаатар хотоос зүүн урагш 270 км, УБ төмөр замын 25-р зөрлөг болон Улаанбаатар-Сайншандыг холбосон автотрансаас 24 км, Даланжаргалан сумаас баруун хойш 28 км зайд, 1:100 000-ны масштабтай байр зүйн зургийн L-49-62, L-49-63 тоот хавтгайд орших бөгөөд 5488.5 гектар талбайг хамарна.



Зураг 1-1. Төслийн талбайн байршил



Хүснэгт 1-1. Төслийн талбайн эргэлтийн цэг

Цэгийн дугаар	Уртраг			Өргөрөг		
	градус	минут	секунд	градус	минут	секунд
1	108	59	59.31	46	9	54.51
2	108	59	59.31	46	9	35.39
3	109	1	1.7	46	9	35.39
4	109	1	1.7	46	8	1.64
5	109	5	1.7	46	8	1.64
6	109	5	1.7	46	6	31.64
7	109	0	28.69	46	6	31.64
8	109	0	28.71	46	7	46.64
9	109	0	28.71	46	7	46.64
10	109	0	28.71	46	7	46.65
11	108	59	1.63	46	7	46.66
12	108	59	1.64	46	12	21.17
13	109	0	30.72	46	12	21.17
14	109	0	30.72	46	12	59.25
15	109	5	1.72	46	12	59.25
16	109	5	1.71	46	11	1.64
17	109	1	1.71	46	11	1.64
18	109	1	1.71	46	10	41.55
19	109	0	14.65	46	10	41.55
20	109	0	14.65	46	10	14.26
21	109	0	6.55	46	10	14.26
22	109	0	6.55	46	9	54.51

1.4. 2023 оны уулын ажлын гүйцэтгэл

2023 онд уулын ажлын төлөвлөгөөр хөрс 3,544.35 мян.м3 хөрс хуулж, 1,205.0252 мян.тн нүүрс олборлоно гэж төлөвлөгөөг боловсруулав. Хойд Элдэвийн ордод 2019-2022 ондуудад гүйцэтгэсэн геологи хайгуулын ажлын үр дүнгээр нөөцийн тодотгол тайланг 2022 оны 07 сарын 06 өдрийн дугаар ХХ-13-04 тоот Эрдэс баялгийн мэрэгжлийн зөвлөлийн дүгнэлт. 2022 оны 10 сарын 24 өдрийн дугаар Н-89 тоот Үндэсний геологийн албаны даргын тушаалаар нөөцийг ашигт малтмалын нөөцийн санд бүртгүүлсэн. Техник эдийн засгийн үндэслэлийг “Роял майнинг” ХХК – тай гэрээг байгуулаад хамтран ажиллаж байна техник эдийн засгийн үндэслэлийн дүгнэлт, тушаал нь гарсаны дараа уулын ажлыг төлөвлөгөөг дахин боловсруулж мэрэгжлийн байгуулагаар нь батлуулна. Ашиглалтын талбайд буюу ил уурхайн баруун талд “Говийн шилмэл зам”ХХК нь нүүрсийг нойтон технологиор баяжуулах үйлдвэрийг барьж байгуулаад улсын комисст хүлээлгэж өгөх бэлтгэл ажлаа хангамж байна. Жилийн хүчин чадал нь 1.5 сая.тн. “Монголын Алт” (МАК) ХХК технилогийн судалгааны төвд хийсэн баяжигджх чанарын судалгааны үр дүнгээр тооцсон тооцооны үр дүнд баяжуулах үйлдвэр нь 29.7%, үнслэгтэй, 4155 ккал/кг илчлэгтэй анхдагч нүүрсийг тунаах аргаар баяжуулсанаар 50.55% гарцтай 12.11% үнслэгтэй, 5400 ккал/кг баяжуулсан нүүрс, 27.05% гарцтай, 31.84% үнслэгтэй, 4084 ккал/кг илчлэгтэй засвсарын бүтээгдэхүүн гарна. Ашиглалтад оруулсанаар “Говийн шандаст хүлэг” ХХК-ний муу нүүрсийг угааж боловсруулна.



ХОЁР. СӨРӨГ НӨЛӨӨЛЛИЙГ БУУРУУЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ХЭРЭГЖИЛТ

Хүснэгт 2-1. Сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний хэрэгжилт

Бүлэг	Болзошгүй болон гол сөрөг нөлөөлөл	Сөрөг нөлөөллийг арилгах, бууруулах арга хэмжээ	Хамрах хүрээ	Нийт зардал (мян.төг)	Биелэлт	Биелэлт (%)
2.1 Агаарын чанарт үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах чиглэлээр						
2.1.1	Тээврийн хэрэгсэл, хүнд машин механизмын хөдөлгөөнөөс тоосжилт бий болох	Замаас үүсэх тоосжилтыг бууруулах зорилгоор замын засвар, арчилгааг тогтсон хуваарийн дагуу хийх	Уурхайн дотоод бол нүүрс тээврийн зам дагуу	6,000.0 ¹	Уурхайн болон 25 дугаар өртөө чиглэлийн тээврийн замыг эвдрэл гэмтэл үүссэн үед зам засварын ажлыг зохион байгуулж байгаа бол уурхайн дотоод зам талбайг тогтмол арчилгаа хийж ажиллаж байна (Зураг 2-1, 2-2).	100%
2.1.2		Уурхайгаас 25 дугаар өртөө хүртэлх зам дагуу агаарын чанарын хэмжилтийг хийх	Шороон зам	ОХШХ-т тусгагдсан	ОХШХ-ийн хэрэгжилтийн хүрээнд хавар, намрын улиралд 2 удаа хийж гүйцэтгэсэн байна (Зураг 2-3).	100%
2.1.3		Хучилтгүй зам дээр тээвэр хийх, хурдны хязгаарлалтыг анхааруулсан замын тэмдэг, тэмдэглэгээ байршуулна.	Шороон зам	3,000.0	Шаардлагатай цэгүүдэд тэмдэг, тэмдэглэгээг байршуулсан (Зураг 2-4, 2-5, 2-6).	100%
2.1.4	Анхдагч бутлуураас тоосжилт бий болох	Бутлуур орчмын техникийн хөдөлгөөнд хурдны хязгаарлалтыг мөрдүүлэх	Бутлуур орчим	Дотоод төлөвлөлт	Тогтмол хэрэгжүүлж ажиллаж байна (Зураг 2-7). Батлагдсан дотоод журмыг тайланд хавсаргав.	100%
2.1.5		Төслийн талбайд хурдны хязгаарлалтыг дагаж мөрдөх тухай журманд тусгаж өгөх	Төслийн талбайд	Дотоод төлөвлөлт	Журмын 6.2, 6.3-т тусгагдсан. Батлагдсан дотоод журмыг тайланд хавсаргав.	100%
2.1.6		Усалгааг үр дүнтэй зохион байгуулах	Төслийн талбайд	Дотоод төлөвлөлт	Салхи, шуурга, хуурайшилт зэргийг харгалзан усалгааны ажлыг дулааны улиралд тогтмол хийж ажиллаж байна (Зураг 2-8).	100%
	Агаарын чанарт үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах чиглэлээр хийсэн ажилд зарцуулсан нийт зардалын хэмжээ			Мян.төг	9,000.0	

¹ 2.1.1. Зарцуулсан түлш, ажилтны цалин, ажлын хэмжээг үндэслэн тооцсон болно.



2.1.1. Замаас үүсэх тоосжилтыг бууруулах зорилгоор замын засвар, арчилгааг тогтсон хуваарийн дагуу хийх



Зураг 2-1. Хойд элдэв уурхай болон 25 дугаар өртөө чиглэлийн замын арчилгаа хийж буй байдал



Зураг 2-2. Хойд элдэв уурхай болон 25 дугаар өртөө чиглэлийн замын арчилгаа хийж буй байдал

Үер ус, нүүрс тээврийн нөлөөгөөр технологийн зам эвдэрсэн үед зам арчилгаа засварын ажлыг өөрийн техник хэрэгсэл, хүн хүчийг ашиглан тогтмол хийж ажиллаж байна.

2.1.2. Уурхайгаас 25 дугаар өртөө хүртэлх зам дагуу агаарын чанарын хэмжилтийг хийх

Агаарын чанарын хэмжилтийн ажлыг Дорноговь аймгийн ус, цаг уур орчны шинжилгээний лабораторитой хамтран төслийн тоосжилт өндөр байх магадлал бүхий бутлуур, тээврийн зам дагуу гэсэн хоёр цэгт 5, 10 дүгээр саруудад нийт 2 удаа хэмжилт хийсэн. Хэмжилт судалгааны үр дүн, шинжилгээний хариуг тайлангийн ОХШХ-ийн хэрэгжилт хэсэгт дэлгэрэнгүй тусгаж өгсөн болно.



Зураг 2-3. Нүүрс тээврийн зам дагуу агаарын чанарын хэмжилт хийж буй байдал

2.1.3. Хучилтгүй зам дээр тээвэр хийх, хурдны хязгаарлалтыг анхааруулсан замын тэмдэг, тэмдэглэгээ байршуулна.



Зураг 2-4. Хурдны хязгаарлалтын тэмдэг тэмдэглэгээ



Зураг 2-5. Хурдны хязгаарлалтын тэмдэг тэмдэглэгээ



Зураг 2-6. Хурдны хязгаарлалтын тэмдэг тэмдэглэгээ

Хурд хэтрүүлэхгүй байх, технологийн бус замаар тээвэр хийх зэргийг жолооч нарт тогтмол анхааруулж хяналт тавьж ажиллаж байна.

Уурхайн дотоод зам талбай болон тээврийн зам дагуу холбогдох тэмдэг тэмдэглэгээнүүдийг байрлуулах, тэдгээрийн арчилгааг тогтмол хийдэг.

2.1.4. Бутлуур орчмын техникийн хөдөлгөөнд хурдны хязгаарлалтыг мөрдүүлэх

Тоосжилт хамгийн их үүсч болох хэсэг болох бутлуур орчимд ажиллах байгаа тээврийн хэрэгсэлийн жолооч нарт хурдны хязгаарлалтыг мөрдөж ажиллах тухай зааварчилгааг тогтмол өгөхөөс гадна холбогдох тэмдэг тэмдэглэгээ байрлуулсан.



Зураг 2-7. Бутлуур орчмын тэмдэг тэмдэглэгээ

2.1.5. Төслийн талбайд хурдны хязгаарлалтыг дагаж мөрдөх тухай журманд тусгаж өгөх

“Говийн шандаст хүлэг” ХХК-ийн “Хойд Элдэв” ил уурхайн замын хөдөлгөөний дүрмийн 6.2, 6.3-т бүх замын тэмдэг тэмдэглэгээ болон хурдны хязгаарлалтыг дагаж мөрдөх тухай тусгаж өгсөн ба нийт ажилчдад сургалт, зааварчилгаагаар дамжуулан тогтмол өгч ажиллаж байна. Батлагдсан журмыг тайланд хавсралтаар оруулсан болно.

2.1.6. Усалгааг үр дүнтэй зохион байгуулах

Төслийн үйл ажиллагаанд 40 тонн багтаамж бүхий 2 ширхэг усны машиныг зам талбайн усалгаанд ашиглаж байна.

Карьерын зам талбайн усалгаа болон бутлуурын зам талбайн усалгаа гэсэн 2 хэсэг талбайд тоосжилт ихтэй үед усалгааг тогтмол хийж ажиллаж байна.



Зураг 2-8. Усалгаа хийж буй байдал



Хүснэгт 2-2. Сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний хэрэгжилт

Бүлэг	Болзошгүй болон гол сөрөг нөлөөлөл	Сөрөг нөлөөллийг арилгах, бууруулах арга хэмжээ	Хамрах хүрээ	Нийт зардал (мян.төг)	Биелэлт	Биелэлт (%)
2.1. Гадаргын болон газрын доорхи усанд үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах чиглэлээр						
2.1.7	Унд ахуйн ус хангамжийн эх үүсвэрийн нөөц хомсдох, бохирдох	Ус ашиглах дүгнэлтийг холбогдох байгууллагаар гаргуулж орон нутагтай гэрээ байгуулан төлбөрийг төлөх	Төслийн хэмжээнд	33,287.894	Гэрээ байгуулсан. Төлбөрийг графикийн дагуу төлж байгаа. Ус ашиглуулах дүгнэлт, гэрээ, төлбөрийг тайланд хавсаргасан болно.	100%
2.1.8		Гүний усны ашиглалтын худгийг барилгажуулах, эрүүл ахуйн бүс тогтоох	Төслийн хэмжээнд	Дотоод төлөвлөлт	Барилгажуулсан, эрүүл ахуйн бүс тогтоолгосон. Тайланд хавсаргасан болно.	100%
#	Тайлангийн гадаргын болон газрын доорх усанд үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний хэрэгжилтэнд зарцуулсан нийт зардал			Мян.төг	33,287.894	

2.1.7. Ус ашиглах дүгнэлтийг холбогдох байгууллагаар гаргуулж орон нутагтай гэрээ байгуулан төлбөрийг төлөх

МУ-ын Засгийн газрын хэрэгжүүлэгч агентлаг “Усны газар”-ын гаргасан 2024 оны 09 дүгээр сарын 23 ны өдрийн 121 дугаартай ус ашиглуулах дүгнэлт, 2024 оны 10 дугаар сарын 01-ий өдрийн Умард говийн гүвээт-Халхын дундад талын сав газрын захиргааны А/38 тоот ус ашиглуулах дүгнэлтийг үндэслэн ус ашиглах гэрээг байгуулсан.

2.1.8. Гүний усны ашиглалтын худгийг барилгажуулах, эрүүл ахуйн бүс тогтоолгох

2023 оны 08 дугаар сарын 28-ий өдөр Дорноговь аймгийн Байгаль орчин, аялал жуулчлалын газраас 108°59’28.9”, 46°08’22.7” байршилд гүний худаг өрөмдөх 441 тоот зөвшөөрлийг авсаны дагуу дээрх байршилд гүний худаг өрөмдүүлсэн байна.

Дорноговь аймгийн Даланжаргалан сумын Засаг даргын тамгын газарт эрүүл ахуйн бүс тогтоолгох хүсэлт өгсөн.

Худгийн цооногт барилга барьж усны тоолуурыг суурилуулсан байна.



Хүснэгт 2-3. Сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний хэрэгжилт

Бүлэг	Болзошгүй болон гол сөрөг нөлөөлөл	Сөрөг нөлөөллийг арилгах, бууруулах арга хэмжээ	Хамрах хүрээ	Нийт зардал (мян.төг)	Биелэлт	Биелэлт (%)
2.1. Газрын хэвлийд учруулж болзошгүй сөрөг нөлөөллийг бууруулах чиглэлээр						
2.1.9	Газрын гадарга, хэвлий эвдэгдэх, доройтох, нөлөөлөлд өртөх	Хяналтгүйгээр газар хөндөхөөс сэргийлж аливаа газар хөндөх үйл ажиллагааг эхлүүлэхийн өмнө газар хөндөх зөвшөөрөл (ГХЗ) авах, олгох, Газарзүйн мэдээллийн систем (ГМС)-д бүртгэл хөтлөх	Төслийн хэмжээнд	Дотоод төлөвлөлт	2024 онд 32.75 га талбайд карьер тэлэлт хийсэн байна. Тэлэлт хийх үед газар хөндөх зөвшөөрлийн дагуу зөвшөөрөл авч бүртгэл хийсэн байна. Шимт хөрсний овоолгын талбайн хэмжээ 6.98 га, эзэлхүүн нь 378,151 м ³ байна.	100%
#	Газрын хэвлийд учруулж болзошгүй сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний хэрэгжилтэнд зарцуулсан нийт зардал			Мян.төг	0.0	



Зураг 2-9. Шимт хөрсний овоолго болон ажилтанд өртсөн талбай



Хүснэгт 2-4. Сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний хэрэгжилт

Бүлэг	Болзошгүй болон гол сөрөг нөлөөлөл	Сөрөг нөлөөллийг арилгах, бууруулах арга хэмжээ	Хамрах хүрээ	Нийт зардал (мян.төг)	Биелэлт	Биелэлт (%)
2.1. Хөрсөн бүрхэвчинд үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах чиглэлээр						
2.1.10.	Хөрсөн бүрхэвчийг хөндөж хуулах хадгалах	Аливаа газар хөндөх үйл ажиллагааны өмнө шимт болон шимэрхэг хөрсний гүнийг талбай тус бүрд тогтоож, тогтоосон хэмжээнд хуулж, хадгалах	Уурхайн үйл ажиллагааны хүрээнд	Дотоод төлөвлөлт	Байгаль орчин, Газар шорооны ажлын үед үржил шимт хөрс хуулалт , хадгалалт MNS 5916:2008 стандартын дагуу шимт хөрсийг хуулж, хадгалах ажлыг зохион байгуулж ажиллаж байна (Зураг 2-9).	100%
2.1.11.	Авто машины зогсоол, засварын талбайд санамсаргүй тохиолдлоор асгаралт үүсэн хөрсөн бүрхэвчийг бохирдуулах	Засварын талбайг хүрээтэй, хатуу хучилттай болгох	Хаягдал тос хадгалах талбай	Дотоод төлөвлөлт	Төслийн талбай дээр шинээр засварын цэг байгуулагдаж байна. Барилгын ажил одоогоор 90%-тай явж байна. Завсарын цэг байгуулагдаж дууссаны дараагаар талбайг бетондож, хатуу хучилттай болгох ажил хийгдэнэ.	50%
2.1.12.		Хуримтлуулсан хаягдал тосыг тусгай зөвшөөрөл бүхий газарт нийлүүлэх	Төслийн хэмжээнд	Дотоод төлөвлөлт	2024 оны 08 дугаар сарын 23-ны өдөр “Саус ресурс” ХХК-тай хийсэн гэрээний дагуу нийлүүлж ажиллаж байна. Одоогоор бид 10.2тн хаягдал тос нийлүүлсэн байна (Зураг 2-11).	100%
2.1.13.		Асгаралтын үеийн журам боловсруулах	Төслийн хэмжээнд	Дотоод төлөвлөлт	2023 оны 12 дугаар сарын 24 нд батлагдсан журмыг мөрдөж ажиллаж байна. Тайланд хавсралтаар оруулсан.	100%
#	Хөрсөн бүрхэвчид үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний хэрэгжилтэнд зарцуулсан нийт зардал			Мян.төг	0.0	



2.1.10. Аливаа газар хөндөх үйл ажиллагааны өмнө шимт болон шимэрхэг хөрсний гүнийг талбай тус бүрд тогтоож, тогтоосон хэмжээнд хуулж, хадгалах

Төслийн талбайд одоогоор 3 хэсэг талбайд шимт хөрсний овоолгыг үүсгэсэн байна. Шимт хөрсний овоолгын нэгдүгээр овоолгод 2.81 га талбайд 214016м³, хоёрдугаар овоолгод 1 га талбайд 26300м³, гуравдугаар олоолгод 3.17 га талбайд 137835м³ шимт хөрс хадгалсан байна (Зураг 2-9).

2.1.11. Засварын талбайг хүрээтэй, хатуу хучилттай болгох



Зураг 2-10. Шинээр баригдаж буй засварын барилга

Барилгын ажил одоогоор 90 хувьтай явагдаж байна. Шинэ засвар ашиглалтанд ормогц ойр орчмын талбайг хатуу хучилттай болгохоор төлөвлөн ажиллаж байна.

2.1.12. Хуримтлуулсан хаягдал тосыг тусгай зөвшөөрөл бүхий газарт нийлүүлэх



Зураг 2-11. Хаягдал тос ачуулж буй байдал

2024 оны 06 дугаар сарын 11-ы өдөр нийт 10.2 тн хаягдал тосыг нийлүүлсэн байна.



2.1.13. Асгаралтын үеийн журам боловсруулах

2023 оны 12 дугаар сарын 24 нд батлагдсан журмыг мөрдөж ажиллаж байна. Тайланд хавсралтаар оруулсан.



Хүснэгт 2-5. Сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний хэрэгжилт

Бүлэг	Болзошгүй болон гол сөрөг нөлөөлөл	Сөрөг нөлөөллийг арилгах, бууруулах арга хэмжээ	Хамрах хүрээ	Нийт зардал (мян.төг)	Биелэлт	Биелэлт (%)
2.1. Ургамлан нөмрөгийг хамгаалах чиглэлээр						
2.1.14	Төслийн үйл ажиллагаанаас ургамлан бүрхэвч доройтох	Ургамалжилтын судалгааг мэргэжлийн байгууллагатай хамтарч гүйцэтгэх	Төслийн талбайн хэмжээнд	2,000.0	Улирал тутам төслийн талбайн тогтсон мониторингийн цэгүүдэд ургамалжилтын судалгааны ажлыг хийж гүйцэтгэсэн. ОХШХ-ийн хэрэгжилтийн тайланд дэлгэрэнгүй тусгав.	100%
#	Ургамлан нөмрөгийг хамгаалах арга хэмжээний хэрэгжилтэнд зарцуулсан нийт зардал			Мян.төг	2,000.0	

Хүснэгт 2-6. Сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний хэрэгжилт

Бүлэг	Болзошгүй болон гол сөрөг нөлөөлөл	Сөрөг нөлөөллийг арилгах, бууруулах арга хэмжээ	Хамрах хүрээ	Нийт зардал (мян.төг)	Биелэлт	Биелэлт (%)
2.1. Амьтны аймагт учруулах сөрөг нөлөөллийг бууруулах чиглэлээр						
2.1.15	Хур бороо багатай, ган зудтай үед зэрлэг амьтан үхэж хорогдох	Ган зуд болон байгалийн цаг уурын хүнд нөхцөл үүссэн тохиолдолд зэрлэг амьтдыг хамгаалах Биотехникийн арга хэмжээг зохион байгуулах	Даланжаргалан сумын нутаг дэвсгэрт	2,000.0	Чойрын богд БНГ-т биотехникийн арга хэмжээг зохион байгуулсан. Цаашид уламжлал болгон жил бүр зохион байгуулахаар төлөвлөн ажиллаж байна (Зураг 2-12).	100%
#	Амьтны аймагт учруулж болзошгүй сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний хэрэгжилтэнд зарцуулсан нийт зардал			Мян.төг	2,000.0	

2.1.15. Биотехникийн арга хэмжээг зохион байгуулах

Чойрын Богд хайрханы зэрлэг амьтдын хэвтэр бүхий газруудад өвс тэжээл тавьж өгөх ажлыг зохион байгуулсан.



Зураг 2-12. Биотехникийн ажил (Чойрын богд хайрхан)

ГУРАВ. НӨХӨН СЭРГЭЭЛТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ ХЭРЭГЖИЛТ

Хүснэгт 3-1. Нөхөн сэргээлтийн төлөвлөгөөний хэрэгжилт

Бүлэг	Нөхөн сэргээлтийн зорилт	Нөхөн сэргээлтийн арга хэмжээ	Хамрах хүрээ	Нийт зардал (мян.төг)
3.1.	Техникийн нөхөн сэргээлт	Төлөвлөгдөөгүй	Төслийн талбайд	0.0
3.2.	Биологийн нөхөн сэргээлт	Төлөвлөгдөөгүй	Төслийн талбайд	0.0
3.3.	Татан буулгах хаалтад бэлтгэх	Төлөвлөгдөөгүй	Төслийн талбайд	0.0
#	Нөхөн сэргээлтийн төлөвлөгөөний хэрэгжилтэнд зарцуулсан нийт зардал			0.0



ДӨРӨВ. БИОЛОГИЙН ОЛОН ЯНЗ БАЙДЛЫГ ДҮЙЦҮҮЛЭН ХАМГААЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ ХЭРЭГЖИЛТ

Хүснэгт 4-1. Дүйцүүлэн хамгаалах төлөвлөгөөний хэрэгжилт

Бүлэг	Дүйцүүлэн хамгаалах зорилт	Хамгаалах арга хэмжээ	Хамрах хүрээ	Нийт зардал (мян.төг)	Биелэлт	Биелэлт (%)
4.1.	Дорноговь аймгийн Даланжаргалан сумын элдэв багийн нутаг дэвсгэрт хүний болон уул уурхайн буруутай үйл ажиллагааны нөлөөгөөр устаж, тоо толгой нь цөөрсөн тарваганы популяцийг сэргээн нутагшуулах	Тарваганы популяцийг сэргээн нутагшуулах ажлыг зохион байгуулах	Дорноговь аймаг, Даланжаргалан сум, Их нарт БНГ	24,856.4	Дорноговь аймгийн Даланжаргалан сумын Их нарт БНГ-т тарваганы популяцийг сэргээн нутагшуулах 5 жилийн төслийг эхлүүлээд 4 дэх жилдээ Их нарт БНГ-ын хамгаалалтын захиргаатай хамтарч ажиллаж байна.	100%
#	Биологийн олон янз байдлыг дүйцүүлэн хамгаалах арга хэмжээний хэрэгжилтэнд зарцуулсан нийт зардал			Мян.төг	24,856.420	



4.1. Тарваганы популяцийг сэргээн нутагшуулах ажил

Дорноговь аймгийн Даланжаргалан сумын Элдэв багийн нутаг дэвсгэрт хүний болон уул уурхайн буруутай үйл ажиллагааны нөлөөгөөр устаж, тоо толгой нь цөөрсөн тарваганы популяцийг сэргээн нутагшуулах ажлыг Их нарт БНГ-ын хамгаалалтын захиргаатай хамтран 2021 оноос 5 жилийн төслийг хэрэгжүүлэн 4 дэх жилдээ хамтарч ажиллаж байна.

Тус төслийн хүрээнд компанийн зүгээс тарваганы популяцийг хамгаалах байгаль хамгаалагчидийн цалин, унаа мотоцикл, бензин тосны зардал, судалгааны багаж хэрэгсэл, болон бусад зардал зэргийг бүрэн хариуцаж ажиллаж байна.

Тус төслийн хүрээнд санхүүжилт олгосон баримт, мониторинг судалгааны ажлын тайлан зэргийг хавсралт хэсэгт оруулсан болно.

Мөн түүнчлэн төрийн албан хаагчийн цалин бусад холбогдох зардал нэмэгдсэнтэй холбоотойгоор 2023 онд тарваганы популяцийг сэргээн нутагшуулах төслийн гэрээг шинэчлэн хийсэн.



Зураг 4-1. Тарвага сэргээн нутагшуулах ажил



ТАВ. НҮҮЛГЭН ШИЛЖҮҮЛЭХ ШИЛЖҮҮЛЭХ НӨХӨН ОЛГОВОР ОЛГОХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ ХЭРЭГЖИЛТ

Хүснэгт 5-1. Нүүлгэн шилжүүлэх төлөвлөгөөний хэрэгжилт

Бүлэг	Нөлөөлөлд өртөх иргэд	Нүүлгэн шилжүүлэх арга хэмжээ	Хамрах хүрээ	Нийт зардал (мян.төг)	Биелэлт	Биелэлт (%)
5.1.	Төслийн талбайд нүүлгэн шилжүүлэх, нөхөн олговор олгох ажил 2024 онд төлөвлөгдөөгүй байна.					

ЗУРГАА. ТҮҮХ СОЁЛЫН ӨВИЙГ ХАМГААЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ ХЭРЭГЖИЛТ

Хүснэгт 6-1. Түүх соёлын өвийг хамгаалах төлөвлөгөөний хэрэгжилт

Бүлэг	Нөлөөлөлд өртөх түүх соёлын өв	Хамгаалах арга хэмжээ	Хамрах хүрээ	Нийт зардал (мян.төг)	Биелэлт	Биелэлт (%)
6.1.	Биет болон биет бус өв	Төслийн ажилчдад Орон нутгийн харилцааны болон Соёлын өвийн зааварчилгаа өгөх, дурсгалт зүйлс олдох үед баримтлах журмыг танилцуулах	Төслийн үндсэн болон гэрээт компанийн ажилчид	Дотоод төлөвлөлт өөр	Төслийн талбайн хэмжээнд хийлгэсэн археологи, палентиологийн судалгааны ажлын тайлантай. Нийт ажилчдын сургалт зааварчилгааны үер ажилчдад мэдээлэл өгч ажиллаж байна.	100%
#	Түүх соёлын өвийг хамгаалах арга хэмжээний хэрэгжилтэнд зарцуулсан нийт зардал			Мян.төг	0.0	



ДОЛОО. ОСОЛ ЭРСДЛИЙН МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ ХЭРЭГЖИЛТ

Хүснэгт 7-1. Осол эрсдлийн менежментийн төлөвлөгөөний хэрэгжилт

Бүлэг	Болзошгүй аюул, осол, сөрөг нөлөөлөл	Урьдчилсан сэргийлэх, хамгаалах арга хэмжээ	Хамрах хүрээ	Нийт зардал (мян.төг)	Биелэлт	Биелэлт (%)
7.1.	Автомашины осол	Замын хөдөлгөөний аюулгүйн дүрэм,	Уурхайн талбай болон орон нутаг, улсын чанартай авто замууд	Дотоод төлөвлөлт	Ил уурхайн талбайд мөрдөж буй зөмөн хөдөлгөөний журмыг тайланд хавсаргасан.	100%
7.2.	Гал түймэр	Уурхайн талбайд гал түймрээс сэргийлэх, эрсдлийг бууруулах боломжтой бүх арга хэмжээг авах	Уурхайн талбай дахь бүх барилга байгууламжуудад	3,362.6	Сургалт, зааварчилгаагаар дамжуулан тогтмол хэрэгжүүлж ажиллаж байна (Зураг 7-1, 7-2, 7-3).	100%
7.3.	Аюултай бодис асгарах	Химийн бодис асгарсан, онцгой үед хэрэглэх багц, шингээгч материалыг зохих газруудад байрлуулах Ялангуяа шатах тослох материалын болон хаягдлыг түр хадгалах цэгийг хөрс бохирдохоос хамгаалж бэлтгэх, асгаралтын иж бүрдлийг бэлэн байлгах	Лаборатори, Уурхай, Ажилчдын байрны хэсэг дэх цэвэрлэгээний хэсэг	100.0	Төслийн үйл ажиллагаанаас гарч буй хаягдал тосыг 40 тн-ын ёмкостонд түр хадгалж “Саут ресурс” ХХК-тай байгуулсан гэрээний дагуу тогтмол нийлүүлж байна. ШТМ-аар хөрс бохирдсон тохиолдолд хөрсийг хусаж авч саармагжуулах талбай дээр асгах гэх мэт арга хэмжээг авч ажиллаж байна (Зураг 7-4).	100%
#	Осол эрсдлийн менежментийн төлөвлөгөөний хэрэгжилтэнд зарцуулсан нийт зардал			Мян.төг	3,462.0	



7.1. Замын хөдөлгөөний аюулгүйн дүрэм

“Хойд Элдэв” ил уурхайн замын хөдөлгөөны журмыг баталж тогтмол мөрдөн хэрэгжүүлж ажиллаж байна. Тухайн журам нь Монгол улсын замын хөдөлгөөний дүрэмтэй уялдуулан уурхайн дотоод нөхцөл байдалд тохируулан боловсруулсан болно.

Тайланд хавсралтаар батлагдсан журмыг хавсаргав.

7.2. Уурхайн талбайд гал түймрээс сэргийлэх, эрсдлийг бууруулах боломжтой бүх арга хэмжээг авах

Төслийн талбайд ажиллаж буй нийт ажилчдад өдөр тутмын зааварчилгаагаар галын аюулгүй байдлыг хангаж ажиллах тухай мэдээлэл өгөхөөс гадна мэргэжлийн байгууллагатай хамтарсан дараах хоёр сургалтыг тайлант онд хийж гүйцэтгэсэн байна.

ОНЦГОЙ БАЙДЛЫГ ГАЗРЫН ДЭРГЭДЭХ УУЛ УУРХАЙН АВРАХ 09-Р АНГИТАЙ ХАМТРАН ЗОХИОН БАЙГУУЛСАН НИЙТ АЖИЛЧДЫН СУРГАЛТ.

Тус компанийн ХАБЭА-н хэлтэс нь МУ-н “Гамшгаас хамгаалах тухай” “Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн тухай” “Газрын хэвлийн тухай” хуулиудыг үндэслэн болзошгүй аюул ослоос урьдчилан сэргийлэх, аюул, аюулд дөхсөн тохиолдол, ослын үед “Аюулын үед хэрэгжүүлэх төлөвлөгөө”-г хэрэгжүүлэн ажиллах, зохион байгуулхад сургах зорилгоор Онцгой байдлын дэргэдэх уул уурхайн аврах 09-р ангитай хамтран Хойд элдэвийн уурхайн ажлын байранд “Нийт ажилчдын” онолын сургалт зохион байгуулж уурхайн уул ашиглалт, үйлдвэр, гал тогоо, кемпийн нийт 142 ажилтан хамруулсан.

Сургалтад гал унтраагуур ажиллуулах, бүрэн бүтэн байдал шалгах, хангах, ажиллуулах заавар, гал гарсан үед авах шуурхай арга хэмжээ, гал унтраах заавар, цахилгааны аюулгүй байдал хангах, угаарын хийн хордлогоос урьдчилан сэргийлэх, ил уурхайн аюулгүй ажиллагаа, гамшгаас хамгаалах үйл ажиллагаа, аюулын дүн шинжилгээний талаар зааварчилгаа өгсөн.



Зураг 7-1. Аврах ангийн ангийн сургалт



Зураг 7-2. Аврах ангийн ангийн сургалт

ДОРНОГОВЬ АЙМГИЙН ОНЦГОЙ БАЙДЛЫН АЛБАТАЙ ХАМТРАН ЗОХИОН БАЙГУУЛСАН СУРГАЛТ

Тус компанийн ХАБЭА-н хэлтэс нь МУ-н “Галын аюулгүй байдлын тухай хууль”-ийн 17 дугаар зүйлийн 17.1, “Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн тухай хууль”-ийн 13 дугаар зүйлийн 13.1, 17 дугаар зүйлийн 17.1 дүгээр хэсгийг тус тус үндэслэн 2024 оны 04 дүгээр сарын 3-ны өдөр Дорноговь аймгийн Онцгой байдлын албатай хамтран Хойд элдэвийн уурхайн ажлын байранд “Галын аюулгүй байдал хангуулах” практик сургалт зохион байгуулж уурхайн уул ашиглалт, үйлдвэр, гал тогоо, кемпийн нийт 100 ажилтан хамруулсан.

Сургалтад гал унтраагуур ажиллуулах, бүрэн бүтэн байдал шалгах, хангах, ажиллуулах заавар, гал гарсан үед авах шуурхай арга хэмжээ, гал унтраах заавар, цахилгааны аюулгүй байдал хангах, угаарын хийн хордлогоос урьдчилан сэргийлэх талаар зааварчилгаа өгсөн.



Зураг 7-3. Онцгой байдлын газрын сургалт



7.3. Шатах тослох материалын болон хаягдлыг түр хадгалах цэгийг хөрс бохирдохоос хамгаалж бэлтгэх, асгаралтын иж бүрдлийг бэлэн байлгах

Төслийн үйл ажиллагаанд химийн бодис ашигладаггүй. Хөрс шатах тослох материалаар бохирдсон тохиолдолд хусч авах гар багаж хэрэгсэл болон техник хэрэгсэлийг тогтмол бэлэн байлгаж ажиллаж байна. Хэрэв хөрс ШТМ-аар бохирдсон тохиолд хөрсийг хусч авч зориулалтын саармагжуулах талбайд хаяж ажиллаж байна.



Зураг 7-4. Аюултай хог хаягдал түр хадгалах болон хөрс саармагжуулах талбай



НАЙМ. ХОГ ХАЯГДЛЫН МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ ХЭРЭГЖИЛТ

Хүснэгт 8-1. Хог хаягдлын менежментийн төлөвлөгөөний хэрэгжилт

Бүлэг	Хог хаягдлын ангилал	Сөрөг нөлөөллийг арилгах, бууруулах арга хэмжээ	Хамрах хүрээ	Нийт зардал (мян.төг)	Биелэлт	Биелэлт (%)
8.1.	Ахуйн болон үйлдвэрийн	Уурхайн үйл ажиллагаанаас гарч байгаа хог хаягдлыг бууруулах, дахин ашиглах, боловсруулах ажлыг үргэлжлүүлэн хэрэгжүүлэх	Төслийн хүрээнд	2,400.0	Төслийн үйл ажиллагаанаас гарч буй хог хаягдлыг ангилан ялгаж тусгай зөвшөөрөл бүхий ХХК-тай гэрээ байгуулан нийлүүлж ажиллаж байна (Зураг 8-1, 8-2).	100%
8.2.	Аюултай хог хаягдал	“Аюултай хог хаягдал тээвэрлэх, цуглуулах, хадгалах, дахин боловсруулах, устгах” журмын хэрэгжилтийг хангаж ажиллах	Төслийн хүрээнд	Дотоод төлөвлөлт	2024 оны 08 дугаар сарын 23-ны өдөр “Саус ресурс” ХХК-тай хийсэн гэрээний дагуу нийлүүлж ажиллаж байна (Зураг 8-3).	100%
8.3.	Ахуйн болон аюултай хог хаягдал	Батлагдсан маягт болон “Эх үүсвэрээс гарах хог хаягдлын кодчилсон жагсаалт”-ын дагуу хог хаягдлын тоо бүртгэлээ тухай бүр хөтөлж, тогтоосон хугацаанд тайлагнах	Төслийн хүрээнд	Дотоод төлөвлөлт	Батлагдсан маягтын дагуу аюултай хог хаягдлын бүртгэлийг хийж ажиллаж байна. Тайланд хавсаргасан.	100%
#	Хог хаягдлын менежментийн төлөвлөгөөний хэрэгжилтэнд зарцуулсан нийт зардал			Мян.төг	2,400.0	



8.1. Уурхайн үйл ажиллагаанаас гарч байгаа хог хаягдлыг бууруулах, дахин ашиглах, боловсруулах ажлыг үргэлжлүүлэн хэрэгжүүлэх

Дорноговь аймгийн Даланжаргалан сумын Засаг даргын тамгын газартай хог хаягдлын гэрээ байгуулж тус гэрээний дагуу хог хаягдлын төлбөр болох 2,400,000 (хоёр сая, дөрвөн зуун мянга) төгрөгийг тушаасан байна.

Төслийн хэмжээнд гарч буй дахивар хог хаягдлыг ангилан ялгаж цуглуулан сумын дахивар авах цэгт шилжүүлэн ажиллаж байна.



Зураг 8-1. Ангилан ялгах сав



Зураг 8-2. Бүх нийтийн цэвэрлэгээний ажил (төслийн талбайн хэмжээнд)



8.2. “Аюултай хог хаягдал тээвэрлэх, цуглуулах, хадгалах, дахин боловсруулах, устгах” журмын хэрэгжилтийг хангаж ажиллах

2024 оны 08 дугаар сарын 23-ны өдөр “Саус ресурс” ХХК-тай хийсэн гэрээний дагуу нийлүүлж ажиллаж байна. Одоогоор бид 10.2 тн хаягдал тос нийлүүлсэн байна.



Зураг 8-3. Хаягдал тос ачуулж байгаа байдал

8.3. Батлагдсан маягт болон “Эх үүсвэрээс гарах хог хаягдлын кодчилсон жагсаалт”-ын дагуу хог хаягдлын тоо бүртгэлээ тухай бүр хөтөлж, тогтоосон хугацаанд тайлагнах

Батлагдсан маягтын дагуу аюултай хог хаягдлын бүртгэлийг хийж техникийн ашигласан тос, хаягдал аккумулятор тээвэрлэх, цуглуулах, хадгалах, устгах үйл ажиллагаанд хийсэн урьдчилан сэргийлэх хяналт шалгалтын баримт бичиг, бусад мэдээллийн нэгтгэлийн хүснэгтийг бөглөж аймгийн байгаль орчны газарт илгээж ажиллаж байна.



ЕС. ОРЧНЫ ХЯНАЛТ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ХӨТӨЛБӨРИЙН ХЭРЭГЖИЛТ

Хүснэгт 9-1. Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрийн хэрэгжилт

Бүлэг	Хяналт шинжилгээ хийх үзүүлэлт	Хамрах хүрээ	Нийт зардал (мян.төг)	Биелэлт	Биелэлт (%)
9.1.	Агаарын чанар	Төслийн хэмжээнд	1,000.0	2024 оны орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрийн нэгтгэлийг тайланд хавсралтаар оруулсан.	100%
9.2.	Хөрсний чанар	Төслийн хэмжээнд	3,000.0	2024 оны орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрийн нэгтгэлийг тайланд хавсралтаар оруулсан.	100%
9.3.	Усны чанар	Төслийн хэмжээнд	4,500.0	2024 оны орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрийн нэгтгэлийг тайланд хавсралтаар оруулсан.	100%
9.4.	Ургамлын судалгаа	Төслийн хэмжээнд	500.0	2024 оны орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрийн нэгтгэлийг тайланд хавсралтаар оруулсан.	100%
9.5.	Амьтны судалгаа	Төслийн хэмжээнд	500.0	2024 оны орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрийн нэгтгэлийг тайланд хавсралтаар оруулсан.	100%
#	Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрийн хэрэгжилтэнд зарцуулсан нийт зардал		Мян.төг	9,500.0	



АРАВ. УДИРДЛАГА ЗОХИОН БАЙГУУЛАЛТЫН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ ХЭРЭГЖИЛТ

Хүснэгт 10-1. Удирдлага зохион байгуулалтын төлөвлөгөөний хэрэгжилт

Бүлэг	Хог хаягдлын ангилал	Нийт зардал (мян.төг)	Биелэлт	Биелэлт (%)
10.1.	Малчны худгийг сэргээн засварлах	2,000.0	Уурхайн ажилчдын тосгоны баруун урд хэсэгт байрлах малчны худгийг доторлох, 200 вольт тогтой холбож ус соруулах помп суулгах ажлыг зохион байгуулсан.	100%
10.2.	Оюутны сургалтын төлбөр олгох	34,111.630	2024 онд нийт 6 хүүхдийн сургалтыг төлбөрийг төлсөн байна.	100%
10.3.	Өвс тэжээл олгох	20,000.0	Орон нутгийн 24 өрхөд 50, 50 боодол өвс олгосон байна.	100%
10.4.	Өтөг бууц түрэх, хашаа саравч янзлах	2,200.0	9 өрхийн 11 өвөлжөөний бууц түрэх ажлыг зохион байгуулсан.	100%
10.5.	Ахуйн хэрэгцээний түлшний нүүрс олгох	11,400.0	38 өрхөд ахуйн хэрэгцээний 2 тонн нүүрс олгосон байна.	100%
10.6.	Монгол Улсын Ерөнхийлөгчийн санаачлагаар зохион байгуулагдах "Тэрбум мод үндэсний хөдөлгөөн" ажлыг хэрэгжүүлэх.	1,500.0	300 ширхэг улиасыг кемпын тохижилтонд зориулан тарьсан байна.	100%
10.7.	Хандив, тусламж	100,000.0	Даланжаргалан сумын 100 жилийн ойг тохиолдуулан номын хэвлэл болон хурдан морины бай шагналд зориулан 100,000,000 (нэг зуун сая) төгрөгийн хандив олгосон.	100%
#	Удирдлага зохион байгуулалтын төлөвлөгөөний хэрэгжилтэнд зарцуулсан нийт зардал	171,211.63		



10.1. Малчны худгийг сэргээн засварлах

Малчин өрх Чинбат, Дөөшкө нарын худгийг 220 вольт тогтой холбох, доторлох ажлыг зохион байгуулсан. Малчин Чинбатын худгийг барилгажуулсан.

10.2. Оюутны сургалтын төлбөр олгох

Төсөл хэрэгжиж эхэлсэн цагаас жил бүр багийн иргэдийн оюутны сургалтын төлбөр төлөх ажлыг жил бүр тогтмол хийж, боловсролыг дэмжиж ажиллаж байна.

Тайланд сургалтын төлбөр төлсөн баримтуудыг хавсаргав.

Хүснэгт 10-2. Оюутны сургалтын төлбөр

#	Овог, нэр	Төлбөрийн хэмжээ	Сургуулийн нэр
1	Э. Биндэрьяа	4,200,000	Их засаг олон улсын их сургууль
2	Б. Номин-эрдэнэ	6,757,500	Монгол Улсын Их Сургууль
3	Б. Дэлгэрчимэг	9,900,000	СЭЗИСургууль
4	Г. Нандин-Эрдэнэ	4,354,130	Монгол Улсын Их Сургууль
5	Д. Амараа	4,500,000	Их засаг олон улсын их сургууль
6	Л. Ариунболор	4,400,000	Их засаг олон улсын их сургууль
Нийт		34,111,630	

10.3. Өвс тэжээл олгох

Элдэв багийн өрхүүдэд өвөлжилтийн бэлтгэлд зориулж өвс тэжээл тараах ажлыг 2019 оноос зохион байгуулж ажиллаж байсан. Мөн түүнчлэн 2025 онд бид айл өрхүүдэд өвс тэжээл тараах, цас унасан үед зам талбай гаргах ажлыг уламжлал болгон жил бүр хэрэгжүүлж явахаар төлөвлөн ажиллаж байна. Цаг хугацаанаас хамаарч өвс тэжээл тараах ажлыг хараахан зохион байгуулж эхлээгүй байна.



Зураг 10-1. Өвс тараах ажил (2023 оны зураг)

10.4. Өтөг бууц түрэх, хашаа саравч янзлах

“ГОВИЙН ШАНДАСТ ХҮЛЭГ” ХХК-ийн нийгмийн хариуцлагын хүрээнд нөлөөллийн бүсийн 9 өрхийн 11 өвөлжөө, хаваржааны хашаа бууц түрэх ажлыг зохион байгууллаа.

Эрдэнэбат – “Сондуулын бууц”

Эрдэнэбат – “Морин толгойн бууц”

Ууганбаяр – “Улаанхудгийн бууц”

Дэлгэрцогт – “Зүлэгтийн бууц”

Түмэнжаргал – “Хөх амны бууц”



Т. Батбаяр – “Чулуутын бууц”
Энхжаргал – “Тойрмийн бууц”
Лхагвагэрэл – “Хэрээгийн бууц”
Охинбаатар – “Түрүүгийн шовхын бууц”
Охинбаатар – “Хар дэлийн бууц”
Төмөрчулуун – “Бор Өндөрийн бууц”



Зураг 10-2. Хашаа, бууц түрэх ажлыг зохион байгууллаа.



10.5. Ахуйн хэрэгцээний түлшний нүүрс олгох

Орон нутгийн иргэдэд жил бүр ахуйн хэрэглээний 2 тонн нүүрс олгох ажлыг тогтмол зохион байгуулж ажиллаж байна.

2024 онд бид 40 өрхөд хэрэглээний нүүрс олгохоор орон нутгийн захиргаатай тохирсон байна. Жагсаалтыг тайланд хавсралтаар оруулав.

10.6. Монгол Улсын Ерөнхийлөгчийн санаачлагаар зохион байгуулагдах "Тэрбум мод үндэсний хөдөлгөөн" ажлыг хэрэгжүүлэх.

Ажилчдын хотхоны баруун хэсэгт 300 гаруй хайлаас тарих ажлыг зохион байгуулж ажиллаа.



Зураг 10-3. Мод тарих ажлыг зохион байгуулав

Тус ажлын хүрээнд зарцуулсан түлш, операторын цалин хөлсийг тооцож үзвэл 1,500,000 /нэг сая зургаан зуун жаран мянга/ төгрөг зарцуулжээ.

10.7. Хандив түслэмж

Дорноговь аймгийн Даланжаргалан сум үүсч байгуулагдсаны 100 жилийн ойг тохиолдуулан мөнгөн хандив өгч хамтран ажиллаа.



Зураг 10-4. Даланжаргалан 100 жил шүдлэн нас



АРВАН НЭГ. ТУХАЙН ЖИЛИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ
ХЭРЭГЖИЛТИЙГ НӨЛӨӨЛЛИЙН БҮСИЙН ОРШИН СУУГЧДАД ТАЙЛАГНАХ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ
ХЭРЭГЖИЛТ

Хүснэгт 11-1. Нөлөөллийн бүсийн оршин суугчдад тайлагнах төлөвлөгөөний хэрэгжилт

Бүлэг	БОМТ-ий хэрэгжилтийг тайлагнах оролцогч талууд	Тайлагнах хэлбэр	Мэдээллийн агуулга	Биелэлт	Биелэлт (%)
11.1.	Дорноговь аймаг, ЗД, БОГ	Илтгэл тайлан	Өмнө жилийн болон тухайн жилийн -БОМТ-ний хэрэгжилт	Тайлан илгээсэн.	100%
11.2.	БОАЖЯ	Тайлан, төлөвлөгөө	Тухайн жилийн -БОМТ-ний хэрэгжилт	Хугацаа болоогүй	-
11.3.	Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний хэрэгжилтийг тайлагнах	ИНХ	Тухайн жилийн байгаль орчныг хамгаалах ажлыг зохион байгуулах	Элдэв багийн иргэдийн хурлаар танилцуулсан.	100%
#	Нөлөөллийн бүсийн оршин суугчдад тайлагнах төлөвлөгөөний хэрэгжилтэнд зарцуулсан нийт зардал	Дотоод төлөвлөлтөөр			

Хууль зүйн сайдын 2016 оны
А/204 дүгээр тушаалаар батлав.



МОНГОЛ УЛС
ХУУЛИЙН ЭТГЭЭДИЙН
УЛСЫН БҮРТГЭЛИЙН ГЭРЧИЛГЭЭ

000189610

2019.08.26

/ Бүртгэсэн он, сар, өдөр /

9019090139

/ Хувийн хэргийн дугаар /

6463932

/ Регистрийн дугаар /

Говийн шандаст хүлэг

Гадаадын хөрөнгө оруулалттай хязгаарлагдмал
хариуцлагатай компани

/ Хуулийн этгээдийн нэр, хариуцлагын хэлбэр /

Дүрэм

/ Үүсгэн байгуулах баримт бичиг /

Шийдвэр

1

2019.07.01

/ шийдвэрийн нэр /

/ дугаар /

/ он, сар, өдөр /

4923

/ код /

Авто ачаа тээвэрлэх

/ Үндсэн эрхлэх үйл ажиллагааны чиглэл /

1511

7730

Хоёрдогч түүхий эд боловсруулах

Уул уурхайн тоног төхөөрөмжийн түрээс, засвар үйлчилгээ

/ код /

/ Туслах эрхлэх үйл ажиллагааны чиглэл /

19.08.26~21.08.26

/ хугацаа /

1

/ зүлгүүдийн тоо /

266,000.0

/ өөрийн хөрөнгийн хэмжээ, мянган төгрөгөөр /

Улаанбаатар, Хан-Уул, 15-р хороо, Романо резиденс 9004 тоот, Утас1: 86060111, Утас2: Факс:

/ хуулийн этгээдийн албан ёсны хаяг /



Улсын бүртгэлийн ерөнхий газар
Хуулийн этгээдийн улсын
бүртгэлийн газар

/ бүртгэсэн байгууллагын нэр /

5296722
ГСТ6115 4118358564

Хуулийн этгээдийн үүсгэн байгуулах баримт бичигт оруулсан нэмэлт өөрчлөлтийн бүртгэл

Д/д	Нэмэлт өөрчлөлтийн агуулга	Бүртгэсэн	
		Огноо	Ажилтан тэмдэг
1	овогтой HUDEER-г Гүйцэтгэх захирал-р томилсныг бүртгэв.	2019.08.27	Г.Алтай 338
2	Эцсийн өмчлөгч 1 Иргэн бүртгэв.	2020.08.24	М.Монголжин
3	Үйл ажиллагаа эрхлэх хугацааг хугацаагүй болгов.	2021.09.09	Э.Эрдэнэбилэг
4	овогтой Chaolunghmandula-г Гүйцэтгэх захирал-р сонгосон(томилсон)-ыг бүртгэв.	2022.02.24	М.Монголжин
6	овогтой Zhang, Shun-г Гүйцэтгэх захирал-р сонгосон(томилсон)-ыг бүртгэв.	2023.04.25	С.Мөнхсанчир

Энэхүү гэрчилгээг хуурамчаар үйлдсэн этгээдэд Монгол Улсын хуулийн дагуу хариуцахаг хүлээлгэнэ.
Улсын бүртгэлийн гэрчилгээ засвартай бол хүчин үй.



* 0 0 0 1 8 9 6 1 0 *



АШИГТ МАЛТМАЛ АШИГЛАЛТЫН ТУСГАЙ ЗӨВШӨӨРӨЛ

Дугаар *MV-019331*

Ашигт малтмалын тухай Монгол Улсын хуулийн 26 дугаар зүйлийг үндэслэн

Дорноговь

аймаг /хот/-ийн

Даланзаддал

сум /дүүрэг/-ын

Зүүн далан

нэртэй газарт орших

5488.42

гектар талбай бүхий уурхайн талбайд

хуульд заасан нөхцөл, шаардлагын дагуу ашигт малтмал ашиглахыг

зөвшөөрч улсын бүртгэлийн

9011423138

тоот гэрчилгээтэй

“Тефис майнинг” ХХК

-д

энэхүү тусгай зөвшөөрлийг

2045.09.24

дуустал

хугацаагаар олгов.

Тусгай зөвшөөрөл хавсралтгүй бол хүчингүй.

КАДАСТРЫН
ХЭЛТСИЙН ДАРГА

Н.ЧИНБААТАР

2015 оны 9 сарын 24 өдөр

Улаанбаатар хот

0000051



ТУСГАЙ ЗӨВШӨӨРЛИЙН ГЭРЧИЛГЭЭНИЙ 1 ДҮГЭЭР ХАВСРАЛТ

MV-019331

Тусгай зөвшөөрлийн гэрчилгээгүй бол хүчингүй.

Дэс дугаар	Тусгай зөвшөөрөлд орох өөрчлөлтийн үндэслэл	Огноо, гарын үсэг, тэмдэг
001-NM	- Бүртгэв: Ашиглалтын тусгай зөвшөөрөл олгосон 2015.09.24, дуусах хугацаа 2045.09.24 - Тусгай зөвшөөрлийн 1 дахь/дэх жилийн төлбөрийг төлөв - Кадастрын хэлтсийн даргын 2015.09.11-ний 734 тоот шийдвэр	2015-09-24
002-TF	- Бүртгэв: Тусгай зөвшөөрлийг 9011384140 тоот улсын бүртгэлийн дугаартай Космо каол ХХК-д шилжүүлэх - Кадастрын хэлтсийн даргын 2016.09.21-ний 16 тоот шийдвэр	2016-09-21
003-FE	Бүртгэв: Тусгай зөвшөөрлийн 2 дахь/дэх жилийн төлбөрийг төлөв. Хугацаа 2016.09.24 – 2017.09.24 хүртэл	2016-09-29
004-FE	Бүртгэв: Тусгай зөвшөөрлийн 3 дахь/дэх жилийн төлбөрийг төлөв. Хугацаа 2017.09.24 – 2018.09.24 хүртэл	2017-10-03
005-FE	Бүртгэв: Тусгай зөвшөөрлийн 4 дахь/дэх жилийн төлбөрийг төлөв. Хугацаа 2018.09.24 – 2019.09.24 хүртэл	2018-09-21
006-FE	Бүртгэв: Тусгай зөвшөөрлийн 5 дахь/дэх жилийн төлбөрийг төлөв. Хугацаа 2019.09.24 – 2020.09.24 хүртэл	2019-09-26
007-TF	- Бүртгэв: Тусгай зөвшөөрлийг 9010090139 тоот улсын бүртгэлийн дугаартай Говийн шандаст хүлэг гадрадын 100% хөрөнгө оруулалттай ХХК-д шилжүүлэх - Кадастрын хэлтсийн даргын 2020.07.08-ний 240 тоот шийдвэр	 2020.07.08



ТУСГАЙ ЗӨВШӨӨРЛИЙН ГЭРЧИЛГЭЭНИЙ 2 ДУГААР ХАВСРАЛТ

MV-019331

Тусгай зөвшөөрлийн гэрчилгээгүй бол хүчингүй.

Дэс дугаар	Тусгай зөвшөөрөлд орох өөрчлөлтийн үндэслэл	Хүчин төгөлдөр талбайн хэмжээ /га/	Хасагдах талбайн хэмжээ /га/	Тусгай зөвшөөрлийн талбайн солбицлууд, огноо, гарын үсэг, тэмдэг		
				#	Уртраг	Өргөрөг
001-NM	• Ашиглалтын тусгай зөвшөөрлийг анх олгосон 2015.09.24	5488.42 Га	0 Га	1	108° 59' 59.31"	46° 9' 54.51"
				2	108° 59' 59.31"	46° 9' 35.39"
				3	109° 1' 1.7"	46° 9' 35.39"
				4	109° 1' 1.7"	46° 8' 1.64"
				5	109° 5' 1.7"	46° 8' 1.64"
				6	109° 5' 1.7"	46° 6' 31.64"
				7	109° 0' 28.69"	46° 6' 31.64"
				8	109° 0' 28.71"	46° 7' 46.64"
				9	109° 0' 28.71"	46° 7' 46.64"
				10	109° 0' 28.71"	46° 7' 46.65"
				11	108° 59' 1.63"	46° 7' 46.66"
				12	108° 59' 1.64"	46° 12' 21.17"
				13	109° 0' 30.72"	46° 12' 21.17"
				14	109° 0' 30.72"	46° 12' 59.25"
				15	109° 5' 1.72"	46° 12' 59.25"
				16	109° 5' 1.71"	46° 11' 1.64"
				17	109° 1' 1.71"	46° 11' 1.64"
				18	109° 1' 1.71"	46° 10' 41.55"
				19	109° 0' 14.65"	46° 10' 41.55"
				20	109° 0' 14.65"	46° 10' 14.26"
				21	109° 0' 6.55"	46° 10' 14.26"
				22	109° 0' 6.55"	46° 9' 54.51"
				2015-09-24 Д.Мягмарсүрэн		



ТУСГАЙ ЗӨВШӨӨРЛИЙН ГЭРЧИЛГЭЭНИЙ 1 ДҮГЭЭР ХАВСРАЛТ

MV-019331

Тусгай зөвшөөрлийн гэрчилгээгүй бол хүчингүй.

Дэс дугаар	Тусгай зөвшөөрөлд орох өөрчлөлтийн үндэслэл	Огноо, гарын үсэг, тэмдэг
008-PL	- Бүртгэв: Тусгай зөвшөөрлийг 9016001012 тоот улсын бүртгэлийн дугаартай Капитрон банканд барьцаалах - Кадастрын хэлтсийн даргын 2020.09.07-ны 332 тоот шийдвэр	1 АМГТГ КАДАСТРЫН ХЭЛТЭС УХА0595 2020.09.07
009-FE	Бүртгэв: Тусгай зөвшөөрлийн 6 дахь/дэх жилийн төлбөрийг төлөв. Хугацаа 2020.09.24 – 2021.09.24 хүртэл	1 АМГТГ КАДАСТРЫН ХЭЛТЭС УХА0595 2020.09.15
010-FE	Бүртгэв: Тусгай зөвшөөрлийн 7 дахь/дэх жилийн төлбөрийг төлөв. Хугацаа 2021.09.24 – 2022.09.24 хүртэл	1 АМГТГ КАДАСТРЫН ХЭЛТЭС УХА0595 2021.09.24

БАЙГАЛЬ ОРЧИН, АЯЛАЛ ЖУУЛЧЛАЛЫН ЯАМНЫ
ЕРӨНХИЙ ШИНЖЭЭЧ



Д. БАТМӨНХ

ШҮҮМЖ ХИЙСЭН: БАЙГАЛЬ ОРЧИН, АЯЛАЛ
ЖУУЛЧЛАЛЫН ЯАМНЫ ШИНЖЭЭЧ

Б. БАТБАЯР



**“ГОВИЙН ШАНДАСТ ХҮЛЭГ” ХХК-ИЙН MV-019331 ТООТ АШИГЛАЛТЫН
ТУСГАЙ ЗӨВШӨӨРӨЛТЭЙ “АЛАГТОГООГИЙН НҮҮРСНИЙ ОРДЫН
ХОЙД ЭЛДЭВ, ХОЙД АЛАГТОГООГИЙН ХЭСГИЙГ АШИГЛАХ”
ТӨСЛИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ НӨЛӨӨЛЛИЙН НАРИЙВЧИЛСАН
ҮНЭЛГЭЭНИЙ АЖЛЫН ТАЙЛАН**

**БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ НӨЛӨӨЛЛИЙН НАРИЙВЧИЛСАН ҮНЭЛГЭЭНИЙ АЖЛЫН
ТАЙЛАН БОЛОВСРУУЛСАН:**

“ЕАСС” ХХК-НИЙ ГҮЙЦЭТГЭХ ЗАХИРАЛ



Б.БОЛДБААТАР

ТӨСӨЛ ХЭРЭГЖҮҮЛЭГЧ:

“ГОВИЙН ШАНДАСТ ХҮЛЭГ” ХХК-ИЙН ГҮЙЦЭТГЭХ ЗАХИРАЛ



НУДЕЕР

БАЙГАЛЬ ОРЧИН, АЯЛАЛ ЖУУЛЧЛАЛЫН ЯАМНЫ
ЕРӨНХИЙ ШИНЖЭЭЧ

Д. Батмөнх

Д. БАТМӨНХ



“ЕАСС” ХХК

**“ГОВИЙН ШАНДАСТ ХҮЛЭГ” ХХК-ИЙН MV-019331 ТООТ АШИГЛАЛТЫН
ТУСГАЙ ЗӨВШӨӨРӨЛТЭЙ “АЛАГТОГООГИЙН НҮҮРСНИЙ ОРДЫН
ХОЙД ЭЛДЭВ, ХОЙД АЛАГТОГООГИЙН ХЭСГИЙГ АШИГЛАХ”
ТӨСЛИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ**

/2020-2024/

БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ БОЛОВСРУУЛСАН:

“ЕАСС” ХХК-НИЙ ГҮЙЦЭТГЭХ ЗАХИРАЛ



Б.БОЛДБААТАР

ТӨСӨЛ ХЭРЭГЖҮҮЛЭГЧ:

“ГОВИЙН ШАНДАСТ ХҮЛЭГ” ХХК-НИЙ ГҮЙЦЭТГЭХ ЗАХИРАЛ



HUDEER

Улаанбаатар хот 2020



**АШИГТ МАЛТМАЛ, ГАЗРЫН ТОСНЫ ГАЗРЫН
ДАРГЫН ТУШААЛ**

2020 оны 01 сарын 10 өдөр

Дугаар 7/04.

Улаанбаатар хот

**Техник-эдийн засгийн үндэслэл
хүлээн авах тухай**

Засгийн газрын агентлагийн эрх зүйн байдлын тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.4, Ашигт малтмалын тухай хуулийн 48 дугаар зүйлийн 48.4 дэх хэсэг, Эрдэс баялгийн мэргэжлийн зөвлөлийн 2019 оны 12 дугаар сарын 20-ны өдрийн т/19-17-08 тоот дүгнэлтийг тус тус үндэслэн ТУШААХ нь:

1. Дорноговь аймгийн Даланжаргалан сумын нутагт орших Космо коал ХХК-ийн MV-019331 тоот ашиглалтын тусгай зөвшөөрөлтэй Алагтогоогийн нүүрсний ордын хойд Элдэв, Хойд Алагтогоо хэсгийг ил аргаар ашиглах техник-эдийн засгийн үндэслэлийн тодотгол (II) - ыг хүлээн авсанд тооцсугай.

2. Хүлээн авсан техник-эдийн засгийн үндэслэлийн үйлдвэрлэлийн нөөцийг бүртгэж, геологийн нөөцөөс хөдөлгөөн хийхийг Нүүрсний судалгааны хэлтэс (М.Мэндбаяр)-т зөвшөөрсүгэй.

3. Техник-эдийн засгийн үндэслэлийн дагуу уулын ажил явуулах зөвшөөрөл олгох, хяналт тавьж ажиллахыг Нүүрсний судалгааны хэлтэс (М.Мэндбаяр)-т даалгасугай.

4. Техник-эдийн засгийн үндэслэлд тусгасан үйлдвэрийн хүчин чадал, техник, тоног төхөөрөмж, технологи, эдийн засгийн тооцоог өөрчлөх тохиолдолд уг техник-эдийн засгийн үндэслэлд тодотгол хийлгэж байхыг Нүүрсний судалгааны хэлтэс (М.Мэндбаяр)-т даалгасугай.

5. Дорноговь аймгийн Даланжаргалан сумын нутагт орших Космо коал ХХК-ийн MV-019331 тоот ашиглалтын тусгай зөвшөөрөлтэй Алагтогоогийн нүүрсний ордын хойд Элдэв, Хойд Алагтогоо хэсгийг ил аргаар ашиглах техник-эдийн засгийн үндэслэлийн тодотгол (II) - ыг диск, ЭБМЗ-ийн дүгнэлтийн хамт энэхүү тушаалыг хүлээн авсан өдрөөс хойш ажлын 5 өдөрт багтаан Эрдэс баялгийн мэдээллийн технологийн төвийн Геологийн баримтын төв архивд хүлээлгэн өгөхийг Космо коал ХХК-д даалгасугай.

ДАРГА

Х.ХЭРЛЭН

. 53700019



УУЛ УУРХАЙ, ХҮНД ҮЙЛДВЭРИЙН ЯАМ
АШИГТ МАЛТМАЛ, ГАЗРЫН ТОСНЫ ГАЗАР
ЭРДЭС БАЯЛГИЙН МЭРГЭЖЛИЙН ЗӨВЛӨЛИЙН
ДҮГНЭЛТ

2019 оны 12 сарын 20 өдөр

Дугаар Т/19-17-08

Улаанбаатар хот

Дорноговь аймгийн
Даланжаргалан сумын нутагт
орших MV-019331 тоот хайгуулын
тусгай зөвшөөрөлтэй
Алагтогоогийн нүүрсний ордын
хойд Элдэв, Хойд Алагтогоо
хэсгийг ил аргаар ашиглах төслийн
техник-эдийн засгийн үндэслэлийн
тодотгол(II) хэлэлцсэн тухай

“Космо Коал” ХХК-ийн захиалгаар “ШУТИС-н Уул уурхайн төсөл судалгааны төв” боловсруулсан Дорноговь аймгийн Даланжаргалан сумын нутагт орших Алагтогоогийн нүүрсний ордын хойд Элдэв, Хойд Алагтогоо хэсгийг ил аргаар ашиглах төслийн техник-эдийн засгийн үндэслэлийг Монгол улсын зөвлөх инженер С.Цэдэндорж зөвлөж, Монгол Улсын мэргэшсэн инженер Б.Мөнхбат шинжээчийн дүгнэлт гаргасан байна. Техник-эдийн засгийн үндэслэлийг Эрдэс баялгийн мэргэжлийн зөвлөлийн ТЭЗҮ хэлэлцэх салбар хуралдаанаар авч хэлэлцэж, дараах ДҮГНЭЛТ-ийг гаргаж байна.

1. Техник-эдийн засгийн үндэслэл нь Төслийн техник-эдийн засгийн үндэслэлийн танилцуулга, Ерөнхий мэдээлэл, Ордын геологи, хайгуулын ажлын үр дүн, Ил уурхайн олборлолт, Нүүрсний чанар, Дэд бүтэц, Байгаль орчин, Хөдөлмөр зохион байгуулалт, ажиллах хүч, Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуй, Зах зээлийн судалгаа, Төслийн санхүү, эдийн засаг зэрэг 10 бүлэг, дүгнэлт, хавсралт материал, хавсралт тооцоо бүхий 155 хуудас тайлбар бичиг, 11 хавсралт зургуудаас бүрдэж байна.

2. Ордын нөөцийг АМГ-ын даргын 2015 оны 4 сарын 30-ны өдрийн н/38 тоот тушаалаар Алагтогоогийн нүүрсний ордын Хойд Элдэв хэсгийн Баттай (А) нөөцийг 9160.4 мян.тн, бодитой (В)нөөцийг 5372.2 мян.тн, боломжтой (С) нөөцийг 51568.3 мян.тн, Хойд Алагтогоо хэсгийн бодитой (В) нөөцийг 7285.39 мян.тн, боломжтой (С) нөөцийг 5741.7 мян.тн гэж улсын нөөцийн нэгдсэн бүртгэлд бүртгэсэн байна.

3. Төсөлд үйлдвэрлэлийн нөөцийг бодохдоо ашиглалтын үеийн хаягдал 6.0% (590,340 тн), бохирдлыг 3.6%-аар (332,950 тн) авч тооцсон ба ордыг 7 жилийн хугацаанд ашиглах бөгөөд энэ хугацаанд 40.63 сая.м³ хөрс хуулж, 9.5

сая.тн нүүрс олборлохоор төлөвлөсөн байна. Жилийн хүчин чадал 1.5 сая.тн бөгөөд хөрс хуулалтын итгэлцүүр 4.13 м³/тн байна.

4. Алагтогоогийн ордын геологи болон уул техникийн нөхцөл экскаватор-автосамосвалын хослол бүхий тээвэртэй гадаад болон дотоод овоолготой, тээвэртэй ашиглалтын системээр ашиглах нь оновчтой гэж үзжээ. (Жилийн хүчин чадал нь 1.5 сая.тн)

5. Тус уурхайд Shangdong SWE440LC, Komatsu PC450-7, Hyundai R480LC-9, Volvo EC360CL, Kobelco 290 маркийн экскаватор тус бүр 1ш буюу нийт 5ш, 30 тн даацтай Howo автосамосвал 16 ш, Shangdong SWL-50 маркийн утгуурт ачигч 6ш, KQG-150 drill маркийн өрмийн машин 1ш зэрэг үндсэн тоног төхөөрөмжүүдийг ашиглахаар ТЭЗҮ-д тусгажээ.

6. "Космо Коал" ХХК нь Алагтогоогийн нүүрсний уурхайгаас олборлосон нүүрсийг нүүрсний агуулахад хураан борлуулахаар төлөвлөжээ.

7. Алагтогоогийн нүүрсний ордын давхраас бүрд агуулагдаж байгаа нүүрсний чанарыг тодорхойлох зорилгоор 2006, 2008, 2009-2011 онуудад өрөмдсөн цоонуудаас нүүрсний дээжийг авч Өмнөд Африкийн ВитЛаб, БНХАУ дахь "Эс Жи Эс", "Эс Жи Эс Монголиа" лабораториудад анхдагч нүүрсний шинж чанарыг тодорхойлуулах шинжилгээг хийж гүйцэтгэсэн байна.

8. Олборлолтын явцад техникийн болон биологийн нөхөн сэргээлтийн ажлуудыг MNS5915:2008, MNS5916:2008, MNS5918:2008, MNS5850:2008 зэрэг Монгол улсын стандарт зааварчилгааны дагуу гүйцэтгэж, тухайн бүсийн уур амьсгалын нөхцөл байдалд тохирсон мод, бутлаг ургамлаар биологийн нөхөн сэргээлтийн ажлуудыг хийж гүйцэтгэхээр зардалыг төсөлд тусгасан байна.

9. Байгаль орчныг хамгаалах нөхөн сэргээлт болон хаалтын зардалд нийт 4.073 тэрбум төгрөг зарцуулахаар тооцсон байна. Үүнээс байгаль орчны суурь судалгааны ажлын зардалд 41 сая.төгрөг, техникийн нөхөн сэргээлтийн зардалд 2.631 сая төгрөг, биологийн нөхөн сэргээлтийн зардалд 708 сая төгрөг, хаалтын зардалд 693 сая төгрөг зарцуулахаар тусгажээ.

10. Уурхайн нийт хөрөнгө оруулалтын хэмжээ 21.243 тэрбум төгрөг байна.

11. Төслийн нийт хугацаанд 479.087 тэрбум төгрөгийн борлуулалтын орлого олж, 359.576 тэрбум төгрөгийн зардал гарган, 45.431 тэрбум төгрөгийн цэвэр ашиг олж, хөрөнгө оруулалтаа ашиглалтын 3.13 жилийн хугацаанд нөхөхөөр тооцжээ.

12. Төслийн 7 жилийн хугацаанд нийт 26.850 тэрбум төгрөгийн үйл ажиллагааны мөнгөн урсгал бий болох бөгөөд 10%-ийн хорогдуулалтын норм тооцсон өнөөгийн цэвэр үнэ цэнэ 13.008 тэрбум төгрөг, өгөөжийн дотоод норм 40 % гарсан нь төсөл эдийн засгийн хувьд үр ашигтайгаар хэрэгжих боломжтой гэж үзжээ.

13. Төсөл хэрэгжсэнээр улс, орон нутгийн төсөвт төслийн хугацаанд 97.973 тэрбум төгрөгийг татвар төлбөр хэлбэрээр төвлөрүүлэх ба 73 хүний ажлын байр шинээр бий болохоор төсөлд тусгажээ.

14. Төсөлд шаардлагатай мэргэжлээр Монгол улсын иргэдийг бэлтгэх, тэдгээрийг ажлын байраар хангах, нийгмийн асуудлыг шийдвэрлэх, нийгмийн өмнө хүлээсэн үүргээ биелүүлж байгаль орчныг нөхөн сэргээх, хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн талаар холбогдох байгууллагуудтай хамтран ажиллаж байхыг ЭБМЗ-өөс даалгаж байна.

15. Техник, эдийн засгийн үндэслэл нь уншихад ойлгомжтой, цэгц дараалал сайтай, мэргэжлийн төвшинд чанартай сайн боловсруулсан, уурхайг эхлэн байгуулж үйлдвэрлэл явуулах бүхий л шат дамжлага буюу үйл ажиллагааг хамарсан, уулын ажлын төлөвлөгөө боловсруулах зэрэгт туслах үндсэн баримт бичиг болжээ.

16. Энэхүү техник, эдийн засгийн үндэслэл нь ЭБЭХ-ийн сайдын 2012 оны 04 дүгээр сарын 17-ны өдрийн 074-р тушаалаар баталсан "Ашигт малтмалын баялгийн урьдчилсан үнэлгээ, ашигт малтмалын ордын нөөцийг ашиглах боломжийн урьдчилсан үнэлгээ, уул уурхайн төслийн техник, эдийн засгийн үндэслэлд тавигдах үндсэн шаардлагууд ба техник, эдийн засгийн үндэслэл хүлээн авах журам"-ын дагуу гүйцэтгэгдсэн байна гэж үзлээ.

17. Техник-эдийн засгийн үндэслэлд тусгагдсан техник, технологийн сонголт, уулын ажлын төлөвлөлт, цахилгаан болон усан хангамж, дэд бүтэц, байгаль орчныг хамгаалах, нөхөн сэргээлт, хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуй, төслийн эдийн засгийн үнэлгээг боловсруулсан ШУТИС-ийн Уул уурхайн төсөл судалгааны төв хариуцах, түүний үнэн бодит байдал, чанарт гаргасан дүгнэлтийг шинжээч Монгол Улсын мэргэшсэн инженер Б.Мөнхбат хариуцах.

18. Техник-эдийн засгийн үндэслэлд тусгасан уурхайн хүчин чадал, техник тоног төхөөрөмж, технологи, эдийн засгийн тооцоог өөрчлөх тохиолдолд уг техник-эдийн засгийн үндэслэлд тодотгол хийлгэж, ЭБМЗ-ийн салбар хуралдаанаар хэлэлцүүлж байх нь зүйтэй.

19. Захиалагч компани Техник-эдийн засгийн үндэслэлийг хүлээн авах тухай Геологи, уул уурхайн асуудал эрхэлсэн Төрийн захиргааны байгууллагын шийдвэр гарснаас хойш 5 хоногт багтаан Техник-эдийн засгийн үндэслэлийг Эрдэс баялгийн мэдээллийн технологийн төвд холбогдох шаардлагад нийцүүлэн хүлээлгэн өгөх үүрэгтэй. Энэ үүргээ хэрэгжүүлээгүй тохиолдолд Геологи, уул уурхайн асуудал эрхэлсэн Төрийн захиргааны байгууллагын дарга гаргасан шийдвэрээ түдгэлзүүлэх, цуцлах эрхтэйг анхааруулах нь зүйтэй.

Техник-эдийн засгийн үндэслэлд хийсэн шинжээчийн дүгнэлт, зөвлөлийн гишүүдийн саналыг үндэслэн Эрдэс баялгийн мэргэжлийн зөвлөлийн Салбар хуралдаанаас Ашигт малтмал, газрын тосны газрын даргад Ашигт малтмалын тухай хуулийн 35 дугаар зүйлийн 35.4, 48 дугаар зүйлийн 48.4, Газрын хэвлийн тухай хуулийн 45 дугаар зүйлийн 45.2 дахь хэсгүүд болон энэ дүгнэлт, холбогдох хуулийн заалтуудыг тус тус үндэслэн Дорноговь аймгийн Даланжаргалан сумын нутагт

орших MV-019331 тоот ашиглалтын тусгай зөвшөөрөлтэй Алагтогоогийн нүүрсний ордын хойд элдэв, хойд алагтогоо хэсгийг ил аргаар ашиглах төслийн техник-эдийн засгийн үндэслэл"-ийн тодотгол хүлээн авах шийдвэр гаргахыг уламжлахаар шийдвэрлэв.

ТАНИЛЦСАН:

ЭРДЭС БАЯЛГИЙН МЭРГЭЖЛИЙН
ЗӨВЛӨЛИЙН ДАРГА

Б.МӨНХТӨР

ХУРАЛДААНЫГ УДИРДСАН:

ЭРДЭС БАЯЛГИЙН МЭРГЭЖЛИЙН
ЗӨВЛӨЛИЙН САЛБАР
ЗӨВЛӨЛИЙН ДАРГА

Б.ДЭЛГЭРЖАРГАЛ

БОЛОВСРУУЛСАН:

ЭРДЭС БАЯЛГИЙН МЭРГЭЖЛИЙН
ЗӨВЛӨЛИЙН САЛБАР ЗӨВЛӨЛИЙН
НАРИЙН БИЧГИЙН ДАРГА

Э.БОЛД-ЭРДЭНЭ

БАТЛАВ:
ХҮРЭЭЛЭН БУЙ ОРЧНЫ
БОДЛОГЫН ХЭРЭГЖИЛТИЙН
ГАЗРЫН ДАРГА

Г. ЭНХМӨНХ

ЗӨВШӨӨРЧ, ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ ҮҮРЭГ ХҮЛЭЭСЭН:
"ГОВИЙН ШАНДАСТ ХҮЛЭГ" ХХК
ЗАХИРАЛ

ХҮДЭР

"ГОВИЙН ШАНДАСТ ХҮЛЭГ" ХХК НИЙ ДОРНОГОВЬ АЙМАГ,
ДАЛАНЖАРГАЛАН СУМЫН НУТАГ ДЭВСГЭРТ ХЭРЭГЖИНЭ.
“АЛАГТОГООГИЙН НҮҮРСНИЙ ОРДЫН ХОЙД ЭЛДЭВ, ХОЙД АЛАГТОГОО
ХЭСГИЙГ АШИГЛАХ” ТӨСӨЛ ТӨСЛИЙН 2024 ОНД ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ
БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

АШИГТ МАЛТМАЛЫН ТУСГАЙ ЗӨВШӨӨРЛИЙН ДУГААР: MV-019331
АЖ АХУЙН НЭГЖИЙН РЕГИСТРИЙН ДУГААР: 6463932



ХЯНАСАН:
ХБОВХГ-ЫН АХЛАХ ШИНЖЭЭЧ

Ц. ЖАРГАЛНЭМЭХ

БОЛОВСРУУЛСАН:
"ГОВИЙН ШАНДАСТ ХҮЛЭГ" ХХК
БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ
МЭРГЭЖИЛТЭН

Б. ОТГОНБААТАР

Ашигт малтмал, газрын тосны газрын даргын
2022 оны 12 дугаар сарын -ны өдрийн
..... дүгээр тушаалын хоёрдугаар хавсралт

Батлав:

Говийн шандаст хүлэг ХХК-ийн
захирал / Zhang shun /

Хүлээн авсан:

АМГТГ-ын Уул уурхайн хэлтсийн
дарга / Т.Зууннаст /

**ДОРНОГОВЬ АЙМГИЙН ДАЛАНЖАРГАЛАН СУМЫН
ЗҮҮН ДАЛАН ОРДЫН 2024 ОНЫ
УУЛЫН АЖЛЫН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ**



Ашигт малтмалын төрөл: Чулуун
Үндсэн АТЗ-ийн дугаар: MV-019331
Нэмэлт АТЗ-ийн дугаар: Уул уурхайн хэлтэс

Танилцсан: Уул уурхайн хэлтсийн ахлах мэргэжилтэн

/П.Зоригт/

БОЛОВСРУУЛСАН:

1. Ерөнхий инженер
2. Уулын инженер
3. Баяжуулагч инженер
4. Механик инженер
5. Эдийн засагч

М. Хуучин
М. Хуучин
М. Хуучин
М. Хуучин

2024 он



Аж ахуйн нэгжийн нэр:
Ашиглалтын тусгай зөвшөөрлийн дугаар: MV-019331
Ашигт малтмалын төрөл: Чулуун
Баяжуулалтын технологи: Баяжуулалт хийгдэхгүй

Төлөвлөгөөний он: 2024
ТЗЗҮ-ээр ашиглах нийт хугацаа: 7
Ашиглалтын хэд дэх жил: 4

АШИГТ МАЛТМАЛ ГАЗРЫН ТОСНЫ ГАЗАР

Маягт-1.1



Бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэлийн төлөв

№	Үзүүлэлтүүд		Хэмжих нэгж	Бүтээгдэхүүний хэмжээ			Тайлбар
	1	2		3	4	5	
1	2025 онд гаргах бүтээгдэхүүний хэмжээ					6	7
1				Олборлолт хэмжээ			
				1.3.2 Үл барьцалдах нүүрс	мян.тн	2000	Хойд элдэвийн уурхайгаас олборлох
				1.3.2 Үл барьцалдах нүүрс	мян.тн	1500	Хойд алагтоогогийн уурхайгаас олборлох (Нүүрсний агуулахад хадгалагдах буюу холилтод хэрглэгдэг) орон нутагт орлуулалт хийнэ 150 тонн
2	2026 онд гаргах бүтээгдэхүүний хэмжээ			Олборлолт хэмжээ			
				1.3.2 Үл барьцалдах нүүрс	мян.тн	2000	Хойд элдэвийн уурхайгаас олборлох
				1.3.2 Үл барьцалдах нүүрс	мян.тн	1500	Хойд алагтоогогийн уурхайгаас олборлох (Нүүрсний агуулахад хадгалагдах буюу холилтод хэрглэгдэг) орон нутагт орлуулалт хийнэ 150 тонн
3	2027 онд гаргах бүтээгдэхүүний хэмжээ			Олборлолт хэмжээ			
				1.3.2 Үл барьцалдах нүүрс	мян.тн	2000	Хойд элдэвийн уурхайгаас олборлох
				1.3.2 Үл барьцалдах нүүрс	мян.тн	1500	Хойд алагтоогогийн уурхайгаас олборлох (Нүүрсний агуулахад хадгалагдах буюу холилтод хэрглэгдэг) орон нутагт орлуулалт хийнэ 150 тонн

Төлөвлөгөө гаргасан: М.Хэрлэнбаатар
Албан тушаал: Б.Имеев

Хүлээн авсан: Х.Лхагвабаатар
Мэргэжилтэн: Уул уурхайн хэлтэс



Аж ахуйн нэгжийн нэр:
Ашиглалтын тусгай зөвшөөрлийн дугаар: МУ-019331
Ашигт малтмалын төрөл: Чулуун

АШИГТ МАЛТМАЛ ГАЗРЫН ТОСНЫ ГАЗАР

Маягт-3.1

Төлөөлөгөөний он: 2024
ТЗЗУ-ээр ашиглах нийт хугацаа: 7
Ашиглалтын хэд дэх жил: 4



Үзүүлэлтүүд		Бүтээгдэхүүн гаргалт, борлуулалтын үзүүлэлтүүд																							
Бүтээгдэхүүний төрөл		Ашигт малтмалын нэр		Хэмжих нэгж	Нийт тоон утга	Сарууд																Улирлууд			
1	2	3			4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21			
Олборлолт																									
Хөрс хуулалт				мян. м3	8630.52	0	0	0	0	0	1232.93	1232.93	1232.93	1232.93	1232.93	1232.93	1232.93	1232.93	1232.93	1232.93	1232.93	3698.80			
а. Бэлтгэл малтгалт				мян. м3	0.00	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.00	0.00	0.00	0.00			
б. Үндсэн малтгалт				мян. м3	0.00	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.00	0.00	0.00	0.00			
Хүдэр (элс,нүүрс) олборлолт				мян.тн	2011.31	0	0	0	0	0	287.33	287.33	287.33	287.33	287.33	287.33	287.33	287.33	0.00	287.33	861.99	861.99			
Бүтээгдэхүүн гаргалт																									
Хүдэр (элс,нүүрс) боловсруулалт				мян.тн	0.00	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.00	0.00	0.00	0.00			
1.3.2 Үл барьцалдах нүүрс				мян.тн	0.00	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.00	0.00	0.00	0.00			
Бүтээгдэхүүн борлуулалт																									
1.3.2 Үл барьцалдах нүүрс				мян.тн	1650.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	200.00	200.00	220.00	250.00	260.00	260.00	260.00	260.00	0.00	200.00	670.00	780.00			
а. Дотоод				---	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0			
1.3.2 Үл барьцалдах нүүрс				мян.тн	150.00	0	0	0	0	0	0	0	0	30.00	40.00	40.00	40.00	40.00	0.00	0.00	30.00	120.00			
б. Экспорт				---	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0			
1.3.2 Үл барьцалдах нүүрс				мян.тн	1500.00	0	0	0	0	0	200.00	200.00	220.00	220.00	220.00	220.00	220.00	220.00	0.00	200.00	640.00	660.00			

Хүлээн авсан: Х.Лхагвабаатар
Мэргэжилтэн: Уул уурхайн хэлтэс

Төлөөлөгөө гаргасан: М.Хэрлэнбаатар
Албан тушаал: Б/ийтгэл



Аж ахуйн нэгжийн нэр:
Ашигт малтмалын төрөл:
Ашиглалтын тусгай зөвшөөрлийн дугаар: MV-019331

Төлөвлөгөөний он: 2024

Ашигт малтмал газрын тосны газар

Маягт № 4



Нүүрсний чанар

№	Нүүрсний чанар	Чанарын үзүүлэлтүүд															Уян харимхай уеийн зузаан, мм	Барьцалдах чанар	Чөлөөт хөөлт	CSN/FSI	CSN/FSI	Витрингийн ойлтын зэрэг, %
		Чийглэг, %		Үнслэг, %		Дэгдэмхий, %		Нийт хүхэр, %		Илчлэг, Kcal/kg		Qad	Qdaf	CSN/FSI	Ro							
		War	Wad	Aad	Ad	Vad	Vdaf	Stad	Std	Qad	Qdaf											
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12			13	14	15	16					
1	Ордын нүүрсний чанар	4	4.4	29.2	28.4	31.3	45.28	1.39	1.43	5470	7102											
2	Уурхайн нүүрсний чанар	6.58	10.76	24	27.84	27.99	41.91	1.94	1.98	4966	4621											
3	Өмнөх онд олборлосон нүүрсний чанар	8.7	1.2	20.6	25.1	28.55	43.1	1.4	2.19	5073	6608											
4	Тухайн онд олборлох нүүрсний чанар	13.19	0.9	33.84	12.82	33.84	39.78	1.21	1.24	5320	6179											

Тайлан гаргасан: *М. Хоргоо*
Албан тушаал: *Б. Итгэл*





Аж ахуйн нэгжийн нэр:
Ашигт малтмалын төрөл:
Ашиглалтын тусгай зөвшөөрлийн дугаар: MV-019331

Говийн шандаст хүлэг
Чулуун

АШИГТ МАЛТМАЛ ГАЗРЫН ТОСНЫ ГАЗАР

Төлөөлөгөөний он: 2024

Маягт- 4.2



Баяжуулалтын технологи, бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл

№	Бүтээгдэхүүний нэр	Бүтээгдэхүүний хэмжээ					Чанарын үзүүлэлтүүд										Гэрц			Тайлбар
		Хэмжих нэгж	ТЭЗҮ-ийн тоон утга	ТЭЗҮ-ийн тоон утга	Чийглэг, %	Үнслэг, %	Дэгдэлхий, %	Нийт хуурай, %	Илчлэг, Мат/мг	Чөлөөт хөөлт	Барьцалд аж чанар	Уян харимхай үеийн зузаан, мм	Витрингийн ойлтын зэрэг, %	Хэмжих нэгж	ТЭЗҮ-ийн тоон утга	Тоон утга				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18			
1	Бусад уурхайгаас авсан үйлдвэрлэлийн нөөц (хүдэр, элс, нүүрс)	мян.тн												---	---	---	Баяжуулах үйлдвэр байхгүй			
2	Өмнөх онуудын үлдэгдэл үйлдвэрлэлийн нөөц (хүдэр, элс, нүүрс)	мян.тн												---	---	---	Баяжуулах үйлдвэр байхгүй			
3	Энэ онд олборлон, боловсруулах үйлдвэрлэлийн нөөц (хүдэр, элс, нүүрс)	мян.тн		2011.31	0.9	12.82	37.78	1.24	5320					---	---	---	Хойдэлдээ уурхайгаас 1.5 сая тонн, Хойд алагатгоо уурхайгаас 0.5 сая тонн нүүрс олборлохоор төлөвлөж байна.			
4	Энэ онд боловсруулалтад орохгүй үйлдвэрлэлийн нөөц* (хүдэр, элс, нүүрс)	мян.тн		361.31	1.2	25.1	43.1	1.24	5073					---	---	---	Баяжуулах үйлдвэр байхгүй			
5	Энэ онд боловсруулах үйлдвэрлэлийн нөөцийн хэмжээ (хүдэр, элс, нүүрс)	мян.тн												%	100	100	Хойдэлдээ уурхайгаас 1.5 сая тонн олборлохоор төлөвлөж байна энэ нь гэрээний илчилгээгээр эвдэр.			
6	1.3.2 Үл барьцалдах нүүрс	мян.тн		1500	0.9	12.82	37.78	1.24	5320					%			Хойд алагатгоо уурхайгаас 0.5 сая тонн нүүрс олборлохоор төлөвлөж байна гэрээний бага илчилгээтэй байна. Уурхайгаас гарсан нүүрийг илчилгээгээр нь 2 хувааж байгаа			
	1.3.2 Үл барьцалдах нүүрс	мян.тн		150	1.2	25.1	43.1	1.24	5073					%	100	100	Баяжуулах үйлдвэр байхгүй			
7	Хаягдлын хэмжээ	мян.тн												%			Баяжуулах үйлдвэр байхгүй			
	Тээв-с зөрүүтэй байгаа шалтгаан																Баяжуулах үйлдвэр байхгүй			

Хүлээн авсан: Х.Лхагвабаатар
Мэргэжилтэн: Уул уурхайн хэлтэс

Тайлан гаргасан: М.Хоргоо
Албан тушаал: Ө.Минжир



Тусгай зөвшөөрөл эзэмшигч:
Ашигт малтмалын төрөл:
Ашиглалтын тусгай зөвшөөрлийн дугаар: MV-019331

Говийн шандаст хүлэг
чулуун
MV-019331

Ашигт малтмал газрын тосны газар

Маягт-6.1

Төлөвлөгөөний он:2024



Уурхайн цахилгаан хангамж

Эх үүсвэр: Баруун бүс ЭХС

№	Хэрэглэгчийн жагсаалт	Хэмжих нэгж	Цахилгааны эх үүсвэр	Тоон утга	Тайлбар
1	2	3	4	5	
1	Уурхайн суурилагдсан чадал	кВт	Баруун бүс ЭХС	400.00	Цахилгаан үлгүүрт ачигч болон засварын газар хэрэглээ
2	Тосгоны суурилагдсан чадал	кВт	Баруун бүс ЭХС	250.00	Кемдийн хэрэглээнд
3	Баяжуулах, боловсруулах үйлдвэрийн суурилагдсан чадал	кВт	Баруун бүс ЭХС	1,000.00	Бутлуур цахилгаан хэрэглээ
4	Цахилгааны нийт хэрэглээ	кВт.ц/жил		1,440,000.00	
6	Цахилгаан эрчим хүчний үнэ тариф	төг/кВт.ц		330.00	
7	Цахилгаан эрчим хүчний нийт зардал	сая.төг		475.20	2024 оны цахилгааны нийт зардал

Төлөвлөгөө гаргасан: М.Хэрлэнбаатар
Албан тушаал: *Е.Амгочер*

М.Хэрлэн

ХҮЛЭЭН АВАВ
Хүлээн авсан: *У.Н*
Мэргэжилтэн:



Аж ахуйн нэгжийн нэр:
Тусгай зөвшөөрлийн дугаар:
Ашигт малтмалын төрөл:

Говийн шандаст хүлэг
MV-019331
Чулуун

АШИГТ МАЛТМАЛ ГАЗРЫН ТОСНЫ ГАЗАР

Төлөвлөгөөний он:2024
Тухайн онд олборлох хэмжээ:0.00

Маягт-6.2



Уурхай, үйлдвэрийн усан хангамж

№		Хэрэглэгчдийн жагсаалт		Эх үүсвэр	Хэмжих нэгж	Хэрэглээ	Шоометр тугам дахь үнэ тариф (төг/рег)	Төлбөрийн хэмжээ (сая.төг)	Тайлбар
1		2	3	4	5	6	7	8	9
1	Унд, ахуйн зориулалттай хэрэглээ, м3/жил	Унд, ахуйн зориулалттай хэрэглээ, м3/жил	Унд, ахуйн зориулалттай хэрэглээ, м3/жил	Гүн (шүүрэл, худаг)	м3/жил	13687.5		0.00	2024 онд уурхай бүрэн хүчин чадлаарай ажиллах тул нийт - 250 хүнээр тооцог хийсэн
2	Олборлох үйлдвэрлэлийн хэрэглээ, м3/жил	Олборлох үйлдвэрлэлийн хэрэглээ, м3/жил	Олборлох үйлдвэрлэлийн хэрэглээ, м3/жил	Ус шавхалт	м3/жил			0.00	
3.1	Баяжуулах, боловсруулах үйлдвэрийн хэрэглээ	Баяжуулах, боловсруулах үйлдвэрийн хэрэглээ	ББҮ-Эргэлтийн усны хэрэглээ	Ус шавхалт	м3/жил				Байхгүй
3.2	Баяжуулах, боловсруулах үйлдвэрийн хэрэглээ	Баяжуулах, боловсруулах үйлдвэрийн хэрэглээ	ББҮ-Нэмэлт усны хэрэглээ	-- Сонгох --	м3/жил			0.00	Байхгүй
3.3	Баяжуулах, боловсруулах үйлдвэрийн хэрэглээ	Баяжуулах, боловсруулах үйлдвэрийн хэрэглээ	ББҮ-Нийт усны хэрэглээ	---	м3/жил	0			Байхгүй
3.4	Баяжуулах, боловсруулах үйлдвэрийн хэрэглээ	Баяжуулах, боловсруулах үйлдвэрийн хэрэглээ	ББҮ-ийн эргэлтийн усны эзлэх хувь	---	%				Байхгүй
4	Байгаль орчин,нөхөн сэргээлт, м3/жил	Байгаль орчин,нөхөн сэргээлт, м3/жил	Байгаль орчин,нөхөн сэргээлт, м3/жил	-- Сонгох --	м3/жил	500	0.89	0.44	
5	Ус шаахан зайлуулах хэрэглээ, м3/жил	Ус шаахан зайлуулах хэрэглээ, м3/жил	Ус шаахан зайлуулах хэрэглээ, м3/жил	-- Сонгох --	м3/жил	160896	0.89	142.88	2024 онд уурхайд хуримтлагдсан усыг шавхан зайлуулах
6	Бусад /Авто зам, барилга, газар тариалан, г.м/ хэрэглээ	Бусад /Авто зам, барилга, газар тариалан, г.м/ хэрэглээ	Бусад /Авто зам, барилга, газар тариалан, г.м/ хэрэглээ	-- Сонгох --	м3/жил	25200	0.89	22.38	4-7 сарын хооронд өдрийн 3 усалгаа хийхээр төлөвлөсөн
7	Нийт хэрэглээ	Нийт хэрэглээ	Нийт хэрэглээ	---	м3/жил	200283.5	0.89	177.85	2024 онд нийт усны хэрэглээ

* Баяжуулах үйлдвэргүй гэсэн сонголтыг хийвэл маягтын 3.1-3.4 хүртэлх мөр гарч ирэхгүй байхаар тохиргоо хийх.

Төлөвлөгөө гаргасан:
Ерөнхий инженер:

М.Хэрлэнбаатар
М.Хэрлэнбаатар

М.Хэрлэнбаатар





Аж ахуйн нэгжийн нэр:
Ашигт малтмалын төрөл:
Ашиглалтын тусгай зөвшөөрлийн дугаар:

Говийн шандаст хүлэг
Чулуун
MV-019331

АШИГТ МАЛТМАЛ ГАЗРЫН ТОСНЫ ГАЗАР

Маягт-7

Төлөөлөгчийн он: 2024
Тухайн онд баажуулах нүүрсний хэмжээ, мян. тн: 0.00



Баажуулах үйлдвэрийн тоног төхөөрөмжийн жагсаалт

Д/д	Бүтээгдэхүүний хэмжээ				Хөдөлгүүрийн чадал			Тоннж төхөөрөмжийн нэвчилт			Техникийн үзүүлэлт			Засаар			Ашиглалтын үзүүлэлт			Тоо ширхэг	Тайлбар		
	Төрөл	Ангилал	Марк	Үйлдвэрлэгч компани	Үйлдвэрлэсэн улс	Хамжих нэгж	Тоон утга	Нийт чадал	Үйлдвэрлэсэн Ашиглалтад н он	2016	2013	10	11	12	13	14	Урсгал засвар	Төлөөлөгчийн засвар	Жилд ажиллах цаг			Ашигт үйсийн коэффициент	Балж байдлын коэффициент
1	2	3	4	5	6	7	8	9									15	16	17	18	19	20	21
1	Булгуур				Хятад				2016	2013	10	10	10	тонн	150	20	20	10	295.6500000000	0.9	0.9	1	Баажуулах үйлдвэр байхгүй
2	Булгуур				Хятад				2016	2013	10	10	10	тонн	150	20	20	10	295.6500000000	0.9	0.9	1	Баажуулах үйлдвэр байхгүй
3	Шигшүүр				Хятад				2016	2013	10	10	10	тонн	300	20	20	10	295.6500000000	0.9	0.9	1	Баажуулах үйлдвэр байхгүй

Төлөөлөгч гаргасан: М.Хэрлэнбаатар
Албан тушаал: *Бүтээгдэхүүн*

ХҮЛЭЭН
ул уурхайн
хэлтэс



Аж ахуйн нэгжийн нэр:
АШИГТ МАЛТМАЛЫН ТӨРӨС:
АШИГЛАХЫН ТУСАЙ ЗӨВШӨӨРЛИЙН ДУГААР: MV-019331

АШИГТ МАЛТМАЛ ГАЗРЫН ТОСНЫ ГАЗАР

Татварлаг өдөр: 2024

Маягт-8



Банжуулах үйлдвэрийн тоног төхөөрөмжийн жагсаалт

Д/н	Тогтот төмөр замын тээврийн хэрэгсэл										Ашиглалтын үзүүлэлт										Хуучин үзүүлэлт										Түүний зарцуулалт										Засвар										Ашиглалтын үзүүлэлт										Тайлбар																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																										
	Төрөл	Марк	Засаг	Үйлдвэрлэлч компани	Үйлдвэрлэлийн улс	Ирээдүйн үйлдвэрлэл	Ашиглалтын жил	Ашиглалтын жил	Ашиглалтын жил	Ашиглалтын жил	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт		Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт	Хуучин үзүүлэлт

ХЭЛТЭС

[illegible]

НИИТ

28,331.31

9,616,943.10

ХҮЛЭЭН АВАВ
Уул уурхайн
Хүтээн авсан
Маргажилтан

Төсөөлөгөө гаргасан: М.Хэрлэнбаатар
Албан тушаал: Ерөнхий

Wm. Lyman



Аж ахуйн нэгжийн нэр:
Ашигт малтмалын төрөл:
Ашиглалтын тусгай зөвшөөрлийн дугаар:

Говийн шандаст хүлэг
Чулуун
MV-019331

Ашигт малтмал газрын тосны газар

Маягт-9

Төлөөлөгөөний он: 2024



Уурхайн өрөмдлөг, тэсэлгээний ажил

Д/д	Тэсэлгээний тусгай зөвшөөрлийн дугаар, огноо		Өрөмдлөгийн хэмжээ (мян. тууш. м)			Тэслэгдэх уулын цулын хэмжээ			Тэсрэх бодисын дундаж хувийн зарцуулалт (кг/м3)			Агуулахын багтаамж (тн)		
	ААН-ийн тэсэлгээний тусгай зөвшөөрөл	Тэсэлгээний туслан гүйцэтгэгч	Хөрс	Нүүрс	Нийт өрөмдлөгийн хэмжээ	Хөрс /мян.м3/	Нүүрс /мян.тн/	Нийт уулын цулын	Хөрс	Нүүрс	Агуулахын ангилал	Тэсрэх бодис	Тэсэлгээний хэрэгсэл	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
1	437	Маргад Энержи	30.22		30.22	881.00		881.00	0.35000		Богноо хугацааны			

Төлөөлөгөө гаргасан: М.Хэрлэнбаатар
Албан тушаал: *е/инженер*

Хүлээн авсан:
Мэргэжилтэн:
ХЭЛТЭС



Аж ахуйн нэгжийн нэр:
Ашигт малтмалын төрөл:
Ашиглалтын тусгай зөвшөөрлийн дугаар:

Говийн шандаст хүлэг
Чулуун
MV-019331

Ашигт малтмал газрын тосны газар

Маягт-9.2

Төлөвлөгөөний он: 2024



Тэсрэх бодис, тэсэлгээний хэрэгслийн хэрэглээ

Д/д	Тэсрэх бодис, тэсэлгээний хэрэгсэл	Тэсрэх бодис, тэсэлгээний хэрэгслийн хэрэглээ				Тайлбар
		Нэр, төрөл	Хэмжих нэгж	Орлого	Зарлага	
1	2	3	4	5	6	7
1	Тэсрэх бодис	Анфо	тн	1,300.00		Гэрээт компани тэсэлгээний ажлийг

Төлөвлөгөө гаргасан: М.Хэрлэнбаатар
Ерөнхий инженер: М.Хэрлэнбаатар

М.Хэрлэнбаатар

ХҮЛЭЭН АВАВ
Хүлээн авсан:
Мэргэжилтэн: айн
хэлтэс



Аж ахуйн нэгжийн нэр:
Ашигт малтмалын төрөл:
Ашиглалтын тусгай зөвшөөрлийн дугаар:

Говийн шандаст хүлэг
Чулуун
MV-019331

АШИГТ МАЛТМАЛ ГАЗРЫН ТОСНЫ ГАЗАР

Төлөвлөгөөний он: 2024

Маягт-9.3



Тэсэлгээчдийн бүртгэл

Д/д	Албан тушаал	Овог нэр	Үнэмлэхний дугаар	Даатгалд хамрагдсан эсэх
1	2	3	4	5
1	Тэсэлгээний удирдагч	Цэрэндаш Баттогтох	1	Тийм
2	Тэсэлгээчин	Цэрэндаш Бат-Эрдэнэ	03/2015	Тийм

Төлөвлөгөө гаргасан:
Ерөнхий инженер:

М.Хэрлэнбаатар
М.Хэрлэнбаатар

М.Хэрлэнбаатар

ХҮЛЭЭН АВАВ
Уул хурухайн
Хүлээн авсан:
Х Мэргэжилтэн:



Аж ахуйн нэгжийн нэр:
Ашигт малтмалын төрөл:
Ашиглалтын тусгай зөвшөөрлийн дугаар:

Говийн шандаст хүлэг
Чулуун
MV-019331

АШИГТ МАЛТМАЛ ГАЗРЫН ТОСНЫ ГАЗАР

Төлөвлөгөөний он: 2024

Маягт-10



Байгаль орчны нөхөн сэргээлт

Д/д	Үзүүлэлт	Талбай		Заслхуун		Зардлын хэмжээ		Тайлбар	Солбицол											
		Хэмжих нэгж	Тоон утга	Хэмжих нэгж	Тоон утга	Хэмжих нэгж	Тоон утга		Уртраг			Өргөрөг			Метрийн					
									№	Град	Мин	Сек	Град	Мин	Сек	№	Град	Мин	Сек	Град
1	Техникийн нөхөн сэргээлт - Гадаад овоолго	га		м3		сая.төг		Байхгүй	1											
2	Техникийн нөхөн сэргээлт - Дотоод овоолго	га	20	м3	4000000	сая.төг		Дотоод овоолгын зардлыг одоогоор тодорхойлох боломжгүй байна. Үйл	1											
3	Биологийн нөхөн сэргээлт Шимт хөрс	га		м3		сая.төг			1											
4	Биологийн нөхөн сэргээлт Биологи	га		м3		сая.төг		Ус ашиглах дүгнэлт гаргуулах, Тоолуур баталгаажуулж,	1											
5	Дүйцүүлэн хамгаалах нөхөн сэргээлт	га		м3	4	сая.төг	24.85642	Их нарт БНГ-г төрваганы популяцийг сэргээн нутагшуулах ажлыг 4 дэх	1											
6	"Тэрбум мод" үндэсний хөдөлгөөний хүрээнд тарих модны хэмжээ"	га	1	ш	1000	сая.төг	5		1											
7	Байгаль орчинд нөлөөлөх нөлөөллийг судлах, хамгаалах	га		м3		сая.төг	40	2024 онд хийглэх ажил Үүнд ОХШХ-ийн хэрэгжилт болон бусад судалгаа шинжилгээ,	1											
Нийт		га	21.00	м3	4,001,004.00	сая.төг	69.86													

Төлөвлөгөө гаргасан: М.Хэрлэнбаатар
Албан тушаал:

ХҮЛЭЭН АВАВ
Хүлээн авсан, н
уу Мэргэжилтэн:
ХЭЛТЭС



Ашигт малтмал газрын тосны газар

Маягт №-12

ААН-ийн нэр:
Тусгай зөвшөөрлийн дугаар:
Ашигт малтмалын төрөл:

Говийн шандаст хүлэг
MV-019331
Чулуун

Төлөвлөгөөний он:2024



Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуй

Д/д	Үзүүлэлтүүд	Хэмжих нэгж	Тоон утга		Тайлбар
			Үндсэн компани	Туслан гүйцэтгэгч	
1	2	3	4	5	6
1	Нийт ажиллагсад	хүн	400	10	
1.1	Үндсэн	хүн	400	10	
1.2	Гэрээт	хүн			
1.3	Эмэгтэй	хүн	34	0	
1.3.1	Захиргаа, удирдах ажилтан	хүн	3		
1.3.2	Инженер техникийн ажилтан	хүн	10		
1.3.3	Оператор	хүн	5		
1.3.4	Бусад	хүн	16		
1.4	Эрэгтэй	хүн	366	10	
1.4.1	Захиргаа, удирдах ажилтан	хүн	8		
1.4.2	Инженер техникийн ажилтан	хүн	28		
1.4.3	Оператор	хүн	300		
1.4.4	Бусад	хүн	30	10	
1.5	Гадаад	хүн	1	0	
1.5.1	ИТА	хүн	1		
1.5.2	Бусад	хүн			
2	Нийт цалин	сая төг/жил	10785.48	20	
2.1	Сарын дундаж цалин-Удирдах	сая төг/хүн	3.6		
2.2	Сарын дундаж цалин-ИТА	сая төг/хүн	2.65		
2.3	Сарын дундаж цалин-оператор	сая төг/хүн	2.45		
2.4	Сарын дундаж цалин-туслах	сая төг/хүн	1.5		
2.5	Сарын дундаж цалин-бусад	сая төг/хүн	1.933	2	
2.6	Сарын дундаж цалин-гадаад	сая төг/хүн	2.8		
3	ХАБ-ын асуудал хариуцсан	сая төг/хүн			
3.1	Нэгж	ширхэг	1		
3.2	Ажилтан	хүн	4		
4	ХАБ-ын сургалт	ширхэг	30	0	
4.1	байгууллага(өөрийн)	ширхэг	25		
4.2	дотоод	ширхэг	5		
4.3	Гадаад	ширхэг			
5	ХАБ-ын сургалтад хамрагсдын тоо	ширхэг	316	0	
5.1	байгууллага(өөрийн)	ширхэг	216		
5.2	дотоод	ширхэг	100		
5.3	Гадаад	ширхэг			
6	Ажлын байрны нөхцөл	хүн	0	0	
6.1	Хэвийн	хүн			
6.2	Хэвийн бус-хортой	хүн			
6.3	Хэвийн бус-хүнд	хүн			
6.4	Хэвийн бус-халуун	хүн			
6.5	Хэвийн бус-газар дор	хүн			
6.6	Хэвийн бус-бусад	хүн			
7	Эрүүл мэндийн үзлэгт хамрагсдын тоо	хүн	90		
8	Ажлын тусгай хувцас хамгаалах хэрэгсэл	ширхэг	10000	60	
8.1	Тусгай хувцас	ширхэг	400	10	
8.2	Хамгаалах хэрэгсэл	ширхэг	9600	50	
9	ХАБ-ын нийт зардал	сая.төг	394.6232	396.2232	
9.1	Сургалт	сая.төг	9.5		
9.2	Эрүүл мэндийн үзлэг	сая.төг	81.6	1.6	
9.3	Эрүүл ахуйн нөхцөл сайжруулах	сая.төг	7.2		
9.4	Хэвийн бус нөхцөлд ажиллагсдад	сая.төг	23.584		
9.5	Самбар, тэмдэг тэмдэглэгээ	сая.төг	1.2	394.6232	
9.6	Ажлын тусгай хувцас хамгаалах хэрэгсэл	сая.төг	135.8742		
9.7	Орон нутгийн иргэдийн аюулгүй байдлыг хангах	сая.төг	1.65		
9.8	Бусад	сая.төг	134.015		

Төлөвлөгөө гаргасан: М.Хэрлэнбаатар
Албан тушаал:

Хүлээн авсан: **АВАВ**
Мэргэжилтэн:
Уул уурхайн хэлтэс



Аж ахуйн нэгжийн нэр: Говийн шандаст хүлэг
Ашиглалтын тусгай зөвшөөрлийн дугаар: МУ-019331
Ашигт малтмалын төрөл: Чулуун

АШИГТ МАЛТМАЛ ГАЗРЫН ТОСНЫ ГАЗАР

Маяг-13

Төлөөлөгөөний он: 2024
ТЗЗҮ-ээр ашиглах нийт хугацаа: 7
Ашиглалтын хэд дэх жил: 4



БҮТЭЭГДЭХҮҮН ЭКСПОРТ

№	Үзүүлэлтүүд		Хэмжих нэгж	Экспортлох бүтээгдэхүүний хэмжээ	Экспортлох боомтын нэр	Экспортлох тээврийн төрөл	Тайлбар
1	2	3	4	5	6	7	8
1	2024 онд гаргах бүтээгдэхүүний хэмжээ		мян.тн	1,500.00	Замын-Үүд	Төмөр замын тээвэр	Автотээвэр
2	2025 онд гаргах бүтээгдэхүүний хэмжээ		мян.тн	1,500.00	Замын-Үүд	Төмөр замын тээвэр	Автотээвэр
3	2026 онд гаргах бүтээгдэхүүний хэмжээ		мян.тн	1,500.00	Замын-Үүд	Төмөр замын тээвэр	Автотээвэр
4	2027 онд гаргах бүтээгдэхүүний хэмжээ		мян.тн	1,500.00	Замын-Үүд	Төмөр замын тээвэр	Автотээвэр

Төлөөлөгөө гаргасан: М.Хэрлэнбаатар
Албан тушаал: *Б/төмөр*

М.Хэрлэн

Хүлээн авсан: *Э.Сүхбаатар*
Мэргэжилтэн: Х.Лхагвабаатар
Уул уурхайн хэлтэс



ААН-ийн нэр: Говийн шандаст хүлэг
Тусгай зөвшөөрлийн дугаар: MV-019331
Ашигт малтмалын төрөл: Чулуун

АШИГТ МАЛТМАЛ ГАЗРЫН ТОСНЫ ГАЗАР

Төлөвлөгөөний он: 2024

Маягт №-14



Нийт зардлын задаргаа

Д/д	Үзүүлэлтүүд	Хэмжих нэгж	Төлөвлөлийн тоон утга	Тайлбар
1	2	3	4	5
1	Нийт зардал	Сая.төг	67,633.94	
2	Үйлдвэрлэлийн зардал	Сая.төг	67,233.94	
2.1	Байгаль орчныг хамгаалах зардал	Сая.төг	69.86	
2.2	Цалин	Сая.төг	10,785.48	
2.3	Тэсэлгээний зардал	Сая.төг	1,585.80	1м3 -1800 төг өрөмдлөг тэсэлгээний ажлыг гэрээт компаниар хийлгэн
2.4	Эрчим хүч	Сая.төг	475.20	
2.5	Түлш шатахуун	Сая.төг	28,898.61	
2.6	Сэлбэг хэрэгсэл	Сая.төг	5,779.72	
2.7	ХАБЭА-н зардал	Сая.төг	394.62	
2.8	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил	Сая.төг	18.00	Харуул хамгаалалт
2.9	Тээврийн зардал	Сая.төг	3,840.75	
2.10	Түрээсийн төлбөр	Сая.төг	135.00	
2.11	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл хорогдлын шимтгэл	Сая.төг	2,976.00	
2.12	Хувь хөрөнгөөр хийсэн хайгуулын ажлын зардал	Сая.төг	500.00	
2.13	Улс, орон нутгийн төсөвт оруулсан орлого	Сая.төг	11,774.90	Маягт 15-н 2.1, 2.5, 2.12, 2.14, 2.17, 3.6, 3.7-д оруулсан тоон утгуудыг хасаж тооцсон дүн
3	Үйлдвэрлэлийн бус зардал	Сая.төг	400.00	
3.1	Захиргааны зардал	Сая.төг	100.00	
3.2	Зээлийн хүү	Сая.төг		
3.3	Хандив тусламж (АМТХ-ийн 42.1 заалтаас бусад)	Сая.төг	100.00	
3.4	АМТХ-ийн 42.1 заасан гэрээний дагуу орон нутагт хийсэн хөрөнгө оруулалт, хандив тусламж	Сая.төг	200.00	
4	Бусад	Сая.төг		

Үзүүлэлт гаргасан: М.Хэрлэнбаатар
Эдийн засагч: Д.Батчимэг
Нягтлан бодогч: Д.Батчимэг

(Signature)

ХҮҮРЭН ИВЭВ
Хүлээн авсан:
Мэргэжилтэн:
уурхайн
хэлтэс



ААН-ийн нэр:
Тусгай зөвшөөрлийн дугаар:
Ашигт малтмалын төрөл:

Говийн шандаст хүлэг
MV-019331
Чулуун

Ашигт малтмал газрын тосны газар

Маягт №-15

Төлөвлөгөөний он:2024



Улс, орон нутгийн төсөвт оруулсан орлого

Д/д	Татвар төлбөрүүд	Хэмжих нэгж	Төлөвлөлтөийн тоон утга	Тайлбар
1	2	3	4	5
1	Нийт улсын төсөвт оруулсан орлого	сая.төг	56,522.61	
2	Улсын төсөвт оруулсан төлсөн албан татвар, төлбөр, хураамж, ногдол ашиг	сая.төг	56,335.96	
2.1	Аж ахуйн нэгж байгууллагын орлогын албан татвар	сая.төг	23,851.60	
2.2	Гаалийн албан татвар	сая.төг	1,732.50	
2.3	Нэмэгдсэн өртгийн албан татвар	сая.төг	2,347.50	
2.4	Хүн амын орлогын албан татвар	сая.төг	1,078.55	
2.5	Ашигт малтмал ашигласны нөөц ашигласны төлбөр	сая.төг	15,414.00	
2.6	Ашигт малтмал ашигласны нөөц ашигласны нэмэлт төлбөр	сая.төг	9,248.40	
2.7	Тусгай зөвшөөрлийн төлбөр	сая.төг	39.79	
2.8	Улсын төсвийн хөрөнгөөр хайгуул хийсэн ордны нөхөн төлбөр	сая.төг		
2.9	Гадаадын мэргэжилтэн, ажилчны ажлын байрны төлбөр	сая.төг	30.43	
2.10	Агаар бохирдлын төлбөр	сая.төг	2,000.00	
2.11	Нийгмийн даатгалын шимтгэл (хувь хүн)	сая.төг	269.64	
2.12	Нийгмийн даатгалын шимтгэл (байгууллага)	сая.төг	323.56	
2.13	Эрүүл мэндийн даатгалын шимтгэл (хувь хүн)	сая.төг		
2.14	Эрүүл мэндийн даатгалын шимтгэл (байгууллага)	сая.төг		
2.15	Төрийн захиргааны байгууллагад төлсөн үйлчилгээний хураамж ба бусад төлбөрүүд	сая.төг		
2.16	Төрийн өмчийн ногдол ашиг	сая.төг		
3	Орон нутгийн төсөвт төлсөн албан татвар, хураамж, ногдол ашиг	сая.төг	186.64	
3.1	Үл хөдлөх хөрөнгийн татвар	сая.төг		
3.2	авто тээврийн болон өөрөө явагч хэрэгслийн албан татвар	сая.төг	1.07	
3.3	Газрын татвар	сая.төг	7.72	
3.4	Ус ашигласны төлбөр	сая.төг	177.85	
3.5	Түгээмэл тархацтай ашигт малтмалын нөөц ашигласны төлбөр	сая.төг		
3.6	Орон нутгийн төрийн өмчийн ногдол ашиг	сая.төг		
	Бусад (торгууль төлбөр)	сая.төг		

Үзүүлэлт гаргасан:
Эдийн засагч:
Няглан бодогч:

М.Хэрлэнбаатар
Д.Батчимэг
Д.Батчимэг

ХҮЛЭЭН АВАВ
Хүлээн авсан:
Мэргэжилтэн:
хэлтэс



ААН-ийн нэр: Говийн шандаст хүлэг
Тусгай зөвшөөрлийн дугаар: МҮ-019331
Ашигт малтмалын төрөл: Чулуун

АШИГТ МАЛТМАЛ ГАЗРЫН ТОСНЫ ГАЗАР

Төлөвлөгөөний он: 2024

Маягт №-16



Эдийн засгийн үзүүлэлтүүд

Д/д	Татвар төлбөрүүд	Хэмжих нэгж	Төлөвлөлийн тоон утга	Тайлбар
1	2	3	4	5
1	Борлуулалтын орлого*	сая.төг	308,279.00	
1.1	Уурхайн	сая.төг	308,280.00	
1.2	Бусад**	сая.төг		
2	Дотоодын борлуулалтын үнэ:			
2.1	ДЦС-д борлуулсан үнэ	Төг/тн		
2.2	Нүүрсийг жижиглэн болон айл өрхөд борлуулсан үнэ	Төг/тн	60,000.0	
2.3	Нүүрсийг жижиглэн болон айл өрхөд борлуулсан үнэ	Төг/тн	199,520.0	
3	Экспортын үнэ:			
3.1	Уурхайн аман дээрх үнэ:	Төг/тн		
3.2	Баяжуулсан коксжих	Төг/тн		
3.3	Түүхий коксжих нүүрс	Төг/тн		
3.4	Сүл коксжих нүүрс	Төг/тн		
3.5	Эрчим хүчний нүүрс /Завсрын бүтээгдэхүүн/	Төг/тн		
4	Нийт зардал	сая.төг	67,732.07	
5	Бусад зардал***	сая.төг	2,031.96	
6	Татвар ногдох орлого	сая.төг	238,515.97	
7	Аж ахуйн нэгжийн орлогын албан татвар	сая.төг	23,851.60	
8	Цэвэр ашиг (татварын дараах)	сая.төг	214,664.37	
9	Нэгж бүтээгдэхүүний өөрийн өртөг		46,509.35	
9	Хөрс хуулалт	төг.м3	7,678.91	
9	Олборлолт	төг.тн	34,882.01	
9	Баяжуулалт /боловсруулалт/	төг.тн		Баяжуулах үйлдвэр байхгүй

Үзүүлэлт гаргасан: М.Хэрлэнбаатар
Эдийн засагч: Д.Батчимэг
Нягтлан бодогч: Д.Батчимэг

ХҮЛЭЭН АВАВ
Хүлээн авсан:
Мэргэжилтэн:



ААН-ийн нэр: Говийн шандаст хүлэг
Тусгай зөвшөөрлийн дугаар: MV-019331
Ашигт малтмалын төрөл: Чулуун

АШИГТ МАЛТМАЛ ГАЗРЫН ТОСНЫ ГАЗАР

Төлөвлөгөөний он: 2024

Маягт №-17



Хөрөнгө оруулалтын бүтэц

Д/д	Хөрөнгө оруулалтын үзүүлэлтүүд	Хэмжих нэгж	2024 оны төлөвлөгөө	Тухайн оны төлөвлөлт			Тайлбар
				2025	2026	2027	
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Нийт хөрөнгө оруулалт	сая.төг	0.00	0.00	0.00	0.00	Хөрөнгө оруулалт байхгүй
1.1	Дотоодын хөрөнгө оруулалт	сая.төг	0.00	0.00	0.00	0.00	Хөрөнгө оруулалт байхгүй
1.1.1	Өөрийн	сая.төг					Хөрөнгө оруулалт байхгүй
1.1.2	Зээл	сая.төг					Хөрөнгө оруулалт байхгүй
1.1.3	Үнэт цаасны	сая.төг					Хөрөнгө оруулалт байхгүй
1.1.4	Бусад	сая.төг					Хөрөнгө оруулалт байхгүй
1.2	Гадаадын хөрөнгө оруулалт	сая.төг	0.00	0.00	0.00	0.00	Хөрөнгө оруулалт байхгүй
1.2.1	Өөрийн	сая.төг					Хөрөнгө оруулалт байхгүй
1.2.2	Зээл	сая.төг					Хөрөнгө оруулалт байхгүй
1.2.3	Үнэт цаасны	сая.төг					Хөрөнгө оруулалт байхгүй
1.2.4	Бусад	сая.төг					Хөрөнгө оруулалт байхгүй
2	Хөрөнгө оруулалтын зарцуулалт	сая.төг	0.00	0.00	0.00	0.00	Хөрөнгө оруулалт байхгүй
2.1	Үндсэн хөрөнгө	сая.төг					Хөрөнгө оруулалт байхгүй
2.2	Эргэлтийн хөрөнгө	сая.төг					Хөрөнгө оруулалт байхгүй
3	Хөрөнгө оруулалтын хэлбэр	сая.төг					Хөрөнгө оруулалт байхгүй
3.1	Геологи, хайгуул	сая.төг					Хөрөнгө оруулалт байхгүй
3.2	Олборлолт	сая.төг					Хөрөнгө оруулалт байхгүй
3.3	Баяжуулалт	сая.төг					Хөрөнгө оруулалт байхгүй
3.4	Боловсруулалт	сая.төг					Хөрөнгө оруулалт байхгүй
3.5	Дэд бүтэц	сая.төг					Хөрөнгө оруулалт байхгүй
3.6	Байгаль орчин нөхөн сэргээлт	сая.төг					Хөрөнгө оруулалт байхгүй
3.7	Нийгмийн хариуцлагын хүрээнд хийгдсэн	сая.төг					Хөрөнгө оруулалт байхгүй
3.8	Бусад	сая.төг					Хөрөнгө оруулалт байхгүй

Тусгай зөвшөөрөл эзэмшигч: Говийн шандаст хүлэг
Тайлан гаргасан: *М.Дорж*
Албан тушаал: *Б.Имев*

М.Дорж





МОНГОЛ УЛС

АЖ АХУЙН НЭГЖИЙН ГАЗАР ЭЗЭМШИХ ЭРХИЙН

ГЭРЧИЛГЭЭ

Дугаар: 0000012712

"Говийн шандаст хүлэг" ХХК

6463932

(аж ахуйн нэгж, байгууллагын нэр)

(регистрийн дугаар)

Сумын Засаг даргын захирамж

20 21 оны 03 сарын 29 өдрийн А/70/ тоот

(шийдвэр гаргагч)

шийдвэрийг үндэслэн

Дорноговь

Даланжаргалан

(аймаг, нийслэл)

(сум, дүүрэг)

(баг, хороо)

MV-019331

Зүүн далан хаягт

(гудамжны нэр)

(хашааны дугаар)

байрлах, нэгж талбарын

4413005067

дугаар бүхий

257443

м.кв газрыг

Уурхайн газар

зориулалтаар

4

жилийн хугацаатай эзэмшүүлж, эрхийн улсын бүртгэлийн Э-0703000330

дугаарт бүртгэж гэрчилгээ олгов.



Энэхүү гэрчилгээ хүчинтэй эсэхийг QR кодыг уншуулж шалгах бөгөөд гэрчилгээнд агуулагдаж буй мэдээллийг харах боломжтой.

Хэвлэсэн огноо: 2021-11-23

“ӨРТӨӨЛӨН” ХХК

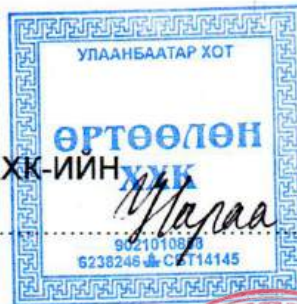
Байгаль орчны аудитын мэргэжлийн байгууллага

**ДОРНОГОВЬ АЙМГИЙН ДАЛАНЖАРГАЛАН СУМЫН НУТАГТ
ОРШИХ “ГОВИЙН ШАНДАСТ ХҮЛЭГ” ХХК-ИЙН MV-019331
ТООТ АШИГТ МАЛТМАЛ АШИГЛАЛТЫН ТУСГАЙ
ЗӨВШӨӨРӨЛТЭЙ “АЛАГТОГООГИЙН НҮҮРСНИЙ ОРДЫН
ХОЙД ЭЛДЭВ, ХОЙД АЛАГТОГООГИЙН ХЭСЭГ” ЗҮҮН
ДАЛАНГИЙН НҮҮРСНИЙ УУРХАЙН 2022-2023 ОНЫ ҮЙЛ
АЖИЛЛАГААНД ХИЙСЭН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ АУДИТЫН
ТАЙЛАН**

БОЛОВСРУУЛСАН:

“ӨРТӨӨЛӨН” ХХК-ИЙН

ЗАХИРАЛ.....



Ц.НАРАНЦЭЦЭГ

ТАНИЛЦСАН:

“ГОВИЙН ШАНДАСТ ХҮЛЭГ” ХХК-ИЙН

ГҮЙЦЭТГЭХ ЗАХИРАЛ.....



ZHANG SHUN

**УЛААНБААТАР
2023 ОН**

БАТЛАВ
"ГОВИЙН ШАНДСТ ХҮЛЭГ" ХХК
ЗАХИРАЛ 张顺 ZHANG SHUN
2024 оны ... сарын ... өдөр

БАТЛАВ
ДАЛАНЖАРГАЛАН СУМЫН ЗАСАГ
ДАРГА Д.БЭХБАТ
2024 оны ... сарын ... өдөр

ХОГ ХАЯГДЛЫН ГЭРЭЭ

2024 оны 09 сарын 02-ны өдөр №

Нэг. Нийтлэг үндэслэл

Монгол улсын Байгаль орчны хамгаалах тухай хууль, Ариун цэврийн тухай хуулийн 17 дугаар зүйл, Хог хаягдлын тухай хуулийн 9.2, 20.1, 20.2, Сумын ИТХ-ын 2022 оны 12 дугаар сарын 12-ий өдрийн 11/07 тоот тогтоолын үндэслэв.

Хүний эрүүл мэнд, хүрээлэн байгаа орчинд үзүүлэх хортой нөлөөллийг арилгах үүднээс урьдчилан сэргийлэх ахуйн болон үйлдвэрлэлийн хог хаягдлыг ангилах, цуглуулах, хадгалах, дахин боловсруулж эргүүлэн ашиглах, тээвэрлэх булах болон орчны ариун цэврийг тогтмол цэвэр байлгах, цэвэр эрүүл орчинд ажиллаж амьдрах орчныг бий болгоход оршино.

Хоёр. Гэрээ байгуулагч талууд

Нэг талаас Дорноговь аймгийн Даланжаргалан сумын ЗДТГ-ыг төлөөлж БОБМэргэжилтэн ажилтай С. Дандарбаатар, нөгөө талаас "Говийн шандаст хүлэг" ХХК-ийн /Улаанбаатар хот, Сүхбаатар дүүрэг, 1-р хороо, Чингисийн өргөн чөлөө, Парл плэйс оффис, 9 давхар, 908 тоот, улсын бүртгэлийн 9019090139 тоот дугаартай гэрчилгээтэй/ мэргэжилтэн Б. Отгонбаатар нар харилцан тохиролцож 2024 оны 01 дүгээр сарын 01-ий өдрөөс 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ийг хүртэл хугацаагаар энэхүү гэрээг байгуулав.

Гурав. Төлбөр тооцсон байдал

Дорноговь аймгийн Даланжаргалан сумын ИТХ-ын 2022 оны 12/12 тоот тогтоолын 1-р хавсралтад заасан:

Баяжуулах үйлдвэр, АМТЗ эзэмшигч 51-100 хүртэлх ажилтантай гэх заалтыг үндэслэн 1 сарын төлбөр 200,000 төгрөгөөр тооцов.

Ажиллах хугацаа: 12 сар

Сарын төлбөр: 200,000

Нийт: 2,400,000

Дөрөв. Сумын ЗДТГ-ын эрх

1. Монгол Улсын Байгаль орчныг хамгаалах тухай хууль, Хог хаягдлын тухай хууль, Ариун цэврийн тухай хуулийн дагуу хяналт тавьж ажиллах;
2. Иргэд, Аж ахуй нэгж, байгууллагын хог хаягдал гаргасаны төлбөрийг төвлөрүүлэх;
3. Иргэд, Аж ахуйн нэгж байгууллага хог хаягдлаа зориулалтын цэгт хаяж байгаа эсэхэд хяналт тавих;
4. Хог хаягдлыг цуглуулах, тээвэрлэх хуваарийг тээвэрлэгчтэй гэрээ байгуулж хэрэгжилтэнд хяналт тавих;

Тав. Иргэн, ААН байгууллагын эрх үүрэг

1. Өөрийн байгууллагын үйл ажиллагаанаас гарсан ахуйн хог хаягдлыг стандартын шаардлага хангасан зориулалтын саванд хадгалж байх;
2. Аж ахуй, нэгж байгууллага нь хог хаягдал гаргасаны төлбөрөө улирал бүрийн сүүлийн сарын 15-ий дотор гэрээнд зааснаар Даланжаргалан сумын засаг даргын тамгын газрын Татварын байцаагчаар нэхэмжлэх үүсгүүлэн 24 цагийн дотор тогтмол шилжүүлж байна;
3. Хог хаягдлыг ангилан ялгаж байх;
4. Ахуйн болон үйлдвэрлэлийн хогийг тогтсон цэвэрлэж тээвэрлэх, хог хаягдлын талаарх дүрэм журам, стандартын шаардлагыг хангаж зориулалтын цэгт хаяж байхад анхаарах;
5. Үйлдвэр үйлчилгээний явцад үүсдэг хог хаягдлын хэмжээ, бусад мэдээллийг сумын захиргаанд мэдээлж байх;
6. Хог хаягдлыг ангилах хаях талаар зохих мэдээллийг ажилтнуудад эзэмшүүлж, сургалт сурталчилгаа явуулах аюулгүй ажиллагааны шаардлагыг хангаж ажиллах;
7. Оршин суугаа газар орчмын хог хаягдлыг цэвэрлэх, олон нийтийг хамарсан ажилд оролцох;

8. Хуульд заасан журмын дагуу олон нийтийн хяналтыг хэрэгжүүлэх, хог хаягдлын тухай хууль тогтоомж зөрчсөн этгээдэд хариуцлага хүлээлгэхийг эрх бүхий байгууллага, албан тушаалтнаас шаардах
9. Үүссэн аюултай хог хаягдал, түүний эх үүсвэрийн талаар төрийн болон орон нутгийн захиргааны байгууллагад мэдээлэх

Зургаа. Гэрээний хариуцлага

Аж ахуй нэгж байгууллага нь хог хаягдал гаргасны төлбөрөө удаан хугацаагаар төлөөгүй болон ил задгай хог шатаасан, зориулалтын бус газар хог хаягдал хаясан нөхцөлд өр авлагыг барагдуулах ба учруулсан хохиролыг арилгах шаардлагатай тохиолдолд холбогдох дээд шатны байгууллагад хандан хог хаягдлын тухай хуулийн дагуу хариуцлага тооцно.

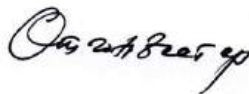
ГЭРЭЭ БАЙГУУЛСАН

Даланжаргалан сумын засаг даргын
тамгын газрын Байгаль орчны
мэргэжилтэн

"Говийн шандаст хүлэг" ХХК-ийн
Байгаль орчны мэргэжилтэн



С. Дандарбаатар
Утас: 95018801



Б. Отгонбаатар
Утас: 88145600

БАТЛАВ:
УМАРД ГОВИЙН ГҮВЭЭТ-ХАЛХЫН
ДУНДАД ТАЛЫН САВ ГАЗРЫН
ЗАХИРГААНЫ ДАРГА
...../Б.ОТГОНСҮРЭН/
ТТБ6649 д. 4613376

БАТЛАВ:
“ГОВИЙН ШАНДАСТ ХҮЛЭГ” ХХК-НЫ
ЗАХИРАЛ
...../ZHANG SHUN/

УС АШИГЛАХ ГЭРЭЭ

2024 оны 10 сарын 01-ны өдөр

Дугаар-27

Чойр хот

Нэг. Ерөнхий зүйл

Монгол Улсын Усны тухай хуулийн 28 дугаар зүйлийн 28.4, 28.6, 28.7, 29 дүгээр зүйлийн 29.1-д заасны дагуу Монгол Улсын Засгийн газрын хэрэгжүүлэгч агентлаг “Усны газар”-ын гаргасан 2024 оны 09 дугаар сарын 23-ны өдрийн 121 дугаартай ус ашиглуулах дүгнэлт, Умард говийн гүвээт-Халхын дундад талын сав газрын захиргааны олгосон 2024 оны 10 дугаар сарын 01-ны өдрийн А/38 дугаартай ус ашиглах зөвшөөрөл олгох тухай тушаалыг үндэслэн:

Ус ашиглуулагчийг төлөөлж: Умард говийн гүвээт-Халхын дундад талын сав газрын захиргааны Газрын доорх усны ашиглалтын асуудал хариуцсан ахлах мэргэжилтэн Б.Сарантуяа,

Ус ашиглагчийг төлөөлж: Улаанбаатар хот, Сүхбаатар дүүрэг, 1-р хороо, Парк Плейс, 908 тоот 9019090139 улсын бүртгэлийн дугаартай, 6463932 регистрийн дугаартай “Говийн шандаст хүлэг” ХХК-ийн байгаль орчны мэргэжилтэн Б.Отгонбаатар нар ус ашиглах талаар тохиролцон энэхүү гэрээг 1 жилийн хугацаатайгаар байгуулав.

Хоёр. Гэрээний гол нөхцөл

2.1. Ус ашиглах зориулалт: MV-019331 ашиглалтын тусгай зөвшөөрөлтэй Алагтогоогийн нүүрсний ордын Хойд элдэв, Хойд Алагтогоо хэсгийг ашиглах ордыг ил аргаар олборлох. 2024 онд 8'603.5м³ хөрс хуулж, 21011.31 мян.м³ нүүрс олборлохоор төлөвлөсөн. Уурхайн өрөмдлөгийг 30.22 мян.тууш.м хийнэ.

2.2. Нийт ашиглах усны хэмжээ: 65'347 м³/жил

2.2.1. Ашиг олох зориулалтаар ахуйн үйлдвэрлэл, үйлчилгээнд ашиглах ус: 12'915.0 м³/жил

2.2.2. Уурхайн ухлагаас шавхан зайлуулах: 27'944.7 м³/жил

2.2.3. Зам талбайн тоосжилт дарахад ашиглах 21'465.3 м³/жил,

2.2.4. Уурхайн өрөмдлөгт ашиглах 3'022 м³/жил,

2.3. Усны чанар, найрлага: Усны газраас “ЕААС” ХХК-д 2022.11.07-ний өдрийн 01/ 187 тоот албан бичгээр гаргаж өгсөн усны ашиглах боломжит нөөцийн дүгнэлтэд: “ Ил аргаар олборлохдоо ус ашиглахгүй харин төслийн унд, ахуй ус хэрэглээнд шаардагдах 10.9 м³/хон усыг 1 гүний худгаар /худгийн ундарга 1.2л/сек буюу 10.6м³/хон/ зам талбайн тоосжилтыг дарахад 270 м³/хон, ногоон байгууламжийн усалгаанд нийт 11.3 м³/хон усыг шүүрлийн усаар хангахад усны ашиглах боломжит нөөцийн хэмжээ хүрэлцээтэй байна”гэсэн. Унд ахуйн хоногт 20.55м³ ус ашиглана.

2.4. Усны эх үүсвэр: Унд ахуйн усыг ашиглалтын тусгай зөвшөөрөл эзэмшигч байсан Космо коал ХХК-ийн захиалгаар гаргасан гүний худгаас хангана.

2.4.1. Байршил: Дорноговь аймгийн Даланжаргалан сум

2.4.2. Солбицол:

№	Худгийн нэр	Уртраг	Өргөрөг	Ундарга	Тоолуурын	
1	1-р худга	х-108 59 18.36	у-46 08 24.30	1.2л/с	Марк	Дугаар
					LXLC	202000928

2.4.3. Барилга байгууламж: Жилд зумфнээс ус шүүрүүлэх хэмжээ 3.2 мян.м³ байх бөгөөд зумпфийг ил уурхайн хамгийн доод түвшинд байлуулан 50TSPA маркийн шахуургаар тоноглоно.

2.4.4. Тоног төхөөрөмжийн нэр, марк:

2.5. Хаягдал ус:

Хаях цэгийн байршил:

2.6. Хаягдал усан дахь бохирдуулах бодисын хэмжээ: Усны биохимийн шинжилгээний дүнг хавсаргана.

Жинлэгдэх бодис, кг:.....

Органик бодис, кг:.....

Эрдэс бодис, кг:.....

Хүнд металл, кг:.....

Аюултай бохирдуулах бодис, гр:.....

2.7. Бохир ус цэвэрлэх байгууламжийн байршил, хүчин чадал, технологи, цэвэрлэх арга, цэвэрлэгээний түвшин:

2.8. Усны эх үүсвэрийг хамгаалах, усны нөөц хомсдох, бохирдохоос сэргийлэх арга хэмжээ, түүнд зарцуулах хөрөнгийн хэмжээ:

2.9. Усны тоолуур: LXLС маркийн тоолуур суурилуулсан.

2.10. Ус ашигласны нэгж төлбөрийн хэмжээ:

Уурхайн ухлагаас шавхан зайлуулах 27'944.7 м³/жил, зам талбайн тоосжилт дарахад ашиглах 21'465.3 м³/жил, уурхайн өрөмдлөгт ашиглах 3'022 м³/жил, ашиг олох зориулалтаар ахуйн үйлдвэрлэл, үйлчилгээнд ашиглах ус 12'915.0 м³/жил газрын доорх усны төлбөрийн хэмжээг Засгийн газрын 2011 оны 302 дугаар тогтоолоор баталсан Умард говийн гүвээт-Халхын дундад талын сав газарт тогтоосон газрын доорх усны экологи-эдийн засгийн суурь үнэ, Засгийн газрын 2013 оны 327 дугаар тогтоолд заасан ашиглалтын зориулалтыг тооцох итгэлцүүр, Засгийн газрын 2013 оны 326 дугаар тогтоолд заасан газрын доорх усны нөөц ашигласны төлбөрийг урьдчилсан байдлаар тооцвол:

Нүүрсний уурхайн ухлагад шүүрлээр орж ирэх буюу шавхан зайлуулах усны нөөц ашигласны төлбөр:

$$1\text{м}^3 \text{ газрын доорх усны үнэ } 3700\text{төг/м}^3 \times 0.15 \times 1.6 = 888.0\text{төг/м}^3$$

- 3700төг/м³ Умард говийн гүвээт-Халхын дундад талын сав газарт тогтоосон газрын доорх усны экологи, эдийн засгийн суурь үнэлгээ:
- (15%)- Засгийн газрын 326-р тогтоолын 7(в)-д заасан газрын доорх ус шавхан зайлуулсныг тооцох төлбөрийн хувь хэмжээ.
- 1.6- Засгийн газрын 327-р тогтоолд заасан Умард говийн гүвээт-Халхын дундад талын сав газарт усыг шавхан зайлуулах зориулалтаар газрын доорх ус шавхан зайлуулсныг тооцох итгэлцүүр

$$27'944.7 \text{ м}^3/\text{жил} \times 888.0 \text{ төг/м}^3 = 24'814'893.6 \text{ төгрөг}$$

Зам талбайн тоосжилт дарахад ашиглах газрын доорх усны төлбөр:

$$1\text{м}^3 \text{ газрын доорх усны үнэ } 3'700\text{төг/м}^3 \times 0.2 \times 0.25 = 185.0\text{төг/м}^3$$

- 3'700 төг/м³ Умард говийн гүвээт-Халхын дундад талын сав газарт тогтоосон газрын доорх усны экологи, эдийн засгийн суурь үнэлгээ:
- (20%) - Засгийн газрын 326-р тогтоолын 4-т заасан авто замын зориулалтаар тооцох газрын доорх усны хувь хэмжээ.

- 0.25 - Авто замын зориулалтаар газрын доорх ус ашигласныг тооцох итгэлцүүр

$$21'465.3 \text{ м}^3/\text{жил} \times 185.0 \text{ төг}/\text{м}^3 = 3'971'080.5 \text{ төгрөг}$$

Уурхайн өрөмдлөгийн ажлын үед газрын доорх ус ашиглах усны төлбөр:

$$1 \text{ м}^3 \text{ газрын доорх усны үнэ } 3700 \text{ төг}/\text{м}^3 \times 0.2 \times 1.5 = 1110.0 \text{ төг}/\text{м}^3$$

- 3700 төг/м³ - Умард говийн гүвээт-Халхын дундад талын сав газарт тогтоосон газрын доорх усны экологи, эдийн засгийн суурь үнэлгээ;
- 20 - Засгийн газрын 326-р тогтоолын 7(г) –д заасан эрэл хайгуулын өрөмдлөг хийхэд газрын доорх ус ашигласныг тооцох төлбөрийн хувь, хэмжээ
- 1.5 - Эрэл, хайгуулын өрөмдлөг хийхэд газрын доорх ус ашигласныг тооцох итгэлцүүр

$$3'022.0 \text{ м}^3/\text{жил} \times 1110 \text{ төг}/\text{м}^3 = 3'354'420 \text{ төгрөг}$$

Ашиг олох зориулалтаар ашиглах газрын доорх усны нөөц ашигласны төлбөр

$$1 \text{ м}^3 \text{ усны нөөц ашигласны төлбөр: } 3700 \text{ төг}/\text{м}^3 \times 0.15 \times 0.16 = 88.8 \text{ төг}/\text{м}^3$$

- 3700 төг/м³ - Умард говийн гүвээт халхын дундад талын сав газарт газрын доорх ус ашигласан нөхцөлд тооцох экологи, эдийн засгийн суурь үнэлгээ
- (15%) - Засгийн газрын 2013 оны 326 дугаар тогтоолын дагуу батлагдсан усны нөөц ашигласны төлбөрийн 10-д заасан хувь, хэмжээ.
- 0.16 - Бусад, ашиг олох зориулалтаар үйлдвэрлэл үйлчилгээнд тооцох ашиглалтын зориулалтын итгэлцүүр

$$12'915.0 \text{ м}^3/\text{жил} \times 88.8 \text{ төг} = 1'146'852 \text{ төгрөг}$$

$$\text{Нийт} = 24'814'893.6 \text{ төгрөг} + 3'971'080.5 \text{ төгрөг} + 3'354'420 \text{ төгрөг} + 1'146'852 \text{ төгрөг} = 33'287'246.1 \text{ төгрөг}$$

Нийт усны төлбөр 33'287'246.1 төгрөг /гучин гурван сая хоёр зуун наян долоон мянга хоёр зуун дөин зургаан төгрөг нэг мөнгө/-ийг Дорноговь аймгийн төрийн сан банкны 180000944 тоот дансанд төвлөрүүлнэ.

Гурав. Талуудын эрх үүрэг

3.1. Ус ашиглуулагч нь “Усны тухай хууль”-ийн 17 дугаар зүйлийн 17.1.7, 17.1.9, 17.1.10 дахь заалтын дагуу эрх эдэлнэ.

3.2. Ус ашиглагч нь дараах үүрэгтэй:

3.2.1. Усны тухай хуулийн 30 дугаар зүйлийн 30.1.1 дэх заалтын дагуу ус ашиглах зөвшөөрөл, гэрээнд заасан хэмжээнээс хэтрүүлэн ашиглахгүй байх;

3.2.2. Усны тухай хуулийн 7 дугаар зүйлийн 7.5 дахь заалтын дагуу усны мэдээллийн санг бүрдүүлэхтэй холбогдсон мэдээг Сав газрын захиргаанд гаргаж өгнө.

3.2.3. Ажилчдын ундны усыг “Ундны ус. Эрүүл ахуйн шаардлага, чанар аюулгүй байдлын үнэлгээ” MNS0900:2018 стандартын шаардлагад нийцсэн усаар хангаж, улиралд 1 удаа байгаль орчны итгэмжлэгдсэн лабораториор шинжилгээ хийлгэж, хариуг Сав газрын захиргаанд ирүүлэх;

3.2.3. Ус ашиглалтын байдалтай холбоотой асуудлыг тухай бүрт нь мэдэгдэж, шаардлагатай тохиолдолд Сав газрын захиргааны холбогдох мэргэжилтнийг дуудаж газар дээр нь шийдвэрлэж байх.

3.2.4. Үйл ажиллагаа зогсох, тасалдах нөхцөл байдал үүссэн үед Сав газрын захиргаа болон холбогдох төрийн байгууллагуудад даруй мэдэгдэж, тухайн оны ус ашиглалтын тайланд тусгаж ирүүлэх;

3.2.5. Тухайн сумын Сав газрын захиргаа болон байгаль орчны хяналтын улсын байцаагчдыг тус тус байлцуулан тоолуурын заалтыг сар бүрийн эхний болон эцсийн заалтыг акт, зургаар баталгаажуулалт хийж 1 хувийг Сав газрын захиргаанд ирүүлэх;

3.2.6. Улирал бүр 2-оос доошгүй удаа хаягдал усны холимог сорьц авч, байгаль орчны итгэмжлэгдсэн лабораториор шинжилгээ хийлгэж, хариу дүнг улирал бүрийн сүүлийн сарын 15-ны дотор Усны газар болон Сав газрын захиргаанд ирүүлэх;

3.2.7. Хаягдал бохир усыг стандартын шаардлагад нийцүүлэн цэвэрлэж, цэвэрлэсэн усаа ногоон байгууламжийн усалгаанд ашиглах;

3.2.8. “Усны тухай хууль”-ийн 6 дугаар зүйлийн 6.2.3, 30 дугаар зүйлийн 30.1.2 дахь заалтуудын дагуу газрын доорх усны дотоод хяналтын цэгийг байгуулан ажиллах.

3.2.9. Гэрээнд заасан хэмжээнээс илүү ус ашигласан тохиолдолд Монгол Улсын Засгийн газрын 2018 оны 12 дугаар сарын 26-ны 391 дүгээр тогтоолоор баталсан журмын дагуу усны нөөц ашигласны төлбөрийг шатлан өсгөж тооцно.

3.2.10. Усыг гэрээнд зааснаас бусад зориулалтаар, буюу хэмжээнээс хэтрүүлэн ашигласнаа нуун дарагдуулсан, зөвшөөрсөн хэмжээнээс хэтрүүлэн ашигласан, усны төлбөр төлөхөөс зайлсхийсэн болон төлбөрийг хугацаанд нь төлөөгүй тохиолдолд “Зөрчлийн тухай” хуулийн дагуу хариуцлага хүлээлгэнэ.

Дөрөв. Бусад

4.1. Гэрээ нь талууд гарын үсэг зурж, тамга, тэмдэг дарж баталгаажуулсан өдрөөс эхлэн хүчин төгөлдөр болно.

4.2. Ус ашиглуулах дүгнэлт, ус ашиглах зөвшөөрөл, хаягдал усны талаарх дүгнэлт, хаягдал ус зайлуулах зөвшөөрөл нь гэрээний салшгүй хэсэг байна.

4.3. Ус ашиглуулагч нь 2024 оны 12 дугаар сарын 25 - ны дотор ус ашиглалтын тайлан болон усны нөөц ашигласны төлбөрийн мэдээг хүлээн авч гэрээний биелэлтийг дүгнэж, тэмдэглэл үйлдэнэ.

4.4. Талуудын тохиролцсоноор гэрээнд, нэмэлт өөрчлөлт оруулж болох ба бичгээр үйлдэнэ.

4.5. Гэрээг Усны тухай хуулийн 17.1.9, 29.3 дахь заалтууд болон дор дурьдсан үндэслэлээр хугацаанаас өмнө цуцална.

4.5.1. Ашиглаж байгаа усны эх үүсвэр тусгай хэрэгцээнд шилжсэн.

4.5.2. Аль нэг тал нь татан буугдсан бол.

4.6. Талуудын хооронд үүссэн маргааныг эвийн журмаар шийдвэрлэхийг эрхэмлэх бөгөөд эс зөвшөөрвөл холбогдох шатны шүүхээр шийдвэрлүүлнэ.

ГЭРЭЭ БАЙГУУЛСАН:

Ус ашиглуулагчийг төлөөлж:

Умард говийн гүвээт-Халхын дундад талын сав газрын захиргааны Газрын доорх усны нөөц ашиглалтын асуудал хариуцсан ахлах мэргэжилтэн

...../ Б.Сарантуяа/

Хаяг: Монгол улс, Говьсүмбэр аймаг, Сүмбэр сум, 2-р баг

Харилцах утас: 7054-3599

Ус ашиглагчийг төлөөлж:

“Говийн шандаст хүлэг” ХХК-ийн байгаль орчны мэргэжилтэн:

...../ Б.Отгонбаатар /

Хаяг: Улаанбаатар хот, Сүхбаатар дүүрэг, 1-р хороо, Парк Плейс, 908 тоот

Харилцах утас: 9909-0687, 7755-4888



АЮУЛТАЙ ХОГ ХАЯГДАЛ ХҮЛЭЭН АВЧ ТЭЭВЭРЛЭХ ГЭРЭЭ

2024 оны 08-р сарын 23-ны өдөр

№ АХХ- 01/24

Улаанбаатар хот

Энэхүү гэрээг нэг талаас Монгол Улсын хуулийн дагуу байгуулагдан үйл ажиллагаа явуулж байгаа 3317625 тоот регистрийн, 0611007072 тоот улсын бүртгэлийн дугаартай **“Саус ресурс” ХХК**-г төлөөлж үйлдвэр эрхэлсэн захирал Г.Батбаяр, нөгөө талаас Монгол Улсын хуулийн дагуу байгуулагдан үйл ажиллагаа явуулж байгаа 9493932 тоот регистр, 9019090139 тоот улсын бүртгэлийн дугаартай **“Хойд Элдэв”** уурхайн засвар үйлчилгээний төвийг төлөөлж ХАБЭА-БО -ны мэргэжилтэн ажилтай Б. Отгонбаатар нар дор дурдсан зүйлийг харилцан тохиролцсоны үндсэн дээр Монгол Улсын Иргэний /380-397/ хууль, Хог хаягдлын тухай хуулийн /Дөрөвдүгээр бүлэг, Хоёругаар бүлэг 10 дугаар зүйл, Тавдугаар бүлэг/ холбогдох зүйл заалтыг баримтлан энэхүү Аюултай хог хаягдал буюу техникийн ажилласан тос хүлээн авч тээвэрлэх гэрээг байгуулав.

НЭГ. НИЙТЛЭГ ҮНДЭСЛЭЛ,

- 1.1 Энэхүү гэрээгээр “Саус ресурс” ХХК болон “Говийн шандаст хүлэг” ХХК-ийн Засвар үйлчилгээний төв /цаашид ЗҮТ гэх/ гэрээнд заасан хугацаанд машин механизмын, тоног төхөөрөмжийн, хөдөлгүүрийн, гидрийн болон моторын тосыг солих үед гарах техникийн хаягдал тос буюу аюултай хог хаягдал /цаашид “АХХ” гэх/-г хүлээн авах, түүнийг тээвэрлэх болон бусад холбогдох харилцааг зохицуулахад оршино.
- 1.2 Энэхүү гэрээ нь талуудын хооронд хийгдсэн тохиролцоонуудыг агуулж байгаа бөгөөд энэхүү гэрээнд тодорхой байдлаар тусгаж оруулсан заалтуудыг оролцуулахгүйгээр Үйлчилгээтэй холбоотой хэлцэл, мэдэгдэл, аман болон бичгээр хийсэн тохиролцоог энэхүү гэрээ орлож байгаа болно.
- 1.3 Энэхүү гэрээнд өөрөөр заагаагүй бол түүнд оруулах нэмэлт, өөрчлөлтийг бичгээр үйлдэж, хоёр тал гарын үсэг зураагүй бол тэдгээрийг хүчин төгөлдөр бус гэж үзнэ.

ХОЁР. ГЭРЭЭНИЙ ХУГАЦАА

- 2.1 Энэхүү гэрээ нь “Саус ресурс” ХХК болон “Говийн шандаст хүлэг” ХХК-ийн ЗҮТөвийн төлөөлөлүүд гарын үсэг зурснаар 2025 оны 08 сарын 23-ний өдөр хүртэл хугацаанд хүчин төгөлдөр мөрдөгдөнө.
- 2.2 Гэрээнд оролцогч талууд Монгол Улсын Иргэний хуульд зааснаар гэрээний үүргээ бүрэн буюу хэсэгчлэн биелүүлээгүй гэж үзсэн тохиолдолд гэрээг дуусгавар болгохыг санал болгох эрхтэй.
- 2.3 Гэрээний хугацаа дуусгавар болоход талууд гэрээг үргэлжлүүлэх эсэх талаар харилцан мэдэгдэж зөвшилцөнө.
- 2.4 Энэхүү гэрээний нөхцөл, болзол, заалтаас татгалзан дуусгавар болгох тухай санал, шалтгааныг талууд зөвхөн албан бичгээр тайлбарлан гаргана.

ГУРАВ. ТАЛУУДЫН ЭРХ, ҮҮРЭГ

- 3.1 Талууд бие биенээсээ энэхүү гэрээгээр хүлээсэн үүргээ биелүүлж, хэрэгжүүлэхийг шаардах бүрэн эрхтэй.
- 3.2 Талууд аюултай хог хаягдал /цаашид АХХ гэх/-г юүлэх, зөөх, тээвэрлэх, машинд ачиж буулгах зэрэг АХХ-г хөдөлгөх тухай бүрт хариуцлагатай байж, ажлын болон агуулахын талбай, газар шороо, байгаль орчинг бохирдуулахгүй байхад шаардлагатай арга хэмжээг авч хяналт тавьж ажиллах үүрэгтэй.
- 3.3 АХХ буюу техникийн хаягдал тосыг “Говийн шандаст хүлэг” ХХК-ийн ЗҮТөв нь ямар нэг биет хог /эрэг, боолт, төмөр, чулуу, хуванцар, даавуу, гялгар уут гэх мэт/, механик хольц болон хөргөлтийн шингэн /тосол/, хурдны хайрцагны тос /АКТ/-ны хольцгүйгээр аль болох нэг төрлөөр цуглуулж хүлээлгэн өгөх үүрэгтэй.
- 3.4 АХХ буюу техникийн хаягдал тосыг “Говийн шандаст хүлэг” ХХК нь гэрээт хугацаандаа тогтмол нийлүүлж байх үүрэгтэй.
- 3.5 “Саус ресурс” ХХК нь “Говийн шандаст хүлэг” ХХК-ийн ЗҮТөвийн цуглуулан ангилж буй АХХ буюу техникийн хаягдал тосны чанарын асуудлаар АХХ үүсгэгч талд бичгээр шаардлага хүргүүлэх эрхтэй.
- 3.6 “Говийн шандаст хүлэг” ХХК нь АХХ-н тээвэрлэлт, аюулгүй ажиллагаа, ачилтын асуудалд үүсэх эрсдлийг хариуцаж, АХХ үүсгэгчийн талбайгаас өөрийн техникээр тээвэрлэн АХХ-ын цуглуулгын цэг рүү тээвэрлэх үүрэгтэй. “Говийн шандаст хүлэг” ХХК нь ачих, тээвэрлэх үедээ хөдөлмөр аюулгүй ажиллагааг сайтар ханган ажиллах ба аюулгүй ажиллагааг хангаагүйгээс үүдэн “Саус ресурс” ХХК болон бусад гуравдагч этгээдэд хохирол учруулбал бие даан хариуцан барагдуулна.
- 3.7 Энэхүү гэрээний дагуу өгөх шаардлагатай эсхүл өгөхийг зөвшөөрсөн аливаа мэдэгдлийг бичгээр үйлдэх бөгөөд түүнийг биечлэн хүргүүлэх эсхүл доор заасан цахим шуудангийн хаягаар илгээсэн тохиолдолд аливаа мэдэгдлийг хүлээж авснаа талууд бичгээр хариу мэдэгдэх үүрэгтэй.
- 3.8 “Саус ресурс” ХХК АХХ үүсгэгчээс тээвэрлэгдэн ирсэн энэхүү гэрээний 3.3 заалтын дагуу АХХ-ыг тохирох эсэхийг өөрийн лабораторт судалж, шинжилсэний үндсэн дээр шалган авах эрхтэй.
- 3.9 Энэхүү гэрээ байгуулсантай холбогдон олж авсан талуудтай холбоотой мэдээлэл, баримтын нууцлалыг гэрээ байгуулснаас хойш хоёр тал хугацаагүйгээр чанд хадгалах бөгөөд аль нэг тал нөгөө талд зөвшөөрөл олгосон эсвэл хууль тогтоомжийн дагуу шаардсанаас бусад тохиолдолд аливаа гуравдагч этгээдэд задруулахгүй, дамжуулахгүй, нийтэд ил болгохгүй байх, гэрээнд заагдаагүй зорилгоор ашиглахгүй байх үүрэгтэй.
- 3.10 “Говийн шандаст хүлэг” ХХК-ийн тээвэрлүүлсэн техникийн хаягдал тос буюу аюултай хог хаягдлыг хүлээн авснаар бүх эрсдэл, хариуцлага “Саус ресурс” ХХК-д шилжинэ. Хүлээн авсан аюултай хог хаягдлыг “Саус ресурс” ХХК нь хэрхэн ашиглах, ашигласан нь “Говийн шандаст хүлэг” ХХК-нд үл хамаарна.
- 3.11 “Саус ресурс” ХХК нь “Говийн шандаст хүлэг” ХХК-иас хүлээн авсан хаягдал тосыг байгаль орчинд ээлтэйгээр дахин боловсруулна.

ДӨРӨВ.ТЭЭВЭРЛЭЛТИЙН ТӨЛБӨРИЙН НӨХЦӨЛ

- 4.1 “Говийн шандаст хүлэг” ХХК нь ЗҮТөвөөс бэлтгэн нийлүүлж буй шаардлагыг хангасан техникийн хаягдал тос (АХХ)-ыг ямар нэгэн төлбөрийн нөхцөлгүйгээр “Саус ресурс” ХХК-д нийлүүлнэ.Бэлтгэн нийлүүлсэн АХХ-ын хэмжээг талуудын хүлээлгэн өгсөн болон хүлээн авсан ажилтны гарын үсгээр баталгаажсан санхүүгийн анхан шатны баримтын бичилтийг үндэслэн тогтооно.
- 4.2 “Говийн шандаст хүлэг” ХХК нь ЗҮТөвөөс бэлтгэн нийлүүлж буй шаардлагыг хангасан техникийн хаягдал тос (АХХ)-ыг тээвэрлэлт хийхдээ Аюултай Хог Хаягдлын дагалдах бичгийг зааварын дагуу бөглөж явуулна.

75 4418259761

С РЕСУРС
ХХК

- 4.3 “Говийн шандаст хүлэг” ХХК-ийн бэлтгэн нийлүүлсэн АХХ-н хэмжээгээр улиралд тооцос нийлж, “Саус ресурс” ХХК нь Байгаль Орчны Яаманд мэдээлдэг мэдээ тайландаа тусгаж тайлагнана.

ТАВ. ДАВАГДАШГҮЙ ХҮЧИН ЗҮЙЛ

- 5.1 Ямар ч тохиолдолд аль нэг тал түүний хяналтаас гарсан аливаа шалтгаан, нөхцөл байдлын улмаас шууд эсхүл шууд бус байдлаар, бүхэлд нь эсхүл хэсэгчлэн энэхүү гэрээгээр хүлээсэн үүргээ биелүүлж чадаагүй, үүргийн биелэлт нь хойшлогдсон тохиолдолд нөгөө талын өмнө хариуцлага хүлээхгүй.
- 5.2 Тийм шалтгаан, нөхцөл байдалд: гал түймэр, үер, ажил хаялт, үймээн, хорлон сүтгэх ажиллагаа, дэлбэрэлт, цаг уурын сөрөг нөхцөл, зайлсхийх боломжгүй золгүй явдал, ажиллах хүч, материал, тээвэр эсхүл үйлчилгээ олдохгүй байх, давагдашгүй хүчин зүйлс эсхүл дайсагнагч улсын үйл ажиллагаа, нөгөө талын үйлдэл, шүүхийн шийдвэр, тушаал, тогтоол эсхүл Засгийн газрын эрх бүхий байгууллагын журам эсхүл зөвшөөрлийг алдах явдал бөгөөд энэ бүхэн аль ч талын үйлдэлд үндэслэгдээгүй байх ёстой.
- 5.3 Дээрхээс шалтгаалах ажил зогсоолт эсхүл энэ гэрээний дагуу үзүүлэх үйлчилгээний гүйцэтгэл тасалдсаны улмаас цаг хугацааны хувьд хойшлогдох асуудлыг аль болох яаралтай засаж залруулна.

ЗУРГАА. БУСАД ЗҮЙЛ

- 6.1 Энэхүү гэрээг хоёр хувь үйлдэж, талууд гарын үсэг зурж, тамга тэмдэг даран баталгаажуулснаар хүчин төгөлдөр болно.
- 6.2 Энэхүү гэрээнд заасан хэлцлүүд хэрэгжсэн эсэхийг үл харгалзан гэрээнд тусгагдсан болон гэрээг бэлтгэх, хэрэгжүүлэх үед гэрээнд оролцогч талуудын зүгээс гарсан аливаа зардлыг талууд өөр өөрсдөө хариуцна.

ДОЛОО. МАРГААНЫГ ШИЙДВЭРЛЭХ

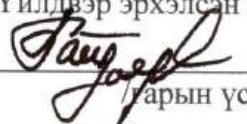
- 7.1 Талууд харилцагч талынхаа бизнесийн нэр хүндийг хүндэтгэж, тэгш эрхийн зарчимд тулгуурлан ажиллана.
- 7.2 Талууд гэрээний хугацаанд харилцан ашигтай, найрсаг байдлаар хамтран ажиллаж аливаа маргааныг зөвшилцлийн замаар шийдвэрлэх бөгөөд хэрэв тодорхой зөвшилцөлд хүрээгүй тохиолдолд Монгол Улсын хуулийн дагуу харьяалагдах шүүхээр шийдвэрлүүлнэ.

ГЭРЭЭГ БАЙГУУЛСАН:

ТЭЭВЭРЛҮҮЛЭГЧ ТАЛЫГ ТӨЛӨӨЛЖ:

“Саус ресурс” ХХК-ийн

Үйлдвэр эрхэлсэн захирал Г.Батбаяр


/гарын үсэг/

99108680
99881221

Монгол улс, Дорноговь аймаг, Сайншанд сум, 4-р баг, Дунд буянт ухаа, 6-9 тоот

ТЭЭВЭРЛЭГЧ ТАЛЫГ ТӨЛӨӨЛЖ:

“Говийн шандаст хүлэг” ХХК-ийн

БО-ны мэргэжилтэн

и. М. Хорингсайнар
/гарын үсэг/

ТАЛУУДЫН АЛБАН ЁСНЫ ХАЯГ:

Монгол улс, Улаанбаатар хот, СБД, 1-р хороо, Чингисийн өргөн чөлөө, Сөүлийн гудамж, парк плэйс оффис, 9 давхар, 908 тоот
Утас: +976 88145600

Хууль зүйн сайдын 2016 оны
А/204 дугаар тушаалаар батла



МОНГОЛ УЛС
ХУУЛИЙН ЭТГЭЭДИЙН
УЛСЫН БҮРТГЭЛИЙН ГЭРЧИЛГЭЭ
000126356

2018.03.07

/ Бүртгэгсэн өм, сар, өдөр /

0611007072

/ Хүнийн хэргийн дугаар /

3317625

/ Регистрийн дугаар /

Саус ресурс

Хязгаарлагдмал хариуцлагатай компани

/ Хуулийн этгээдийн нэр, хариуцлагын хэлбэр /

Дүрэм

/ Үүсгэн байгуулах баримт бичиг /

Шийдвэр

01

2018.03.05

/ шийдвэрийн нэр /

/ дугаар /

/ өм, сар, өдөр /

4510

/ код /

Гадаад худалдаа

/ Үндсэн эрхлэх үйл ажиллагааны чиглэл /

4923

Автомашинаар ачаа тээвэрлэх

4653

Хүнд машин механизмийн тоног төхөөрөмжийн худалдаа

4653

Барилгын материалын худалдаа

7210

Уул уурхайн чиглэлээр зөвлөгөө өгөх

/ код /

/ Туслах эрхлэх үйл ажиллагааны чиглэл /

Хугацаагүй

/ хугацаа /

1

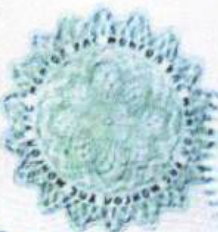
/ гишүүдийн тоо /

20.0

/ өөрийн хөрөнгийн хэмжээ, мянган төгрөгөөр /

Дорноговь, Сайншанд, 4-р баг, дунд буянт ухаа, 6-9, Утас1: 88026461, Утас2: , Факс:

/ хуулийн этгээдийн албан ёсны хаяг /



Дорноговь аймгийн Улсын
бүртгэлийн хэлтэс

/ бүртгэгсэн байгууллагын нэр /

Хуулийн этгээдийн үүсгэн байгуулах баримт бичигт оруулсан нэмэлт өөрчлөлтийн бүртгэл

Д/д	Нэмэлт өөрчлөлтийн агуулга	Бүртгээн	
		Огноо	Ажилтан тэмдэг
1	Заминдийсүрэн овогтой Батзориг-г Захирал-р төмөлснэа бүртгэв.	2018.03.07	Ж Болортуяа
2	Эцсийн өмчлөгч 1 иргэн бүртгэв.	2020.12.28	Б Ариунва

Энэхүү гэрчилгээг хуурамчаар үнэмжлэн захирахад Монгол Улсын хууль ёсоор хариуцахаа хүтээлгэнэ.
Улсын бүртгэлийн гэрчилгээг засвартай болгохгүй.



* 0 0 0 1 2 6 3 5 6 *

АЮУЛТАЙ ХОГ ХАЯГДАЛ ЦУГЛУУЛАХ, ТЭЭВЭРЛЭХ,
ДАХИН БОЛОВСРУУЛАХ, УСТГАХ ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА ЭРХЛЭХ
ТҮР ЗӨВШӨӨРӨЛ

Дугаар 0000036

Огноо: 2024.05.20

Хог хаягдлын тухай хууль, Байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын үнэлгээний тухай
Техникийн хаягдал тос дахин боловсруулах
хуулийг үндэслэн аюултай хог хаягдал _____
(зөвшөөрлийн төрөл)
үйл ажиллагаа эрхлэх түр зөвшөөрлийг 0611007072 улсын бүртгэлийн
3317625 "Саус ресурс" ХХК
дугаартай _____ регистрийн дугаартай _____-д
2024 оны 05 сарын 20 -ны өдрөөс олгов.

Үйл ажиллагаа эрхлэх талаарх мэдээлэл:

Аюултай хог хаягдал цуглуулах, тээвэрлэх, дахин боловсруулах, устгах үйл ажиллагаа
эрхлэгчдийн бүртгэлийн дугаар 001917
Дорноговь Сайншанд
Аж ахуйн нэгж/иргэний хаяг: _____ аймаг, хот _____
4-р баг Дунд буянт ухаа, 6-9
сум, дүүргийн _____ баг, хорооны _____
(гудамж, байшин/хорооны дугаар)
Зөвшөөрөл олгосон үйл ажиллагаа явуулах газрын байршил: Дорноговь
Сайншанд 3-р баг
аймаг, хот _____ сум, дүүргийн _____
баг, хорооны Төвлөрсөн хогийн цэгийн урд талд
(газрын нэр/гудамжны нэр, дугаар)

Энэхүү зөвшөөрөл нь барилгын ажил эхэлснээс үйл ажиллагаа эхлүүлэх хүртэлх
хугацаанд хүчинтэй.

Зөвшөөрөл олгосон:

Энэхүү зөвшөөрлийг Хог хаягдлын тухай хуулийн 37.2, 37.3 ДАХЬ -ыг үндэслэн:

БАЙГАЛЬ ОРЧИН, АЯЛАЛ
ЖУУЛЧЛАЛЫН САЙД

(байгууллагын нэр, албан тушаал)

(гарын үсэг, тамга)

Б.БАТ-ЭРДЭНЭ

(овог нэр)

2024 оны 05 сарын 20 өдрийн

0000036 зөвшөөрлийн

01 хавсралт

№	Тушаалын дугаар	Хугацаа	Олгосон өдөр
1	A/353	2024.05.20-2025.05.20	2024.05.20
2			
3			
4			
5			

БАЙГАЛЬ ОРЧИН, АЯЛАЛ
ЖУУЛЧЛАЛЫН САЙД
(байгууллагын нэр, албан тушаал)


(гарын үсэг, тамга)

Б.БАТ-ЭРДЭНЭ
(овог нэр)

САНАМЖ:

Тус яамнаас олгосон энэхүү гэрчилгээг зориулалтын бусаар ашигласан, үйл ажиллагаандаа ноцтой алдаа дутагдал гаргасан, худалдан борлуулсан, холбогдох хууль тогтоомжийг зөрчсөн бол хүчингүй болгох үндэслэл болно.



ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ХЭРЭГЖҮҮЛЭГЧ АГЕНТЛАГ
ГААЛИЙН ЕРӨНХИЙ ГАЗАР

2024 оны 10-р сарын 31-ны өдөр

Гаалийн Ерөнхий газрын даргын 2019 оны
А/... дугаар тушаалын ...-р хавсралт

ГААЛИЙН ЕРӨНХИЙ ГАЗАР
ГААЛИЙН МЭДҮҮЛГЭЭР БҮРДҮҮЛЭЛТ ХИЙСЭН БАРААНЫ
ЛАВЛАГАА (ААН)

ААН	Говийн шандаст хүлэг ХХК /ГХО/
Регистрийн дугаар	6463932
Хаяг байршил	УБ хот, ХУД 15-р хороо Байр хороолол Романо резиденс 9004 тоот
Лавлагаанд хамаарагдах огноо	2024-01-01 / 2024-10-31
Төрөл	Экспорт
Гаалийн бүрдүүлэлт хийсэн тоо	5139
Үнийн дүн /ам.дол/	54,446,839.90
Үнийн дүн /төгрөг/	184,344,299,236.10
Гаалийн татвар /төгрөг/	0.00
Онцгой албан татвар /төгрөг/	0.00
Албан татвар /төгрөг/	0.00
НӨАТ /төгрөг/	0.00
Бусад татвар, хураамж /төгрөг/	1,256,568,545.00
Горимын код	100, 203



BAOG-TJEH-
2EFT-RU04

Тодорхойлолтын хүчинтэй хугацаа: 2024/12/15 (45 хоног)

Энэхүү тодорхойлолт дах мэдээллийн үнэн зөв эсэхийг <https://gaali.mn/>
холбоосоор эрх бүхий этгээд нэвтрэн орж шалгах боломжтой.



ГҮЙЦЭТГЭХ ЗАХИРЛЫН ТУШААЛ

2023 оны 06 дугаар сарын 01-ны өдөр

2023/.....

Улаанбаатар хот

Журам батлах тухай

Монгол Улсын Компанийн тухай хуулийн 83 дугаар зүйлийн 83.1 дэх хэсэг болон “Говийн шандаст хүлэг” ХХК-ийн дүрмийн ... дүгээр зүйлийг үндэслэн ТУШААХ нь:

1. “Асгаралтын журам”-ыг тус тушаалын 1-р хавсралтын дагуу шинэчлэн баталж 2023 оны 06 дугаар сарын 01-ны өдрөөс эхлэн мөрдсүгэй.

2. Тус тушаалын талаар сургалт, танилцуулга хийхийг ХЭМАББО-ны хэлтэс /Б. Отгонбаатар/-т даалгасугай.

3. Тус тушаалыг мөрдлөг болгон ажиллахыг ХЭМАББО-ны хэлтэс /Б. Отгонбаатар/-т үүрэг болгосугай.

4. Энэхүү тушаалын хэрэгжилтэнд хяналт тавьж ажиллахыг Уурхайн дарга /С. Гантөгс/-т үүрэг болгосугай.

ГҮЙЦЭТГЭХ ЗАХИРАЛ

ZHANG SHUN



CHIEF EXECUTIVE OFFICER'S ORDER

June 01, 2023

2023/.....

Ulaanbaatar

Procedure approval

Pursuant to the Article 83.1 of Company Law and the Article ... of the Charter of Goviin shandast khuleg LLC, it is hereby RESOLVED that:

1. *"Spillage Management Procedure"* be approved as per Annex 1 of the Order with effect from 01 June 2023.
2. The HSE Department /B. Otgonbaatar/ be hereby directed to conduct introduction session about this Procedure.
3. The HSE Department /B. Otgonbaatar/ be directed to follow the Procedure approved herewith.
4. The owner of the mining site /S. Gantugs/ be hereby directed to oversee the implementation of the provisions of this Order.

CHIEF EXECUTIVE OFFICER

ZHANG SHUN



АСГАРАЛТЫН ЖУРАМ

Шинээр боловсруулсан: ☒

Өөрчлөлт оруулсан: ☐

#	Нэр	Албан тушаал	Огноо	Гарын үсэг
Баталсан	Жан Шун	Гүйцэтгэх захирал		
Хянасан	С. Гантөгс	Уурхайн дарга		
Хянасан	М. Хэрлэнбаатар	Ерөнхий инженер		
Боловсруулсан	Б. Отгонбаатар	Байгаль орчны мэргэжилтэн		

Улаанбаатар хот
2023 он



1. ЗОРИЛГО БОЛОН ХАМРАХ ХҮРЭЭ

1.1. Энэхүү журмын зорилго нь “Говийн шандаст хүлэг” ХХК-ийн хэмжээнд аюултай бодис болон тос, тосолгооны материалын асгаралтаас урьдчилан сэргийлэх, асгаралт болсон тохиолдолд авах арга хэмжээг тодорхойлох, байгаль орчинд нөлөөлөх нөлөөллийг бууруулахад оршино.

1.2. Энэ журмыг “Говийн шандаст хүлэг” ХХК-ийн ажилтнууд, гэрээт компани, тэдгээрийн туслан гүйцэтгэгч компанийн ажилтнууд болон зочид нэгэн адил дагаж мөрдөнө.

2. НЭР ТОМЪЁОНЫ ТАЙЛБАР

2.1. Дор дурьдсан нэр томъёог дараах утгаар ойлгоно.

2.1.1. **Асгаралт** гэдэг нь хүний санамсаргүй болон санаатай үйлдэл, техник тоног төхөөрөмжийн эвдрэл гэмтлээс шалтгаалан хүний эрүүл мэнд, эдийн засаг болон байгаль орчинд сөргөөр нөлөөлөх химийн бодис, бохир ус болон цэвэр ус хүний хяналтаас гадуур орчинд алдагдахыг хэлнэ.

2.1.2. **Нүүрс-устөрөгч** гэдэгт бүх төрлийн нүүрс-устөрөгчид буюу бензин, дизель түлш, техникийн тос, тосол, гидрийн шингэн мэтийг хамруулан ойлгоно.

2.1.3. **Кальцийн гипохлорид** буюу хлорын шохой гэдэг нь нэг төрлийн ариутгагч, усыг халдваргүйжүүлэгч бодис юм. Химийн тэмдэглэгээ нь $\text{Ca}(\text{ClO})_2$.

2.1.4. **Амонийн нитрат** гэдэг нь тэсэлгээнд ашигладаг тэсэлгээний бодис юм.

2.1.5. **Натрийн бикарбонат** гэдэг нь хүчлийг саармагжуулагч бодис юм. Нунтаг, цагаан өнгөтэй.

2.1.6. **Аккумуляторын хүчил** гэдэг нь хүхрийн хүчил болон нэрмэл усны холимог юм.

2.1.7. Хүлцэх хэмжээ гэдэгт химийн хорт болон аюултай бодисын хүний эрүүл мэнд, байгаль орчинд сөрөг нөлөөлөл үзүүлэхгүй байх хамгийн дээд агууламжийг ойлгоно.



3. ЕРӨНХИЙ ШААРДЛАГА

3.1. Асгаралт үүсч болзошгүй ажил, үйлчилгээг зөвшөөрөгдсөн ажлын байр эсвэл заагдсан газар гагцхүү бохирдлоос сэргийлэх арга хэмжээг урьдчилан авсны дараагаар хийнэ.

4. АСГАРАЛТЫГ МЭДЭЭЛЭХ

4.1. Асгаралт болсон тохиолдолд тухайн нөхцөл байдлыг мэдсэн ажилтан нь асгаралтын хэмжээнээс үл хамааран өөрийн шууд харъяалах ахлах ажилтан болон Байгаль орчны мэргэжилтэнд заавал мэдээлнэ (Хүснэгт 1).

4.2. Ахлах ажилтнууд тухайн асгаралтанд хариу арга хэмжээ авах ажлыг зохион байгуулах ба Байгаль орчны мэргэжилтэн нь заавар, зөвлөмжөөр хангаж ажиллана.

4.3. Асгаралтыг хяналтанд оруулах арга хэмжээ авсны дараа тухайн хэлтсийн ахлах ажилтан нь Байгаль орчны мэргэжилтэнд асгаралт мэдээлэх хуудас бөглөж өгнө (Хавсралт 1).

4.4. Байгаль орчны мэргэжилтэн нь тухайн асгаралтын хэмжээнээс хамааран холбогдох төрийн байгууллагад мэдээлнэ (Хүснэгт 2).

Хүснэгт -1

#	Асгаралтын төрөл	БО-ны мэргэжилтэнд мэдээллэх	БО-ны мэргэжилтэнд мэдээллэх, асгаралтыг мэдээлэх хуудас бөглөх	БО-ны мэргэжилтэн, компанийн удирдлагад мэдээлэх, ослын тайлан бичих
1	Нүүрс-устөрөгч	0-10 л	10-100 л	0.1-10 м ³
2	Бохир ус	0 – 100м3		
3	Ус	10-1000м3		
4	Химийн хортой бодис	Асгаралтын хэмжээнээс үл хамааран Байгаль орчны ажилтан болон компанийн удирдлагад мэдээлнэ.		

Хүснэгт 2

#	Асгаралтын төрөл	Холбогдох төрийн байгууллагад мэдээллэх
1	Нүүрс-устөрөгч	10 м3 дээш
2	Бохир ус	100 м3 дээш
3	Ус	1000 м3 дээш
4	Химийн хортой бодис	Асгарсан хэмжээнээс үл хамааран Байгаль орчны ажилтан болон компанийн удирдлагад мэдээллэнэ.



5. АСГАРАЛТЫГ ХЯНАХ

5.1. Асгаралтыг мэдээлэгч ажилтан нь асгаралтыг мэдсэн даруйд их хэмжээний талбай хамрахаас урьдчилан сэргийлэн шороогоор хязгаарлалт, далан хөмсөг хийж хяналтандаа авна.

5.2. Асгаралтын бохирдлыг хянах, цэвэрлэх ажлыг асгаралтын талаар мэдээлэл өгсөн ажилтны ахлах ажилтан нь Байгаль орчны ажилтны хамтаар зохион байгуулна.

5.3. Асгаралтанд хариу арга хэмжээ авахаас өмнө асгаралт болсон газрын ойр орчим байгаа ажилтнуудын эрүүл мэнд, аюулгүй байдлыг тухайн асгаралтыг мэдээлэгч ажилтан болон ахлах ажилтан нь баталгаажуулна.

5.4. Хэрэв асгаралт нь хүрээлэн буй орчин болон ойр орчим байгаа хүмүүст онц ноцтой аюултай (түймэр, дэлбэрэлт, газрын доорх ус бохирдсон гэх мэт онцгой байдал үүссэн), хор хөнөөлтэй гэж үзвэл тухайн ажлын байрыг хариуцан ажиллаж буй ахлах ажилтан нь ХЭМААБО-ны хэлтэст мэдэгдэж нөхцөл байдлын талаар мэдэгдэж, нүүлгэн шилжүүлэх ажлыг эхлүүлнэ.

5.5. Асгаралтын эх үүсвэрийг хянах, тухайн орчинд байгаа гал авалцаж болзошгүй эд зүйлсийг зайлуулах ажлыг хийхдээ, ажлын аюулын шинжилгээг урьдчилан хийж бага эрсдэлтэй буюу тухайн ажлыг бага аюултай үед тусгай сургалтанд хамрагдсан ажилтан тухайн ажлыг хийж гүйцэтгэнэ.

5.6. Асгаралт болсон ажлын байрыг хариуцсан ахлах ажилтан нь төслийн Байгаль орчны ажилтанд асгаралт болсон талаар мэдэгдэж, зөвлөгөө авч ажиллах бөгөөд асгаралт мэдээллэх хуудас бөглөн, авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний талаарх тайланг гарган өгөх үүрэгтэй.

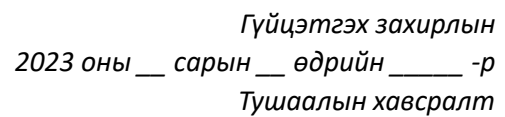
6. АСГАРСАН БОДИСЫГ ЦЭВЭРЛЭХ

6.1. Байгаль орчны мэргэжилтнүүд төслийн талбайн шаардлагатай байршлуудад асгаралттай тэмцэх иж бүрдлийг байрлуулсан байна.

6.2. Асгаралттай тэмцэх иж бүрдэлд дараах багажуудыг заавал багтаасан байна.

Үүнд:

- Хүрз
- Амьсгалах маск (2ш)
- Шингээгч материалууд (хуурай шингээгч, алчуур болон хүрээлэгч дэр гэх мэт)
- Нүдний хамгаалалтын цагаан шил, резинэн бээлий (2 ш)
- Шар өнгөтэй дугуйт сав буюу хогийн сав



6.3.2. Хязгаарласан асгаралтыг шингээгч материал ашиглан арилгах ба хэрэв нүүрс-устөрөгч усанд нэвчсэн тохиолдолд сорогч бүхий машинаар соруулна.

6.3.4. Асгаралттай тэмцэхэд ашигласан материалуудыг тусгай хогийн саванд цуглуулан “Хог хаягдал цуглуулах, хадгалах, тээвэрлэх, устгах, журам”-ын дагуу төслийн талбайд байрлуулсан зориулалтын шатаах зүүханд шатааж устгана.



6.3.5. Бохирдсон ус, хөрсийг Байгаль орчны мэргэжилтний заавраар тусгайлан бэлдсэн талбайд байрлуулж, саармагжуулалт хийнэ.

6.4. Хаягдал бохир усны бохирдолтыг цэвэрлэх:

6.4.1. Асгарсан бохир усны тархалтыг элс эсвэл шороогоор хязгаарлан гадаргын усны суваг, шуудуу, сайр садаргад орохоос хамгаалах ба бохир ус асгарсан хэсгийг кальцийн гипохлорид ашиглан ариутгана.

6.5. Аммонийн нитратын бохирдлыг цэвэрлэх:

6.5.1. Асгаралт болсон хэсгийг элс болон шороогоор хүрээлж, тоос болохоос сэргийлнэ.

6.5.2. Ялгаж авах боломжтой хэсгийг болгоомжтой ялгаж авч, тусгай шошго бүхий саванд хийнэ.

6.5.3. Ялгаж авах боломжгүй хаягдлыг тусгай шошго бүхий саванд хийж, хадгалах ба дээрх тохиолдлуудад Галын аюулгүй байдлын ажилтантай дараагийн авах арга хэмжээг зөвлөлдөж шийдвэрлэнэ.

6.5.4. Уг бодисоор бохирдсон хөрсийг устгахдаа Монгол Улсын “Хог хаяглын тухай хууль”, Компанийн “Хог хаягдал цуглуулах, хадгалах, тээвэрлэх, устгах журам”, Материалын хор аюулын лавлах мэдээлэл”-ийн дагуу устгана.

6.6. Химийн бодисын бохирдлыг цэвэрлэх:

6.6.1. Асгаралт болсон хэсгийн тархалтыг элс эсвэл шороогоор хязгаарлан, гадаргын усны судаг, шуудуу, сайр садаргад орохоос хамгаална.

6.6.2. Химийн бодисын бохирдлыг цэвэрлэх арга нь харилцан адилгүй байх ба ерөнхий зориулалттай шингээгч ашиглаж болно.

6.6.3. Ялгаж авах боломжтой хэсгийг болгоомжтой ялган авч, хаягдал хэсгийг Байгаль орчны мэргэжилтний зааврын дагуу зориулалтын цэгт устгана.

6.6.4. Устгалын талаар тухайн бодисын “Материалын хор аюулын лавлах мэдээлэл”-ээс заавал судлах шаардлагатай.

6.7. Аккумуляторын хүчлийн тархалтыг хязгаарлах ба цэвэрлэх:

6.7.1. Асгаралт болсон хэсгийн газрыг заавал Байгаль орчны мэргэжилтний зааврын дагуу натрийн бикарбонат болон ижил төрлийн сармагжуулагч ашиглан бохирдсон хэсгийг саармагжуулах шаардлагатай,

6.7.2. Усан устгалын арга ашиглан төслийн талбайд устгал хийнэ.



7. БОХИРДСОН МАТЕРИАЛЫН УСТГАЛ БОЛОН СААРМАГЖУУЛАЛТ

7.1. Байгаль орчны ослын тайланд ноцтой эрсдэлтэй гэж мэдээлэгдсэн асгаралтын бохирдлын цэвэрлэгээний чанарыг тухайн асгаралт болсон хэсгээс дээж авч мэргэжлийн лабораторид шинжлүүлэн Монгол Улсын холбогдох стандартын ус, хөрс, агаарын бохирдлын хүлцэх хэмжээнд байгаа эсэхээр харьцуулан тодорхойлно.

7.2. Хэрэв бохирдол нь стандартын хүлцэх хэмжээнээс давсан тохиолдолд цэвэрлэгээг шаардлага хангаагүй гэж үзэн дахин цэвэрлэгээ хийнэ.

7.3. Нүүрс-устөрөгчөөр бохирдсон хөрсийг хуулж, тусгайлан бэлдсэн талбайд байрлуулан хадгалж, цаашид саармагжуулах цэвэршүүлэх арга хэмжээ авна.

8. БҮРТГЭЛ БОЛОН ТАЙЛАГНАХ

8.1. Асгаралтын төрөл, хэмжээнээс хамааран Байгаль орчны мэргэжилтэн дараах арга хэмжээг авна.

8.1.1. Асгаралт болсон бүх тохиолдлыг Байгаль орчны мэргэжилтэнд уг журмын дагуу мэдэгдэх бөгөөд Байгаль орчны мэргэжилтэн нь асгаралтыг цэвэрлэх зааварчилгаа өгч, асгарсан тохиолдол бүрийг бүртгэн авч мэдээллийн санд байрлуулах үүрэгтэй.

8.1.2. Асгаралтын хэмжээнээс хамаарч Байгаль орчны мэргэжилтэн нь холбогдох төрийн байгууллагад мэдээлэх, хариу арга хэмжээ авсан тайланг илгээх үүрэгтэй байна.

8.1.3. Бүх тайлагнасан осол болсон тохиолдлуудад Ослын нарийвчилсан судалгаа хийж тайлан гарган хариу арга хэмжээ яаралтай авна (Хавсралт 2).

9. СУРГАЛТ

9.1. Компанийн ХЭМААБО -ны сургагч нь компанийн үндсэн болон гэрээт ажилтныг Аюултай материалтай харьцах, асгаралтанд хариу арга хэмжээ авах тухай сургалтанд заавал хамруулна.

9.2. Байгаль орчны мэргэжилтэн нь асгаралтанд хариу арга хэмжээ авах ажилд техникийн болон арга зүйн зөвлөгөө тусламж үзүүлнэ.

10. ХУУЛЬ, ЭРХ ЗҮЙН ҮНДЭС

10.1. Асгаралтын журамд дараах эрх зүйн баримт бичгүүдийг үндэслэл болгоно:

10.1.1. Монгол Улсын хууль. Химийн хорт болон аюултай бодисын тухай

10.1.2. Монгол Улсын хууль. Агаарын тухай хууль



10.1.3. Монгол Улсын хууль. Хог хаягдлын тухай

10.1.4. MNS 5885 : 2008 Агаарт байх бохирдуулах бодисын хүлцэх хэм хэмжээ. Техникийн ерөнхий шаардлага

10.1.5. MNS 4943 : 2005 Хүрээлэн байгаа орчин. Усны чанар. Хаягдал ус. Ерөнхий шаардлага.

10.1.6. MNS 5850 : 2019 Хөрсний чанар. Хөрсөнд агуулагдах бохируулагч бодисын зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээ

11. ХАРИУЦЛАГА

11.1. Энэ журмын үүрэг болгосон болон хориглосон аливаа заалтыг зөрчсөн ажилтан, албан тушаалтанд Монгол улсын холбогдох хууль, Компанийн Хөдөлмөрийн дотоод журам, Хөдөлмөрийн гэрээнд заасан хариуцлагыг хүлээлгэхийн зэрэгцээ Компанид учруулсан хохирлыг нөхөн төлүүлэх хүртэл арга хэмжээ авна.



Хавсралт 1.

АСГАРАЛТЫГ МЭДЭЭЛЭХ ХУУДАС

Асгаралт болсон огноо:		Цаг:	
Мэдээлсэн ажилтан:		Хэлтэс:	
Албан тушаал:		Утасны дугаар:	
Байршил:			
Асгаралтын эх үүсвэр болон үйл явцын талаар дор бичнэ үү.			
Асгарсан бүтээгдэхүүн	(+)	Хэмжээ (л, тн) тайлбар	
Гидрийн шингэн			
Дизель түлш, бензин			
Кропны тос			
Бусад			
Асгаралт үүссэн шалтгаан	(+)	Дэлгэрэнгүй	
Шингэнийг хэт дүүргэсэн			
Техникийг зүй бус ашигласан			
Буруу техник ашигласан			
Жийргэвч сэтэрсэн			
Дамжуулах хоолой задарсан			
Бусад			
Энэхүү үйл явцаас сэргийлэх санал :			
Мэдээлэл өгсөн ажилтны гарын үсэг:		Огноо :	
Мэдээлэл хүлээн авсан:		Огноо :	



Хавсралт 2.

Асгаралт болсон огноо:		Цаг	Мэдээлсэн ажилтан	
Хэлтэс		Албан тушаал		
Байршил				
Асгаралтын эх үүсвэр болон үйл явцын талаар дор бичнэ үү				
Бохирдсон хөрсний хэмжээ /м ³ / тайлбар				
Асгарсан бүтээгдэхүүн	(+)	Хэмжээ (л, тн) тайлбар		
Гидрийн шингэн				
Дизель түлш, бензин				
Шингэрүүлсэн хий				
Кропны тос				
Бусад				
Асгаралт үүссэн шалтгаан	(+)	Тайлбар		
Шингэнийг хэт дүүргэсэн				
Техникийг зүй бус ашигласан				
Буруу техник ашигласан				
Жийргэвч сэтэрсэн				
Дамжуулах хоолой задарсан				
Бусад				



Асгарсан газрын зураг /хол, ойроос/	
Асгаралт хязгаарласан байдал /хол, ойроос/	
Саармагжуулсан байдал	
Асгаралтын эсрэг авсан арга хэмжээ	
Асгаралтын тайлан гаргасан ажилтны овог, нэр:	
Албан тушаал:	
Гарын үсэг:	
Огноо:	



Шилжүүлгийн
мэдэгдэл/Transaction
report

Огноо/Date: 2024/09/06 11:18:17

Журналын №/Journal №: 90159000056965

Системийн огноо/System Date: 2024/09/06 11:18:17

Харилцагчийн дугаар/Customer №: 13198292

Нэр/Name: ГОВИЙН ШАНДАСТ ХҮЛЭГ

Дт	Дансны дугаар/Account №	Нэр/Name:	Дүн/Amount:	Ханш/Rate:
	ГОВИЙН ШАНДАСТ ХҮЛЭГ	MN430030003026004259	39,791,045.00 MNT	1.0
/ 39,791,045.00 /				
Кт	Банкны дугаар/Bank №:	Банкны нэр/Bank Name:	Дүн/Amount:	Ханш/Rate:
	90	ТӨРИЙН САН	39,791,045.00MNT	1.0
	Дансны дугаар/Account №:	Нэр/Name:		
	100900000712	АМ төсөв болон лиценз орлого		

Гүйлгээний утга/Transaction description:
ГовийнШандастХүлэг6463932 , MV-019331 , 10-р жил 99059084

Харилцагч танд баярлалаа/Thank you to our customers

Гүйлгээний баримтыг баталгаажуулсан/Transaction statement verified

Салбар, тооцооны төв/ Branch, sub-branch:

Банкны ажилтны гарын үсэг/Signature:

Банкны ажилтны тамга/Stamp:



____ Он/Year(YYYY) ____ Сар/Month(MM) ____ Өдөр/Day(DD)

Тайлбар: Та Капитрон банкны дурын салбарт баримтаа авч очин баталгаажуулах боломжтой.



Шилжүүлгийн мэдэгдэл/Transaction report

Журналын №/Journal №: 90649000190717

Системийн огноо/System Date: 2024/10/25 15:09:50

Харилцагчийн дугаар/Customer №: 13198292Нэр/Name: ГОВИЙН ШАНДАСТ ХҮЛЭГ

Дт	Дансны дугаар/Account №	Нэр/Name:	Дүн/Amount:	Ханш/Rate:
	ГОВИЙН ШАНДАСТ ХҮЛЭГ	MN430030003026004259	24,856,420.00 MNT	1.0
/ 24,856,420.00 /				
Кт	Банкны дугаар/Bank №:	Банкны нэр/Bank Name:	Дүн/Amount:	Ханш/Rate:
	34	ТӨРИЙН БАНК	24,856,420.00MNT	1.0
	Дансны дугаар/Account №:	Нэр/Name:		
	280300171948	ИХ НАРТЫН МЕНЕЖМЕНТ		

Гүйлгээний утга/Transaction description:
6463932Говийн шандаст хүлэг, Байгаль хамгаалалт ИХ НАРТ МЕНЕЖМЕНТ 2024

Татвар төлбөр

КАПИТРОН БАНК- Most Money Татвар төлөлт			Огноо: 2024-11-13 15:17
Гүйлгээний дугаар		№ : 175269847	
Хүлээн авагч:	Дорноговь	Хүлээн авсан данс:	100060300947
Төлөгч РД:	89100211633	Гүйлгээний суваг:	IPhone
Биллийн дугаар:	2241101549432		
Татварын мэдээлэл			
Эзэмшигч:	Дорноговь аймгийн Даланжаргалан сумын засаг даргын тамгын газар	Татварын төрөл:	Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж
		Тайлант хугацаа:	2024
Утас:		Хөрөнгийн дугаар:	Төлөх дүн: 2400000
Төлбөр хийсэн данс : MN430030003026004259			Нийт төлсөн дүн : 2400000
Гүйлгээний утга : 2241101549432 89100211633 Дорноговь аймгийн Даланжаргалан сумын засаг даргын тамгын газар MN430030003026004259			
Татвараа хугацаанд нь төлсөн танд баярлалаа. Татвартай холбоотой асуудал байвал дараах хаягаар хандана уу! 1800-1288, INFO@MTA.MN.			
Хянасан :		Теллер :	Харилцагч :

НХМаягт Т-1

Санхүү, эдийн засгийн сайд,
Үндэсний статистикийн газрын даргын
2002 оны тоот тушаалын хавсралт



Нэхэмжлэгч:
Байгууллагын нэр: РД:9117245
МОНГОЛ УЛСЫН ИХ СУРГУУЛЬ
УТСОУХНУС

Төлөгч:
Байгууллагын нэр:

Хаяг:
УБ, СБД, МУИС Хичээлийн 5-р байр

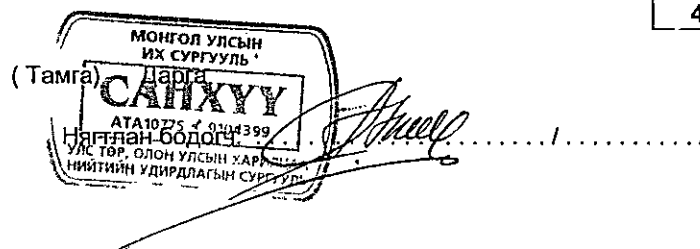
Хаяг: _____

Утас, факс : 75754400 (5112) , Гэрээний № _____
Э-шуудан: _____

Банкны нэр: Хаан банк
Банкны дансны дугаар:
5041339517

Нэхэмжилсэн огноо: 2024.07.29
Төлбөр хийх хугацаа:

№	Утга	Тоо хэмжээ	Нэгжийн үнэ	Нийт үнэ
1	24b1num0350 НандинЭрдэнэ.Г /сургалтын төлбөр/	1	4,354,130.00	4,354,130
Дүн				4,354,130
НӨАТ				4,354,130



НЭХЭМЖЛЭХ № 1

Нэхэмжлэгч:

Байгууллагын нэр: СЭЗИСургууль

Регистрийн дугаар: 9097929

Хаяг: БЗДүүрэг, 1-р хороо, Энхтайваны
өргөн чөлөө

Утас, Факс: 70008085

Электрон шуудан: Ofc@ufe.edu.mn

Банкны нэр: Худалдаа хөгжлийн банк

Төлөгч:

Байгууллагын нэр: Дорноговь аймгийн
Даланжаргалан сумын ЗДТГ

Регистрийн дугаар: 0

Оюутны код/РД: B23FA1023

Оюутны нэр: Б.ДЭЛГЭРЧИМЭГ

Нэхэмжилсэн хугацаа : 8/8/2024

Төлбөр хийх хугацаа : 8/15/2024

Дансны дугаар: 2612007984

№	Бараа, ажил үйлчилгээ	Хэмжээ	Нэгж	Нийт
1	2024-2025 ОНЫ ХИЧЭЭЛИЙН ЖИЛИЙН СУРГАЛТЫН ТӨЛБӨР Б.ДЭЛГЭРЧИМЭГ	44	кредит	9,900,000.00
Нийт				9,900,000.00



Есөн сая есөн зуун мянган төгрөг

Нягтлан бодогч:

НХМаягт Т-1



Санхүү, эдийн засгийн сайд,
Үндэсний статистикийн газрын даргын
2002 оны 171/111 тоот тушаалын хавсралт

НЭХЭМЖЛЭХ №

2024/Н-21

Нэхэмжлэгч:

Байгууллагын нэр:

МОНГОЛ-УЛСЫН ИХ СУРГУУЛЬ

Хаяг:

Утас, факс: pe-9116923

Э-шуудан:

Банкны нэр: Хаан банк

Дансны дугаар: 5041123756

Төлөгч:

Дорноговь аймгийн Даланжаргалан
сумын ЗДТГ

Гэрчилгээний №

Нэхэмжилсэн огноо: 2024.08.01

Төлбөр хийх хугацаа:

№	Гүйлгээний утга	Тоо хэмжээ	Нэгжийн үнэ	Нийт үнэ
1	Б.Номин-Эрдэнэ 21B1NUM1245 сургалтын төлбөр 42 кт	1	6,757,500.00	6,757,500.00
	Нийт	1	6,757,500.00	6,757,500.00
			НӨАТ	
			Нийт дүн	6,757,500.00

Мөнгөн дүн:

Зургаан Сая Долоон Зуун Тавин Долоон Мянган Таван Зуун Төгрөг



Захирал: /Н.Батнасан/

Нягтлан бодогч: /З.Ариунаа/

НЭХЭМЖЛЭХ

Их засаг олон улсын их сургууль

Даланжаргалан сумын ЗДТГ

Нэхэмжлэгч

Төлөгч

Хаяг: БЗД 4-р хороо

Нэхэмжилсэн огноо:

2024.08.06

Утас: 70157765

Төлбөр хийх хугацаа:

Банкны нэр: Худалдаа хөгжлийн банк

Дансны дугаар: ХХБ данс-453118723

Байгууллагын регистр: 5131782

	Гүйлгээний утга	Тоо хэмжээ	Нэгжийн үнэ	Нийт үнэ
1	Сургалтын төлбөр Энхцогт Биндэръяа БиУ-344 /EB04310401/		4,200,000	4,200,000
	НИЙТ			4,200,000

Мөнгөний дүн:

Дөрвөн сая хоёр зуун мянган төгрөг

Нягтлан бодогч:



А.Молор



Шилжүүлгийн мэдэгдэл/Transaction report

Журналын №/Journal №: 89979000179902

Системийн огноо/System Date: 2024/08/19 15:49:28

Харилцагчийн дугаар/Customer №: 13198292

Нэр/Name: ГОВИЙН ШАНДАСТ ХҮЛЭГ

Дт	Дансны дугаар/Account №	Нэр/Name:	Дүн/Amount:	Ханш/Rate:
	ГОВИЙН ШАНДАСТ ХҮЛЭГ	MN430030003026004259	4,500,000.00 MNT	1.0
/ 4,500,000.00 /				
Кт	Банкны дугаар/Bank №:	Банкны нэр/Bank Name:	Дүн/Amount:	Ханш/Rate:
	04	ХХБАНК	4,500,000.00MNT	1.0
	Дансны дугаар/Account №:	Нэр/Name:		
	453118723	ИХ ЗАСАГ ОЛОН УЛСЫН ИХ СУРГУУЛЬ ХХК		

Гүйлгээний утга/Transaction description:
EB03210813 Д.АМАРАА - 6463932 Говийн шандаст хүлэг ХХК



Шилжүүлгийн мэдэгдэл/Transaction report

Журналын №/Journal №: 90259000177427

Системийн огноо/System Date: 2024/09/16 14:46:37

Харилцагчийн дугаар/Customer №: 13198292

Нэр/Name: ГОВИЙН ШАНДАСТ ХҮЛЭГ

Дт	Дансны дугаар/Account №	Нэр/Name:	Дүн/Amount:	Ханш/Rate:
	ГОВИЙН ШАНДАСТ ХҮЛЭГ	MN430030003026004259	4,200,000.00 MNT	1.0
/ 4,200,000.00 /				
Кт	Банкны дугаар/Bank №:	Банкны нэр/Bank Name:	Дүн/Amount:	Ханш/Rate:
	04	ХХБАНК	4,200,000.00MNT	1.0
	Дансны дугаар/Account №:	Нэр/Name:		
	453118723	ИХ ЗАСАГ ОЛОН УЛСЫН ИХ СУРГУУЛЬ ХХК		

Гүйлгээний утга/Transaction description:

ЕВ04310401 Э.БИНДЭРЪЯА - 6463932 Говийн шандаст хүлэг ХХК



Шилжүүлгийн мэдэгдэл/Transaction report

Журналын №/Journal №: 90259000177531

Системийн огноо/System Date: 2024/09/16 14:48:38

Харилцагчийн дугаар/Customer №: 13198292

Нэр/Name: ГОВИЙН ШАНДАСТ ХҮЛЭГ

Дт	Дансны дугаар/Account №	Нэр/Name:	Дүн/Amount:	Ханш/Rate:
	ГОВИЙН ШАНДАСТ ХҮЛЭГ	MN430030003026004259	4,400,000.00 MNT	1.0
/ 4,400,000.00 /				
Кт	Банкны дугаар/Bank №:	Банкны нэр/Bank Name:	Дүн/Amount:	Ханш/Rate:
	04	ХХБАНК	4,400,000.00MNT	1.0
	Дансны дугаар/Account №:	Нэр/Name:		
	453118723	ИХ ЗАСАГ ОЛОН УЛСЫН ИХ СУРГУУЛЬ ХХК		

Гүйлгээний утга/Transaction description:
EB05242709 Л.АРИУНБОЛОР - 6463932 Говийн шандаст хүлэг ХХК



Огноо/Date: 2024/09/16 14:55:34

Шилжүүлгийн мэдэгдэл/Transaction report

Журналын №/Journal №: 90259000177919

Системийн огноо/System Date: 2024/09/16 14:55:34

Харилцагчийн дугаар/Customer №: 13198292

Нэр/Name: ГОВИЙН ШАНДАСТ ХҮЛЭГ

Дт	Дансны дугаар/Account №	Нэр/Name:	Дүн/Amount:	Ханш/Rate:
	ГОВИЙН ШАНДАСТ ХҮЛЭГ	MN430030003026004259	9,900,000.00 MNT	1.0
/ 9,900,000.00 /				
Кт	Банкны дугаар/Bank №:	Банкны нэр/Bank Name:	Дүн/Amount:	Ханш/Rate:
	04	ХХБАНК		
	Дансны дугаар/Account №:	Нэр/Name:		
	2612007984	СЭЗИСУРГУУЛЬ		

Гүйлгээний утга/Transaction description:

EB05253100 , Б.ДЭЛГЭРЧИМЭГ - 6463932 Говийн шандаст хүлэг ХХК



Огноо/Date: 2024/09/16 14:58:22

Шилжүүлгийн мэдэгдэл/Transaction report

Журналын №/Journal №: 90259000178082

Системийн огноо/System Date: 2024/09/16 14:58:22

Харилцагчийн дугаар/Customer №: 13198292

Нэр/Name: ГОВИЙН ШАНДАСТ ХҮЛЭГ

Дт	Дансны дугаар/Account №	Нэр/Name:	Дүн/Amount:	Ханш/Rate:
	ГОВИЙН ШАНДАСТ ХҮЛЭГ	MN430030003026004259	6,757,500.00 MNT	1.0
/ 6,757,500.00 /				
Кт	Банкны дугаар/Bank №:	Банкны нэр/Bank Name:	Дүн/Amount:	Ханш/Rate:
	05	ХААН БАНК	6,757,500.00MNT	1.0
	Дансны дугаар/Account №:	Нэр/Name:		
	5041123756	МОНГОЛ УЛСЫН ИХ СУРГУУЛЬ		

Гүйлгээний утга/Transaction description:

ЕЮ03252001 Б.Номин-эрдэнэ -6463932 Говийн шандаст хүлэгХХК



БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ СУДАЛГАА, ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ТӨВ

БАЙГАЛЬ ОРЧИН, АЯЛАЛ ЖУУЛЧЛАЛЫН САЙДЫН 2023 ОНЫ 05 САРЫН 15-НЫ ӨДРИЙН А/160 ТООТ ТУШААЛЫН ДАГУУ УУЛ УУРХАЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС ХҮРЭЭЛЭН БУЙ ОРЧИНД ҮЗҮҮЛЖ БУЙ НӨЛӨӨЛЛИЙГ УЛСЫН ХЭМЖЭЭНД НАРИЙВЧЛАН СУДЛАХ АЖЛЫН ХЭСЭГ ДОРНОГОВЬ АЙМГИЙН ДАЛАНЖАРГАЛАН СУМЫН НУТАГТ БАЙРЛАХ “ГОВИЙН ШАНДАСТ ХҮЛЭГ” ХХК-ИЙН НҮҮРСНИЙ УУРХАЙН ТАЛБАЙД ХИЙСЭН БОХИРДЛЫН СУДАЛГААНЫ ТАЙЛАН, ЦААШИД АВЧ ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ЗӨВЛӨМЖ

АЖЛЫН ХЭСГИЙН АХЛАГЧ
БОСШТ-ИЙН ЗАХИРАЛ

Х.ГАНБААТАР

Тайлан боловсруулсан ажлын хэсгийн гишүүд:

ҮТҮБСА-ны ахлах мэргэжилтэн
ҮТҮБСА-ны мэргэжилтэн
ҮТҮБСА-ны мэргэжилтэн
ҮТҮБСА-ны мэргэжилтэн
ҮТҮБСА-ны мэргэжилтэн
ББНҮА-ны мэргэжилтэн
Ажлын хэсгийн нарийн бичгийн дарга

З.Цэлмүүн
М.Мөнхтуяа
Б.Гантулга
Г.Бат-Эрдэнэ
Б. Уянга
Б.Оюундарь
Г.Пагмадулам

Зөвлөхүүд :

Доктор (PhD)., Дэд профессор
Доктор (PhD)., Дэд профессор
ШУА, Газарзүй геоэкологийн хүрээлэн, Докторант

Д.Суран
Ц. Соёл-Эрдэнэ
Ө.Ганзориг

Улаанбаатар хот
2023



АГУУЛГА

ОРШИЛ	4
БҮЛЭГ 1. ЕРӨНХИЙ МЭДЭЭЛЭЛ	5
БҮЛЭГ 2. УСНЫ ЧАНАРЫН СУДАЛГАА	6
2.1 Хээрийн судалгаа	6
2.2 Судалгааны арга зүй	7
2.3 Судалгааны үр дүн	8
2.3.1 Химийн шинжилгээний дүн	8
2.3.2 Усны эрдэсжилт	9
2.3.3 Ерөнхий хатуулаг	10
2.3.4 Бохир усны хими, микробиологийн шинжилгээний дүн	10
2.3.5 Бичил элементийн шинжилгээний дүн	11
Дүгнэлт	11
Зөвлөмж	13
БҮЛЭГ 3. ХӨРСӨН БҮРХЭВЧИЙН СУДАЛГАА	14
3.1 Хээрийн судалгааны аргазүй	14
3.2 Лабораторийн судалгааны аргазүй	18
3.3 Хөрсний үзүүлэлтүүдийг үнэлэх мэдээлэл	18
3.4 Судалгааны үр дүн	19
3.4.1 Хөрсний химийн ерөнхий шинжилгээ	20
3.4.2 Хөрсний физик үзүүлэлт	22
3.4.3 Микробиологийн шинжилгээ	23
3.4.4 Хөрсний хүнд металл	23
ДҮГНЭЛТ	27
Зөвлөмж	27
БҮЛЭГ 4. АГААРЫН ЧАНАР, ТООСЖИЛТ	28
4.1 Судалгааны үр дүн	29
Зөвлөмж	30
БҮЛЭГ 5. ХОГ ХАЯГДЛЫН МЕНЕЖМЕНТ	31
Зөвлөмж	33
БҮЛЭГ 6. БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ БАГЦ ХУУЛИЙН ХЭРЭГЖИЛТ	34
Дүгнэлт	38



ХҮСНЭГТИЙН ЖАГСААЛТ

Хүснэгт 1. Усны чанарын хяналт шинжилгээ хийсэн солбицол.....	6
Хүснэгт 2. Хаягдал усны микробиологийн шинжилгээний үр дүн.....	10
Хүснэгт 3. Усны бичил элементийн шинжилгээний дүн /2023он/.....	11
Хүснэгт 4. Хөрсний зүсэлт, дээжлэлт хийсэн цэгийн мэдээлэл.....	14
Хүснэгт 5. Хөрсний дээжний үзүүлэлтүүдийг шинжилсэн арга зүй, стандарт.....	18
Хүснэгт 6. Мониторинг цэгүүдийн хөрсний дээд үеийн агрохими шинж чанар.....	19
Хүснэгт 7. Механик бүрэлдэхүүн.....	22
Хүснэгт 8. Хөрсний микробиологийн үзүүлэлт.....	23
Хүснэгт 9. Хөрсний хүнд металлын агууламж.....	24
Хүснэгт 10 Хэмжилт хийсэн цэгийн координат.....	28
Хүснэгт 11 Агаарын тоосны хэмжилтийн үр дүн.....	29
Хүснэгт 12 Бичиг баримтын бүрдэл.....	34

ЗУРГИЙН ЖАГСААЛТ

Зураг 1. Усны дээж авсан цэгийн байршил.....	7
Зураг 2. Усны гол ионуудын найрлагын харуулсан пайпер диаграмм.....	9
Зураг 3. Усны сорьцууд дэх гол ионуудыг харьцуулсан Штифийн диаграмм.....	9
Зураг 4. Усны сорьцуудын эрдэсжилт, мг/л.....	10
Зураг 5 Усны сорьцуудын хатуулаг, м-экв/л.....	11
Зураг 6 Хатуулаг дахь кальци,магнийн эзлэх хувь.....	11
Зураг 7. Дээж авсан цэгүүдийн байршлын зураг.....	16
Зураг 8. S-3 цэг. Энгийн хог хаягдал.....	16
Зураг 9 S-4 Засварын төв.....	16
Зураг 10 S-5 Карьер.....	17
Зураг 11. S-6 ШТС.....	17
Зураг 12. S-7 Овоолго.....	17
Зураг 13. S-8 Хяналтын дээж.....	17
Зураг 14. S-9 Нүхэн жорлон.....	17
Зураг 15. S-10 Замын хажуу.....	18
Зураг 16. S-11 Кемп.....	18
Зураг 17. S-12 Шимт хөрс.....	18
Зураг 18. S-13 Карьер-2.....	18
Зураг 19. S-14 Овоолго.....	18
Зураг 20. S-15 Шимт хөрсний овоолго.....	19
Зураг 21. Ялзмагийн агууламж.....	21
Зураг 22. Урвалын орчин.....	21
Зураг 23. Цахилгаан дамжуулах чанар.....	22
Зураг 24. Хөдөлгөөнт фосфор (P_2O_5)-ын агууламж.....	22
Зураг 25. Хөдөлгөөнт кали (K_2O)-ын агууламж.....	23
Зураг 26. Хүнцэл (As) мг/кг. Хэвтээ шугам нь.....	25
Зураг 27 Хромын агууламж мг/кг Хэвтээ шугам нь.....	26
Зураг 28. Хартугалга агууламж мг/кг.....	26
Зураг 29. Молибден (Mo) мг/кг.....	27
Зураг 30. Агаарын тоосжилт хэмжсэн цэгийн байршил.....	29
Зураг 31. SidePakTM AM520 Personal Aerosol Monitor.....	30
Зураг 32. Ахуйн хог хаягдлын цэг.....	32
Зураг 33 Аюултай хог хаягдлын цэг.....	33
Зураг 34. Нүхэн жорлон.....	33



ОРШИЛ

Байгаль орчны хяналт шинжилгээний ажил нь уурхайн олборлолтоос Хүрээлэн буй орчинд үзүүлэх нөлөөллийг бууруулах, хүн, мал амьтны эрүүл мэндэд сөрөг нөлөө үзүүлэхээс сэргийлэх, тухайн бүс нутгийн биологийн олон янз байдлыг хамгаалах зэрэг чухал ач холбогдолтой ажил юм.

Уул уурхайн ашигт малтмал олборлох, баяжуулах, боловсруулах үйл ажиллагаа эрхэлдэг аж, ахуйн нэгж байгууллагууд үйлдвэрийн технологийн явцад Хүрээлэн буй орчинд үзүүлэх нөлөөллийг судлах, судалгааны үр дүнд үндэслэн гарч болзошгүй эрсдэлээс сэргийлэх, дүгнэлт, зөвлөмж боловсруулах, холбогдох чиг үүрэг бүхий газарт хүргэх зорилго бүхий ажлын хэсэг Байгаль орчин аялал жуулчлалын сайдын 2023 оны А/160 тоот тушаалаар байгуулагдаж Монгол орны хэмжээнд одоо ашиглагдаж байгаа нийт 173 уурхайд очиж газар дээр нь ажилласан.

Тус ажлын хэсгийн хийх ажлын хүрээнд Дорноговь аймгийн Даланжаргалан сумын нутагт байрлах нүүрсний уурхайн талбайд 2023 оны 05-р сарын 23-ны өдөр ажлын хэсгийн бүрэлдэхүүн газар дээр нь ажилласан.

Энэхүү тайлан нь үндсэн Оршил, 6 бүлэг, 21 дэд бүлэг, дүгнэлт, зөвлөмж гэсэн нийт 27 хэсгээс бүрдэнэ.



БҮЛЭГ 1. ЕРӨНХИЙ МЭДЭЭЛЭЛ

Төсөл хэрэгжүүлэгчийн нэр	“Говийн шандаст хүлэг” ХХК
Регистрийн дугаар	6463932
Улсын бүртгэлийн дугаар	9019090139
Монгол орны сав газрын ангиллаар	Умард говийн гүвээт халхын дундад тал
Байршил	Дорноговь аймгийн Даланжаргалан сум
Ордын нэр	Алагтогоогийн нүүрсний орд
АМ төрөл	Нүүрс
Ашиглалтын ТЗ дугаар	MV-019331
Хяналт шинжилгээний хугацаа	2023.05.23-2023.06.15

Алаг тогоогийн нүүрсний ордын Хойд Элдэв, Хойд Алаг тогоо хэсэгт зэрэг уулын ажил явуулна. Жилд 1.5 сая т нүүрс олборлоно. Ил уурхайгаас олборлох нүүрсийг төслийн талбайгаас 25 км зайд орших төмөр замын 25-р зөрлөг дээр байрлах нүүрс баяжуулах үйлдвэрүүдэд худалдан борлуулна. Хойд Алаг тогоо хэсгийн талбай дээр өнгөрөх 110кВ цахилгаан дамжуулах агаарын шугамыг ил уурхайн талбайгаас аюулгүй зайд шилжүүлэх угсарна. Ил уурхайн олборлолт, хөрс хуулалт, тэсэлгээ, нүүрс тээврийн ажлыг мэргэжлийн туслан гүйцэтгэгч компаниар гүйцэтгүүлнэ.

Алаг тогоогийн ордын Хойд Элдэв, Хойд Алаг тогоо хэсгүүдийг 7 жил ашиглана. Төслөөр Хойд Элдэв хэсэгт 4 тусдаа ил уурхайн ухаш, Хойд Алаг тогоо хэсэгт 1 ил уурхайн ухаш, нийт 5 ил уурхай үүснэ. Ашиглалтын эхний жилээс тухайн 2 хэсэгт зэрэг ашиглалт явуулах бөгөөд Хойд Элдэв хэсэгт одоо ашиглалт явуулж буй баруун урд жигүүрийн (8А блок) ил уурхай, түүний зүүн талд шинээр үүсэх ил уурхайг ашиглалтын 3-р жилд нээж (11В блок) болон ашиглалтын 5-6-р жилд зүүн хойд 2 ил уурхай (12В, 13А блокууд) гэсэн дарааллаар, Хойд Алаг тогоо хэсэгт ашиглалтын эхний жилээс 7-р жилийг дуустал нүүрсний уналын дагуу ил уурхайг тэлж ашиглалт явуулна.



БҮЛЭГ 2. УСНЫ ЧАНАРЫН СУДАЛГАА

2.1 ХЭЭРИЙН СУДАЛГАА

Усны чанарт хяналт шинжилгээ хийх зорилгоор 2023 оны 5 дугаар сарын 23-ны өдөр үйлдвэрийн талбайн шүүрлийн 3 , унд ахуйн 2 худаг болон бохир усны 3 нийт 8 уст цэгээс сорьц цуглуулж газар дээр усны орчин (pH), эрдэсжилт (TDS), цахилгаан дамжуулах чанар (Cond), ууссан хүчилтөрөгч (DO), исэлдэх ангижрах чанар (ORP), булингар, давсжилт зэрэг үзүүлэлтийг хэмжсэн Хэмжилт хийсэн уст цэгүүдийн газарзүйн солбицлыг -т, байршлын зураглалыг Error: Reference source not found -т харуулав.

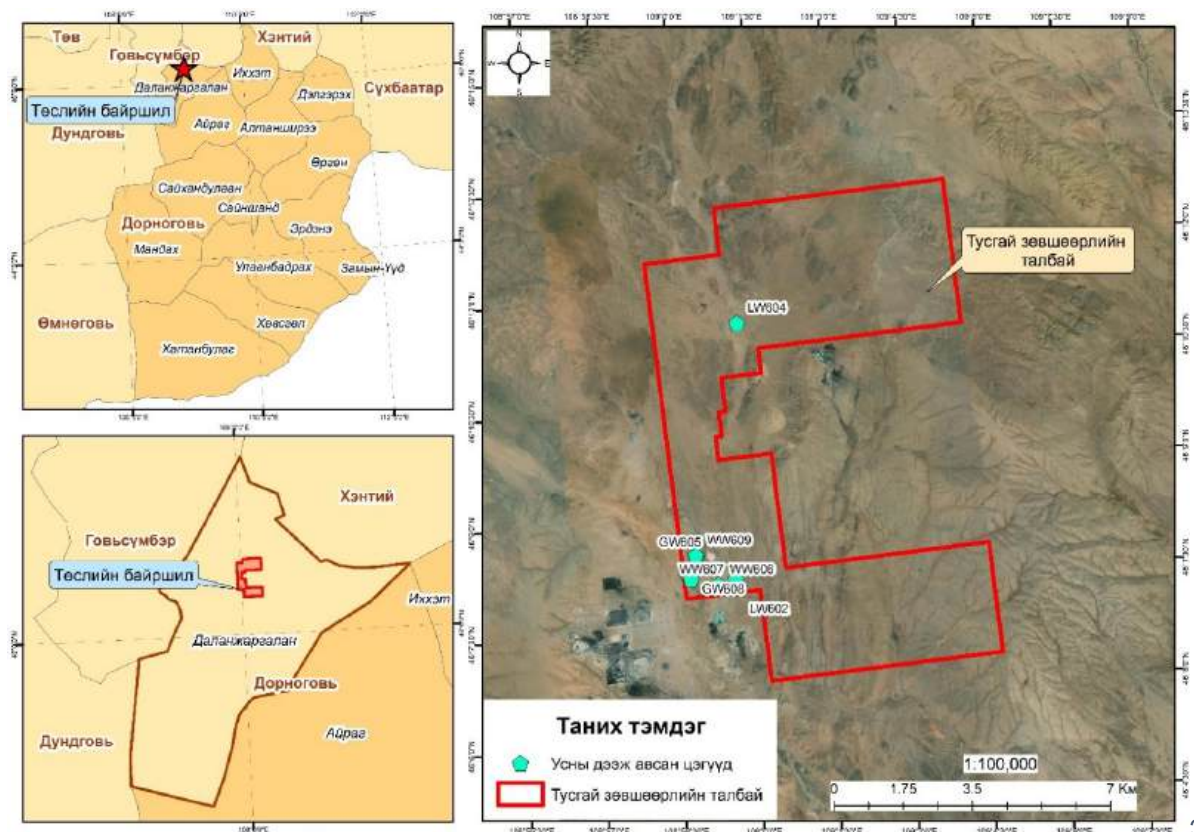
Хүснэгт 1. Усны чанарын хяналт шинжилгээ хийсэн солбицол

Дээжийн код	Дээж авсан газрын нэр	Стандарт	Өргөрөг	Уртраг
LW-602	Хойд элдвийн уурхайн шүүрлийн ус	MNS4586:1998	46°7'50.229"	109°0'3.952"
LW-603	Хойд элдвийн уурхайн шүүрлийн ус	MNS4586:1998	46°7'57.392"	109°0'2.036"
LW-604	Хойд алаг тогоо, Карьерын шүүрлийн ус	MNS4586:1998	46°11'24.107"	109°0'40.65"
GW-605	Унд ахуйн гүний худгийн ус	MNS 0900:2018	46°8'19.02"	108°59'18.957"
GW-608	Элдэв баг, Малчдын худаг	MNS 0900:2018	46°8'2.088"	108°59'9.741"
WW-609	Кемпийн ахуйн бохир ус	MNS 4943:2014	46°8'20.688"	108°59'18.803"
WW-607	Баяжуулах үйлдвэрийн эргэлттийн сангаас татсан ус	MNS 4943:2014	46°7'54 823"	108°59'40.789"
WW-606	Баяжуулах үйлдвэрийн хаягдал ус	MNS 4943:2016	46°7'54 823"	108°59'40.789"

MNS 4586 : 1998 Усан орчны чанарын үзүүлэлт. Ерөнхий шаардлага

MNS0900:2018 Хүрээлэн буй орчин, Эрүүл мэндийг хамгаалах, Аюулгүй байдал, Ундны ус, Эрүүл ахуйн шаардлага чанар, байдлын үнэлгээ

MNS4943:2015-Хүрээлэн байгаа орчин. Усны чанар. Хаягдал ус. Ерөнхий шаардлага



ураг 1. Усны дээж авсан цэгийн байршил

2.2 СУДАЛГААНЫ АРГА ЗҮЙ

Уурхайн талбай орчмын усны чанар, төлөв байдлыг тодорхойлох, хээрийн судалгааны ажлын үр дүн болон өмнө хийгдсэн судалгааны ажил, холбогдох мэдээ, материалуудыг Монгол улсад мөрдөгдөж буй гадаргын болон гүний усны стандартын ЗДХ-нд харьцуулсан мэдээн дээр үндэслэн энэхүү тайланг боловсруулав.

Усны чанарын үнэлгээ - Гадаргын усны химийн чанар, найрлагыг үнэлэхдээ гол ионуудын агууламжийг үндэслэн О.А.Алекины ангиллыг ашигласан.

Тус ангиллаар

Анионы зонхилох байдлаар нь:

- Гидрокарбонат, карбонат
- Сульфат
- Хлорид

Катионы зонхилох байдлаар

- Кальци
- Магни
- Натрийн гэж тус тус ангилдаг бөгөөд дараах 4 төрөлд хувааж авч үзнэ. Үүнд:
 - 1-р төрөл: $\text{HCO}_3^- > \text{Ca}^{2+} + \text{Mg}^{2+}$ (энэ төрлийн ус нь ихэвчлэн сул шүлтлэг, цэнгэг, зөөлөн шинж чанартай байна)
 - 2-р төрөл: $\text{HCO}_3^- < \text{Ca}^{2+} + \text{Mg}^{2+} < \text{HCO}_3^- + \text{SO}_4^{2-}$ (энэ төрөлд бага эрдэсжилт бүхий нуур, голын ус багтдаг)
 - 3-р төрөл: $\text{HCO}_3^- + \text{SO}_4^{2-} < \text{Ca}^{2+} + \text{Mg}^{2+}$ эсвэл $\text{Cl}^- > \text{Na}^+ + \text{K}^+$ (энэ төрлийн усанд далай, тэнгис, эрдэсжилт ихтэй ус багтана)



4-р төрөл: $\text{HCO}_3^- = 0$ (энэ төрлийн ус нь хүчиллэг бөгөөд ихээхэн бохирдсон уул уурхай болон үйлдвэрийн ус багтдаг)

Усны хатуулаг: Усны хатуулгийг ууссан кальци (Ca^{2+}) болон магнийн (Mg^{2+}) ион үүсгэдэг ба нийт хатуулгийн хэмжээ нь кальци, магнийн ионы концентрацийн нийлбэрээр тодорхойлогдоно. (Дорж, 2005). Хүрээлэн буй орчин. Эрүүл мэндийг хамгаалах. Аюулгүй байдал. Ундны ус. Эрүүл ахуйн шаардлага, чанар, аюулгүй байдлын үнэлгээ MNS 0900:2018 стандарт -д хатуулгийн зөвшөөрөгдөх хүлцэх дээд агууламж 7 мг-экв/л байдаг бол хатуулгийн зэргээр 1.50 мг-экв/л-ээс бага бол маш зөөлөн, 1.51 – 3.00 мг-экв/л бол зөөлөн, 3.01 – 5.00 мг-экв/л бол зөөлөвтөр, 5.01 – 7.00 мг-экв/л бол хатуувтар, 7.01– 9.00 мг-экв/л хатуу, 9.01 мг-экв/л -ээс их бол маш хатуу гэсэн ангилалд тус тус хамаарагдана¹.

Усны эрдэсжилт: Усны эрдэсжилтийг нийт катион болон анионы нийлбэрээр тодорхойлох ба Монгол Улсын ундны усны MNS 0900:2018 стандартад заасан зөвшөөрөгдөх хэмжээ 1000 мг/л-ээс ихгүй байна. Байгалийн усыг эрдэсжилтээр нь ангилсан олон ангилал байдгаас А.М.Овчинниковын ангиллыг ерөнхийд нь баримтлан унд, ахуйн болон малын усны нормыг харгалзан дараах байдлаар ангилдаг. Эрдэсжилт нь 200 мг/л-ээс бага байвал нэн цэнгэг буюу ялимгүй эрдэсжилттэй, 210 – 500 мг/л бол цэнгэг буюу дунд зэргийн эрдэсжилттэй, 510-1000 мг/л бол цэнгэгдүү буюу харьцангуй ихэвтэр эрдэсжилттэй, 1100-3000 мг/л бол давстайвтар буюу их эрдэсжилттэй, 3000 – 7000 мг/л бол давстай буюу шорвогдуу, 7100 мг/л-ээс дээш бол их давстай буюу шорвог гэсэн ангилалд хамаарагдана².

Усны чанарыг үнэлэхдээ Монгол Улсын Хүрээлэн буй орчин, Эрүүл мэндийг хамгаалах, Аюулгүй байдал, Ундны ус, Эрүүл ахуйн шаардлага чанар, байдлын үнэлгээ MNS 0900:2018 стандарт болон Усан орчны чанарын үзүүлэлт, Ерөнхий шаардлага MNS 4586:1998 стандартуудыг баримталдаг. Харин бохир усны микробиологийн үзүүлэлтийг үнэлэхдээ MNS 4943:2015 Хүрээлэн байгаа орчин, Усны чанар, Хаягдал усны ерөнхий шаардлага стандартын зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээг баримтална.

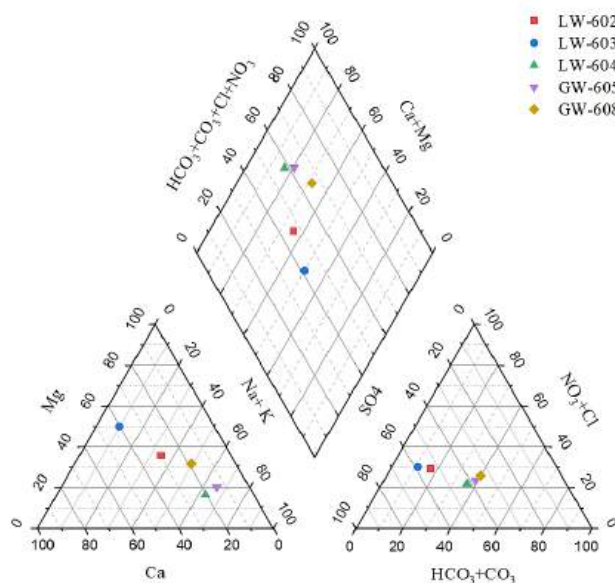
2.3 СУДАЛГААНЫ ҮР ДҮН

2.3.1 Химийн шинжилгээний дүн

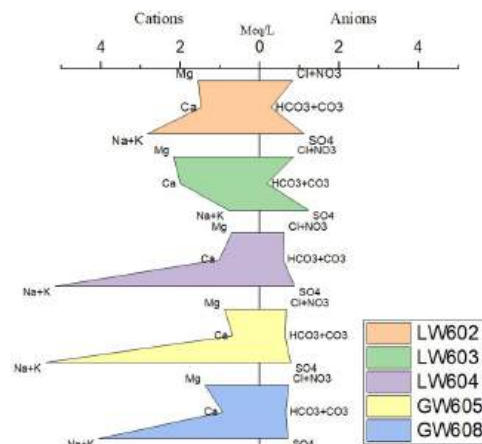
Шинжилгээнд авсан 2 худаг болон шүүрлийн 3 уст цэгийн зонхилох ионуудын химийн шинжилгээний үр дүнг Хавсралт 1-т харуулав. Химийн найрлагыг Пайпер диаграммаар Зураг 2, гол ионуудыг харьцуулсан Штиффийн диаграммаар Зураг 3-т, эрдэсжилт, болон хатуулгийн агууламжийг MNS 0900:2018 стандарттай харьцуулав.

¹ Жавзан, Ч. “Хараа голын дунд хэсгийн цутгал голуудын усны чанарын асуудал.” Proceedings of the Mongolian Academy of Sciences, (2018).

² Дорж, Д., Даваасүрэн, С., Даржаа, Ц. Хүрээлэн буй орчны химийн анализ. Улаанбаатар: МУИС, 2005.



Зураг 2. Усны гол ионуудын найрлагын харуулсан пайпер диаграмм



Зураг 3. Усны сорьцууд дэх гол ионуудыг харьцуулсан Штифийн диаграмм

LW-602 (Элдэв баг, Хойд элдэвийн уурхайн шүүрлийн ус): Химийн бүрэлдэхүүнээрээ сульфат ангийн, магнийн бүлгийн, II-р төрлийн, чанарын хувьд давстайвтар, маш хатуу ус байна. Шинжилсэн дүнгээс харахад нийт эрдэсжилт дундаа хлор болон сульфатын ион Усан орчны чанарын үзүүлэлт, Ерөнхий шаардлага MNS 4586:1998 (цаашид MNS 4586:1998 гэх) стандартын хүлцэх дээд агууламжтай харьцуулж үзэхэд стандартад заагдсан дээд хэмжээнээс хэтэрсэн байна.

LW-603 (Хойд элдвийн уурхайн шүүрлийн ус): Химийн бүрэлдэхүүнээрээ сульфат ангийн, магнийн бүлгийн, III-р төрлийн, чанарын хувьд давстайвтар, маш хатуу ус байна. Шинжилсэн дүнгээс харахад нийт эрдэсжилт дундаа хлор болон сульфатын ион MNS 4586:1998 стандартын хүлцэх дээд агууламжтай харьцуулж үзэхэд стандартад заагдсан дээд хэмжээнээс хэтэрсэн байна.

LW-604 (Хойд алаг тогоо, Карьерын шүүрлийн ус): Химийн бүрэлдэхүүнээрээ сульфат ангийн, натрийн бүлгийн, II-р төрлийн, чанарын хувьд цэнгэгдүү, хатуувтар ус байна. Шинжилсэн дүнгээс харахад нийт эрдэсжилт дундаа сульфатын ион MNS 4586:1998 стандартын хүлцэх дээд агууламжтай харьцуулж үзэхэд стандартад заагдсан дээд хэмжээнээс хэтэрсэн байна.

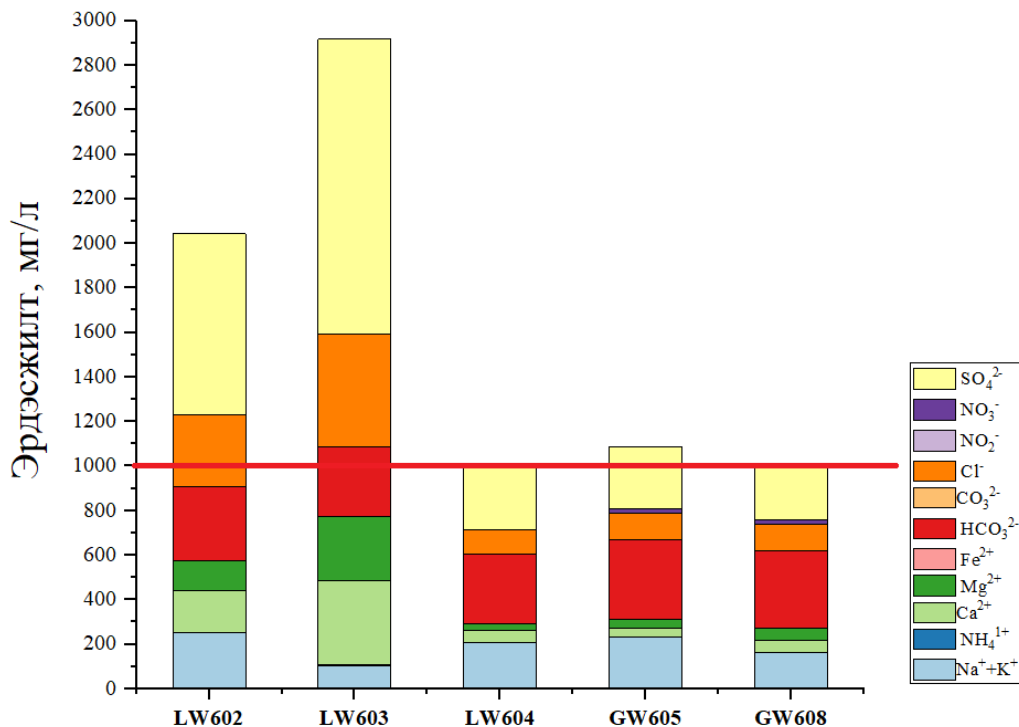
GW-605 (унд ахуйн худаг): Химийн бүрэлдэхүүнээрээ гидрокарбонат ангийн, натрийн бүлгийн, I төрлийн, цэнгэгдүү, хатуувтар ус байна. Химийн шинжилгээний үр дүнг Хүрээлэн буй орчин. Эрүүл мэндийг хамгаалах. Аюулгүй байдал. Ундны ус. Эрүүл ахуйн шаардлага, чанар, аюулгүй байдлын үнэлгээ MNS 0900:2018 (цаашид MNS 0900:2018 гэх) стандартын хүлцэх дээд агууламжтай харьцуулж үзэхэд стандартад заагдсан дээд хэмжээнээс хэтэрсэн үзүүлэлт байхгүй байна.

GW-608 (малчдын худаг): Химийн бүрэлдэхүүнээрээ гидрокарбонат ангийн, натрийн бүлгийн, II төрлийн, цэнгэгдүү, хатуу ус байна. Химийн шинжилгээний үр дүнг MNS 0900:2018 стандартын хүлцэх дээд агууламжтай харьцуулж үзэхэд магнийн ионы агууламж стандартад заагдсан дээд хэмжээнээс хэтэрсэн үзүүлэлт байхгүй байна.



2.3.2 Усны эрдэсжилт

Судалгааны талбайн хяналтын цооногуудын усны эрдэсжилтийг MNS 4586:1998 болон MNS 0900:2018-ын хүлцэх дээд агууламжтай харьцуулан Зураг 4 -т харуулав. Усны сорьцууд харьцангуй ихэвтэр эрдэсжилттэй буюу цэнгэгдүүгээс их эрдэсжилттэй буюу давстайвтар (995-2917 мг/л) ангилалд хамаарагдаж байна.



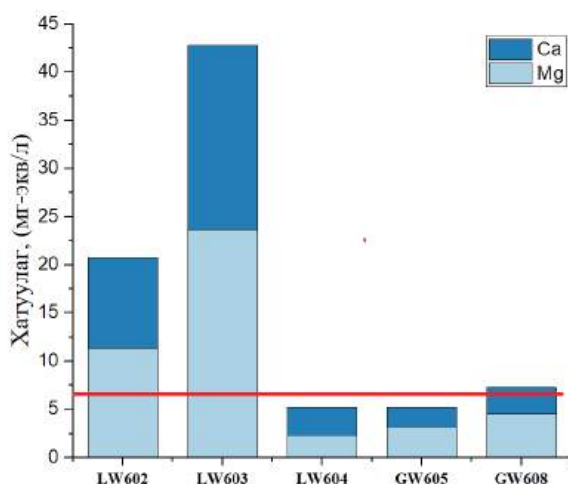
Зураг 4. Усны сорьцуудын эрдэсжилт, мг/л

Шинжилгээний дүнгээс харахад шүүрлийн усны 3 уст цэгийн сульфатын ионы агууламж MNS 4586:1998 стандартын хүлцэх дээд агууламжаас 2.8-8.1 дахин, хлоридын ионы агууламж 1.1 дахин хэтэрсэн үзүүлэлттэй байна.

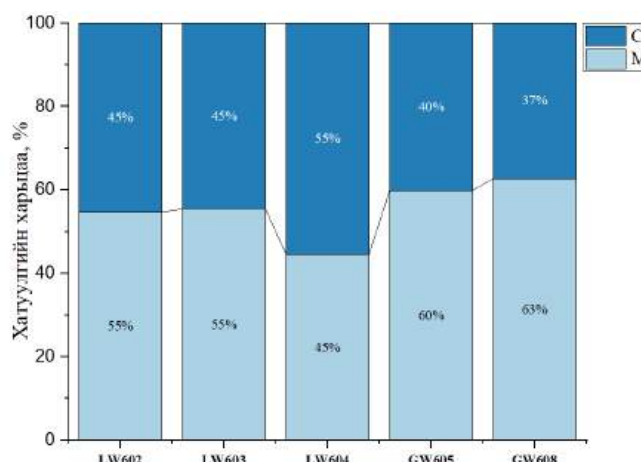
2.3.3 Ерөнхий хатуулаг

Уст цэгүүдийн сорьцын химийн шинжилгээний дүнг MNS 900:2018 стандартын хүлцэх дээд агууламжтай харьцуулж үзэхэд хатуулгийн агууламжаар LW-602, LW-603 буюу Хойд элдвийн уурхайн шүүрлийн усны сорьц тус стандартын хүлцэх дээд агууламжаас 2.9-6.1 дахин (20.77-42.75 мг-экв/л), GW-608 буюу малчдын худгийн усны сорьц ялимгүй буюу 1.03 дахин хэтэрсэн агууламжтай байна. Харин LW-604 (Хойд алаг тогоо, Карьерын шүүрлийн ус) болон GW-605 (унд ахуйн худгийн ус) MNS 900:2018 стандартын хүлцэх дээд агууламж хэмжээнд байна.

Хатуулгаар нь агилж үзэхэд хатуу ангилалд 1 сорьц (7.27 мг-экв/л) хатуувтар ангилалд 2 сорьц (5.24-5.25 мг-экв/л), маш хатуу (20.77 мг-экв/л) ангилалд 2 сорьц хамаарагдаж байна.(Зураг 5).



Зураг 5 Усны сорьцуудын хатуулаг, м-экв/л



Зураг 6 Хатуулаг дахь кальци, магнийн эзлэх хувь

2.3.4 Бохир усны хими, микробиологийн шинжилгээний дүн

Кемпийн Бохир усны микробиологийн шинжилгээний дүнг хүснэгт 2-т харуулав. Хэмжилтийн үр дүнг “Хүрээлэн байгаа орчин. Усны чанар. Хаягдал ус. Ерөнхий шаардлага”- MNS4943:2015 стандарттай харьцуулан үзүүлэв.

Хүснэгт 2. Хаягдал усны микробиологийн шинжилгээний үр дүн

Үзүүлэлт	MNS 4943:2015	2023		
		WW-609	WW-607	WW-606
pH	6.0-9.0	8.02	7.51	7.42
NH ₄ ⁺ (mgN/L)		50.88	2.78	6.01
Cl ⁻ (mg/l)		191.43	489.21	464.39
SO ₄ ²⁺ (mg/l)		0.13	653.68	724.52
TSS, (mg/l)	<30	400	200	800
COD, (mg/l)	<50	553	555.5	1133
BOD (mg/l)	<20	212.69	213.65	435.76
NO ₂ (mgN/L)		233.52	0.02	0.06
NO ₃ (mgN/L)		0.05	0.49	1.73
Гэдэсний бүлгийн эмгэг төрүүлэгч	Илрэхгүй	ИЛЭРСЭН	ИЛЭРСЭН	ИЛЭРСЭН

Шинжилгээний дүнгээс харахад бохир усны 3 уст цэгийн умбуур бодисын (TSS) агууламж хүлцэх дээд хэмжээнээс 6.6-26.6 мг/л дахин, химийн хэрэгцээт хүчилтөрөгч (COD) 11.06-22.6 дахин, биологийн хэрэгцээт хүчил төрөгч (BOD) 10.6-21.8 мг/л дахин хэтэрсэн агууламжтай байгаа бөгөөд MNS4943:2015 стандартад нийцэхгүй байна.

2.3.5 Бичил элементийн шинжилгээний дүн

Уст цэгийн усны сорьцонд хийсэн бичил элементийн шинжилгээний дүнг MNS 0900:2018, MNS4586:98 болон MNS4943:2015 стандартын хүлцэх дээд агууламжтай харьцуулав. Уст цэгүүдийн сорьцонд 20 бичил элемент агууламжийг тодорхойлсон. Зарим уст цэгийн сорьцонд бичил элемент агууламж багажийн тодорхойлох хязгаараас бага буюу илрээгүй. Илэрсэн элементүүдийн үр дүнг -т харуулав. Шинжилгээний бүрэн үр дүнг хавсралт 1-д тусгасан болно.

Хүснэгт 3. Усны бичил элементийн шинжилгээний дүн /2023он/

Дээжийн код	Дээж авсан газрын нэр	Ba	B	Sr	In	Ta
НЭГЖ		мг/л	мг/л	мг/л	мг/л	мг/л
MNS 0900:2018		0.7	2.4	2.0	-	-



MN S4586:98		0.7	2.4	2	-	-
MNS 4943:2015		1.5	0.5	2	-	-
LW-602	Элдэв баг, Хойд элдвийн уурхайн шүүрлийн ус	0.0043	0.0069	0.0627	0.0741	<0.0132
LW-603	Хойд элдвийн уурхайн шүүрлийн ус	<0.0054	0.0067	0.0992	<0.0143	<0.021
LW-604	Хойд алаг тогоо, Карьерын шүүрлийн ус	<0.006	0.0004	0.0032	0.0396	0.0059
GW-605	Унд ахуйн гүний худаг	<0.0063	0.0008	0.0033	0.0462	0.006
GW-608	Элдэв баг, Малчдын худаг	<0.0058	0.0008	0.0034	0.0469	<0.0057
WW-609	кемпийн ахуйн бохир ус	<0.006	0.0075	0.0028	0.0034	<0.0032
WW-607	Баяжуулах үйлдвэрийн эргэлтийн сангаас татсан ус	0.0064	0.0004	0.0146	<0.0053	<0.0103
WW-606	Баяжуулах үйлдвэрийн хаягдал ус	<0.0029	<0.0043	0.0028	<0.0046	0.001

Нийт уст цэгийн усны сорьцонд бичил элементийн шинжилгээг 20 элементээр шинжлэхэд MNS 0900:2018, MNS4586:98 болон MNS4943:2015 стандартын хүлцэх дээд агууламжаас хэтэрсэн үзүүлэлт байхгүй байна.

ДҮГНЭЛТ

Уул уурхайн ашигт малтмал олборлох, баяжуулах, боловсруулах үйл ажиллагаа эрхэлдэг аж, ахуйн нэгж байгууллагууд үйлдвэрийн технологийн явцад Хүрээлэн буй орчинд үзүүлэх нөлөөллийг судлах, судалгааны үр дүнд үндэслэн гарч болзошгүй эрсдэлээс сэргийлэх, дүгнэлт, зөвлөмж боловсруулах, холбогдох чиг үүрэг бүхий газарт хүргэх зорилго бүхий ажлын хэсэг Байгаль орчин аялал жуулчлалын сайдын 2023 оны А/160 тоот тушаалаар байгуулагдаж 2023 оны 05 дугаар сарын 23-ны өдөр Говийн шандаст хүлэг ХХК-ийн Алтантоогогийн нүүрсний орд ашиглах уурхайн талбайд газар дээр нь ажилласан.

Тус уурхайн талбайд байрлах 3 шүүрлийн ус, унд ахуйн 1 худаг, баяжуулах үйлдвэрийн эргэлтийн сан болон хаягдал усны 2, бохир усны 1 уст цэг болон малчдын худгийн 1 уст цэгээс нийт 8 сорьц цуглуулсан. Дээрх уст цэгийн сорьцонд хийсэн химийн шинжилгээний үр дүнг үндэслэн усны чанарт дараах дүгнэлтийг өгч байна. Үүнд:

1. Шүүрлийн усны 3 уст цэгийн химийн шинжилгээний дүнгээс харахад сул шүлтлэг орчинтой (рН 7.4-8.3), эрдэсжилтийн агууламжаар цэнгэгдүүгээс-их эрдэсжилттэй буюу давстайвтар ангилалд хамаарагдаж байна (998-2917 мг/л), химийн найрлагын хувьд анионоос сульфат ион, катионоос магни ион давамгайлж ионуудын харьцаа ($\text{SO}_4 > \text{Cl} > \text{HCO}_3$), ($\text{Mg} > \text{Ca} > \text{Na}$) байна. Уст цэгүүдийн сорьцын химийн шинжилгээний дүнг дүнг Хүрээлэн буй орчин. Эрүүл мэндийг хамгаалах. Аюулгүй байдал. Ундны ус. Эрүүл ахуйн шаардлага, чанар, аюулгүй байдлын үнэлгээ MNS 0900:2018 стандартын хүлцэх дээд агууламжтай харьцуулж үзэхэд хатуулгийн агууламжаар LW-602, LW-603 хойд элдвийн уурхайн шүүрлийн усны 2 сорьц хүлцэх дээд агууламжаас 2.9-6.1 дахин (20.77-42.75 мг-экв/л) хэтэрсэн үзүүлэлттэй маш хатуу ус байв. Харин LW-604 (Хойд алаг тогоо, Карьерын шүүрлийн ус) хүлцэх дээд агууламж хэмжээнд буюу зөөлөвтөр ус байна.
2. Мөн дээрх шүүрлийн усны 3 уст цэгийн шинжилгээний дүнгээс харахад сульфатын ионы агууламж MNS 4586:1998 стандартын хүлцэх дээд



- агууламжаас 2.8-8.1 дахин, хлоридын ионы агууламж 1.1 дахин хэтэрсэн үзүүлэлттэй байна.
3. Унд ахуйн худгийн GW-605 сорьцод хийсэн химийн шинжилгээний дүнгээс харахад тус уст цэгийн ус нь химийн бүрэлдэхүүнээрээ гидрокарбонат ангийн, кальцийн бүлгийн, I төрлийн цэнгэг, зөөлөвтөр ус байна. шинжилгээний дүнг Хүрээлэн буй орчин. Эрүүл мэндийг хамгаалах. Аюулгүй байдал. Ундны ус. Эрүүл ахуйн шаардлага, чанар, аюулгүй байдлын үнэлгээ MNS 0900:2018 стандартын хүлцэх дээд агууламжтай харьцуулж үзэхэд цахилгаан дамжуулах чанар (Ec) ялимгүй хэтэрсэн (1.4 mSm/cm) мөн их эрдэсжилттэй (1085 мг/л) буюу 1.08 дахин, тэр дундаа магни (Mg) ионы агууламж 1.2 дахин (37.7 мг/л) хэтэрсэн байна. Тиймээс унд ахуйд хэрэглэхэд хүний эрүүл мэндэд тохиромжгүй ус байна.
 4. Малчны худгийн GW-608 сорьцод хийсэн химийн шинжилгээний дүнгээс харахад тус уст цэгийн ус нь химийн бүрэлдэхүүнээрээ гидрокарбонат ангийн, натрийн бүлгийн, II төрлийн цэнгэгдүү, хатуу ус байна. Шинжилгээний дүнг Хүрээлэн буй орчин. Эрүүл мэндийг хамгаалах. Аюулгүй байдал. Ундны ус. Эрүүл ахуйн шаардлага, чанар, аюулгүй байдлын үнэлгээ MNS 0900:2018 стандартын хүлцэх дээд агууламжтай харьцуулж үзэхэд тус стандартын шаардлагыг хангаж байгаа тул хүн, малын унд ахуйн хэрэгцээнд ашиглах боломжтой.
 5. Бохир усны 3 уст цэгийн микробиологийн шинжилгээний дүнг “Хүрээлэн байгаа орчин. Усны чанар. Хаягдал ус. Ерөнхий шаардлага” MNS4943:2015 стандартын хүлцэх агууламжтай харьцуулж үзэхэд умбуур бодисын (TSS) агууламж хүлцэх дээд хэмжээнээс 6.6-26.6 дахин, химийн хэрэгцээт хүчилтөрөгч (COD) 11.06-22.6 дахин, биологийн хэрэгцээт хүчил төрөгч (BOD) 10.6-21.8 дахин хэтэрсэн агууламжтай байгаа бөгөөд стандартад нийцэхгүй байна.
 6. Дээрх 8 уст цэгийн усны сорьц нь бичил элементийн агууламжаар Хүрээлэн буй орчин. Эрүүл мэндийг хамгаалах. Аюулгүй байдал. Ундны ус. Эрүүл ахуйн шаардлага, чанар, аюулгүй байдлын үнэлгээ MNS 0900:2018 стандартыг хангаж байгаа болно.

ЗӨВЛӨМЖ

1. Цаашид уст цэгүүдийн хяналт-шинжилгээний мэдээллийн дата бааз үүсгэх;
2. Шинжилгээний үр дүнгээр өссөн үзүүлэлтүүдийг тогтмол хянаж, стандартаас өссөн буюу бохирдол үүсгэж байгаа эх үүсвэрийг нарийвчлан тогтоох, нэгэнт үүссэн бохирдлыг бууруулах арга хэмжээг авах;
3. Уул уурхайн олборлолтоос үүсэх морфологийн өөрчлөлтөөс болж хурдас чулуулаг хуримтлагдах хур борооны усаар зөөгдөх эрсдэлтэй тул түүнд хяналт тавьж ажиллах;
4. Хотхоны ахуйн хэрэглээнээс гарч буй бохир усыг бохир ус цэвэрлэх байгууламж ашиглан хаягдал усны стандартад нийцүүлэн цэвэршүүлэх, түүнийгээ зам усалгаа, тоос дарахад ашигла;



5. Газрын доорх ус бохирдох явцыг хянах, хяналт шинжилгээний худгууд байгуулах шаардлагатай. Мониторингийн худгийн шүүр яндангийн диаметр 50-60 мм-ээс багагүй, стандартын хуванцар хоолой байна. Уст давхаргын таазнаас дээш цементэн түгжээтэй хийж, амсрын хэсэгт 159 мм диаметртэй хамгаалалтын ган хоолойг 5-6 м гүнд суулгаж, амсрын хамгаалалтын бетон блок 0.5х0.5х0.8м3 хэмжээтэй цутган, давхар хамгаалалттай цоож бүхий ган таглаа байрлуулна.
6. Гадаргын усны хяналтын цэг байгаа эсэх байхгүй бол нэмэх;
7. Усны тухай хууль түүнийг дагалдан гарсан дүрэм, журмуудыг баримталж шаардлагатай бичиг баримтын бүрдлийг хуулийн хугацаанд хангаж ажиллах;



БҮЛЭГ 3. ХӨРСӨН БҮРХЭВЧИЙН СУДАЛГАА

3.1 ХЭЭРИЙН СУДАЛГААНЫ АРГАЗҮЙ

Хээрийн судалгаагаар судалгааны талбайтай танилцах, хөрсний төлөөлөл болохуйц цэгүүдэд зүсэлт тавих, GPS-ийн хэмжилт авах, гадаргын болон хөрсний морфологи бичиглэл хийх, дээж авах зэрэг үйлдлийг гүйцэтгэхээс гадна тухайн талбайтай холбоотой хөрсний судалгааны материалтай танилцах хэрэгтэй байдаг. Эдгээр материал нь судалгааны талбайн талаарх хамгийн дэлгэрэнгүй, бодит мэдээлэл болох ба хөрсний төлөв байдал, доройтлыг тодруулах суурь материал юм.

Дорноговь аймгийн Даланжаргалан сумын нутагт байрлах “Говийн шандаст хүлэг” ХХК-ийн уурхай, орд газрын талбайн хэмжээнд 15 ширхэг дээжлэлт хийсэн бөгөөд хөрсний хээрийн судалгааг 2023 оны 05-р сарын 23-ны өдөр гүйцэтгэсэн.

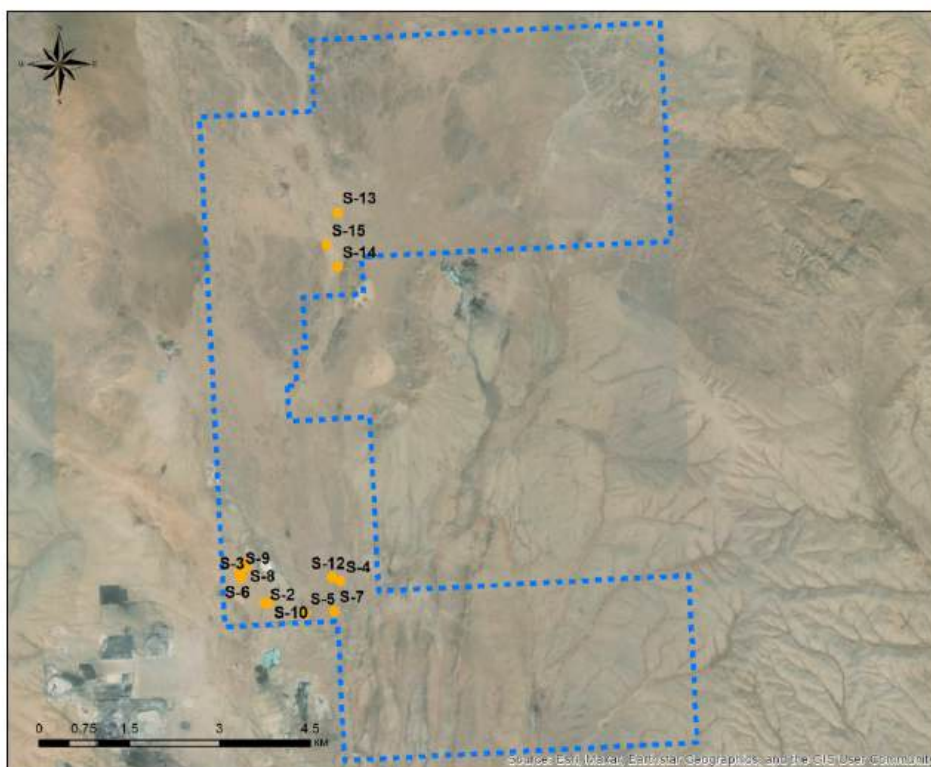
Хүснэгт 4. Хөрсний зүсэлт, дээжлэлт хийсэн цэгийн мэдээлэл

№	Дээж авсан цэгийн мэдээлэл	Уртраг	Өргөрөг	Өндөр д.т.д
S-1	Баяжуулах үйлдвэр	108.9889	46.1383	1250м
S-2	Бутлуур	108.9926	46.1328	1240м
S-4	Засварын төв	109.0090	46.1355	1241м
S-5	Карьер	109.0010	46.1310	1186м
S-6	ШТС	108.9878	46.1368	1252м
S-7	Овоолго	109.0074	46.1311	1275м
S-8	Хяналт дээж	108.9887	46.1388	1250м
S-10	Замын хажуу	108.9934	46.1328	1250м
S-11	Кемп	108.9888	46.1387	1250м
S-12	Шимт овоолго	109.0073	46.1361	1250м
S-13	Карьер 1	109.0124	46.1905	1265м
S-14	Овоолго	109.0119	46.1824	1288м
S-15	Шимт хөрсний овоолго	109.0097	46.1858	1285м
S-3	Хогийн цэг	108.9878	46.1368	1246м
S-9	Нүхэн жорлон	108.9875	46.1376	1250м



“Говийн шандаст хүлэг” ХХК-ийн Дорноговь аймгийн Даланжаргалан сумын нутагт байрлах Алтантоогогийн нүүрсний орд ашиглах уурхай

Дорноговь аймгийн Даланжаргалан сумын нутагт байрлах “Говийн шандаст хүлэг” ХХК-ийн MV-019331 дугаартай Нүүрсний ордын хэмжээнд хээрийн судалгаа явуулсан байдал



Таних тэмдэг

- Хөрсний дээж
- Лицензийн талбай

Зураг 7. Дээж авсан цэгүүдийн байршлын зураг



Зураг 8. S-3 цэг. Энгийн хог хаягдал



Зураг 9 S-4 Засварын төв



“Говийн шандаст хүлэг” ХХК-ийн Дорноговь аймгийн Даланжаргалан сумын нутагт байрлах Алтантоогогийн нүүрсний орд ашиглах уурхай



Зураг 10 S-5 Карьер



Зураг 11. S-6 ШТС



Зураг 12. S-7 Овоолго



Зураг 13. S-8 Хяналтын дээж



Зураг 14. S-9 Нүхэн жорлон



“Говийн шандаст хүлэг” ХХК-ийн Дорноговь аймгийн Даланжаргалан сумын нутагт байрлах Алтантоогогийн нүүрсний орд ашиглах уурхай



Зураг 15. S-10 Замын хажуу



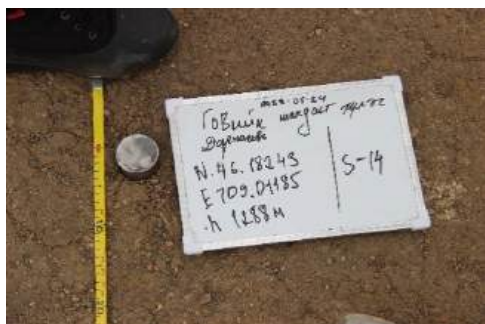
Зураг 16. S-11 Кемп



Зураг 17. S-12 Шимт хөрс



Зураг 18. S-13 Карьер-2



Зураг 19. S-14 Овоолго



Зураг 20. S-15 Шимт хөрсний овоолго

3.2 ЛАБОРАТОРИЙН СУДАЛГААНЫ АРГАЗҮЙ

Хээрийн судалгаагаар цуглуулсан хөрсний дээжийг Дээж хөрс судлалын лабораторид стандартын дагууд хуурай нөхцөлд хатааж 1 мм-ээр шигшиж лабораторийн задлан шинжилгээнд зориулан бэлдлээ. Хөрсний ерөнхий шинж чанарын үзүүлэлтүүд (рН, CaCO_3 , ялзмаг, цахилгаан дамжуулах чанар, азот, солилцоот сууриуд, хөдөлгөөнт элементүүд механик бүрэлдэхүүн)-ийг лабораторид тодорхойлсон.

Хүснэгт 5. Хөрсний дээжний үзүүлэлтүүдийг шинжилсэн арга зүй, стандарт

Үзүүлэлт	Аргазүй	Стандарт
Дээж бэлтгэх, хатаах	Хуурай аргын нөхцөлд	Хөрс. Хөрсний агрохимийн үзүүлэлтийг тодорхойлох арга, MNS 3310:1991
Дээж шигших	1 мм	
рН	Хөрс:ус (1:2.5), рН метр	Хөрсний чанар. рН-ыг тодорхойлох MNS ISO 10390-2001
CaCO_3	Кальциметр, эзлэхүүний	Хөрс. Хөрсний агрохимийн үзүүлэлтийг тодорхойлох арга, MNS 3310:1991
Цахилгаан дамжуулах чадвар	Хөрс:ус (1:2.5), ЕС метр	
Органикийн агууламж	Тюрины, Бихроматын исэлдэлт	
Хөдөлгөөнт Фосфор, Кали	Мачигины арга	
Механик бүрэлдэхүүн	Пипеткийн арга	Качинскийн арга
Хүнд металл	Спектрометрийн арга	
Нянгийн бохирдол		

3.3 ХӨРСНИЙ ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮДИЙГ ҮНЭЛЭХ МЭДЭЭЛЭЛ

Хөрсний үржил шимт чанарын үзүүлэлтүүдийн түвшнийг олон улсын хэмжээнд ашигладаг үр дүнгийн зэрэглэлийн аль түвшинд байгааг тодорхой харуулах, үнэлэхийг зорилоо.

а) Хөрсний урвалын орчин: урвалын орчныг дараах зэрэглэлд ангилдаг (Soil survey manual. 1993. Chapter-3)

рН	5.6-6.0	6.1-6.5	6.6-7.3	7.4-7.8	7.9-8.4	8.5-9.0
Түвшин	Дунд зэрэг хүчиллэг	Сул хүчиллэг	Саармаг	Сул шүлтлэг	Дунд зэрэг шүлтлэг	Хүчтэй шүлтлэг

б) Хөрсний ялзмагийн агууламж: Олон улсын практикт хөрсний ялзмагийн агууламжаар нь маш бага буюу $<1\%$, бага буюу $1-2\%$, дунд буюу $2-5\%$, их буюу $>5\%$ гэж хуваан авч үздэг (<https://njaes.rutgers.edu/soil-testing-lab/organic-matter-levels.php>)

с) Карбонатын агууламж: Үржил сайтай хөрсөнд карбонат илэрдэггүй.

Карбонат	0	0.1-2	2-10	10-25	>25
----------	---	-------	------	-------	-----



Түвшин	Карбонатгүй	Сул карбонаттай	Дунд зэрэг	Хүчтэй карбонаттай	Маш хүчтэй
--------	-------------	-----------------	------------	--------------------	------------

д) Хөрсөн дэх давсжилт хөрсний чанарын чухал үзүүлэлт болдог бөгөөд цахилгаан дамжуулах чанар нь ургамлын ургац, ургамлын тохиромжтой байдал, ургамлын тэжээллэг чанар, хөрсний бичил биетний үйл ажиллагаанд нөлөөлдөг байна.

Давсжилт	<0.75	0.75-2	2-4	4-8	8-15	>15
Түвшин	Давсгүй	Сул давстай	Дунд зэрэг давстай	Өндөр давстай	Маш өндөр давстай	Хэт их давстай

е) Хөрсөн дэх хөдөлгөөнт элементүүдийг Мачигин аргазүйгээр тодорхойлсон бөгөөд аргазүйдээ хангамжийг ангилсан байдаг (мг/100 гр).

Фосфор	<1	<1.5	1.5-3.0	3.0-4.5	4.5-6.0	>6.0	<1
Түвшин	Хэт бага	Бага	Дунд	Дунд-с их	Их	Хэт их	Хэт бага
Кали	<10	10-20	21-30	31-40	41-50	50<	<10
Түвшин	Хэт бага	Бага	Дунд	Дундаас их	Их	Хэт их	Хэт бага

3.4 СУДАЛГААНЫ ҮР ДҮН

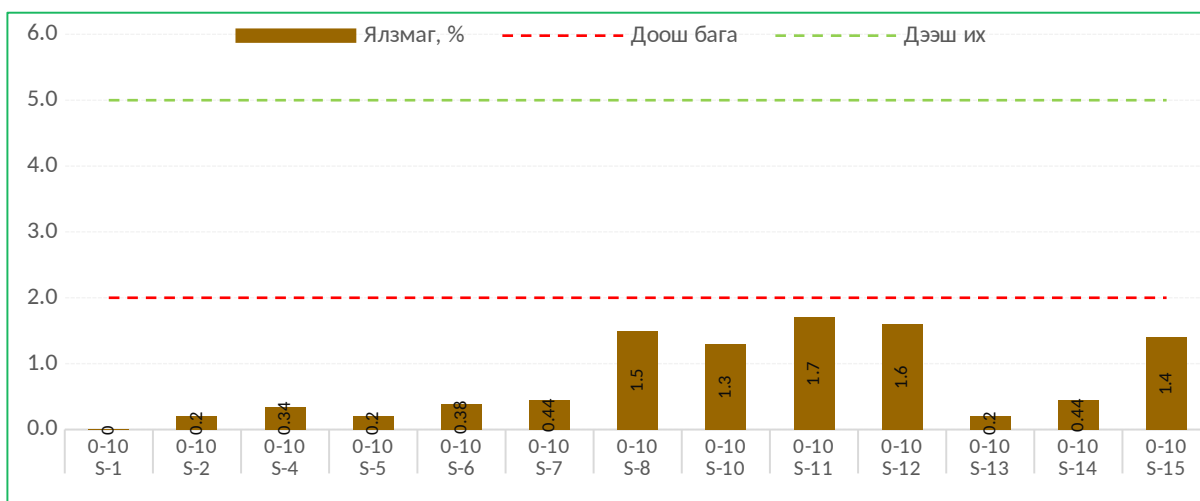
Хээрийн судалгаагаар авагдсан нийт дээжнүүдийн лабораторийн задлан шинжилгээний үр дүнг нэгтгэн дүгнэж, судалгааны цэгүүдийн хөрсний шинж чанарыг товч тодорхойллоо.

Хүснэгт 6. Мониторинг цэгүүдийн хөрсний дээд үеийн агрохими шинж чанар

Дээжний дугаар	pH	Давс (%)	ЦДЧ, (ds/m)	Ялзмаг (%)	CaCO ₃ (%)	Солилцох сууриуд, мг-экв/100г		Шим тэжээлийн элементүүд, мг/100г	
						Ca ²⁺	Mg ²⁺	P ₂ O ₅	K ₂ O
S-1	7.26	0.41	0.675	-	-	13	6	0.7	35
S-2	7.22	0.39	0.771	-	-	12	5	0.3	42
S-4	8.17	0.31	0.287	0.34	-	12	8	1.1	34
S-5	7.27	0.39	0.485	-	-	12	8	1.1	37
S-6	8.16	0.23	0.458	0.38	-	10	5	1.1	28
S-7	8.21	0.35	0.391	0.44	-	11	6	1.3	30
S-8	8.41	0.09	0.183	1.5	-	12	6	3.1	52
S-10	8.21	0.08	0.253	1.3	-	13	7	2.8	51
S-11	8.19	0.09	0.385	1.7	-	12	7	3.1	49
S-12	8.39	0.1	0.21	1.6	-	13	5	2.9	45
S-13	7.41	0.26	0.381	-	-	13	9	1.3	34
S-14	8.34	0.28	0.195	0.44	-	11	9	1.3	32
S-15	8.13	0.09	0.354	1.4	-	12	8	2.5	49

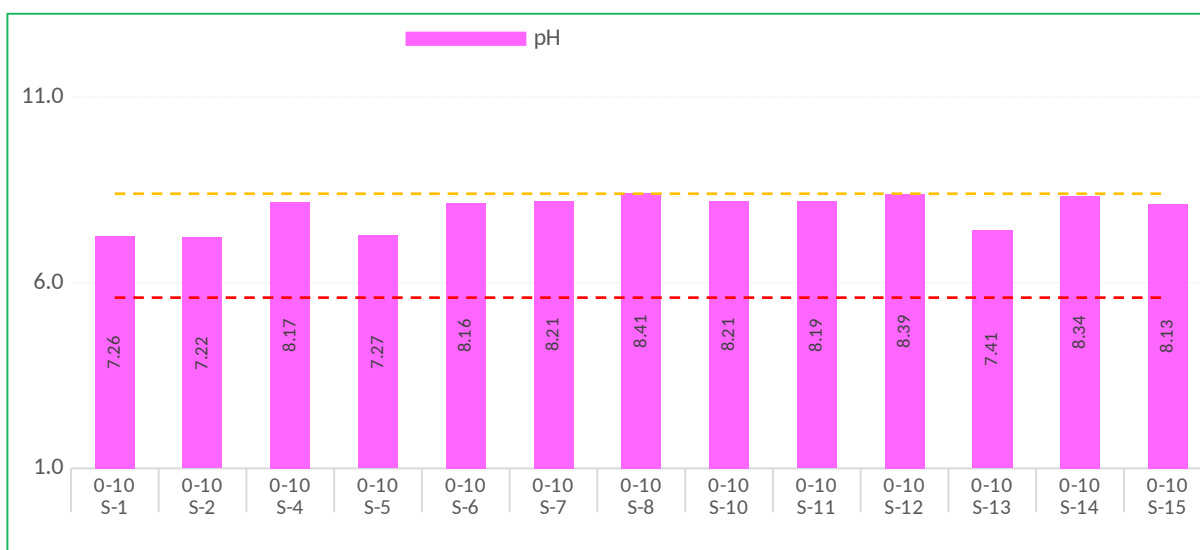


3.4.1 Хөрсний химийн ерөнхий шинжилгээ



Зураг 21. Ялзмагийн агууламж

Хөрсний өнгөн үе буюу дээд үе давхарга (хээрт 0-20 см, говьд 0-5 см)-ын ялзмагийн агууламж 0-2% бага, 2-5% дунд зэрэг, 5%-иас дээш бол их ялзмагтай гэсэн ангилалд багтдаг. Судалгааны үр дүнд мониторинг цэгүүдийн хөрсний дээд үе давхарга дахь ялзмагийн агууламж 0.2-1.7%-ийн хооронд буюу бага ялзмагийн агууламжтай байна. Бүс нутгийн хөрсний ялзмагийн агууламж ерөнхийдөө 1-2%-ийн хооронд хэлбэлздэг.

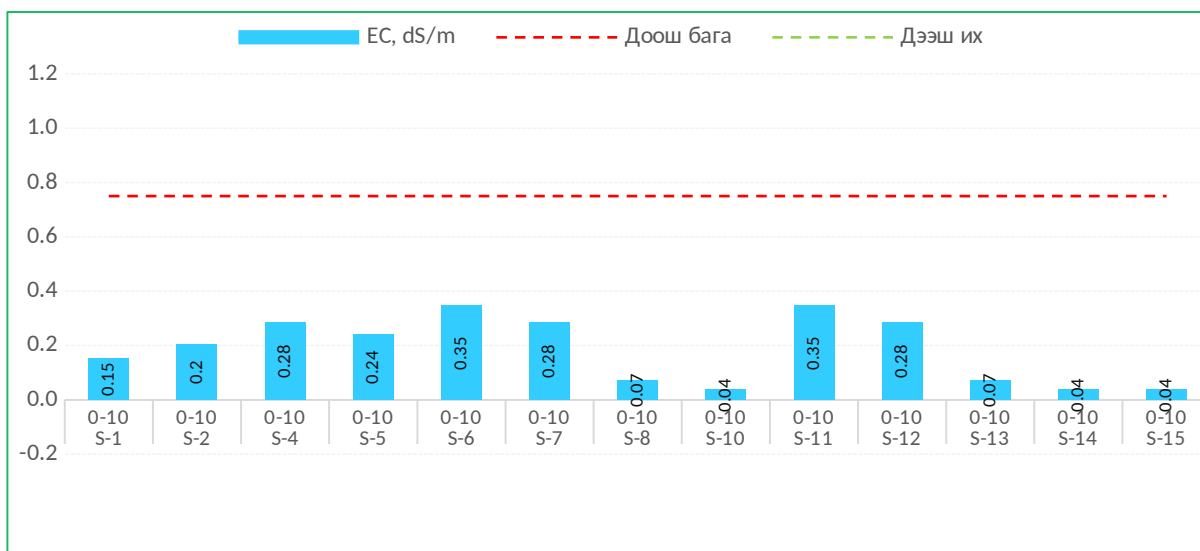


Зураг 22. Урвалын орчин

Хөрсний урвалын орчин (pH) 6.1-6.5 сул хүчиллэг, 5.0-6.0 дунд зэрэг хүчиллэг, <5 хүчтэй хүчиллэг, 6.6-7.3 саармаг, 7.4-7.8 сул шүлтлэг, 7.9-8.4 дунд зэрэг шүлтлэг, 8.5-9 хүчтэй шүлтлэг гэсэн ангилалд хувааж хөрсний урвалын орчинг үнэлдэг. Судалгаанд хамрагдсан цэгүүдэд саармагаас дунд зэрэг шүлтлэг урвалын орчинтой байна.

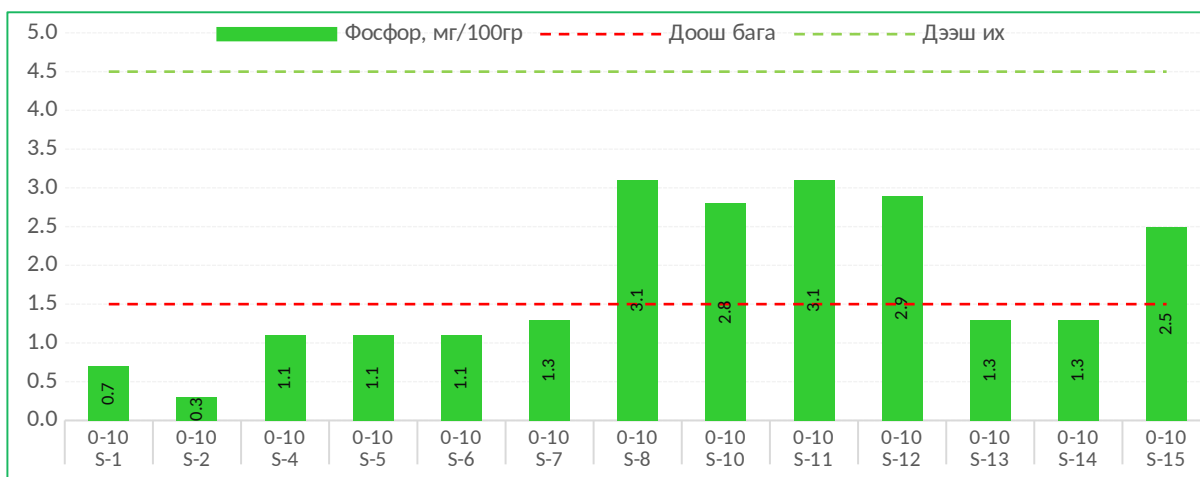


“Говийн шандаст хүлэг” ХХК-ийн Дорноговь аймгийн Даланжаргалан сумын нутагт байрлах Алтантоогогийн нүүрсний орд ашиглах уурхай



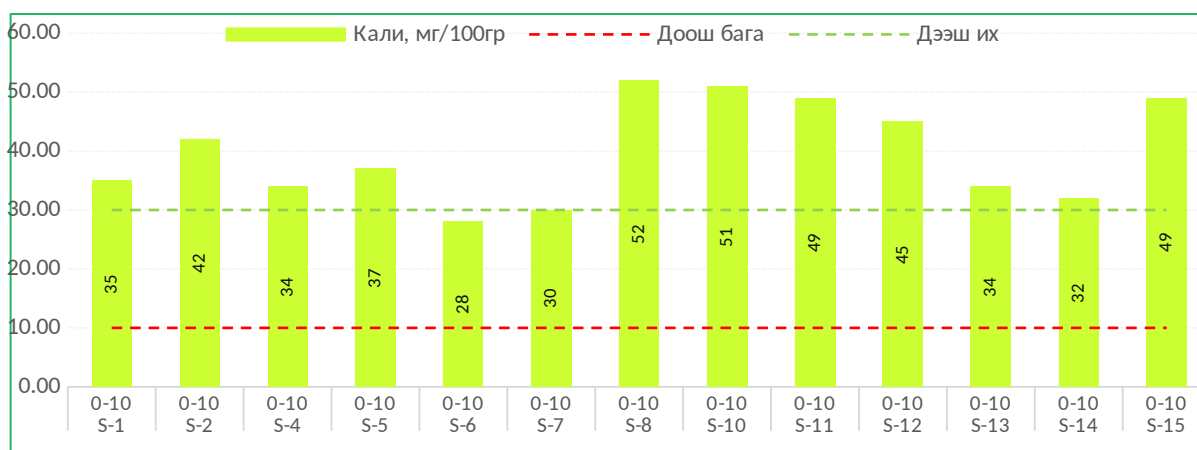
Зураг 23. Цахилгаан дамжуулах чанар

Хөрсний цахилгаан дамжуулах чанар буюу давсжилт <0.75 ds/m бол давсжилтгүй $0.76-2$ ds/m бол сул давстай гэсэн ангилалд хамаарагддаг. Хөрсний давсжилт бага байх нь ургамал ургахад тохиромжтой гэж үздэг. Судалгаанд хамрагдсан нийт дээж давсжилтгүй гэсэн ангилалд багтаж байна.



Зураг 24. Хөдөлгөөнт фосфор (P_2O_5)-ын агууламж

Хөрсний хөдөлгөөнт фосфор нь хөрсний үржил шимт чанарыг илэрхийлэх нэг үзүүлэлт. Нийт судалгаанд хамрагдсан хөрсний хөдөлгөөнт фосфор (P_2O_5)-ын агууламж $0.3-3.1$ мг/100г-ийн хооронд хэлбэлзэж байна. Хөрсний хөдөлгөөнт фосфорын агууламж дундаж агууламжтай байна.



Зураг 25. Хөдөлгөөнт кали (K_2O)-ын агууламж

Хөрсний хөдөлгөөнт кали (K_2O) нь хөрсний үржил шимийг илэрхийлдэг шим тэжээлийн голлох элементүүдийн нэг юм. Нийт судалгаанд хамрагдсан хөрсний хөдөлгөөнт кали (K_2O)-ийн агууламж 28.0-52.0 мг/100г-ын хооронд хэлбэлзэж байна. Нийт хөрсний дээжүүдэд хөдөлгөөнт калийн агууламж дунджаас өндөр түвшинд байна.

3.4.2 Хөрсний физик үзүүлэлт

Хөрсний механик бүрэлдэхүүн буюу ширхгийн бүрэлдэхүүнээс хөрсний физик, хими, биологийн олон шинж чанар хамаардаг чухал үзүүлэлт юм. Хөрсний ширхгийн бүрэлдэхүүнийг бүрдүүлж байгаа ширхгүүдийг элс, тоос, шаврын харьцаагаар буюу элс, тоос, шаврын фракцын аль нь давамгайлж байгаагаар тодорхойлдог. Уурхайн хөрсний ширхгийн бүрэлдэхүүнд физик шаврын эзлэх хувь 17-26% байгаа нь элсэнцэр болон хөнгөн шавранцар ширхгийн бүрэлдэхүүнтэй хөрс зонхилон тархсан байна. Физик шаврын хувь хэмжээнээс хамааран ширхгийн бүрэлдэхүүнийг нэрийг тодруулдаг бөгөөд физик шаврын агууламж 10-20% элсэнцэр, 20-30% хөнгөн шавранцар, 30-45% шавранцар, 45-60% хүнд шавар гэх мэтээр ангилдаг. Уурхайн үйл ажиллагааны нөлөөтэй газруудад хөрс элсэнцэр ширхгийн бүрэлдэхүүнтэй байна.

Хүснэгт 7. Механик бүрэлдэхүүн

Хөрсний механик бүрэлдэхүүн (%)							
Дээжний дугаар	1-0.25мм	0.25-0.05мм	0.05-0.01мм	0.01-0.005мм	0.005-0.001мм	<0.001мм	<0.01мм
S-1	42.6	18.2	12.8	14.5	8.2	3.7	26.4
S-2	57.1	9.2	10.2	13.6	7.2	2.7	23.5
S-4	40.6	29.1	12.9	9.2	5.4	2.8	17.4
S-5	37.1	24.6	15.9	12.1	7.4	2.9	22.4
S-6	50.9	20	9.5	9.1	5.6	4.9	19.6
S-7	43.5	26.3	11.5	8.9	6.1	3.7	18.7
S-8	27.6	32.9	16.5	9.9	5.2	7.9	23
S-10	28.1	31	17.2	11.5	6.4	5.8	23.7
S-11	37.9	27	12.9	9.8	5.3	7.1	22.2
S-12	41.3	21.4	11.4	10.7	6.5	8.7	25.9
S-13	36.1	23.1	17.1	11.9	8.5	3.3	23.7
S-14	38.7	29	13.6	8.9	6.1	3.7	18.7
S-15	29	30.7	18.3	12	5.7	4.3	22



3.4.3 Микробиологийн шинжилгээ

Микробиологийн шинжилгээг S-3 дугаартай хог хаягдлын орчмоос, S-9 нүхэн жорлон орчмоос авсан дээжинд тодорхойлоход: Бактерийн ерөнхий тоо стандартаас өндөр, нийт **цэгүүдэд** халуунд тэсвэртэй гэдэсний бүлгийн нянгийн таньц илэрсэн **илрэв (0.001)** бохирдлын зэргээр дунд зэргийн бохирдолтой, Клостридиум перфрингенсийн таньц **илрэв (0.01)** бохирдлын зэргээр бага зэргийн бохирдолтой, гэдэсний бүлгийн эмгэг төрөгч нян (*Salmonella*) нийт дээжинд илрээгүй.

Хүснэгт 8. Хөрсний микробиологийн үзүүлэлт

Дээжний дугаар	Мониторингийн цэгийн нэршил	Нянгийн нийт тоо	Гэдэсний бүлгийн савханцар (<i>E.coli</i>)	Анаэробын (<i>Clostridium perfringens</i>)	Гэдэсний бүлгийн эмгэг төрөгч, (<i>Salmonella</i>)
S-3	Хогийн цэг	$3.9 \cdot 10^6$	Илэрсэн (0.001)	илрэв (0.01)	илрээгүй
S-9	Нүхэн жорлон	$5.2 \cdot 10^6$	Илэрсэн (0.001)	илрэв (0.01)	илрээгүй
Зөвшөөрөгдөх хэмжээ		1 гр-д 10^6-с хэтрэхгүй	Илрэхгүй	Илрэхгүй	Илрэхгүй

3.4.4 Хөрсний хүнд металл

Хөрсний бохирдлын гол үзүүлэлт болох хүнд металлууд нь задарч алга болдоггүй хөрсөнд удаан хугацаагаар хадгалагдаж ус болон ургамлаар дамжин хүн, мал, амьтны организмыг хордуулдаг. Амьд организм буюу хүн, амьтны биед удаан хугацаагаар хуримтлагдсанаас организмыг молекулын ба гений түвшинд хордуулдаг.

Хүнд металл гэж: нягт нь 5г/см^3 -ээс илүү, атом масс нь 40-өөс илүү металлууд орно. Үүнд: Sc, Ti, V, Cr, Mn, Fe, Co, Ni, Cu, Zn, Ga, Rb, Sr, Y, Zr, Nb, Mo, Tc, Ru, Rh, Pd, Ag, Cd, In, Sn, Cs, Ba, La, Hf, Ta, W, Re, Os, Ir, Pt, Au, Hg, Tl, Pb, Bi, Po, At, Rn, Ac зэрэг 42 элемент багтана. Химийн хувьд хүнд металлууд гэсэн бүлэг дотор хортой элементүүдээс гадна, хор нөлөө нь бага биологийн идэвх багатай олон элементүүд багтдаг.

Хортой хүнд металл: хүн, амьтан, ургамлын өсөлт хөгжилтөд сөрөг нөлөө үзүүлдэг, янз бүрийн өвчин үүсгэх эх үүсвэр болох ба эдгээрт: хар тугалга (Pb), зөөлөн цагаан (Cd), мөнгөн ус (Hg), хүнцэл (As), хром (Cr), зургаан валентат хром (Cr^{6+}), цайр (Zn), кобальт (Co), никель (Ni), зэс (Cu), стронций (Sr), ванадий (V) зэрэг 12 металл орно.

Хүнцэл (As): металл биш боловч хортой аюул нөлөө нь хүнд металлуудтай төстэй учраас хүнд металл гэсэн бүлэгт багтдаг.

Онцгой хортой органик биш бодисууд (хүнд металл): хар тугалга (Pb), зөөлөн цагаан (Cd), мөнгөн ус (Hg), хүнцэл (As), хром (Cr), зургаан валентат хром (Cr^{6+}), цианид (CN^-). Эдгээр нь амьд организмд учруулах хор нөлөөлөл ихтэй, амьд организмд их хэмжээгээр орсон тохиолдолд өвчин үүсгэх улмаар үхэлд хүргэх аюултай.

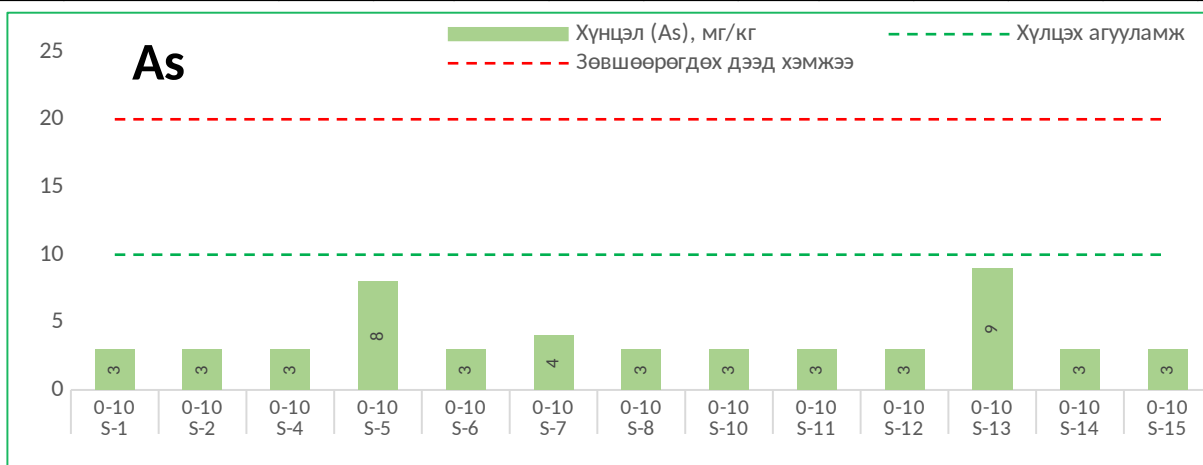
Био-идэвхт хүнд металл: зэс (Cu), цайр (Zn), хром (Cr), ванадий (V), никель (Ni), стронций (Sr), цагаан тугалга (Sn), анзан (Mo), селен (Se), бор (B), фтор (F) багтах бөгөөд хортой нөлөөллийн хувьд онцгой хортой хүнд металлууд (Pb, Cd, Hg, As)-аас арай бага, тодорхой хэмжээгээр амьд организмд байх ёстой боловч амьд организмд их хэмжээгээр хуримтлагдвал эндемик буюу оргономол өвчин үүсгэдэг аюултай.



“Говийн шандаст хүлэг” ХХК-ийн Дорноговь аймгийн Даланжаргалан сумын нутагт байрлах Алтантоогогийн нүүрсний орд ашиглах уурхай

Хүснэгт 9. Хөрсний хүнд металлын агууламж

Дээжний дугаар	Мониторингийн цэг	ЭЛЕМЕНТ, мг/кг										
		As	Cd	Co	Cr	Cu	Mo	Ni	Pb	Sr	V	Zn
S-1	Баяжуулах үйлдвэр	<3	<1	7	11	9.2	5	11	12	98.9	29	42
S-2	Бутлуур	<3	<1	4	8	8	6	6	11	108	20	21
S-4	Засварын төв	<3	<1	4	19	12.5	4	10	33	179	36	68
S-5	Карьер	8	<1	2	42	13.2	2	13	48	312	74	79
S-6	ШТС	<3	<1	4	17	10.2	2	7	48	204	33	72
S-7	Овоолго	4	<1	7	40	15.1	3	14	51	110	59	129
S-8	Хяналт дээж	<3	<1	4	21	7.4	1	9	33	146	35	55
S-10	Замын хажуу	<3	<1	4	20	8	<1	8	31	150	34	52
S-11	Кемп	<3	<1	3	12	7.6	<1	6	28	155	25	48
S-12	Шимт овоолго	<3	<1	4	17	8.9	<1	9	30	190	33	57
S-13	Карьер 1	9	<1	10	53	17	2	16	61	212	108	152
S-14	Овоолго	<3	<1	9	39	18.5	5	18	42	262	84	97
S-15	Шимт хөрсний овоолго	<3	<1	10	33	19	<1	18	30	478	80	87
MNS 5850 : 2019	Хүлцэх	20	3	50	150	100	5	150	100	800	150	300
	Хортой	50	10	500	400	500	20	1000	500	3000	600	600
	Аюултай	100	20	1000	1500	1000	50	1800	1200	6000	1000	1000
	Элсэнцэр хөрс	10	1	30	60	60	2	60	50	600	100	100



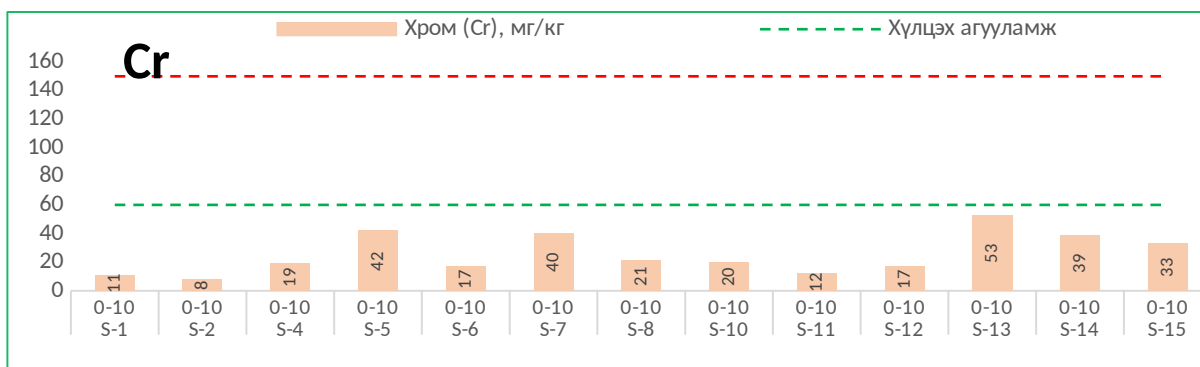
Зураг 26. Хүнцэл (As) мг/кг. Хэвтээ шугам нь

Монгол орны элсэрхэг хөрсний хүлцэх агууламж, зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээг илэрхийлж байна.

Хүнцэл нь металл биш боловч хортой аюул нөлөө нь хүнд металлуудтай төстэй учраас хүнд металл гэсэн бүлэгт, онцгой хортой гэсэн ангилалд багтдаг. Нийт судалгаанд хамрагдсан дээжинд хүнцлийн агууламж 3.0-9.0 мг/кг-ийн хооронд хэлбэлзэж байна. Монгол улсын стандартад заасан хүнцлийн хүлцэх агууламж 20 мг/кг, элсэнцэр хөрснийх 10 мг/кг гэж заасан байдаг. Нийт цэгүүдэд элсэнцэр хөрсний стандарт хүлцэх агууламжаас бага байна.



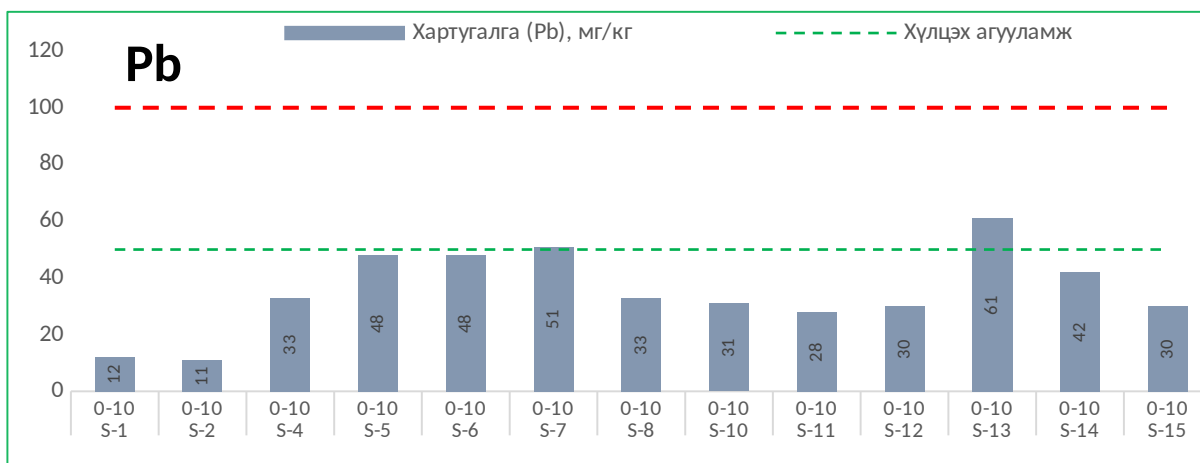
“Говийн шандаст хүлэг” ХХК-ийн Дорноговь аймгийн Даланжаргалан сумын нутагт байрлах Алтантоогогийн нүүрсний орд ашиглах уурхай



Зураг 27 Хромын агууламж мг/кг Хэвтээ шугам нь

Монгол орны элсэрхэг хөрсний хүлцэх агууламжийг илэрхийлж байна.

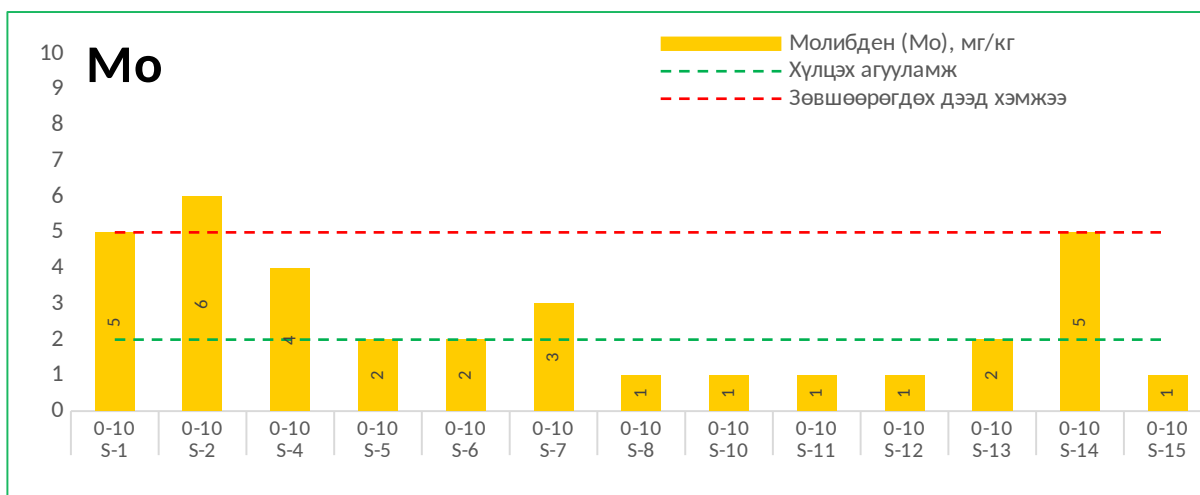
Хром (Cr) нь онцгой хортой хүнд металлын ангилалд хамрагддаг. Нийт судалгаанд хамрагдсан хөрсний дээжинд хром (Cr)-ын агууламж 8-53 мг/кг хооронд хэлбэлзэж байна. Хром (Cr)-ын Монгол улсад мөрдөгддөг хөрсний хүлцэх агууламжийн хэмжээ 150 мг/кг, элсэнцэр хөрсний стандарт 60 мг/кг гэж заасан байдаг. Судалгаанд хамрагдсан дийлэнх дээжний хромын агууламж хүлцэх агууламжаас бага байна.



Зураг 28. Хартугалга агууламж мг/кг

Хэвтээ шугам нь Монгол орны элсэрхэг хөрсний хүлцэх агууламжийг илэрхийлж байна.

Хар тугалга нь Монгол улсын стандартаар онцгой хортой гэсэн ангилалд орох бөгөөд хөрсөнд ихэвчлэн исэл, сульфид байдлаар агуулагддаг. Хар тугалга нь хордлого үүсгэхдээ амьсгалын зам, залгих, арьс ба нүдэнд хүрэлцэх замаар дамжин даарч сульдах, нойргүйдэх, жингээ алдах, бүдүүн гэдэс рүү хатгах (colic), цус багадах, бугуй ба шагайн саа, тархины зовнил, бөөр өвдөх, нүд үрэвсэх, цусны даралт ихсэх зэрэг нөлөөлөл үзүүлдэг. Хөрсний судалгааны үр дүнгээс харахад хар тугалга (Pb)-ын агууламж 11-61.0 мг/кг хооронд хэлбэлзэх ба дийлэнх дээжинд элсэнцэр хөрсний хүлцэх агууламжаас бага, харин S-6 буюу ШТС, S-13-Карьерийн гадаргаас авсан дээжинд Хар тугалганы агууламж 51-61 мг/кг буюу элсэнцэр хөрсний хүлцэх агууламжаас өндөр, зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээнээс бага түвшинд байна. Тухайн цэгт тос, масло хөрсөнд асгарснаас үүдэн дээрх элемент өндөр гарсан байх магадлалтай байна.



Зураг 29. Молибден (Mo) мг/кг

Хэвтээ тасархай улаан шугам нь Элсэнцэр хөрсний стандартыг илэрхийлж байна.

Молибден (Mo) хортой хүнд металл. Молибден (Mo)-ын Монгол улсын стандарт хэмжээ 5 мг/кг, элсэнцэр хөрснийх 2 мг/кг байдаг бол хортой агууламж 20 мг/кг байдаг. Судалгаанд хамрагдсан нийт дээжүүд Монгол орны хөрсний стандартын элсэнцэр хөрсний хүлцэх агууламжийг давсан бол 3 цэгт стандартын зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээ 5 мг/кг-аас өндөр буюу бохирдолтой байна. Эдгээр цэгүүд нь S-1 буюу Баяжуулах үйлдвэр, S-2 буюу Бутлуур, S-14 буюу Овоолгын дээжүүдэд Молибдены агууламж 5-6 мг/кг байна. Уурхайн чулуулаг тэр тусмаа нүүрс агуулагч чулуулагт Молибдены агууламж өндөр байх магадлалтай байна.



ДҮГНЭЛТ

Судалгаагаар нийт 15 цэгээс хөрсний өнгөн үе давхаргын дээж авч хими, физик, микробиологийн шинжилгээнд хамруулсан. Судалгаанд хамрагдсан бүх дээж ялзмагийн агууламж ерөнхийдөө багатай хөрстэй. Хөрсний урвалын орчин саармагаас дунд зэрэг шүлтлэг. Хөрс давсжилтгүй. Хөрсний физик шинжийн хувьд элсэнцэр болон хөнгөн шавранцар механик бүрэлдэхүүн давамгайлж байна. Микробиологийн шинжилгээгээр энгийн хог хаягдлын цэг, нүхэн жорлон орчмоос агааргүйтэн бичил биетний таньц, гэдэсний савханцрын таньц илэрсэн буюу нянгийн бохирдолтой. Хөрсний хүнд металлын бохирдлын хувьд Хар тугалга (Pb)-ийн агууламж Монгол улсын стандарт элсэнцэр хөрсний хүлцэх хэмжээнээс өндөр түвшинд, харин стандартын зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээнээс бага агууламжтай бол Молибден (Mo)-ийн агууламж стандартын зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээнээс өндөр буюу бохирдолтой харин хортой агууламжаас өндөр тохиолдол илрээгүй байна. Хүнцэл (As), Хром (Cr), Ванади (V), Цайр (Zn), Кадми (Cd), Кобальт (Co), Зэс (Cu), Никель (Ni), Стронци (Sr) хүлцэх хэмжээнээс бага агууламжтай байна.

ЗӨВЛӨМЖ

Уурхайн хэмжээнд орчны хяналт шинжилгээний цэгийг нийт талбайг болон үйл ажиллагааг төлөөлүүлэх байдлаар 5-с багагүй цэгт сонгож жилд 2 багагүй удаа иж бүрэн шинжилгээг өндөр нарийвчлалтай судалгаа шинжилгээний лабораториор шинжлүүлж, харьцуулан дүгнэж байх

Талбайн хэмжээнд хэд хэдэн элемент элсэнцэр хөрсний хүлцэх агууламжаас өндөр, мөн зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээнээс өндөр байгаа нь уурхайн үйл ажиллагаа хөрсөн бүрхэвчид сөргөөр нөлөөлж буйн нэг илрэл бөгөөд цаашид хөрс бохирдуулах эрсдэлийг бууруулах тал дээр анхаарах

Хөрсийг шинээр хөндөх тохиолдолд хөрсний өнгөн хэсгийн 0-20 см хүртэлх зузаан хөрсийг шимт хөрсний талбайд хадгалах, үржил шимт чанарыг алдагдуулахгүй байх тал дээр анхаарах

Талбайн хэмжээнд хамгийн бага эвдрэл үүсгэж байхаар үйл ажиллагааг төлөвлөх: төлөвлөгөөг сайтар баримтлан ажиллах

Талбайн хэмжээнд нүхэн жорлон, стандартын шаардлага хангахгүй байгаа ариун цэврийн байгууламжийг уурхайн хэмжээнд хориглох

Уурхайн хөрс бохирдуулах эрсдэл бүхий ШТС, засварын газар, авто зогсоол, ариун цэврийн байгууламжуудыг хөрс, орчныг бохирдуулахгүй байх орчныг бүрдүүлэх тал дээр анхаарах

- Бохирдсон хөрсийг уурхай, хээрийн нөхцөл саармагжуулах талаар

Уурхайн хэмжээнд нянгийн бохирдолд орсон хөрсийг ариутгал халдваргүйжүүлэх арга хэмжээг мэргэжлийн байгууллагаар гүйцэтгүүлэх тал дээр анхаарч ажилчдын эрүүл аюулгүй орчинд ажиллах нөхцөлийг бүрдүүлэн ажиллах

- Хөрсийг ногоон байгууламж, модлог ургамал тарихад ашиглах боломжтой талаар хөрс талаас нь зөвлөмж өгнө.

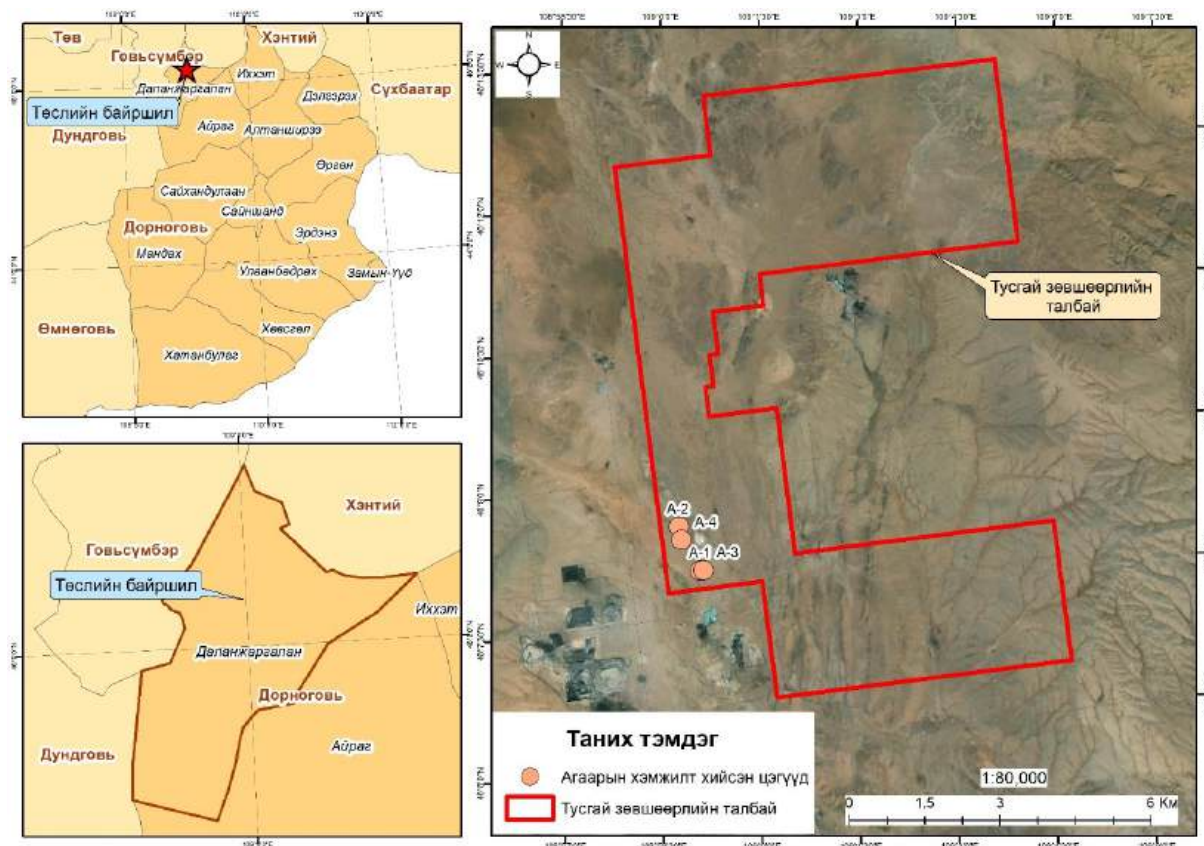
Талбайн хөрс, хөрсөн бүрхэвч нь үржил шимийн хувьд ядмаг хэдий ч ус чийгийн хангамжийг сайн бүрдүүлж өгөх нь манай оронд ургадаг төрөл бүрийн мод, модлог ургамлыг тарих боломжтой.

БҮЛЭГ 4. АГААРЫН ЧАНАР, ТООСЖИЛТ

Дорноговь аймгийн Даланжаргалан сумын нутагт байрлах “Говийн шандаст хүлэг” ХХК-ийн нүүрсний орд ашиглах уурхайн талбайн агаарын чанарын тоосжилтыг 2023 оны 5-р сарын 23-ны өдөр талбайн дотор дурын 4 цэгээс хэмжилт хийж гүйцэтгэв. Хэмжилтийн цэгийн байршлын координат болон зураглалыг доор харуулав.

Хүснэгт 10 Хэмжилт хийсэн цэгийн координат

Хэмжилтийн дугаар	Цэгийн нэршил	Координат:	
		Уртраг	Өргөрөг
A 1	Бутлуур	108.99255	46.13283
A-2	Шигшүүр	108.98860	46.14106
A-3	Технологийн зам	108.99343	46.13282
A-4	Кемп	108.98883	46.13865



Зураг 30. Агаарын тоосжилт хэмжсэн цэгийн байршил

Хэмжилт хийсэн багаж- Орчны агаар дахь PM 10 тоосонцрыг SidePak™ AM520 Personal Aerosol Monitor багажийн тусламжтайгаар хийж гүйцэтгэв.



Item Description	Part/Order Number	Reference Picture
AM520 Personal Aerosol Monitor (shown with battery pack)	AM520	
Battery Pack, 5400mAH	803300	
Single Carry Case 11.25" x 9" x 4.25" (28.6 x 22.9 x 10.8 cm)	1319289	
AM520 Impactor Kit (impactor oil, impactor disc (3x), Blank inlet, PM ₁ inlet, PM _{2.5} inlet, PM ₅ inlet, PM ₁₀ inlet.)	803301	
Dorr-Oliver 10-mm Nylon Cyclone Kit	801701	
DPM Cyclone Kit	803303	

Зураг 31. SidePak™ AM520 Personal Aerosol Monitor

Энэхүү SidePak™ AM520 Personal Aerosol Monitor агаарын чанарын хяналтын багаж нь PM₁₀, PM_{2.5}, PM₅, PM₁ тоосонцрыг тодорхойлох боломжтой хэмжилтийн үр дүнг мг/м³ нэгжээр, хамгийн их утга, хамгийн бага утга, дундаж утга болон 8 цагийн дундаж гэсэн утгыг тодорхойлох хүчин чадалтай.

4.1 СУДАЛГААНЫ ҮР ДҮН

Агаарын чанарын хэмжилт хийсэн 4 цэгт том ширхэгт тоосонцрын хэмжээг MNS 4585 2016 Агаарын чанар, техникийн ерөнхий шаардлага стандарттай харьцуулан доорх хүснэгтээр үзүүлэв.

Хүснэгт 11 Агаарын тоосны хэмжилтийн үр дүн

№	Хэмжилтийн цэг	Цэгийн нэршил	PM ₁₀ мг/м ³
1	A 1	Бутлуур	0,006
2	A-2	Шигшүүр	0,092
3	A-3	Технологийн зам	0,073
4	A-4	Кемп	0,069
MNS4585:2016 зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээ			0,100



ЗӨВЛӨМЖ

Агаарын чанарт үзүүлэх нөлөөллийг бууруулах талаар дараах арга хэмжээг авч хэрэгжүүлэх шаардлагатай. Үүнд:

Уурхайн үйл ажиллагааны турш:

- Тоосжилт бий болгох гол эх үүсвэрүүдээс урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээг төслийн эхний үе шатанд төлөвлөн энэхүү сөрөг нөлөөллийг бууруулсан, Олон улсад хүлээн зөвшөөрөгдсөн, дэвшилтэт техник, технологийг нэвтрүүлж ашиглах
- Төслийн бүхий л үйл ажиллагааны явцад тоосжилтыг хянах бууруулах үр ашигтай бөгөөд практик ач холбогдолтой үйл ажиллагааны журмыг боловсруулан мөрдөх
- Уурхайн үйл ажиллагааг явуулахдаа Дэлхийн банкны эрүүл ахуйн стандартад тусгасан шаардлагууд болон хот суурин газрын агаарын чанарын Монголын Үндэсний Стандартад заасан хэмжээг хангахуйц байхаар төлөвлөлт хийх
- Уурхайн авто замуудыг дулааны улиралд болон тоос ихээр босох үед усалгаа хийж чийгшүүлэх зэрэг арга хэмжээг авч хэрэгжүүлэх.
- Уурхайн гадаад, дотоод тээвэрлэлтийн гол зам буюу технологийн зам маршрутыг тогтоох, замыг хатуу хучилттай болгох, цаашид арчилж тордох
- Хөрс хуулалт хийсэн дахин ашиглагдахгүй талбайг үржил шимт хөрсөөр хучиж, ургамалжуулах.
- Уурхайн үйл ажиллагаанаас агаарт тархах тоосны хэмжээг багасгах, салхиар дамжин суурьшлын бүс рүү тархахаас сэргийлж уурхайн эргэн тойронд ногоон байгууламж байгуулах.

Карьер үүсгэх, ачилт, тээвэрлэлтийн үед:

- Төсөл хэрэгжих явцад сөрөг нөлөөлөлд өртөж болзошгүй айл өрхийн судалгаа гаргаж, нүүлгэн шилжүүлэх, нөхөн олговор олгох.
- Хөрс хуулсан талбай болон эвдрэлд орсон газрын боломжтой хэсгийг нь тухай бүрд нь үржил шимт хөрсөөр хучиж, ургамалжуулах.
- Уурхайн ажлын талбай, дотоод шороон замыг үйл ажиллагааны туршид усаар чийглэж байх, зарцуулсан усны бүртгэл хөтлөх.
- Уурхайн дотоод, гадаад замыг тогтмол засаж сайжруулах, хатууруулагч бодис болон шинэлэг технологийг нэвтрүүлэх.
- Замын тэмдэг тэмдэглэгээ хийх, уурхайн дотоод замд тээврийн хэрэгслийн хурдыг хязгаарлах.
- Шаардлагагүй олон салаа зам гаргахгүй байх, тогтсон маршрутаар тээврийн хэрэгслийг зорчуулж байх.
- Аливаа техник технологийн өөрчлөлт, шинэчлэлийг нэвтрүүлэхдээ байгаль орчинд үзүүлэх нөлөөллийг бууруулах төлөвлөгөөтэй хамт хэрэгжүүлдэг байх.

Овоолго үүсгэх үед:

- Овоолгыг зонхилох салхины чиглэлийг харгалзан салхин дор байрлуулах.
- Газар шорооны ажлын технологийг хүнд машин механизмын жолооч нарт сургаж, үржил шимт хөрсний овоолго хийх, хэлбэржүүлэх, хадгалах ажлыг стандартын дагуу хийлгэх.



“Говийн шандаст хүлэг” ХХК-ийн Дорноговь аймгийн Даланжаргалан сумын нутагт
байрлах Алтантогоогийн нүүрсний орд ашиглах уурхай

- Уурхайн шимт хөрсний болон гадаад овоолгын талбайг хуурай, салхи ихтэй, агаар мандал тогтворгүй үед байнга усалж байх хэрэгтэй.

БҮЛЭГ 5. ХОГ ХАЯГДЛЫН МЕНЕЖМЕНТ

Байгаль орчин аялал жуулчлалын сайдын 2023 оны 5-р сарын 15-ны А/160 тушаалаар байгуулагдсан ажлын хэсэг 2023 оны 05 дугаар сарын 23-ны өдөр Говийн шандаст хүлэг ХХК-ийн Дорноговь аймгийн Даланжаргалан сумын нутаг дэвсгэрт байрлах Алаг тогоогийн нүүрсний орд ашиглах уурхайн талбайд хог хаягдлын цэг, хог хаягдлын хадгалалт, хамгаалалт болон холбогдох бичиг баримтын бүрдэлд хяналтын ажлыг гүйцэтгэсэн.

Уурхайн талбай дээр очих үед байсан төлөв байдлын зургийг доор харуулав.

Энгийн хатуу хог хаягдал-ын төвлөрүүлэх цэгт ангилан ялгалт хийгдээгүй, шаардлага хангасан хогийн сав байрлуулаагүй. Хог хаягдлын талаарх хууль тогтоомж, стандартын шаардлагыг хангаж ажиллах шаардлагатай байна.



Зураг 32. Ахуйн хог хаягдлын цэг

Аюултай хог хаягдал - Аюултай хог хаягдал /ашигласан тос, масло/-ыг ил задгай стандартын шаардлага хангаагүй талбайд хаясан байв. Аюултай хог хаягдал тээвэрлэх, цуглуулах, хадгалах, дахин боловсруулах, устгах эрх бүхий байгууллагатай гэрээ байгуулаагүй. Аюултай хог хаягдал үүсгэгчийн бүртгэлийн дугаар аваагүй. Аюултай хог хаягдлыг ангилан ялгаж, зориулалтын саванд хадгалаагүй. Аюултай хог хаягдал савлах хадгалах сав нэг бүрд “Аюултай хог хаягдал” гэсэн тэмдэг, тэмдэглэгээ хийгдээгүй. Аюултай хог хаягдлыг эх үүсвэр дээр түр хадгалалтыг хийхдээ стандарт, холбогдох бичиг баримтын бүрдэл хангагдаагүй. Аюултай хог хаягдал үүсгэгч нь



цаашид хадгалж байгаа аюултай хог хаягдалтайгаа урвалд ордоггүй материалаар хийсэн, эсхүл доторлосон бат бөх зориулалтын саванд хадгалах шаардлагатай байна. Аюултай хог хаягдал байрлуулах талбайг асгарсан, алдагдсан хаягдал, хуримтлагдсан хур тунадсыг тогтоон барих хязгаарлалтын системийг хийж ажиллах нэн шаардлагатай байгааг харуулж байна.



Зураг 33 Аюултай хог хаягдлын цэг

Нүхэн жорлон

Уурхайн талбайд байрлах нүхэн жорлонг ариутгал халдваргүйжүүлэлт хийж устгах шаардлагатай байна. Мөн Нүхэн жорлон, угаадасны нүх Техникийн шаардлага MNS5924:2015 стандартын дагуу нүхэн жорлон, ариун цэврийн байгууламжтай болж хөрс, ус бохирдох нөхцөлийг бууруулах шаардлагатай байна.



Зураг 34. Нүхэн жорлон



ЗӨВЛӨМЖ

Хог хаягдлаас хүний эрүүл мэнд, байгаль орчинд үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах, түүнээс урьдчилан сэргийлэх зорилгоор аж ахуй нэгж нь үйл ажиллагаагаа эрхлэхдээ дараах арга хэмжээг авч хэрэгжүүлэх зөвлөмжийг хүргүүлж байна. Үүнд:

1. Хог хаягдлын тухай хуулийн 10.2.1 энэ хуулийн 9.1.3-т заасан журмын дагуу энгийн хог хаягдлаа ангилан ялгах;
2. Хог хаягдлын тухай хуулийн 10.2.2 энэ хуулийн 15 дугаар зүйлд заасан шаардлагыг хангасан хогийн савтай байх;
3. Хог хаягдлын тухай хуулийн 10.2.3 аж ахуйн нэгж, байгууллага нь хог хаягдал цуглуулах, тээвэрлэх эрх бүхий иргэн, аж ахуйн нэгж, байгууллагатай хог тээврийн үйлчилгээний гэрээ байгуулах;
4. Хог хаягдлын тухай хуулийн 10.2.5 үүссэн аюултай хог хаягдлаа эрх бүхий байгууллагад, эсхүл тогтоосон тусгай цэгт хүлээлгэн өгөх;
5. Хог хаягдлын тухай хуулийн 10.2.13 хамгийн боломжит арга технологи, байгаль орчинд ээлтэй арга ажиллагааг нэвтрүүлэх замаар хог хаягдлаас хүний эрүүл мэнд, байгаль орчинд үзүүлэх нөлөөллийг бууруулах;
6. Хог хаягдлын тухай хуулийн 10.2.14 хог хаягдлын талаарх хууль тогтоомж, стандартын шаардлагыг хангаж ажиллах;
7. Хог хаягдлын тухай хуулийн 10.2.17 үйл ажиллагаанаас үүсэх хог хаягдлыг ангилан ялгах, хог хаягдал цуглуулах, тээвэрлэх, дахин боловсруулах, сэргээн ашиглах, шатаах, устгах эрх бүхий байгууллагад шилжүүлэх, эдгээр үйл ажиллагаатай холбоотой гэрээ байгуулах, гэрээний хэрэгжилтэд хяналт тавих, байгууллагын дотоод болон гадна орчны цэвэрлэгээг хариуцах үүрэг бүхий нэгж, эсхүл ажилтантай байх;
8. Хог хаягдлын тухай хуулийн 10.2.18 аж ахуйн нэгж, байгууллага нь хүний эрүүл мэнд, байгаль орчинд хог хаягдлаас үзүүлэх нөлөөллийг бууруулах шаардлагатай арга хэмжээг авах, аюулгүй ажиллагааг хангах;
9. Хог хаягдлын тухай хуулийн 10.3 Иргэн, аж ахуй нэгж, байгууллагад хог хаягдалтай холбоотой дараах үйл ажиллагааг хориглоно. гэсэн заалтыг анхаарч ажиллах.
10. Хог хаягдлын тухай хуулийн 21.1 аюултай хог хаягдал үүсгэгч болон аюултай хог хаягдлыг тээвэрлэх, цуглуулах, хадгалах, дахин боловсруулах, устгах үйл ажиллагаа эрхлэгч нь энэ хуулийн 8.1.9а-д заасны дагуу бүртгүүлж, бүртгэлийн дугаар авсан байна.
11. Хог хаягдлын тухай хуулийн 22.1 Аюултай хог хаягдлыг ангилан ялгаж, зориулалтын саванд савлаж хадгална.
12. Хог хаягдлын тухай хуулийн 22.2 Аюултай хог хаягдал савлаж хадгалах сав нэг бүр нь “Аюултай хог хаягдал” гэсэн бичиглэлтэй, стандартаар тогтоосон тэмдэг, тэмдэглэгээтэй байх ба ил харагдахуйц газар тухайн хаягдлын нэр, хуримтлуулж эхэлсэн хугацааг тэмдэглэсэн байна.
13. Хог хаягдлын тухай хуулийн 23 дугаар зүйл. Аюултай хог хаягдлыг эх үүсвэр дээр түр хадгалах. гэсэн заалтыг дагаж мөрдөх.
14. Хог хаягдлын тухай хуулийн 33 дугаар зүйл. Аюултай хог хаягдал хадгалахад тавигдах нэмэлт шаардлага. гэсэн заалтыг дагаж мөрдөх.



БҮЛЭГ 6. БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ БАГЦ ХУУЛИЙН ХЭРЭГЖИЛТ

Байгаль орчныг хамгаалах тухай хуулийн зорилт нь хүний эрүүл, аюулгүй орчинд амьдрах эрхийг хангах, нийгэм, эдийн засгийн хөгжлийг байгаль орчны тэнцэлтэй уялдуулах, өнөө болон ирээдүйн үеийнхний ашиг сонирхлын үүднээс байгаль орчныг хамгаалах, түүний баялгийг зохистой ашиглах, жам ёсны боломжтойг нь нөхөн сэргээхтэй холбогдож төр, иргэн, аж ахуйн нэгж, байгууллагын хооронд үүсэх харилцааг зохицуулахад оршино.

Монгол Улсын байгаль орчны тухай хууль, журмын дагуу төсөл хэрэгжүүлэгч нь аливаа үйл ажиллагаа эхлүүлэхийн өмнө байгаль орчны суурь судалгаа, байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын үнэлгээний ажлуудыг эрх бүхий мэргэжлийн байгууллагаар хийлгэж, байгаль орны үнэлгээнд тусгагдсан байгаль орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрийг мөрдөн ажиллах үүрэгтэй. Энэхүү үүргийнхээ хүрээнд тус компани нь орчны хяналт шинжилгээний ажлыг үргэлжлүүлж тайлан гарган ажиллах шаардлагатай.

Уурхайн талбай дээр ажиллах үед байсан бичиг баримтын жагсаалтыг доорх хүснэгтэд үзүүлэв.

Хүснэгт 12 Бичиг баримтын бүрдэл

№	Хуулийн заалт	Бичиг баримт	Бичиг баримтын бүрдэл хангагдсан эсэх
Усны тухай хуулийн хэрэгжилт			
1.	УтХ-28.4. Хоногт 100 шоо метрээс их ус ашиглах, эрчим хүч, усан тээврийн зориулалтаар ашиглуулах дүгнэлтийг байгаль орчны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага, 50-100 шоо метр ус болон усан орчин ашиглуулах дүгнэлтийг сав газрын захиргаа, 50 шоо метр хүртэлх ус ашиглуулах, хурын ус хуримтлуулж, хөв, цөөрөм байгуулах, суваг, шуудуу татах дүгнэлтийг аймаг, нийслэлийн байгаль орчны алба тус тус гаргана	Ус ашиглуулах дүгнэлт	-
2.	УтХ-28.4. Хоногт 100 шоо метрээс их ус ашиглах, эрчим хүч, усан тээврийн зориулалтаар ашиглуулах дүгнэлтийг байгаль орчны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага, 50-100 шоо метр ус болон усан орчин ашиглуулах дүгнэлтийг сав газрын захиргаа, 50 шоо метр хүртэлх ус ашиглуулах, хурын ус хуримтлуулж, хөв, цөөрөм байгуулах, суваг, шуудуу татах дүгнэлтийг аймаг, нийслэлийн байгаль орчны алба тус тус гаргана	Ус ашиглах дүгнэлт	-
3.	УтХ 28.7. Хүн амын төвлөрсөн ус хангамжийн эх үүсвэрийн ус хангагч байгууллага нь усны асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллагаар дүгнэлт гаргуулж, сав газрын захиргаанаас ус ашиглах зөвшөөрөл авна.	Ус ашиглах зөвшөөрөл	-
4.	УтХ-28.11 Энэ хуулийн 28.6-д заасан зөвшөөрлийг үндэслэн ус ашиглах эрхийн бичиг олгож, гэрээ байгуулснаар иргэн, аж ахуйн нэгж, байгууллагын ус ашиглах эрх үүснэ. УтХ-29.1 Гэрээ байгуулах	Ус ашиглах гэрээ	-
5.	УтХ 4.7. Усны асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллага нь усны сав газрын усны нөөцийн нэгдсэн менежментийн төлөвлөгөө /цаашид “сав газрын менежментийн төлөвлөгөө” гэх/-г энэ хуулийн 4.4-т заасан ашиглах боломжит нөөцийн хэмжээг үндэслэн боловсруулна. УтХ 28.2. Ус ашиглах хүсэлтэд дараах бичиг баримтыг	Усны боломжит нөөцийн дүгнэлт	-



	хавсаргана: УтХ 28.2.2. ус, рашааны нөөц, чанар, найрлагыг тогтоосон хайгуул, судалгааны тайлан, ашиглах боломжит нөөцийн талаарх дүгнэлт;		
6.	УтХ-31.1 Ус ашиглагч иргэн, аж ахуйн нэгж, байгууллага нь ус, рашааны нөөц ашигласны төлбөр төлнө. БНАТХ-23.2 Байгалийн нөөц ашигласны төлбөрийн орлогыг дараа сарын 10-ны өдрийн дотор орон нутгийн төсөвт төлж, төлбөрийн жилийн тайланг дараа оны 01 дүгээр сарын 10-ны өдрийн дотор харьяалагдах татварын албанд тушааж эцсийн тооцоо хийнэ.	Усны нөөц ашигласны төлбөр төлсөн баримт	-
7.	УтХ-7.5. Ус ашиглагч, хэрэглэгч иргэн, аж ахуйн нэгж, байгууллага усны мэдээллийн санг бүрдүүлэхтэй холбогдсон мэдээг байгаль орчны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага болон энэ хуулийн 17 дугаар зүйлд заасан сав газрын захиргаанд гаргаж өгөх үүрэгтэй. Ус ашиглагч, хэрэглэгч иргэн, ААНБ усны мэдээллийн санг бүрдүүлэхтэй холбогдсон мэдээг байгаль орчны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага болон сав газрын захиргаанд гаргаж өгөх үүрэгтэй	Ус ашиглалтын тайлан	-
8.	УтХ-22.2.1 Усны онцгой хамгаалалтын бүсэд ашигт малтмал хайх, олборлохыг хориглоно. ГМУБЭУСБГХБОСБГАМХАХтХ 4.1. Монгол Улсын нутаг дэвсгэр дэх гол, мөрний урсац бүрэлдэх эх, усны сан бүхий газрын хамгаалалтын бүс, ойн сан бүхий газарт ашигт малтмал хайх, ашиглахыг хориглоно	Усны онцгой хамгаалалтын бүстэй давхцалтай эсэх	-
9.	УтХ 27.1.Цооног өрөмдөх, худаг гаргах, голоос суваг шуудуу татах зөвшөөрлийг ус хэрэглээний тоо хэмжээ, чанарыг үндэслэн аймаг, нийслэлийн байгаль орчны алба ус хэрэглэгчид олгоно.	Цооногууд гаргахдаа зөвшөөрөл холбогдох газраас авсан эсэх	-
10.	УтХ-22.1. Усны нөөцийг хомсдох, бохирдохоос хамгаалах, үер усны гамшгаас сэргийлэх зорилгоор усны сан бүхий газар, усны эх үүсвэрт онцгой болон энгийн хамгаалалтын, эрүүл ахуйн бүс тогтооно. УтХ-22.3. Усны сан бүхий газрын эргээс 200 метрээс доошгүй зайд энгийн хамгаалалтын бүс, ус хангамжийн эх үүсвэрээс 100 метрээс доошгүй зайд эрүүл ахуйн бүс тогтооно. УСБГУЭҮОБЭХЭАБДМж 3.1 Хүн амын унд ахуйн ус хангамжийн эх үүсвэрийн нөөц хомсдох, бохирдохоос хамгаалах зорилгоор төвлөрсөн болон төвлөрсөн бус ус хангамжийн эх үүсвэрт эрүүл ахуйн бүс тогтооно.	Эрүүл ахуйн бүс тогтоолгосон эсэх	-
11.	УСБГУЭҮОБЭХЭАБДМж 3.8.4.ус хангамжийн эх үүсвэрийн эрүүл ахуйн хориглолтын бүсийн эргэн тойрныг хашиж хамгаалан байнгын харуул хамгаалалттай	Худгуудыг хашиж хамгаалж, аюулгүй байдлыг хангах битүүмжлэлийг	-



	байлгах бөгөөд худаг, усан сангийн таг, салхивчийг битүүмжлэн хялбар нээх, эвдэх боломжгүй болгоно;	хангасан эсэх	
12.	УтХ-30.1.4. Ус авах цэг, газар доорх усны цооног, шугам хоолой бүрийг тоолууржуулах УАХТЖ-2.1.1. Тоолуур нь техникийн болон ашиглалтын баримт бичигтэй байхын зэрэгцээ загварын туршилтад орж, улсын бүртгэлд бүртгэгдсэн, хэмжил зүйн хяналтад хамрагдсан байх (гэрчилгээ) УтХ-32.10. Усны аливаа барилга байгууламж нь паспорттай байна.	-Худгууд тоолууртай эсэх, -хэмжил зүйн гэрчилгээтэй эсэх -худгийн паспорттой эсэх	-
13.	УтХ 30.1.3. Хаягдал ус хаях, зайлуулах зөвшөөрөл авах, ашиглалтын явцад гарах бохир усыг хаягдал усны стандартын шаардлагад нийцүүлэн цэвэрлэж, төвлөрсөн ариутгах татуургын сүлжээнд нийлүүлэх, эсхүл шууд зайлуулах;/УХАТАтХ 12.2.14/	Бохир усыг стандартын дагуу шаардлагын дагуу хаядаг эсэх.	-
14.	УтХ 25.1.Ус бохирдуулагч нь хаягдал усныхаа тоо хэмжээ, найрлагад хяналт тавих, хаягдал усны стандартын шаардлагад нийцүүлэн бохир усыг цэвэрлэж зайлуулах, ус бохирдуулсны төлбөр төлөх үүрэг хүлээнэ. УтХ 30.1.5.ус, рашааны нөөц ашигласны болон ус бохирдуулсны төлбөр төлөх;	Ус бохирдуулсны төлбөр төлсөн эсэх	-
15.	Ус хангамжийн эх үүсвэрийн барилга байгууламжийн техник ашиглалтын заавар 2.1 Өрөмдмөл гүний худаг бүрд паспорт хөтлөх бөгөөд паспортад - худгийн орчны тойм, гидрогеологийн байдал - эрүүл ахуйн бүсийн хил хязгаарын зураглал - худгийн өрөмдлөгийн талаарх мэдээлэл - өрөмдмөл худгийн геологийн буюу техникийн гүйцэтгэлийн зүсэлт - гарсан эвдрэл гэмтлийн тухай - усанд хийсэн шинжилгээний дүн мэдээний талаар бичилт хийгдсэн байна.	Худгийн ашиглалтын бүртгэлтэй эсэх	-
Байгаль орчны үнэлгээний тухай хуулийн хэрэгжилт			
16.	БОТХ 7.1: Байгаль орчны унаган төрхийг хадгалах, түүний тэнцэл алдагдахаас сэргийлэх арга хэмжээ боловсруулж хэрэгжүүлэх, байгалийн баялгийн ашиглалтыг зохицуулах зорилгоор байгаль орчны нөлөөллийн нарийвчилсан үнэлгээ хийнэ.	Байгаль орчны нөлөөллийн нарийвчилсан үнэлгээ, 5 жил тутам	Хийлгэсэн.
17.	БОНБҮТХ 8.3: Энэ хуулийн 8.2-т заасан эрх бүхий аж ахуйн нэгж нь байгаль орчны нөлөөллийн нарийвчилсан үнэлгээний үр дүнгээр тайлан бэлтгэж, байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөг боловсруулна. 9.5.Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө нь байгаль хамгаалах төлөвлөгөө, орчны хяналт-шинжилгээний хөтөлбөрөөс бүрдэнэ.	2023 оны БОМТ	+
18.	БОНБҮТХ 9.8.Байгаль орчны нөлөөллийн ерөнхий үнэлгээ хийсэн байгууллага	2022 оны БОМТ-ний биелэлтийн тайлан	дүгнүүлсэн



	төсөл хэрэгжүүлэгчийн тухайн жилийн байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний хэрэгжилтийн тайланг жил бүрийн 12 дугаар сард багтаан хүлээн авч дараа оны төлөвлөгөө болон түүнийг хэрэгжүүлэхэд шаардагдах хөрөнгө, зардлын хэмжээг батална		
19.	10 ¹ .Байгаль орчны аудит-Байгаль орчны аудитыг байгалийн нөөц, баялгийг ашиглан үйлдвэрлэл, үйлчилгээ эрхэлж байгаа аж ахуйн нэгж, байгууллага нь хоёр жил тутам хийлгэж, холбогдох дүгнэлт, зөвлөмж гаргуулан хэрэгжүүлэх бөгөөд зөвлөмжид заасан хугацаанд тайлангаа аймаг, нийслэлийн байгаль орчны албанд хүргүүлнэ.	Аудитын тайлан	-
Газрын тухай хуулийн хэрэгжилт			
20.	Газрын тухай хуулийн 58 дугаар зүйлийн 58.1.-д газрын төлөв байдал, чанарын улсын хянан баталгаа гэдэг нь газрыг үр ашигтай, зохистой ашиглах, хамгаалах үйл ажиллагаанд төрийн хяналтыг тасралтгүй хэрэгжүүлэх зорилгоор газрын төлөв байдал, чанарын тогтвортой, гол үзүүлэлтүүдийг хууль тогтоомжид заасан хугацаанд давтан тодорхойлж улсын хяналтад авсан анхны үзүүлэлтүүдтэй харьцуулан дүгнэлт гаргах	Газрын төлөв байдал чанарын хянан баталгааны тайлан, дүгнэлт	-
Химийн хорт болох аюултай бодисын тухай хуулийн хэрэгжилт			
21.	ЗТХ-ийн 8.1 дүгээр зүйлийн 1.14 Химийн хорт болон аюултай бодис экспортлох, импортлох, хил дамжуулан тээвэрлэх, үйлдвэрлэх худалдах, ашиглах, устгах тусгай зөвшөөрөл	Химийн хорт болон аюултай бодис экспортлох, импортлох, хил дамжуулан тээвэрлэх, үйлдвэрлэх худалдах, ашиглах, устгах тусгай зөвшөөрөл	-
22.	ХХБАБТХ-ийн 17 дугаар зүйлийн 17.1, ХХБАБХТАУЖ-ын 3.2 Байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын үнэлгээний хүрээнд химийн хорт болон аюултай бодис болон агуулахад эрсдэлийн үнэлгээ хийлгүүлсэн байх	Эрсдэлийн үнэлгээ	-
23.	ХХБАБТХ-ийн 13 дугаар зүйлийн 13.7 Химийн хорт болон аюултай бодисын ашиглалт зарцуулалтын тайланг холбогдох байгууллагад хугацаанд хүргүүлсэн байх	Химийн хорт болон аюултай бодисын ашиглалт зарцуулалтын тайлан	-
24.	ХХБАБХТАУЖ-ын 5.2.10 Химийн хорт болон аюултай бодисын асуудал хариуцсан ажилтантай байна	Ажилд томилсон тушаал, нийгмийн даатгал	-
25.	ХХБАБХТАУЖ-ын 2.1.6 Химийн бодистой харьцаж ажилладаг ажиллагсдыг үүсэж болох эрсдлээс урьдчилан сэргийлэх, түүнийг хянах, эрсдэл үүссэн тохиолдолд хариу арга хэмжээ авах мэдлэг, дадлыг эзэмшүүлэх сургалтад хамруулсан байна	Сургалтын тайлан	-
26.	ХХБАБТХууль Химийн бодисын сав	Химийн бодисын сав	-



	баглаа боодлыг уст гуулах гэрээ болон устгуулсан акт ААНБ-ыг тэмдэглэх	баглаа боодлыг устгуулах гэрээ болон устгуулсан акт	
27.	ХХТХ 10.2.2 Энгийн хог хаягдлаа ангилан ялгах стандартын шаардлага хангасан хогийн савтай байх	Энгийн хог хаягдлын хогийн сав стандартын шаардлага хангасан эсэх	Үгүй
28.	ХХТХ 10.2.3 Аж ахуйн нэгж, байгууллага нь хог хаягдал цуглуулах, тээвэрлэх эрх бүхий иргэн, аж ахуйн нэгж, байгууллагатай хог тээврийн үйлчилгээний гэрээ байгуулах	Энгийн хог хаягдлын хог тээврийн үйлчилгээний гэрээ байгуулсан эсэх	-
29.	ХХТХ 10.2.5 Үүссэн аюултай хог хаягдлаа эрх бүхий байгууллагад, эсхүл тогтоосон тусгай цэгт хүлээлгэн өгдөг эсэх	Аюултай хог хаягдлын гэрээ байгуулсан эсэх	Байхгүй.
30.	ХХТХ 10.2.17 Үйл ажиллагаанаас үүсэх хог хаягдлыг ангилан ялгах, хог хаягдал цуглуулах, тээвэрлэх, дахин боловсруулах, сэргээн ашиглах, шатаах, устгах эрх бүхий байгууллагад шилжүүлэх, эдгээр үйл ажиллагаатай холбоотой гэрээ байгуулах, гэрээний хэрэгжилтэд хяналт тавих, байгууллагын дотоод болон гадна орчны цэвэрлэгээг хариуцах үүрэг бүхий нэгж, эсхүл ажилтантай эсэх	Хог хаягдал хариуцсан ажилтантай эсэх	-
31.	ХХТХ 21.1 Аюултай хог хаягдал үүсгэгч болон аюултай хог хаягдлыг тээвэрлэх, цуглуулах, хадгалах, дахин боловсруулах, устгах үйл ажиллагаа эрхлэгч нь энэ хуулийн 8.1.9а- д заасны дагуу бүртгүүлж, бүртгэлийн дугаар авсан байна.	Аюултай хог хаягдал үүсгэгчийн бүртгэлийн дугаар Мэргэжлийн байгууллагатай гэрээ хийсэн эсэх	-
32.	ХХТХ 22.1 Аюултай хог хаягдлыг ангилан ялгаж, зориулалтын саванд савлаж хадгална	Аюултай хог хаягдал хадгалах шаардлага хангаж байгаа эсэх	-
33.	ХХТХ 22.2 Аюултай хог хаягдал савлаж хадгалах сав нэг бүр нь “Аюултай хог хаягдал” гэсэн бичиглэлтэй, стандартаар тогтоосон тэмдэг, тэмдэглэгээтэй байх ба ил харагдахуйц газар тухайн хаягдлын нэр, хуримтлуулж эхэлсэн хугацааг тэмдэглэсэн байна.	Аюултай хог хаягдлын тэмдэг тэмдэглэгээ байгаа эсэх	-

ДҮГНЭЛТ

2023 оны 05 дугаар сарын 23-ны өдөр Дорноговь аймгийн Даланжаргалан сумын нутагт байрлах “Говийн шандаст хүлэг” ХХК-ийн чулуун нүүрс олборлох төслийн талбайд ажлын хэсэг ажилласан.

Дорноговь аймгийн Даланжаргалан сумын нутагт орших Алаг тогоогийн чулуун нүүрсний ордын “Хойд элдэв”, “Хойд алаг тогоо”-ийн хэсэгт ашигт малтмал олборлох MV-019331 тоот тусгай зөвшөөрөлтэй. 6463932 регистрийн дугаартай, БНХАУ-ын



хөрөнгө оруулалттай “Говийн шандаст хүлэг” ХХК нь чулуун нүүрс олборлох төслийг 2017 оноос хойш эрхлэн явуулж байна. Олборлосон нүүрсийг төслийн талбайд “Говийн шилмэл зам” ХХК нүүрс баяжуулах үйлдвэртээ угаан баяжуулж, экспортолдог.

Ус ашиглалт, усны тухай хуулийн хэрэгжилтийн талаар: Хойд элдэв, Хойд алаг тогоо ордын ил уурхайн 3 байршилд шүүрлийн ус гардаг байна. Технологийн хэрэглээнд ус ашигладаггүй, унд ахуйд 1 гүний худгаас ус татаж ашигладаг. Унд ахуйн хаягдал усыг цооногт хуримтлуулан, зөөврөөр татан зайлуулахаар төлөвлөсөн бөгөөд “Макцемент” ХХК-ийн цэвэрлэх байгууламжид нийлүүлэхээр судалж байна гэж танилцуулсан. Бичиг баримтын бүрдэлтэй танилцахад 2023 оны ус ашиглуулах дүгнэлт, зөвшөөрөл, гэрээ байхгүй байсан бөгөөд ус ашиглуулах дүгнэлтээ гаргуулахаар Усны газарт холбогдох материалыг хүргүүлсэн, ус ашиглуулах дүгнэлт гарахаар зөвшөөрлийн бичгээ сунгуулж, ус ашиглах гэрээ байгуулна гэж байгаль орчны асуудал хариуцсан мэргэжилтэн Н.Отгонбаатар тайлбарлав. 2020, 2021, 2022 оны хаягдал усны дүгнэлт гаргуулаагүй, Хаягдал ус хаях, зайлуулах зөвшөөрөлгүй, ус бохирдуулсны төлбөрийн гэрээ байгуулаагүй, ус бохирдуулсны төлбөр огт төлөөгүй байна. Удирдамжийн дагуу тус компанийн төслийн талбай дахь шүүрлийн ус, гүний худаг, кемпийн ахуйн бохир усны цооног, уурхайн нөлөөллийн бүс дэх малчны худгуудаас хяналтын сорьцын шинжилгээ авч ажиллав.

Химийн бодисын ашиглалт, химийн хорт болон аюултай бодисын тухай хуулийн хэрэгжилтийн талаар: Нүүрс олборлох процесст химийн хорт болон аюултай бодис ашигладаггүй. Бүтээгдэхүүний чанарыг итгэмжлэгдсэн нүүрсний чанарын хяналтын лабораторид өгч шинжлүүлдэг.

Хог хаягдлын тухай хуулийн хэрэгжилтийн талаар: Уурхайн дарга Э.Гантөгс бичиг баримтууд Улаанбаатар хотод байгаа учир танилцуулах юм байхгүй. Танилцуулсан бичиг баримтад хяналт хийхэд энгийн болон аюултай хог хаягдлын гэрээ байхгүй. Энгийн болон аюултай хог хаягдлын цэгтэй боловч шаардлага хангаагүй ангилан ялгалт хийдэггүй. Шаардлагатай цэгээс хөрсний хяналтын сорьцын шинжилгээ авч ажиллав.





ЗАСГИЙН ГАЗРЫН
ХЭРЭГЖҮҮЛЭГЧ АГЕНТЛАГ
УСНЫ ГАЗАР

ХЯНАЛТЫН ТӨВ ЛАБОРАТОРИ
/Central inspection laboratory/

Улаанбаатар хот, Баянгол дүүрэг, 2-хороо,
Чингүнжавын гудамж Утас: 70180075

ИТГЭМЖЛЭГДСЭН ЛАБОРАТОРИЙН
СОРИЛТЫН ДҮНГИЙН ХУУДАС
/ Test result of accredited laboratory /



TL 092
MNS ISO 17025

Захиалагчийн нэр / Customer name /: "Говийн шандаст хүлэг" ХХК

Шинжилгээний тодорхойлолт /Analysis type/	Дээжний дугаар /Test number/	Дээжний хаяг, байршил /Sample location/	Уст цэгийн төрөл /Type of water/	
Цэвэр усны хими	№ 602	Дорноговь аймаг, Даланжаргалан сум, Элдэв баг, Хойд элдэвийн уурхайн шүүрлийн ус	Шүүрлийн ус	46°7'50.229" 109°0'3.952" 159°

Дээжний хэмжээ /Quantity of sample/	Дээж хүлээн авсан огноо /Receiving date/	Шинжилсэн огноо /Analyzing date/	Хэвлэсэн огноо /Printed date/	Техникийн шаардлага /Technical requirements/
2.0л/ 2.0l	2023.05.25	2023.05.25-06.12	2023.07.18	MNS 4586:98

№	Үзүүлэлт /Parameters/	Шинжлэх аргын стандарт /Test method/	Зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээ /Technical specification/	Үр дүн / Test result/
1	pH-Усны орчин /Hydrogen ions/	MNS ISO 10523-2001	6.5-8.5	7.93
2	Цахилгаан дамжуулах чанар, мСм/см /Electrical conductivity/	MNS ISO 7888:1999	-	3.94
3	Карбонат, (CO ³⁻) мг/л /Carbonate ion, mg/L	MNS ISO 6059:2005	-	0.30
4	Гидрокарбонат, (HCO ³⁻) мг/л /Hydrocarbon ion, mg/L	MNS 1097:1970	-	329.40
5	Ерөнхий хатуулаг, мг-экв/л /Total hardness, mg-eq/L	MNS 1097:1970	-	20.60
6	Кальци, (Ca ²⁺) мг/л /Calcium ion, mg/L	MNS ISO 9963-1:2005	-	188.40
7	Магни, (Mg ²⁺) мг/л /Magnesium ion, mg/	MNS ISO 9297:2005	-	136.20
8	Хлорид, (Cl ⁻) мг/л /Chloride ion, mg/L	MNS ISO 9963-1:2005	<300.0	326.14
9	Хуурай үлдэгдэл, мг/л /TDS, mg/L	MNS 4431-2005	-	3179.00
10	Сульфат, (SO ⁴⁻²) мг/л /Sulfate ion, mg/L	MNS ISO 7890-3:2001	<100.0	811.36
11	Нитрат, (NO ³⁻) мгN/л /Nitrate ion, mgN/L	MNS 4430:2005	<9.0	0.05
12	Нитрит, (NO ²⁻) мгN/л /Nitrite ion, mgN/L	MNS 6271:2011	<0.02	0.00
13	Аммони, (NH ⁴⁺) мгN/л /Ammonia ion, mgN/L	MNS 4423:1997	<0.5	0.40
14	Төмөр, (Fe ³⁺) мг/л /Ferrium ion, mg/L	MNS 1097:1970	-	0.06
15	Натри +Кали, (Na ⁺ , K ⁺) /Sodium+Potassium ion, mg/L	MNS 1097:1970	-	250.90

Шинжилгээ гүйцэтгэсэн /Test performed by/:

Химич /Chemist/

Ө.Энхбаясгалан /Enkhbayasgалан. U/

Хянасан /Approved/:

Лабораторийн эрхлэгч /Head of laboratory/

Д.Мөнхзул /Munkhzul.D MSc/
Хуудас/ page: 1/1



ЗАСГИЙН ГАЗРЫН
ХЭРЭГЖҮҮЛЭГЧ АГЕНТЛАГ
УСНЫ ГАЗАР

ХЯНАЛТЫН ТӨВ ЛАБОРАТОРИ
/Central inspection laboratory/

Улаанбаатар хот, Баянгол дүүрэг, 2-хороо,
Чингүнжавын гудамж Утас: 70180075

ИТГЭМЖЛЭГДСЭН ЛАБОРАТОРИЙН
СОРИЛТЫН ДҮНГИЙН ХУУДАС
/ Test result of accredited laboratory /



TL 092
MNS ISO 17025

Захиалагчийн нэр / Customer name /: "Говийн шандаст хүлэг" ХХК

Шинжилгээний тодорхойлолт /Analysis type/	Дээжний дугаар /Test number/	Дээжний хаяг, байршил /Sample location/	Уст цэгийн төрөл /Type of water/	
Цэвэр усны хими	№ 603	Дорноговь аймаг, Даланжаргалан сум, Элдэв баг, Хойд элдэвийн уурхайн шүүрлийн ус	Шүүрлийн ус	46°7'57.392" 109°0'2.036" 5°

Дээжний хэмжээ /Quantity of sample/	Дээж хүлээн авсан огноо /Receiving date/	Шинжилсэн огноо /Analyzing date/	Хэвлэсэн огноо /Printed date/	Техникийн шаардлага /Technical requirements/
2.0л/ 2.0l	2023.05.25	2023.05.25-06.12	2023.07.18	MNS 4586:98

№	Үзүүлэлт /Parameters/	Шинжлэх аргын стандарт /Test method/	Зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээ /Technical specification/	Үр дүн / Test result/
1	pH-Усны орчин /Hydrogen ions/	MNS ISO 10523-2001	6.5-8.5	8.35
2	Цахилгаан дамжуулах чанар, мСм/см /Electrical conductivity/	MNS ISO 7888:1999	-	5.79
3	Карбонат, (CO ³⁻) мг/л /Carbonate ion, mg/L	MNS ISO 6059:2005	-	0.35
4	Гидрокарбонат, (HCO ³⁻) мг/л /Hydrocarbon ion, mg/L/	MNS 1097:1970	-	314.15
5	Ерөнхий хатуулаг, мг-экв/л /Total hardness, mg-eq/L/	MNS 1097:1970	-	42.40
6	Кальци, (Ca ²⁺) мг/л /Calcium ion, mg/L/	MNS ISO 9963-1:2005	-	380.80
7	Магни, (Mg ²⁺) мг/л /Magnesium ion, mg/	MNS ISO 9297:2005	-	284.50
8	Хлорид, (Cl ⁻) мг/л /Chloride ion, mg/L/	MNS ISO 9963-1:2005	<300.0	503.39
9	Хуурай үлдэгдэл, мг/л /TDS, mg/L/	MNS 4431-2005	-	4948.00
10	Сульфат, (SO ⁴⁻²) мг/л /Sulfate ion, mg/L/	MNS ISO 7890-3:2001	<100.0	1326.40
11	Нитрат, (NO ³⁻) мгN/л /Nitrate ion, mgN/L/	MNS 4430:2005	<9.0	0.07
12	Нитрит, (NO ²⁻) мгN/л /Nitrite ion, mgN/L	MNS 6271:2011	<0.02	0.006
13	Аммони, (NH ⁴⁺) мгN/л /Ammonia ion, mgN/L/	MNS 4423:1997	<0.5	1.42
14	Төмөр, (Fe ³⁺) мг/л /Ferrium ion, mg/L/	MNS 1097:1970	-	0.22
15	Натри +Кали, (Na ⁺ , K ⁺) /Sodium+Potassium ion, mg/L/	MNS 1097:1970	-	105.50

Шинжилгээ гүйцэтгэсэн /Test performed by/:

Химич /Chemist/

Ө.Энхбаясгалан /Enkhbayasgalan. U/

Хянасан /Approved/:

Лабораторийн эрхлэгч /Head of laboratory/

Д.Мөнхзул /Munkhzul.D MSc/

Хуудас/ page: 1/1



ХЯНАЛТЫН ТӨВ ЛАБОРАТОРИ
/Central inspection laboratory/

Улаанбаатар хот, Баянгол дүүрэг, 2-хөрсө,
Чингүнжавын гудамж Утас: 70180075

ИТГЭМЖЛЭГДСЭН ЛАБОРАТОРИЙН
СОРИЛТЫН ДҮНГИЙН ХУУДАС
/ Test result of accredited laboratory /



TL 092
MNS ISO 17025

Захиалагчийн нэр / Customer name /: "Говийн шандаст хүлэг"ХХК

Шинжилгээний тодорхойлолт /Analysis type/	Дээжний дугаар /Test number/	Дээжний хаяг, байршил /Sample location/	Уст цэгийн төрөл /Type of water/	
Цэвэр усны хими	№ 604	Дорноговь аймаг, Даланжаргалан сум, Хойд алаг тогоо, Карьерийн шүүрлийн ус	Шүүрлийн ус	46°11'24.107" 109°0'40.65" 66°

Дээжний хэмжээ /Quantity of sample/	Дээж хүлээн авсан огноо /Receiving date/	Шинжилсэн огноо /Analyzing date/	Хэвлэсэн огноо /Printed date/	Техникийн шаардлага /Technical requirements/
2.0л/ 2.0l	2023.05.25	2023.05.25-06.12	2023.07.18	MNS 4586:98

№	Үзүүлэлт /Parameters/	Шинжлэх аргын стандарт /Test method/	Зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээ /Technical specification/	Үр дүн / Test result/
1	pH-Усны орчин /Hydrogen ions/	MNS ISO 10523:2001	6.5-8.5	7.88
2	Цахилгаан дамжуулах чанар, мСм/см /Electrical conductivity/	MNS ISO 7888:1999	-	1.43
3	Карбонат, (CO ³⁻) мг/л /Carbonate ion, mg/L	MNS ISO 6059:2005	-	0.00
4	Гидрокарбонат, (HCO ³⁻) мг/л /Hydrocarbon ion, mg/L/	MNS 1097:1970	-	311.10
5	Ерөнхий хатуулаг, мг-экв/л /Total hardness, mg-eq/L/	MNS 1097:1970	-	5.20
6	Кальци, (Ca ²⁺) мг/л /Calcium ion, mg/L/	MNS ISO 9963-1:2005	-	58.12
7	Магни, (Mg ²⁺) мг/л /Magnesium ion, mg/	MNS ISO 9297:2005	-	27.97
8	Хлорид, (Cl ⁻) мг/л /Chloride ion, mg/L/	MNS ISO 9963-1:2005	<300.0	109.90
9	Хуурай үлдэгдэл, мг/л /TDS, mg/L/	MNS 4431-2005	-	922.00
10	Сульфат, (SO ⁴⁻²⁻) мг/л /Sulfate ion, mg/L/	MNS ISO 7890-3:2001	<100.0	284.66
11	Нитрат, (NO ³⁻) мгN/л /Nitrate ion, mgN/L/	MNS 4430:2005	<9.0	0.07
12	Нитрит, (NO ²⁻) мгN/л /Nitrite ion, mgN/L	MNS 6271:2011	<0.02	0.003
13	Аммони, (NH ⁴⁺) мгN/л /Ammonia ion, mgN/L/	MNS 4423:1997	<0.5	0.44
14	Төмөр, (Fe ³⁺) мг/л /Ferrium ion, mg/L/	MNS 1097:1970	-	0.07
15	Натри +Кали, (Na ⁺ , K ⁺) /Sodium+Potassium ion, mg/L/	MNS 1097:1970	-	205.50

Шинжилгээ гүйцэтгэсэн /Test performed by/:

Химич /Chemist/

Ө.Энхбаясгалан /Enkhbayasgalan. U/

Хянасан /Approved/:

Лабораторийн эрхлэгч /Head of laboratory/

Д.Мөнхзул / Munkhzul.D MSc/
Хуудас/ page: 1/1



ХЯНАЛТЫН ТӨВ ЛАБОРАТОРИ
/Central inspection laboratory/

Улаанбаатар хот, Баянгол дүүрэг, 2-хөрөө,
Чингүнжавын гудамж Утас: 70180075

ИТГЭМЖЛЭГДСЭН ЛАБОРАТОРИЙН
СОРИЛТЫН ДҮНГИЙН ХУУДАС
/ Test result of accredited laboratory /



TL 092
MNS ISO 17025

Захиалагчийн нэр / Customer name /: "Говийн шандаст хүлэг" ХХК

Шинжилгээний тодорхойлолт /Analysis type/	Дээжний дугаар /Test number/	Дээжний хаяг, байршил /Sample location/	Уст цэгийн төрөл /Type of water/	
Цэвэр усны хими	№ 605	Дорноговь аймаг, Даланжаргалан сум, Унд ахуйн гүний худгийн ус	Гүний худаг	46°8'19.02" 108°59'18.957" 15°

Дээжний хэмжээ /Quantity of sample/	Дээж хүлээн авсан огноо /Receiving date/	Шинжилсэн огноо /Analyzing date/	Хэвлэсэн огноо /Printed date/	Техникийн шаардлага /Technical requirements/
2.0л/ 2.0l	2023.05.25	2023.05.25-06.12	2023.07.18	MNS 0900:2018

№	Үзүүлэлт /Parameters/	Шинжлэх аргын стандарт /Test method/	Зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээ /Technical specification/	Үр дүн / Test result/
1	pH-Усны орчин /Hydrogen ions/	MNS ISO 10523-2001	6.5-8.5	7.78
2	Цахилгаан дамжуулах чанар, мСм/см /Electrical conductivity/	MNS ISO 7888:1999	<1.0	1.39
3	Карбонат, (CO ³⁻) мг/л /Carbonate ion, mg/L	MNS ISO 6059:2005	-	0.00
4	Гидрокарбонат, (HCO ³⁻) мг/л /Hydrocarbon ion, mg/L/	MNS 1097:1970	-	359.90
5	Ерөнхий хатуулаг, мг-экв/л /Total hardness, mg-eq/L/	MNS 1097:1970	<7.0	5.20
6	Кальци, (Ca ²⁺) мг/л /Calcium ion, mg/L/	MNS ISO 9963-1:2005	<100.0	42.08
7	Магни, (Mg ²⁺) мг/л /Magnesium ion, mg/	MNS ISO 9297:2005	<30.0	37.70
8	Хлорид, (Cl ⁻) мг/л /Chloride ion, mg/L/	MNS ISO 9963-1:2005	<350.0	116.99
9	Хуурай үлдэгдэл, мг/л /TDS, mg/L/	MNS 4431-2005	<1000.0	882.0
10	Сульфат, (SO ⁴²⁻) мг/л /Sulfate ion, mg/L/	MNS ISO 7890-3:2001	<500.0	276.37
11	Нитрат, (NO ³⁻) мг/л /Nitrate ion, mg/L/	MNS 4430:2005	<50.0	20.00
12	Нитрит, (NO ²⁻) мг/л /Nitrite ion, mg/L	MNS 6271:2011	<1.0	0.01
13	Аммони, (NH ⁴⁺) мг/л /Ammonia ion, mg/L/	MNS 4423:1997	<1.5	0.04
14	Төмөр, (Fe ³⁺) мг/л /Ferrium ion, mg/L/	MNS 1097:1970	<0.3	0.03
15	Натри +Кали, (Na ⁺ , K ⁺) /Sodium+Potassium ion, mg/L/	MNS 1097:1970	<200	231.90

Шинжилгээ гүйцэтгэсэн /Test performed by/:

Химич /Chemist/

Ө.Энхбаясгалан /Enkhbayasgalan. U/

Хянасан /Approved/:

Лабораторийн эрхлэгч /Head of laboratory/

Д.Мөнхзул /Munkhzul.D MSc/

Хуудас/ page: 1/1



ЗАСГИЙН ГАЗРЫН
ХЭРЭГЖҮҮЛЭГЧ АГЕНТЛАГ
УСНЫ ГАЗАР

ХЯНАЛТЫН ТӨВ ЛАБОРАТОРИ
/Central inspection laboratory/

Улаанбаатар хот, Баянгол дүүрэг, 2-хороо,
Чингүнжавын гудамж Утас: 70180075

ИТГЭМЖЛЭГДСЭН ЛАБОРАТОРИЙН
СОРИЛТЫН ДҮНГИЙН ХУУДАС
/ Test result of accredited laboratory /



TL 092
MNS ISO 17025

Захиалагчийн нэр / Customer name /: "Говийн шандаст хүлэг" ХХК

Шинжилгээний тодорхойлолт /Analysis type/	Дээжний дугаар /Test number/	Дээжний хаяг, байршил /Sample location/	Уст цэгийн төрөл /Type of water/	
Цэвэр усны хими	№ 608	Дорноговь аймаг, Даланжаргалан сум, Элдэв баг, Малчдын худаг	Гүний худаг	46°8'2.088" 108°59'9.741" 247°

Дээжний хэмжээ /Quantity of sample/	Дээж хүлээн авсан огноо /Receiving date/	Шинжилсэн огноо /Analyzing date/	Хэвлэсэн огноо /Printed date/	Техникийн шаардлага /Technical requirements/
2.0л/ 2.0l	2023.05.25	2023.05.25-06.12	2023.07.18	MNS 0900:2018

№	Үзүүлэлт /Parameters/	Шинжлэх аргын стандарт /Test method/	Зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээ /Technical specification/	Үр дүн / Test result/
1	pH-Усны орчин /Hydrogen ions/	MNS ISO 10523-2001	6.5-8.5	7.77
2	Цахилгаан дамжуулах чанар, мСм/см /Electrical conductivity/	MNS ISO 7888:1999	<1.0	1.40
3	Карбонат, (CO ³⁻) мг/л /Carbonate ion, mg/L	MNS ISO 6059:2005	-	0.00
4	Гидрокарбонат, (HCO ³⁻) мг/л /Hydrocarbon ion, mg/L/	MNS 1097:1970	-	347.70
5	Ерөнхий хатуулаг, мг-экв/л /Total hardness, mg-eq/L/	MNS 1097:1970	<7.0	7.20
6	Кальци, (Ca ²⁺) мг/л /Calcium ion, mg/L/	MNS ISO 9963-1:2005	<100.0	54.11
7	Магни, (Mg ²⁺) мг/л /Magnesium ion, mg/	MNS ISO 9297:2005	<30.0	54.72
8	Хлорид, (Cl ⁻) мг/л /Chloride ion, mg/L/	MNS ISO 9963-1:2005	<350.0	120.53
9	Хуурай үлдэгдэл, мг/л /TDS, mg/L/	MNS 4431-2005	<1000.0	867.00
10	Сульфат, (SO ⁴⁻²) мг/л /Sulfate ion, mg/L/	MNS ISO 7890-3:2001	<500.0	234.70
11	Нитрат, (NO ³⁻) мг/л /Nitrate ion, mg/L/	MNS 4430:2005	<50.0	19.50
12	Нитрит, (NO ²⁻) мг/л /Nitrite ion, mg/L	MNS 6271:2011	<1.0	0.01
13	Аммони, (NH ⁴⁺) мг/л /Ammonia ion, mg/L/	MNS 4423:1997	<1.5	0.09
14	Төмөр, (Fe ³⁺) мг/л /Ferrium ion, mg/L/	MNS 1097:1970	<0.3	0.03
15	Натри +Кали, (Na ⁺ , K ⁺) /Sodium+Potassium ion, mg/L/	MNS 1097:1970	<200	163.40

Шинжилгээ гүйцэтгэсэн /Test performed by/:

Химич /Chemist/

Ө.Энхбаясгалан /Enkhbayasgalan. U/

Хянасан /Approved/:

Лабораторийн эрхлэгч /Head of laboratory/

Д.Мөнхзул /Munkhzul.D MSc/

Хуудас/ page: 1/1



ЗАСГИЙН ГАЗРЫН
ХЭРЭГЖҮҮЛЭГЧ АГЕНТЛАГ
УСНЫ ГАЗАР

ХЯНАЛТЫН ТӨВ ЛАБОРАТОРИ
/Central inspection laboratory/

Улаанбаатар хот, Баянгол дүүрэг, 2-хороо,
Чингунжавын гудамж Утас 70180075

ИТГЭМЖЛЭГДСЭН ЛАБОРАТОРИЙН
СОРИЛТЫН ДҮНГИЙН ХУУДАС
/Test result of accredited laboratory/



TL 092
MNS ISO 17025

Захиалагчийн нэр /Customer name/: "Говийн Шандаст Хүлэг" ХХК

Шинжилгээний тодорхойлолт /Analysis type/	Дээжний дугаар /Sample number/	Дээжний хаяг, байршил /Sample location/	Уст цэгийн төрөл /Type of water	
Бохир усны хими/микробиологи	№ 609	Даланжаргалан сум, Элдэв баг, Кемпийн ахуйн бохир ус	Бохир ус	46°8'20.688" 108°59'18.803"245

Дээжний хэмжээ /Quantity of sample/	Дээж хүлээн авсан огноо /Receiving date/	Шинжилсэн огноо /Analyzing date/	Хэвлэсэн огноо /Printed date/	Техникийн шаардлага /Technical requirements/
2.0л / 2.0L /	2023.05.25	2023.05.25-06.14	2023.06.15	MNS 4943:2015

№	Үзүүлэлт /Parameters/	Шинжлэх аргын стандарт /Test method/	Зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээ /Technical specification/	Үр дүн / Test result/
1	pH-Усны орчин /Hydrogen ions, mg/l /	MNS ISO 10523-2001	6.0-9.0	8.02
2	Аммоний, (NH ⁴⁺) мгN/л /Ammonia, mgN/l/	MNS ISO 4428:1997	-	50.88
3	Хлорид, Cl ⁻ , мг/л /Chloride Cl ⁻ mg/l /	MNS ISO 9297: 2007	-	191.43
4	Сульфат (SO ₄) ²⁻ мг/л / Sulfate, mg/l /	MNS ISO 6271:2011	-	233.52
5	Умбуур бодис, мг/л /TSS, mg/L /	MNS ISO 11923:2001	<30.0	400.0
6	Химийн хэрэгцээт хүчилтөрөгч, (XXX), мг/л /COD, mg/l /	ХТЛ-СА3-4/02	<50.0	553.00
7	Биохимийн хэрэгцээт хүчилтөрөгч, (БХХ), мг/л /BOD, mg/l /	ХТЛ-СА3-4/01	<20.0	212.69
8	Нитрит (NO ₂), мгN/л / Nitrite, mgN/l /	MNS ISO 4431:2005	-	0.05
9	Нитрат (NO ₃), мгN/л / Nitrate, mgN/l /	MNS ISO 7890-3:2001	-	0.13
10	Гэдэсний бүлгийн эмгэг төрөгч 1 мл-т	MNS 5668:2006	илрэхгүй	Илэрсэн

Шинжилгээ гүйцэтгэсэн /Test performed by/:

Химич /Chemist/

Н. Халиунаа / N.Haliunaa.N MSc/

Шинжилгээ гүйцэтгэсэн /Test performed by/:

Микробиологич / Microbiologist /

Г. Нарансолонго / Naransolongo.G/

Хянасан /Approved/:

Лабораторийн эрхлэгч / Head of laboratory/

Д.Мөнхзул / Munkhzul.D MSc/

Хуудас/ page: 1/1



ХЯНАЛТЫН ТӨВ ЛАБОРАТОРИ
/Central inspection laboratory/

Улаанбаатар хот, Баянгол дүүрэг, 2-хороо,
Чингунжавын гудамж Утас 70180075

ИТГЭМЖЛЭГДСЭН ЛАБОРАТОРИЙН
СОРИЛТЫН ДҮНГИЙН ХУУДАС
/Test result of accredited laboratory/



TL 092
MNS ISO 17025

Захиалагчийн нэр /Customer name/: "Говийн Шандаст хүлэг" ХХК

Шинжилгээний тодорхойлолт /Analysis type/	Дээжний дугаар /Sample number/	Дээжний хаяг, байршил /Sample location/	Уст цэгийн төрөл /Type of water	
Бохир усны хими/микробиологи	№ 606	Даланжаргалан сум, Хойд элдэв баяжуулах үйлдвэрийн хаягдал ус	Бохир ус	46°7'54.823" 108°59'40.789"231

Дээжний хэмжээ /Quantity of sample/	Дээж хүлээн авсан огноо /Receiving date/	Шинжилсэн огноо /Analyzing date/	Хэвлэсэн огноо /Printed date/	Техникийн шаардлага /Technical requirements/
2.0л / 2.0L /	2023.05.25	2023.05.25-06.08	2023.06.23	MNS 4943:2015

№	Үзүүлэлт /Parameters/	Шинжлэх аргын стандарт /Test method/	Зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээ /Technical specification/	Үр дүн /Test result/
1	pH-Усны орчин /Hydrogen ions, mg/l /	MNS ISO 10523:2001	6.0-9.0	7.42
2	Аммони, (NH ⁴⁺) мгN/л /Ammonia, mgN/l/	MNS ISO 4428:1997	-	6.01
3	Хлорид, Cl ⁻ , мг/л /Chloride Cl ⁻ mg/l /	MNS ISO 9297: 2007	-	464.39
4	Сульфат (SO ₄) ²⁻ мг/л / Sulfate, mg/l /	MNS ISO 6271:2011	-	724.52
5	Умбуур бодис, мг/л /TSS, mg/L /	MNS ISO 11923:2001	<30.0	800.00
6	Химийн хэрэгцээт хүчилтөрөгч , (XXX) , мг/л /COD, mg/l /	ХТЛ-СА3-4/02	<50.0	1133.00
7	Биохимийн хэрэгцээт хүчилтөрөгч , (БХХ) , мг/л /BOD, mg/l /	ХТЛ-СА3-4/01	<20.0	435.76
8	Нитрит (NO ₂), мгN/л / Nitrite, mgN/l /	MNS ISO 4431:2005	-	0.06
9	Нитрат (NO ₃), мгN/л / Nitrate, mgN/l /	MNS ISO 7890-3:2001	-	1.73
10	Гэдэсний бүлгийн эмгэг төрөгч 1 мл-т	MNS 5668:2006	илрэхгүй	Илэрсэн

Шинжилгээ гүйцэтгэсэн /Test performed by/:

Химиц /Chemist/

Н. Халиунаа /KHaliunaa.N/

Шинжилгээ гүйцэтгэсэн /Test performed by/:

Микробиологич / Microbiologist /

Г. Нарансолонго / Naransolongo.G/

Хянасан /Approved/:

Лабораторийн эрхлэгч / Head of laboratory/

Д.Мөнхзул / Munkhzul.D MSc/

Хуудас/ page: 1/1



ХЯНАЛТЫН ТӨВ ЛАБОРАТОРИ
/Central inspection laboratory/

Улаанбаатар хот, Баянгол дүүрэг, 2-хороо,
Чингунжавын гудамж Утас 70180075

ИТГЭМЖЛЭГДСЭН ЛАБОРАТОРИЙН
СОРИЛТЫН ДҮНГИЙН ХУУДАС
/Test result of accredited laboratory/



TL 092
MNS ISO 17025

Захиалагчийн нэр /Customer name/: "Говийн Шандаст Хүлэг" ХХК

Шинжилгээний тодорхойлолт /Analysis type/	Дээжний дугаар /Sample number/	Дээжний хаяг, байршил /Sample location/	Уст цэгийн төрөл /Type of water	
Бохир усны хими/микробиологи	№ 607	Даланжаргалан сум, Хойд элдэв баяжуулах үйлдвэрийн эргэлтийн сангаас татсан ус	Бохир ус	46°7'54.823" 108°59'40.789"232

Дээжний хэмжээ /Quantity of sample/	Дээж хүлээн авсан огноо /Receiving date/	Шинжилсэн огноо /Analyzing date/	Хэвлэсэн огноо /Printed date/	Техникийн шаардлага /Technical requirements/
2.0л / 2.0L /	2023.05.25	2023.05.25-06.08	2023.06.23	MNS 4943:2015

№	Үзүүлэлт /Parameters/	Шинжлэх аргын стандарт /Test method/	Зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээ /Technical specification/	Үр дүн /Test result/
1	pH-Усны орчин /Hydrogen ions, mg/l /	MNS ISO 10523:2001	6.0-9.0	7.51
2	Аммоний, (NH ⁴⁺) мгN/л /Ammonia, mgN/l/	MNS ISO 4428:1997	-	2.78
3	Хлорид, Cl ⁻ , мг/л /Chloride Cl ⁻ mg/l /	MNS ISO 9297: 2007	-	489.21
4	Сульфат (SO ₄) ²⁻ мг/л / Sulfate, mg/l /	MNS ISO 6271:2011	-	653.68
5	Умбуур бодис, мг/л /TSS, mg/L /	MNS ISO 11923:2001	<30.0	200.00
6	Химийн хэрэгцээт хүчилтөрөгч , (XXX) , мг/л /COD, mg/l /	ХТЛ-CA3-4/02	<50.0	555.50
7	Биохимийн хэрэгцээт хүчилтөрөгч , (БХХ) , мг/л /BOD, mg/l /	ХТЛ-CA3-4/01	<20.0	213.65
8	Нитрит (NO ₂), мгN/л / Nitrite, mgN/l /	MNS ISO 4431:2005	-	0.02
9	Нитрат (NO ₃), мгN/л / Nitrate, mgN/l /	MNS ISO 7890-3:2001	-	0.49
10	Гэдэсний бүлгийн эмгэг төрөгч 1 мл-т	MNS 5668:2006	илрэхгүй	Илэрсэн

Шинжилгээ гүйцэтгэсэн /Test performed by/:

Химич /Chemist/

Н. Халиунаа /KHaliunaa.N/

Шинжилгээ гүйцэтгэсэн /Test performed by/:

Микробиологич / Microbiologist /

Г. Нарансолонго / Naransolongo.G/

Хянасан /Approved/:

Лабораторийн эрхлэгч / Head of laboratory/

Д.Мөнхзул / Munkhzul.D MSc/

Хуудас/ page: 1/1



МОНГОЛ УЛСЫН
ЗАСГИЙН ГАЗАР
ЗАСГИЙН ГАЗРЫН
ХЭРЭГЖҮҮЛЭГЧ АГЕНТЛАГ
УСНЫ ГАЗАР

ХЯНАЛТЫН ТӨВ ЛАБОРАТОРИ

/Central inspection laboratory/
Улаанбаатар хот Баянгол дүүрэг 2-р хороо
Чингунжавын гудамж Утас:79180075

ИТГЭМЖЛЭГДСЭН ЛАБОРАТОРИЙН СОРИЛТЫН ДҮНГИЙН ХУУДАС

/Test result of accredited laboratory/



TL 092
MNS ISO 17025

Захиалагчийн нэр /Customer name/: "Говийн Шандаст Хүлэг" ХХК

Дээжн дугаар /Test number/	Дээжний хаяг, байршил /Sample location/	Уст цэгийн төрөл /Type of water/	
№ 602	Дорноговь аймаг, Даланжаргалан сум, Элдэв баг, Хойд элдэвийн уурхай шүүрлийн ус	Шүүрлийн ус	46°7'50.229" 109°0'3.952"159
Дээжний тоо, хэмжээ /Quantity of the sample/	Дээж хүлээн авсан огноо /Date receipt/	Шинжилсэн огноо /Analyzing date/	Хэвлэсэн огноо /Printed date/
2.0л / 2.0L /	2023.05.25	2023.05.25-06.07	2023.06.12
Техникийн шаардлага / Technical requirements/ MNS 4586:98			
Шинжилгээний аргын стандарт /Test method/ MNS ISO 11885:2011 /ICP/			

№	Үзүүлэлт /Parameters/	ЗДХ /Technical specification/ мг/л	Үр дүн /Test result/	№	Үзүүлэлт /Parameters/	ЗДХ /Technical specification/ мг/л	Үр дүн /Test result/
1	Манган, (Mn) мг/л /Manganium, Mn, mg/L /	<0.1	<0.005	11	Хөнгөнцагаан, (Al), мг/л /Aluminum, Al, mg/L /	<0.5	<0.0164
2	Никель, (Ni) мг/л /Nickel, Ni, mg/L /	<0.02	<0.006	12	Лити, (Li) мг/л /Lithium, Li, mg/L /	-	<0.0104
3	Зэс, (Cu) мг/л /Copper, Cu mg/L /	<2.0	<0.0011	13	Бари, (Ba) мг/л /Barium, Ba, mg/L /	<0.7	0.0043
4	Кадми, (Cd) мг/л /Cadmium, Cd mg/L /	<0.003	<0.0013	14	Мөнгө, (Ag) мг/л /Silver, S, mg/L /	<0.1	<0.0011
5	Кобальт, (Co) мг/л /Cobalt, Co, mg/L /	-	<0.0051	15	Бор, (B) мг/л /Bor, B, mg/L /	<2.4	0.0069
6	Хар тугалга, Pb мг/л /Lead, Pb mg/L /	<0.01	<0.0102	16	Галли, (Ga) мг/л /Gallium, Ga, mg/L /	-	<0.0048
7	Цайр, (Zn) мг/л /Zinc, Zn, mg/L /	<5.0	<0.0075	17	Стронци, (Sr) мг/л /Strontium, Sr, mg/L /	<2.0	0.0627
8	Нийт хром (Cr) мг/л /Chromium, Cr, mg/L /	<0.05	<0.0042	18	Инди, (In) мг/л /Indium, In, mg/L /	-	0.0741
9	Нийт төмөр (Fe) мг/л /Iron, Fe, mg/L /	<0.3	<0.0051	19	Талли, Ta мг/л /Tallium, Tl mg/L /	-	<0.0132
10	Бисмут, (Bi) мг/л /Bismuth, Bi, mg/L /	-	<0.0158	20	Ванади, V мг/л /Vanadium, V mg/L /	-	<0.005

Шинжилгээ гүйцэтгэсэн /Test performed by/:

Химич /Chemist/

Н. Халиунаа /KHaliunaa.N/

Хянасан /Approved/:

Лабораторийн эрхлэгч / Head of laboratory/

Д.Мөнхзүл / Munkhzul D MSc/

Хуудас1/1



МОНГОЛ УЛСЫН
ЗАСГИЙН ГАЗАР
ЗАСГИЙН ГАЗРЫН
ХЭРЭГЖҮҮЛЭГЧ АГЕНТЛАГ
УСНЫ ГАЗАР

ХЯНАЛТЫН ТӨВ ЛАБОРАТОРИ

/Central inspection laboratory/
Улаанбаатар хот Баянгол дүүрэг 2-р хороо
Чингунжавын гудамж Утас 70180075



ИТГЭМЖЛЭГДСЭН ЛАБОРАТОРИЙН СОРИЛТЫН ДҮНГИЙН ХУУДАС

/Test result of accredited laboratory/

TL 092
MNS ISO 17025

Захиалагчийн нэр /Customer name/: "Говийн Шандаст Хүлэг" ХХК

Дээжын дугаар /Test number/	Дээжний хаяг, байршил /Sample location/	Уст цэгийн төрөл /Type of water/	
№ 603	Дорноговь аймаг, Даланжаргалан сум, Элдэв баг, Хойд элдэвийн уурхай шүүрлийн ус	Шүүрлийн ус	46°7'57.392" 109°0'2.036"5
Дээжний тоо, хэмжээ /Quantity of the sample/	Дээж хүлээн авсан огноо /Date receipt/	Шинжилсэн огноо /Analyzing date/	Хэвлэсэн огноо /Printed date/
2.0л / 2.0L /	2023.05.25	2023.05.25- 06.07	2023.06.12
Техникийн шаардлага / Technical requirements/ MNS 4586:98			
Шинжилгээний аргын стандарт /Test method/ MNS ISO 11885:2011 /ICP/			

№	Үзүүлэлт /Parameters/	ЗДХ /Technical specification/ мг/л	Үр дүн /Test result/	№	Үзүүлэлт /Parameters/	ЗДХ /Technical specification/ мг/л	Үр дүн /Test result/
1	Манган, (Mn) мг/л /Manganium, Mn, mg/L /	<0.1	<0.005	11	Хөнгөнцагаан, (Al), мг/л /Aluminum, Al, mg/L /	<0.5	<0.0239
2	Никель, (Ni) мг/л /Nickel, Ni, mg/L /	<0.02	<0.0047	12	Лити, (Li) мг/л /Lithium, Li, mg/L /	-	<0.0139
3	Зэс, (Cu) мг/л /Copper, Cu mg/L /	<2.0	<0.0006	13	Бари, (Ba) мг/л /Barium, Ba, mg/L /	<0.7	<0.0054
4	Кадми, (Cd) мг/л /Cadmium, Cd mg/L /	<0.003	<0.0011	14	Мөнгө, (Ag) мг/л /Silver, S, mg/L /	<0.1	<0.0006
5	Кобальт, (Co) мг/л /Cobalt, Co, mg/L /	-	<0.0042	15	Бор, (B) мг/л /Bor, B, mg/L /	<2.4	0.0067
6	Хар тугалга, Pb мг/л /Lead, Pb mg/L /	<0.01	<0.0138	16	Галли, (Ga) мг/л /Gallium, Ga, mg/L /	-	<0.0062
7	Цайр, (Zn) мг/л /Zinc, Zn, mg/L /	<5.0	<0.0055	17	Стронци, (Sr) мг/л /Strontium, Sr, mg/L /	<2.0	0.0992
8	Нийт хром (Cr) мг/л /Chromium, Cr, mg/L /	<0.05	<0.0038	18	Инди, (In) мг/л /Indium, In, mg/L /	-	<0.0143
9	Нийт төмөр (Fe) мг/л /Iron, Fe, mg/L /	<0.3	<0.0046	19	Талли, Ta мг/л /Tallium, TI mg/L /	-	<0.021
10	Бисмут, (Bi) мг/л /Bismuth, Bi, mg/L /	-	<0.0219	20	Ванади, V мг/л /Vanadium, V mg/L /	-	<0.005

Шинжилгээ гүйцэтгэсэн /Test performed by/:

Химич /Chemist/

Н. Халиунаа /KHaliunaa.N/

Хянасан /Approved/:

Лабораторийн эрхлэгч/ Head of laboratory/

Д.Мөнхзул /Munkhzul D MSc/

Хуудас1/1



МОНГОЛ УЛСЫН
ЗАСГИЙН ГАЗАР
ЗАСГИЙН ГАЗРЫН
ХЭРЭГЖҮҮЛЭГЧ АГЕНТЛАГ
УСНЫ ГАЗАР

ХЯНАЛТЫН ТӨВ ЛАБОРАТОРИ

/Central inspection laboratory/
Улаанбаатар хот Баянгол дүүрэг 2-р хороо
Чингүнжавын гудамж Утас: 70180075



ИТГЭМЖЛЭГДСЭН ЛАБОРАТОРИЙН СОРИЛТЫН ДҮНГИЙН ХУУДАС

/Test result of accredited laboratory/

TL 092
MNS ISO 17025

Захиалагчийн нэр /Customer name/: "Говийн Шандаст Хүлэг" ХХК

Дээжын дугаар /Test number/	Дээжний хаяг, байршил /Sample location/	Уст цэгийн төрөл /Type of water/	
№ 604	Дорноговь аймаг, Даланжаргалан сум, Элдэв баг, Хойд алаг тогоо, карьерийн шүүрлийн ус	Шүүрлийн ус	46°11'24.107" 109°0'40.65"66
Дээжний тоо, хэмжээ /Quantity of the sample/	Дээж хүлээн авсан огноо /Date receipt/	Шинжилсэн огноо /Analyzing date/	Хэвлэсэн огноо /Printed date/
2.0л / 2.0L /	2023.05.25	2023.05.25-06.07	2023.06.12
Техникийн шаардлага /Technical requirements/ MNS 4586:98			
Шинжилгээний аргын стандарт /Test method/ MNS ISO 11885:2011 /ICP/			

№	Үзүүлэлт /Parameters/	ЗДХ* /Technical specification/ мг/л	Үр дүн /Test result/	№	Үзүүлэлт /Parameters/	ЗДХ* /Technical specification/ мг/л	Үр дүн /Test result/
1	Манган, (Mn) мг/л /Manganese, Mn, mg/L /	<0.1	<0.005	11	Хөнгөнцагаан, (Al), мг/л /Aluminum, Al, mg/L /	<0.5	<0.0069
2	Никель, (Ni) мг/л /Nickel, Ni, mg/L /	<0.02	<0.006	12	Лити, (Li) мг/л /Lithium, Li, mg/L /	-	<0.0072
3	Зэс, (Cu) мг/л /Copper, Cu mg/L /	<2.0	<0.0062	13	Барий, (Ba) мг/л /Barium, Ba, mg/L /	<0.7	<0.006
4	Кадми, (Cd) мг/л /Cadmium, Cd mg/L /	<0.003	<0.0016	14	Мөнгө, (Ag) мг/л /Silver, S, mg/L /	<0.1	<0.0015
5	Кобальт, (Co) мг/л /Cobalt, Co, mg/L /	-	<0.0056	15	Бор, (B) мг/л /Bor, B, mg/L /	<2.4	0.0004
6	Хар тугалга, Pb мг/л /Lead, Pb mg/L /	<0.01	<0.0059	16	Галли, (Ga) мг/л /Gallium, Ga, mg/L /	-	<0.0031
7	Цайр, (Zn) мг/л /Zinc, Zn, mg/L /	<5.0	<0.0078	17	Стронци, (Sr) мг/л /Strontium, Sr, mg/L /	<2.0	0.0032
8	Нийт хром (Cr) мг/л /Chromium, Cr, mg/L /	<0.05	<0.0048	18	Инди, (In) мг/л /Indium, In, mg/L /	-	0.0396
9	Нийт төмөр (Fe) мг/л /Iron, Fe, mg/L /	<0.3	<0.0057	19	Талли, Ta мг/л /Tallium, Tl mg/L /	-	<0.0059
10	Бисмут, (Bi) мг/л /Bismuth, Bi, mg/L /	-	<0.0082	20	Ванади, V мг/л /Vanadium, V mg/L /	-	<0.005

Шинжилгээ гүйцэтгэсэн /Test performed by/:
Химич /Chemist/

Н. Халиунаа /KHaliunaa.N/

Хянасан /Approved/:

Лабораторийн эрхлэгч/ Head of laboratory/

Д.Мөнхзул /Munkhzul D MSc/

Хуудас1/1



МОНГОЛ УЛСЫН
ЗАСГИЙН ГАЗАР

ЗАСГИЙН ГАЗРЫН
ХЭРЭГЖҮҮЛЭГЧ АГЕНТЛАГ
УСНЫ ГАЗАР

ХЯНАЛТЫН ТӨВ ЛАБОРАТОРИ

/Central inspection laboratory/
Улаанбаатар хот Баянгол дүүрэг 2-р хороо
Чингүнжавын гудамж Утас:70180075



ИТГЭМЖЛЭГДСЭН ЛАБОРАТОРИЙН СОРИЛТЫН ДҮНГИЙН ХУУДАС

/Test result of accredited laboratory/

TL 092
MNS ISO 17025

Захиалагчийн нэр /Customer name/: "Говийн Шандаст Хүлэг" ХХК

Дээжын дугаар /Test number/	Дээжний хаяг, байршил /Sample location/			Уст цэгийн төрөл /Type of water/	
№ 605	Дорноговь аймаг, Даланжаргалан сум, Элдэв баг, Унд ахуйн гүний худгийн ус			Гүний худаг	46°8'19.02" 108°59'18.957"15
Дээжний тоо, хэмжээ /Quantity of the sample/	Дээж хүлээн авсан огноо /Date receipt/	Шинжилсэн огноо /Analyzing date/	Хэвлэсэн огноо /Printed date/	Техникийн шаардлага / Technical requirements/ MNS 4586:98	
2.0л / 2.0L /	2023.05.25	2023.05.25- 06.07	2023.06.12	Шинжилгээний аргын стандарт /Test method/ MNS ISO 11885:2011 /ICP/	

№	Үзүүлэлт /Parameters/	ЗДХ* /Technical specification/ мг/л	Үр дүн /Test result/	№	Үзүүлэлт /Parameters/	ЗДХ* /Technical specification/ мг/л	Үр дүн /Test result/
1	Манган, (Mn) мг/л /Manganium, Mn, mg/L /	<0.1	<0.005	11	Хөнгөнцагаан, (Al), мг/л /Aluminum, Al, mg/L /	<0.5	<0.0063
2	Никель, (Ni) мг/л /Nickel, Ni, mg/L /	<0.02	<0.0063	12	Лити, (Li) мг/л /Lithium, Li, mg/L /	-	<0.0073
3	Зэс, (Cu) мг/л /Copper, Cu mg/L /	<2.0	<0.0061	13	Бари, (Ba) мг/л /Barium, Ba, mg/L /	<0.7	<0.0063
4	Кадми, (Cd) мг/л /Cadmium, Cd mg/L /	<0.003	<0.0016	14	Мөнгө, (Ag) мг/л /Silver, S, mg/L /	<0.1	<0.0014
5	Кобальт, (Co) мг/л /Cobalt, Co, mg/L /	-	<0.0055	15	Бор, (B) мг/л / /Bor, B, mg/L /	<2.4	0.0008
6	Хар тугалга, Pb мг/л /Lead, Pb mg/L /	<0.01	<0.006	16	Галли, (Ga) мг/л /Gallium, Ga, mg/L /	-	<0.0029
7	Цайр, (Zn) мг/л /Zinc, Zn, mg/L /	<5.0	<0.0076	17	Стронци, (Sr) мг/л /Strontium, Sr, mg/L /	<2.0	0.0033
8	Нийт хром (Cr) мг/л /Chromium, Cr, mg/L /	<0.05	<0.0047	18	Инди, (In) мг/л /Indium, In, mg/L /	-	0.0462
9	Нийт төмөр (Fe) мг/л /Iron, Fe, mg/L /	<0.3	<0.0058	19	Талли, Та мг/л /Tallium, Tl mg/L /	-	<0.006
10	Бисмут, (Bi) мг/л /Bismuth, Bi, mg/L /	-	<0.0085	20	Ванади, V мг/л /Vanadium, V mg/L /	-	<0.005

Шинжилгээ гүйцэтгэсэн /Test performed by/:

Химич /Chemist/

Н. Халиунаа /KHaliunaa.N/

Хянасан /Approved/:

Лабораторийн эрхлэгч/ Head of laboratory/

Д.Мөнхзул /Munkhzul D MSc/

Хуудас1/1



МОНГОЛ УЛСЫН
ЗАСГИЙН ГАЗАР

ЗАСГИЙН ГАЗРЫН
ХЭРЭГЖҮҮЛЭГЧ АГЕНТЛАГ
УСНЫ ГАЗАР

ХЯНАЛТЫН ТӨВ ЛАБОРАТОРИ

/Central inspection laboratory/
Улаанбаатар хот Баянгол дүүрэг 2-р хороо
Чингүнжавын гудамж Утас: 70180075

ИТГЭМЖЛЭГДСЭН ЛАБОРАТОРИЙН СОРИЛТЫН ДҮНГИЙН ХУУДАС

/Test result of accredited laboratory/



TL 092
MNS ISO 17025

Захиалагчийн нэр /Customer name/: "Говийн Шандаст Хүлэг" ХХК

Дээжн дугаар /Test number/	Дээжний хаяг, байршил /Sample location/	Уст цэгийн төрөл /Type of water/	
№ 606	Даланжаргалан сум, Хойд элдэв баг, баяжуулах үйлдвэрийн хаягдал ус	Бохир ус	46°7'54.823" 108°59'40.789"231
Дээжний тоо, хэмжээ /Quantity of the sample/	Дээж хүлээн авсан огноо /Date receipt/	Шинжилсэн огноо /Analyzing date/	Хэвлэсэн огноо /Printed date/
2.0л / 2.0L /	2023.05.25	2023.05.25- 06.07	2023.06.12
Техникийн шаардлага / Technical requirements/ MNS 4943:2015			
Шинжилгээний аргын стандарт /Test method/ MNS ISO 11885:2011 /ICP/			

№	Үзүүлэлт /Parameters/	ЗДХ* /Technical specification/ мг/л	Үр дүн /Test result/	№	Үзүүлэлт /Parameters/	ЗДХ* /Technical specification/ мг/л	Үр дүн /Test result/
1	Манган, (Mn) мг/л /Manganium, Mn, mg/L /	<0.5	<0.005	11	Хөнгөнцагаан, (Al), мг/л /Aluminum, Al, mg/L /	<0.5	<0.0116
2	Никель, (Ni) мг/л /Nickel, Ni, mg/L /	<0.2	<0.0048	12	Лити, (Li) мг/л /Lithium, Li, mg/L /	-	<0.0047
3	Зэс, (Cu) мг/л /Copper, Cu mg/L /	<1.0	<0.0029	13	Бари, (Ba) мг/л /Barium, Ba, mg/L /	<1.5	<0.006
4	Кадми, (Cd) мг/л /Cadmium, Cd mg/L /	<0.03	<0.0009	14	Мөнгө, (Ag) мг/л /Silver, S, mg/L /	-	<0.0028
5	Кобальт, (Co) мг/л /Cobalt, Co, mg/L /	<0.02	<0.0043	15	Бор, (B) мг/л / Bor, B, mg/L /	<0.5	0.008
6	Хар тугалга, Pb мг/л /Lead, Pb mg/L /	<0.1	<0.0108	16	Галли, (Ga) мг/л /Gallium, Ga, mg/L /	-	<0.0025
7	Цайр, (Zn) мг/л /Zinc, Zn, mg/L /	<3.0	0.0028	17	Стронци, (Sr) мг/л /Strontium, Sr, mg/L /	<2.0	0.0419
8	Нийт хром (Cr) мг/л /Chromium, Cr, mg/L /	<0.3	<0.0046	18	Инди, (In) мг/л /Indium, In, mg/L /	-	<0.0066
9	Нийт төмөр (Fe) мг/л /Iron, Fe, mg/L /	<1.0	0.001	19	Талли, Та мг/л /Tallium, Tl mg/L /	-	<0.0099
10	Бисмут, (Bi) мг/л /Bismuth, Bi, mg/L /	<0.001	<0.0141	20	Ванади, V мг/л /Vanadium, V mg/L /	<0.1	<0.005

Шинжилгээ гүйцэтгэсэн /Test performed by/:

Химич /Chemist/

Н. Халиунаа /KHaliunaa.N/

Хянасан /Approved/:

Лабораторийн эрхлэгч / Head of laboratory/

Д.Мөнхзул /Munkhzul D MSc/

Хуудас1/1

Энэхүү сорилтын дүн нь тухайн дээжний хувьд хүчинтэй. /The test result report is applicable to the sample/
Сорилтын лабораторийн зөвшөөрөлгүйгээр хуулбарлахыг хориглоно. /It is prohibited to reproduce the results without laboratory authorization/



МОНГОЛ УЛСЫН
ЗАСГИЙН ГАЗАР
ЗАСГИЙН ГАЗРЫН
ХЭРЭГЖҮҮЛЭГЧ АГЕНТЛАГ
УСНЫ ГАЗАР

ХЯНАЛТЫН ТӨВ ЛАБОРАТОРИ

/Central inspection laboratory/
Улаанбаатар хот Баянгол дүүрэг 2-р хороо
Чингунжавын гудамж Утас 70150075

ИТГЭМЖЛЭГДСЭН ЛАБОРАТОРИЙН СОРИЛТЫН ДҮНГИЙН ХУУДАС

/Test result of accredited laboratory/



TL 092
MNS ISO 17025

Захиалагчийн нэр /Customer name/: "Говийн Шандаст Хүлэг"ХХК

Дээжн дугаар /Test number/	Дээжний хаяг, байршил /Sample location/	Уст цэгийн төрөл /Type of water/	
№ 607	Даланжаргалан сум, Баяжуулах үйлдвэрийн эргэлтийн сангаас татсан ус	Бохир ус	46°7'54.823" 108°59'40.789"232
Дээжний тоо, хэмжээ /Quantity of the sample/	Дээж хүлээн авсан огноо /Date receipt/	Шинжилсэн огноо /Analyzing date/	Хэвлэсэн огноо /Printed date/
2.0л / 2.0L /	2023.05.25	2023.05.25- 06.14	2023.06.15
Техникийн шаардлага / Technical requirements/ MNS 4943:2015			
Шинжилгээний аргын стандарт /Test method/ MNS ISO 11885:2011 /ICP/			

№	Үзүүлэлт /Parameters/	ЗДХ /Technical specification/ мг/л	Үр дүн /Test result/	№	Үзүүлэлт /Parameters/	ЗДХ /Technical specification/ мг/л	Үр дүн /Test result/
1	Манган, (Mn) мг/л /Manganium, Mn, mg/L /	<0.5	<0.005	11	Хөнгөнцагаан, (Al), мг/л /Aluminum, Al, mg/L /	<0.5	<0.0033
2	Никель, (Ni) мг/л /Nickel, Ni, mg/L /	<0.2	<0.0063	12	Лити, (Li) мг/л /Lithium, Li, mg/L /	-	<0.0038
3	Зэс, (Cu) мг/л /Copper, Cu mg/L /	<1.0	<0.003	13	Бари, (Ba) мг/л /Barium, Ba, mg/L /	<1.5	0.0064
4	Кадми, (Cd) мг/л /Cadmium, Cd mg/L /	<0.03	<0.0015	14	Мөнгө, (Ag) мг/л /Silver, S, mg/L /	-	<0.0034
5	Кобальт, (Co) мг/л /Cobalt, Co, mg/L /	<0.02	<0.0056	15	Бор, (B) мг/л /Bor, B, mg/L /	<0.5	0.0004
6	Хар тулалга, Pb мг/л /Lead, Pb mg/L /	<0.1	<0.0085	16	Галли, (Ga) мг/л /Gallium, Ga, mg/L /	-	<0.0022
7	Цайр, (Zn) мг/л /Zinc, Zn, mg/L /	<3.0	<0.007	17	Стронци, (Sr) мг/л /Strontium, Sr, mg/L /	<2.0	0.0146
8	Нийт хром (Cr) мг/л /Chromium, Cr, mg/L /	<0.3	<0.005	18	Инди, (In) мг/л /Indium, In, mg/L /	-	<0.0053
9	Нийт төмөр (Fe) мг/л /Iron, Fe, mg/L /	<1.0	<0.0065	19	Талли, Ta мг/л /Tallium, Tl mg/L /	-	<0.0103
10	Бисмут, (Bi) мг/л /Bismuth, Bi, mg/L /	<0.001	<0.0002	20	Ванади, V мг/л /Vanadium, V mg/L /	<0.1	<0.005

Шинжилгээ гүйцэтгэсэн /Test performed by/:

Химич /Chemist/

Н. Халиунаа /KHaliunaa.N/

Хянасан /Approved/:

Лабораторийн эрхлэгч /Head of laboratory/

Д.Мөнхзул /Munkhzul D MSc/

Хуудас1/1

Энэхүү сорилтын дүн нь тухайн дээжний хувьд хүчинтэй. /The test result report is applicable to the sample/

Сорилтын лабораторийн зөвшөөрөлгүйгээр хуулбарлахыг хориглоно. /It is prohibited to reproduce the results without laboratory authorization/



МОНГОЛ УЛСЫН
ЗАСГИЙН ГАЗАР
ЗАСГИЙН ГАЗРЫН
ХЭРЭГЖҮҮЛЭГЧ АГЕНТЛАГ
УСНЫ ГАЗАР

ХЯНАЛТЫН ТӨВ ЛАБОРАТОРИ

/Central inspection laboratory/
Улзанбаатар хот Баянгол дүүрэг 2-р хороо
Чингүнжавын гудамж Утас:70180075

ИТГЭМЖЛЭГДСЭН ЛАБОРАТОРИЙН СОРИЛТЫН ДҮНГИЙН ХУУДАС

/Test result of accredited laboratory/



TL 092
MNS ISO 17025

Захиалагчийн нэр /Customer name/: "Говийн Шандаст Хүлэг" ХХК

Дээжн дугаар /Test number/	Дээжний хаяг, байршил /Sample location/	Уст цэгийн төрөл /Type of water/	
№ 608	Даланжаргалан сум, Элдэв баг, Малчдын худаг	Гүний худаг	45°8'2.088" 108°59'9.741"247
Дээжний тоо, хэмжээ /Quantity of the sample/	Дээж хүлээн авсан огноо /Date receipt/	Шинжилсэн огноо /Analyzing date/	Хэвлэсэн огноо /Printed date/
2.0л / 2.0L /	2023.05.25	2023.05.25- 06.14	2023.06.15
Техникийн шаардлага / Technical requirements/ MNS 0900:2018			
Шинжилгээний аргын стандарт /Test method/ MNS ISO 11885:2011 /ICP/			

№	Үзүүлэлт /Parameters/	ЗДХ /Technical specification/ мг/л	Үр дүн /Test result/	№	Үзүүлэлт /Parameters/	ЗДХ /Technical specification/ мг/л	Үр дүн /Test result/
1	Манган, (Mn) мг/л /Manganium, Mn, mg/L /	<0.1	<0.005	11	Хөнгөнцагаан, (Al), мг/л /Aluminum, Al, mg/L /	<0.5	<0.0064
2	Никель, (Ni) мг/л /Nickel, Ni, mg/L /	<0.02	<0.0063	12	Лити, (Li) мг/л /Lithium, Li, mg/L /	-	<0.0073
3	Зэс, (Cu) мг/л /Copper, Cu mg/L /	<2.0	<0.0062	13	Бари, (Ba) мг/л /Barium, Ba, mg/L /	<0.7	<0.0058
4	Кадми, (Cd) мг/л /Cadmium, Cd mg/L /	<0.003	<0.0016	14	Мөнгө, (Ag) мг/л /Silver, S, mg/L /	<0.1	<0.0015
5	Кобальт, (Co) мг/л /Cobalt, Co, mg/L /	-	<0.0055	15	Бор, (B) мг/л /Bor, B, mg/L /	<2.4	0.0008
6	Хар тугалга, Pb мг/л /Lead, Pb mg/L /	<0.01	<0.006	16	Галли, (Ga) мг/л /Gallium, Ga, mg/L /	-	<0.0029
7	Цайр, (Zn) мг/л /Zinc, Zn, mg/L /	<5.0	<0.0075	17	Стронци, (Sr) мг/л /Strontium, Sr, mg/L /	<2.0	0.0034
8	Нийт хром (Cr) мг/л /Chromium, Cr, mg/L /	<0.05	<0.0047	18	Инди, (In) мг/л /Indium, In, mg/L /	-	0.0469
9	Нийт төмөр (Fe) мг/л /Iron, Fe, mg/L /	<0.3	<0.0058	19	Талли, Та мг/л /Tallium, Tl mg/L /	-	<0.0057
10	Бисмут, (Bi) мг/л /Bismuth, Bi, mg/L /	-	<0.0084	20	Ванади, V мг/л /Vanadium, V mg/L /	-	<0.005

Шинжилгээ гүйцэтгэсэн /Test performed by/:

Химич /Chemist/

Н. Халиунаа /KHaliunaa.N/

Хянасан /Approved/:

Лабораторийн эрхлэгч / Head of laboratory/

Д.Мөнхзүл / Munkhzul D MSc/

Хуудас1/1

Энэхүү сорилтын дүн нь тухайн дээжний хувьд хүчинтэй. /The test result report is applicable to the sample/

Сорилтын лабораторийн зөвшөөрөлгүйгээр хуулбарлахыг хориглоно. /It is prohibited to reproduce the results without laboratory authorization/



МОНГОЛ УЛСЫН
ЗАСГИЙН ГАЗАР

ЗАСГИЙН ГАЗРЫН
ХЭРЭГЖҮҮЛЭГЧ АГЕНТЛАГ
УСНЫ ГАЗАР

ХЯНАЛТЫН ТӨВ ЛАБОРАТОРИ

/Central inspection laboratory/

Улаанбаатар хот Баянгол дүүрэг 2-р хороо
Чингүнжавын гудамж Утас 70180075

ИТГЭМЖЛЭГДСЭН ЛАБОРАТОРИЙН СОРИЛТЫН ДҮНГИЙН ХУУДАС

/Test result of accredited laboratory/



TL 092
MNS ISO 17025

Захиалагчийн нэр /Customer name/: "Говийн Шандаст Хүлэг" ХХК

Дээжн дугаар /Test number/	Дээжний хаяг, байршил /Sample location/			Уст цэгийн төрөл /Type of water/	
№ 609	Даланжаргалан сум, Элдэв баг, Кемпийн ахуйн бохир ус			Бохир ус	46°8'20.688" 108°59'18.803"245
Дээжний тоо, хэмжээ /Quantity of the sample/	Дээж хүлээн авсан огноо /Date receipt/	Шинжилсэн огноо /Analyzing date/	Хэвлэсэн огноо /Printed date/	Техникийн шаардлага / Technical requirements/ MNS 4943:2015	
2.0л / 2.0L /	2023.05.25	2023.05.25- 06.14	2023.06.15	Шинжилгээний аргын стандарт /Test method/ MNS ISO 11885:2011 /ICP/	

№	Үзүүлэлт /Parameters/	ЗДХ* /Technical specification/ мг/л	Үр дүн /Test result/	№	Үзүүлэлт /Parameters/	ЗДХ* /Technical specification/ мг/л	Үр дүн /Test result/
1	Манган, (Mn) мг/л /Manganium, Mn, mg/L /	<0.5	<0.005	11	Хөнгөнцагаан, (Al), мг/л /Aluminum, Al, mg/L /	<0.5	<0.0103
2	Никель, (Ni) мг/л /Nickel, Ni, mg/L /	<0.2	<0.0072	12	Лити, (Li) мг/л /Lithium, Li, mg/L /	-	<0.0017
3	Зэс, (Cu) мг/л /Copper, Cu mg/L /	<1.0	0.0035	13	Бари, (Ba) мг/л /Barium, Ba, mg/L /	<1.5	<0.006
4	Кадми, (Cd) мг/л /Cadmium, Cd mg/L /	<0.03	<0.001	14	Мөнгө, (Ag) мг/л /Silver, S, mg/L /	-	<0.0029
5	Кобальт, (Co) мг/л /Cobalt, Co, mg/L /	<0.02	<0.0064	15	Бор, (B) мг/л / /Bor, B, mg/L /	<0.5	0.0075
6	Хар тугалга, Pb мг/л /Lead, Pb mg/L /	<0.1	<0.0013	16	Галли, (Ga) мг/л /Gallium, Ga, mg/L /	-	<0.0039
7	Цайр, (Zn) мг/л /Zinc, Zn, mg/L /	<3.0	0.0061	17	Стронци, (Sr) мг/л /Strontium, Sr, mg/L /	<2.0	0.0028
8	Нийт хром (Cr) мг/л /Chromium, Cr, mg/L /	<0.3	<0.0057	18	Инди, (In) мг/л /Indium, In, mg/L /	-	0.0034
9	Нийт төмөр (Fe) мг/л /Iron, Fe, mg/L /	<1.0	0.0549	19	Талли, Ta мг/л /Tallium, Tl mg/L /	-	<0.0032
10	Бисмут, (Bi) мг/л /Bismuth, Bi, mg/L /	<0.001	<0.0143	20	Ванади, V мг/л /Vanadium, V mg/L /	<0.1	<0.0318

Шинжилгээ гүйцэтгэсэн /Test performed by/ :

Химич /Chemist/

Н. Халиунаа /KHaliunaa.N/

Хянасан /Approved/:

Лабораторийн эрхлэгч/ Head of laboratory/

Д.Мөнхзул /Munkhzul D MSc/

Хуудас1/1



"ДЭЭЖ" ХӨРС СУДЛАЛ, УСНЫ
СОРИЛТЫН ЛАБОРАТОРИ

"ДЭЭЖ" ХӨРС СУДЛАЛ, УСНЫ СОРИЛТЫН ЛАБОРАТОРИЙН ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ДҮН

Дээжийн бүртгэлийн дугаар: 23/6-21/1561

Захиалагч: "Байгаль Орчин Судалгаа Шинжилгээний Газар"

Дээж авсан цэг: Дорноговь аймаг, Даланжаргалан сум, Баяжуулах үйлдвэр, "Говийн шандаст хүлэг" ХХК

Газарзүйн байршил: 108.9889, 46.1383

Дээжний дугаар: S-1

Холбоо барих дугаар: 99090728

Дээжийн тодорхойлолт				
Дээжийн дугаар 6-21/1561	Дээжийн нэр Хөрс	Хүлээн авсан хугацаа 2023.06.21	Шинжилсэн хугацаа 2023.06.23	Олгосон Огноо 2023.06.29

I. Хөрсний механик бүрэлдэхүүн									
Дээжийн дугаар	Шинжилгээний аргын стандарт	Дээж авсан гүн, см	Механик ширхэгүүд, % ширхэгийн хэмжээ, мм						
			1-0.25	0.25-0.05	0.05-0.01	0.01-0.005	0.005-0.001	<0.001	<0.01
6-21/1561	MNS 6824:2020	0-30	42.6	18.2	12.8	14.5	8.2	3.7	26.4

II. Хөрсний химийн үндсэн үзүүлэлтүүд											
Дээжийн дугаар	Шинжилгээний аргын стандарт	Дээж авсан гүн, см	pH	Давс, %	ЦДЧ, ds/m	Ялзмаг %	CaCO ₃ , %	Солилцох сууриуд, мг-экв/100г		Шим тэжээлийн элементүүд, мг/100г	
								Ca ⁺²	Mg ⁺²	P ₂ O ₅	K ₂ O
6-21/1561	MNS 3310:1991	0-30	7.26	0.41	0.675	-	-	13	6	0.7	35

Жич: Энэхүү шинжилгээний хариу нь тухайн цэгийн дээжийн сорьцод хамаарах ба хувиан олшруулахыг хориглоно.

Сорилтыг гүйцэтгэсэн:
Шинжээч

Хянаж баталгаажуулсан:
Лабораторийн эрхлэгч



Г.Сувдмаа

Д.Золзаяа, M.Sc



"ДЭЭЖ" ХӨРС СУДЛАЛ, УСНЫ
СОРИЛТЫН ЛАБОРАТОРИ

"ДЭЭЖ" ХӨРС СУДЛАЛ, УСНЫ СОРИЛТЫН ЛАБОРАТОРИЙН ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ДҮН

Дээжийн бүртгэлийн дугаар: 23/6-21/1562

Захиалагч: "Байгаль Орчин Судалгаа Шинжилгээний Газар"

Дээж авсан цэг: Дорноговь аймаг, Даланжаргалан сум, Бутлуур, "Говийн шандаст хүлэг" ХХК
Газарзүйн байршил: 108.99255, 46.13283

Дээжний дугаар: S-2

Холбоо барих дугаар: 99090728

Дээжийн тодорхойлолт				
Дээжийн дугаар	Дээжийн нэр	Хүлээн авсан хугацаа	Шинжилсэн хугацаа	Олгосон Огноо
6-21/1562	Хөрс	2023.06.21	2023.06.23	2023.06.29

I. Хөрсний механик бүрэлдэхүүн									
Дээжийн дугаар	Шинжилгээний аргын стандарт	Дээж авсан гүн, см	Механик ширхэгүүд, % ширхэгийн хэмжээ, мм						
			1-0.25	0.25-0.05	0.05-0.01	0.01-0.005	0.005-0.001	<0.001	<0.01
6-21/1562	MNS 6824.2020	0-30	57.1	9.2	10.2	13.6	7.2	2.7	23.5

II. Хөрсний химийн үндсэн үзүүлэлтүүд											
Дээжийн дугаар	Шинжилгээний аргын стандарт	Дээж авсан гүн, см	pH	Давс, %	ЦДЧ, ds/m	Ялзмаг, %	CaCO ₃ , %	Солилцох сууриуд, мг-экв/100г		Шим тэжээлийн элементүүд, мг/100г	
								Ca ²⁺	Mg ²⁺	P ₂ O ₅	K ₂ O
6-21/1562	MNS 3310:1991	0-30	7.22	0.39	0.771	-	-	12	5	0.3	42

Жич: Энэхүү шинжилгээний хариу нь тухайн цэгийн дээжийн сорьцод хамаарах ба хувиан олшруулахыг хориглоно.

Сорилтыг гүйцэтгэсэн:
Шинжээч

Хянаж баталгаажуулсан:
Лабораторийн эрхлэгч



Г.Сувдмаа

Д.Золзаяа, M.Sc



“ДЭЭЖ” ХӨРС СУДЛАЛ, УСНЫ
СОРИЛТЫН ЛАБОРАТОРИ

“ДЭЭЖ” ХӨРС СУДЛАЛ, УСНЫ СОРИЛТЫН ЛАБОРАТОРИЙН ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ДҮН

Дээжийн бүртгэлийн дугаар: 23/6-8/1397

Захиалагч: “Байгаль Орчин Судалгаа Шинжилгээний Газар”

Дээж авсан цэг: Дорноговь аймаг, Даланжаргалан сум, хогийн цэг, “Говийн Шандаст Хүлэг” ХХК
Газазүйн байршил: 108.987791, 46.136773

Дээжний дугаар: S-3

Холбоо барих дугаар: 99090728

Дээжийн тодорхойлолт				
Дээжийн дугаар	Дээжийн нэр	Хүлээн авсан хугацаа	Шинжилсэн хугацаа	Олгосон Огноо
6-8/1397	Хөрс	2023.06.08	2023.06.12	2023.06.14

Хөрсний эрүүл ахуйн шинжилгээний дүн, 1гр хөрсөнд						
Дээжийн дугаар	Нянгийн тоо MNS 6341:2012	Гэдэсний савханцарын титр (E.Coli) MNS 5367:2004		Анаэробын (Cl.perfringens) MNS 6341:2012		Гэдэсний бүлгийн эмгэг төрөгч нян (Salmonella spp) MNS 6341:2012
	Шинжилгээний хариу	Шинжилгээний хариу	Бохирдлын зэрэг	Шинжилгээний хариу	Бохирдлын зэрэг	Шинжилгээний хариу
6-8/1397	3.9*10 ⁶	0.001	3	0.01	2	Илрээгүй

Жич: Энэхүү шинжилгээний хариу нь тухайн цэгийн дээжийн сорьцод хамаарах ба хувиан олшруулахыг хориглоно.

Сорилтыг гүйцэтгэсэн:
Шинжээч

Хянаж баталгаажуулсан:
Лабораторийн эрхлэгч



А.Номин, M.Sc

Д.Золзаяа, M.Sc



"ДЭЭЖ" ХӨРС СУДЛАЛ, УСНЫ
СОРИЛТЫН ЛАБОРАТОРИ

"ДЭЭЖ" ХӨРС СУДЛАЛ, УСНЫ СОРИЛТЫН ЛАБОРАТОРИЙН ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ДҮН

Дээжийн бүртгэлийн дугаар: 23/6-21/1563

Захиалагч: "Байгаль Орчин Судалгаа Шинжилгээний Газар"

Дээж авсан цэг: Дорноговь аймаг, Даланжаргалан сум, Засварын төв, "Говийн шандаст хүлэг" ХХК
Газарзүйн байршил: 109.00902, 46.135472

Дээжний дугаар: S-4

Холбоо барих дугаар: 99090728

Дээжийн тодорхойлолт

Дээжийн дугаар	Дээжийн нэр	Хүлээн авсан хугацаа	Шинжилсэн хугацаа	Олгосон Огноо
6-21/1563	Хөрс	2023.06.21	2023.06.23	2023.06.29

I. Хөрсний механик бүрэлдэхүүн

Дээжийн дугаар	Шинжилгээний аргын стандарт	Дээж авсан гүн, см	Механик ширхэгүүд, % ширхэгийн хэмжээ, мм						
			1-0.25	0.25-0.05	0.05-0.01	0.01-0.005	0.005-0.001	<0.001	<0.01
6-21/1563	MNS 6824.2020	0-30	40.6	29.1	12.9	9.2	5.4	2.8	17.4

II. Хөрсний химийн үндсэн үзүүлэлтүүд

Дээжийн дугаар	Шинжилгээний аргын стандарт	Дээж авсан гүн, см	pH	Давс, %	Цдч, ds/m	Ялзмаг, %	CaCO ₃ , %	Солилцох сууриуд, мг-экв/100г		Шим тэжээлийн элементүүд, мг/100г	
								Ca ⁺²	Mg ⁺²	P ₂ O ₅	K ₂ O
6-21/1563	MNS 3310:1991	0-30	8.17	0.31	0.287	0.34	-	12	8	1.1	34

Жич: Энэхүү шинжилгээний хариу нь тухайн цэгийн дээжийн сорьцод хамаарах ба хувиан олшруулахыг хориглоно.

Сорилтыг гүйцэтгэсэн:
Шинжээч

Хянаж баталгаажуулсан:
Лабораторийн эрхлэгч



Г.Сувдмаа

Д.Золзаяа, M.Sc



"ДЭЭЖ" ХӨРС СУДЛАЛ, УСНЫ
СОРИЛТЫН ЛАБОРАТОРИ

"ДЭЭЖ" ХӨРС СУДЛАЛ, УСНЫ СОРИЛТЫН ЛАБОРАТОРИЙН ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ДҮН

Дээжийн бүртгэлийн дугаар: 23/6-21/1564

Захиалагч: "Байгаль Орчин Судалгаа Шинжилгээний Газар"

Дээж авсан цэг: Дорноговь аймаг, Даланжаргалан сум, Карьер, "Говийн шандаст хүлэг" ХХК
Газарзүйн байршил: 109.001046, 46.131024

Дээжний дугаар: S-5

Холбоо барих дугаар: 99090728

Дээжийн тодорхойлолт				
Дээжийн дугаар	Дээжийн нэр	Хүлээн авсан хугацаа	Шинжилсэн хугацаа	Олгосон Огноо
6-21/1564	Хөрс	2023.06.21	2023.06.23	2023.06.29

I. Хөрсний механик бүрэлдэхүүн								
Дээжийн дугаар	Шинжилгээний аргын стандарт	Дээж авсан гүн, см	Механик ширхэгүүд, % ширхэгийн хэмжээ, мм					
			1-0.25	0.25-0.05	0.05-0.01	0.01-0.005	0.005-0.001	<0.001
6-21/1564	MNS 6824.2020	0-30	37.1	24.6	15.9	12.1	7.4	2.9

II. Хөрсний химийн үндсэн үзүүлэлтүүд											
Дээжийн дугаар	Шинжилгээний аргын стандарт	Дээж авсан гүн, см	pH	Давс, %	ЦДЧ, ds/m	Ялзмаг, %	CaCO ₃ , %	Солилцох сууриуд, мг-экв/100г		Шим тэжээлийн элементүүд, мг/100г	
								Ca ²⁺	Mg ²⁺	P ₂ O ₅	K ₂ O
6-21/1564	MNS 3310:1991	0-30	7.27	0.39	0.485	-	-	12	8	1.1	37

Жич: Энэхүү шинжилгээний хариу нь тухайн цэгийн дээжийн сорьцод хамаарах ба хувиан олшруулахыг хориглоно.

Сорилтыг гүйцэтгэсэн:
Шинжээч



Г.Сувдмаа

Хянаж баталгаажуулсан:
Лабораторийн эрхлэгч

Д.Золзаяа, M.Sc



"ДЭЭЖ" ХӨРС СУДЛАЛ, УСНЫ
СОРИЛТЫН ЛАБОРАТОРИ

"ДЭЭЖ" ХӨРС СУДЛАЛ, УСНЫ СОРИЛТЫН ЛАБОРАТОРИЙН ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ДҮН

Дээжийн бүртгэлийн дугаар: 23/6-21/1565

Захиалагч: "Байгаль Орчин Судалгаа Шинжилгээний Газар"

Дээж авсан цэг: Дорноговь аймаг, Даланжаргалан сум, ШТС, "Говийн шандаст хүлэг" ХХК

Газарзүйн байршил: 108.987791, 46.136773

Дээжний дугаар: S-6

Холбоо барих дугаар: 99090728

Дээжийн тодорхойлолт

Дээжийн дугаар	Дээжийн нэр	Хүлээн авсан хугацаа	Шинжилсэн хугацаа	Олгосон Огноо
6-21/1565	Хөрс	2023.06.21	2023.06.23	2023.06.29

I. Хөрсний механик бүрэлдэхүүн

Дээжийн дугаар	Шинжилгээний аргын стандарт	Дээж авсан гүн, см	Механик ширхэгүүд, % ширхэгийн хэмжээ, мм						
			1-0.25	0.25-0.05	0.05-0.01	0.01-0.005	0.005-0.001	<0.001	<0.01
6-21/1565	MNS 6824.2020	0-30	50.9	20	9.5	9.1	5.6	4.9	19.6

II. Хөрсний химийн үндсэн үзүүлэлтүүд

Дээжийн дугаар	Шинжилгээний аргын стандарт	Дээж авсан гүн, см	pH	Давс, %	Цдч, ds/m	Ялзмаг, %	CaCO ₃ , %	Солилцох сууриуд, мг-экв/100г		Шим тэжээлийн элементүүд, мг/100г	
								Ca ²⁺	Mg ²⁺	P ₂ O ₅	K ₂ O
6-21/1565	MNS 3310:1991	0-30	8.16	0.23	0.458	0.38	-	10	5	1.1	28

Жич: Энэхүү шинжилгээний хариу нь тухайн цэгийн дээжийн сорьцод хамаарах ба хувиалан олшруулахыг хориглоно.

Сорилтыг гүйцэтгэсэн:
Шинжээч



Г.Сувдмаа

Хянаж баталгаажуулсан:
Лабораторийн эрхлэгч

Д.Золзаяа, M.Sc



"ДЭЭЖ" ХӨРС СУДЛАЛ, УСНЫ СОРИЛТЫН ЛАБОРАТОРИ

"ДЭЭЖ" ХӨРС СУДЛАЛ, УСНЫ СОРИЛТЫН ЛАБОРАТОРИЙН ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ДҮН

Дээжийн бүртгэлийн дугаар: 23/6-21/1566

Захиалагч: "Байгаль Орчин Судалгаа Шинжилгээний Газар"

Дээж авсан цэг: Дорноговь аймаг, Даланжаргалан сум, Овоолго, "Говийн шандаст хүлэг" ХХК

Газарзүйн байршил: 109.007377, 46.131077

Дээжний дугаар: S-7

Холбоо барих дугаар: 99090728

Дээжийн тодорхойлолт

Дээжийн дугаар	Дээжийн нэр	Хүлээн авсан хугацаа	Шинжилсэн хугацаа	Олгосон Огноо
6-21/1565	Хөрс	2023.06.21	2023.06.23	2023.06.29

I. Хөрсний механик бүрэлдэхүүн

Дээжийн дугаар	Шинжилгээний аргын стандарт	Дээж авсан гүн, см	Механик ширхэгүүд, % ширхэгийн хэмжээ, мм						
			1-0.25	0.25-0.05	0.05-0.01	0.01-0.005	0.005-0.001	<0.001	<0.01
6-21/1565	MNS 6824.2020	0-30	43.5	26.3	11.5	8.9	6.1	3.7	18.7

II. Хөрсний химийн үндсэн үзүүлэлтүүд

Дээжийн дугаар	Шинжилгээний аргын стандарт	Дээж авсан гүн, см	pH	Давс, %	ЦДЧ, ds/m	Ялзмаг, %	CaCO ₃ , %	Солилцох сууриуд, мг-экв/100г		Шим тэжээлийн элементүүд, мг/100г	
								Ca ⁺²	Mg ⁺²	P ₂ O ₅	K ₂ O
6-21/1565	MNS 3310:1991	0-30	8.21	0.35	0.391	0.44	-	11	6	1.3	30

Жич: Энэхүү шинжилгээний хариу нь тухайн цэгийн дээжийн сорьцод хамаарах ба хувиан олшруулахыг хориглоно.

Сорилтыг гүйцэтгэсэн:
Шинжээч



Г.Сувдмаа

Хянаж баталгаажуулсан:
Лабораторийн эрхлэгч

Д.Золзаяа, M.Sc



"ДЭЭЖ" ХӨРС СУДЛАЛ, УСНЫ
СОРИЛТЫН ЛАБОРАТОРИ

"ДЭЭЖ" ХӨРС СУДЛАЛ, УСНЫ СОРИЛТЫН ЛАБОРАТОРИЙН ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ДҮН

Дээжийн бүртгэлийн дугаар: 23/6-21/1567

Захиалагч: "Байгаль Орчин Судалгаа Шинжилгээний Газар"

Дээж авсан цэг: Дорноговь аймаг, Даланжаргалан сум, Хяналт дээж, "Говийн шандаст хүлэг" ХХК
Газарзүйн байршил: 108.98871, 46.13875

Дээжний дугаар: S-8

Холбоо барих дугаар: 99090728

Дээжийн тодорхойлолт

Дээжийн дугаар	Дээжийн нэр	Хүлээн авсан хугацаа	Шинжилсэн хугацаа	Олгосон Огноо
6-21/1567	Хөрс	2023.06.21	2023.06.23	2023.06.29

I. Хөрсний механик бүрэлдэхүүн

Дээжийн дугаар	Шинжилгээний аргын стандарт	Дээж авсан гүн, см	Механик ширхэгүүд, % ширхэгийн хэмжээ, мм						
			1-0.25	0.25-0.05	0.05-0.01	0.01-0.005	0.005-0.001	<0.001	<0.01
6-21/1567	MNS 6824.2020	0-30	27.6	32.9	16.5	9.9	5.2	7.9	23

II. Хөрсний химийн үндсэн үзүүлэлтүүд

Дээжийн дугаар	Шинжилгээний аргын стандарт	Дээж авсан гүн, см	pH	Давс, %	Цдч, ds/m	Ялзмаг, %	CaCO ₃ , %	Солилцох сууриуд, мг-экв/100г		Шим тэжээлийн элементүүд, мг/100г	
								Ca ²⁺	Mg ²⁺	P ₂ O ₅	K ₂ O
6-21/1567	MNS 3310:1991	0-30	8.41	0.09	0.183	1.5	-	12	6	3.1	52

Жич: Энэхүү шинжилгээний хариу нь тухайн цэгийн дээжийн сорьцод хамаарах ба хувиан олшруулахыг хориглоно.

Сорилтыг гүйцэтгэсэн:
Шинжээч

Хянаж баталгаажуулсан:
Лабораторийн эрхлэгч



Г.Сувдмаа

Д.Золзаяа, M.Sc



“ДЭЭЖ” ХӨРС СУДЛАЛ, УСНЫ
СОРИЛТЫН ЛАБОРАТОРИ

“ДЭЭЖ” ХӨРС СУДЛАЛ, УСНЫ СОРИЛТЫН ЛАБОРАТОРИЙН ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ДҮН

Дээжийн бүртгэлийн дугаар: 23/6-8/1398

Захиалагч: “Байгаль Орчин Судалгаа Шинжилгээний Газар”

Дээж авсан цэг: Дорноговь аймаг, Даланжаргалан сум, Нүхэн жорлон, “Говийн Шандаст Хүлэг” ХХК
Газазүйн байршил: 108.9875, 46.13759

Дээжний дугаар: S-9

Холбоо барих дугаар: 99090728

Дээжийн тодорхойлолт				
Дээжийн дугаар	Дээжийн нэр	Хүлээн авсан хугацаа	Шинжилсэн хугацаа	Олгосон Огноо
6-8/1398	Хөрс	2023.06.08	2023.06.12	2023.06.14

Хөрсний эрүүл ахуйн шинжилгээний дүн, 1гр хөрсөнд						
Дээжийн дугаар	Нянгийн тоо MNS 6341:2012	Гэдэсний савханцарын титр (E.Coli) MNS 5367:2004		Анаэробын (Cl.perfringens) MNS 6341:2012		Гэдэсний бүлгийн эмгэг төрөгч нян (Salmonella spp) MNS 6341:2012
	Шинжилгээний хариу	Шинжилгээний хариу	Бохирдлын зэрэг	Шинжилгээний хариу	Бохирдлын зэрэг	Шинжилгээний хариу
6-8/1398	5.2*10 ⁶	0.001	3	0.01	2	Илрээгүй

Жич: Энэхүү шинжилгээний хариу нь тухайн цэгийн дээжийн сорьцод хамаарах ба хувилан олшруулахыг хориглоно.

Сорилтыг гүйцэтгэсэн:
Шинжээч

Хянаж баталгаажуулсан:
Лабораторийн эрхлэгч



А.Номин, M.Sc

Д.Золзаяа, M.Sc



"ДЭЭЖ" ХӨРС СУДЛАЛ, УСНЫ
СОРИЛТЫН ЛАБОРАТОРИ

"ДЭЭЖ" ХӨРС СУДЛАЛ, УСНЫ СОРИЛТЫН ЛАБОРАТОРИЙН ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ДҮН

Дээжийн бүртгэлийн дугаар: 23/6-21/1568

Захиалагч: "Байгаль Орчин Судалгаа Шинжилгээний Газар"

Дээж авсан цэг: Дорноговь аймаг, Даланжаргалан сум, Замын хажуу, "Говийн шандаст хүлэг" ХХК
Газарзүйн байршил: 108.99343, 46.13282

Дээжний дугаар: S-10

Холбоо барих дугаар: 99090728

Дээжийн тодорхойлолт				
Дээжийн дугаар	Дээжийн нэр	Хүлээн авсан хугацаа	Шинжилсэн хугацаа	Олгосон Огноо
6-21/1568	Хөрс	2023.06.21	2023.06.23	2023.06.29

I. Хөрсний механик бүрэлдэхүүн								
Дээжийн дугаар	Шинжилгээний аргын стандарт	Дээж авсан гүн, см	Механик ширхэгүүд, % ширхэгийн хэмжээ, мм					
			1-0.25	0.25-0.05	0.05-0.01	0.01-0.005	0.005-0.001	<0.001
6-21/1568	MNS 6824.2020	0-30	28.1	31	17.2	11.5	6.4	5.8

II. Хөрсний химийн үндсэн үзүүлэлтүүд											
Дээжийн дугаар	Шинжилгээний аргын стандарт	Дээж авсан гүн, см	pH	Давс, %	ЦДЧ, ds/m	Ялзмаг, %	CaCO ₃ , %	Солилцох сууриуд, мг-экв/100г		Шим тэжээлийн элементүүд, мг/100г	
								Ca ⁺²	Mg ⁺²	P ₂ O ₅	K ₂ O
6-21/1568	MNS 3310:1991	0-30	8.21	0.08	0.253	1.3	-	13	7	2.8	51

Жич: Энэхүү шинжилгээний хариу нь тухайн цэгийн дээжийн сорьцод хамаарах ба хувиан олшруулахыг хориглоно.

Сорилтыг гүйцэтгэсэн:
Шинжээч

Хянаж баталгаажуулсан:
Лабораторийн эрхлэгч



Г.Сувдмаа

Д.Золзаяа, M.Sc



"ДЭЭЖ" ХӨРС СУДЛАЛ, УСНЫ
СОРИЛТЫН ЛАБОРАТОРИ

"ДЭЭЖ" ХӨРС СУДЛАЛ, УСНЫ СОРИЛТЫН ЛАБОРАТОРИЙН ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ДҮН

Дээжийн бүртгэлийн дугаар: 23/6-21/1569

Захиалагч: "Байгаль Орчин Судалгаа Шинжилгээний Газар"

Дээж авсан цэг: Дорноговь аймаг, Даланжаргалан сум, Кемп, "Говийн шандаст хүлэг" ХК

Газарзүйн байршил: 108.98883, 46.13865

Дээжний дугаар: S-11

Холбоо барих дугаар: 99090728

Дээжийн тодорхойлолт

Дээжийн дугаар	Дээжийн нэр	Хүлээн авсан хугацаа	Шинжилсэн хугацаа	Олгосон Огноо
6-21/1569	Хөрс	2023.06.21	2023.06.23	2023.06.29

I. Хөрсний механик бүрэлдэхүүн

Дээжийн дугаар	Шинжилгээний аргын стандарт	Дээж авсан гүн, см	Механик ширхэгүүд, % ширхэгийн хэмжээ, мм						
			1-0.25	0.25-0.05	0.05-0.01	0.01-0.005	0.005-0.001	<0.001	<0.01
6-21/1569	MNS 6824.2020	0-30	37.9	27	12.9	9.8	5.3	7.1	22.2

II. Хөрсний химийн үндсэн үзүүлэлтүүд

Дээжийн дугаар	Шинжилгээний аргын стандарт	Дээж авсан гүн, см	pH	Давс, %	ЦДЧ, ds/m	Ялзмаг, %	CaCO ₃ , %	Солилцох сууриуд, мг-экв/100г		Шим тэжээлийн элементүүд, мг/100г	
								Ca ⁺²	Mg ⁺²	P ₂ O ₅	K ₂ O
6-21/1569	MNS 3310:1991	0-30	8.19	0.09	0.385	1.7	-	12	7	3.1	49

Жич: Энэхүү шинжилгээний хариу нь тухайн цэгийн дээжийн сорьцод хамаарах ба хувиалан олшруулахыг хориглоно.

Сорилтыг гүйцэтгэсэн:
Шинжээч



Г.Сувдмаа

Хянаж баталгаажуулсан:
Лабораторийн эрхлэгч

Д.Золзаяа, M.Sc



"ДЭЭЖ" ХӨРС СУДЛАЛ, УСНЫ
СОРИЛТЫН ЛАБОРАТОРИ

"ДЭЭЖ" ХӨРС СУДЛАЛ, УСНЫ СОРИЛТЫН ЛАБОРАТОРИЙН ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ДҮН

Дээжийн бүртгэлийн дугаар: 23/6-21/1570

Захиалагч: "Байгаль Орчин Судалгаа Шинжилгээний Газар"

Дээж авсан цэг: Дорноговь аймаг, Даланжаргалан сум, Шимт овоолго, "Говийн шандаст хүлэг" ХК
Газарзүйн байршил: 109.007254, 46.136125

Дээжний дугаар: S-12

Холбоо барих дугаар: 99090728

Дээжийн тодорхойлолт

Дээжийн дугаар	Дээжийн нэр	Хүлээн авсан хугацаа	Шинжилсэн хугацаа	Олгосон Огноо
6-21/1570	Хөрс	2023.06.21	2023.06.23	2023.06.29

I. Хөрсний механик бүрэлдэхүүн

Дээжийн дугаар	Шинжилгээний аргын стандарт	Дээж авсан гүн, см	Механик ширхэгүүд, % ширхэгийн хэмжээ, мм						
			1-0.25	0.25-0.05	0.05-0.01	0.01-0.005	0.005-0.001	<0.001	<0.01
6-21/1570	MNS 6824.2020	0-30	41.3	21.4	11.4	10.7	6.5	8.7	25.9

II. Хөрсний химийн үндсэн үзүүлэлтүүд

Дээжийн дугаар	Шинжилгээний аргын стандарт	Дээж авсан гүн, см	pH	Давс, %	ЦДЧ, ds/m	Ялзмаг, %	CaCO ₃ , %	Солилцох сууриуд, мг-экв/100г		Шим тэжээлийн элементүүд, мг/100г	
								Ca ⁺²	Mg ⁺²	P ₂ O ₅	K ₂ O
6-21/1570	MNS 3310:1991	0-30	8.39	0.10	0.210	1.6	-	13	5	2.9	45

Жич: Энэхүү шинжилгээний хариу нь тухайн цэгийн дээжийн сорьцод хамаарах ба хувиан олшруулахыг хориглоно.

Сорилтыг гүйцэтгэсэн:
Шинжээч



Г.Сувдмаа

Хянаж баталгаажуулсан:
Лабораторийн эрхлэгч

Д.Золзаяа, M.Sc



"ДЭЭЖ" ХӨРС СУДЛАЛ, УСНЫ
СОРИЛТЫН ЛАБОРАТОРИ

"ДЭЭЖ" ХӨРС СУДЛАЛ, УСНЫ СОРИЛТЫН ЛАБОРАТОРИЙН ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ДҮН

Дээжийн бүртгэлийн дугаар: 23/6-21/1571

Захиалагч: "Байгаль Орчин Судалгаа Шинжилгээний Газар"

Дээж авсан цэг: Дорноговь аймаг, Даланжаргалан сум, Карьер 1, "Говийн шандаст хүлэг" ХХК
Газарзүйн байршил: 109.01242, 46.19052

Дээжний дугаар: S-13

Холбоо барих дугаар: 99090728

Дээжийн тодорхойлолт				
Дээжийн дугаар	Дээжийн нэр	Хүлээн авсан хугацаа	Шинжилсэн хугацаа	Олгосон Огноо
6-21/1571	Хөрс	2023.06.21	2023.06.23	2023.06.29

I. Хөрсний механик бүрэлдэхүүн

Дээжийн дугаар	Шинжилгээний аргын стандарт	Дээж авсан гүн, см	Механик ширхэгүүд, % ширхэгийн хэмжээ, мм						
			1-0.25	0.25-0.05	0.05-0.01	0.01-0.005	0.005-0.001	<0.001	<0.01
6-21/1571	MNS 6824.2020	0-30	36.1	23.1	17.1	11.9	8.5	3.3	23.7

II. Хөрсний химийн үндсэн үзүүлэлтүүд

Дээжийн дугаар	Шинжилгээний аргын стандарт	Дээж авсан гүн, см	pH	Давс, %	ЦДЧ, ds/m	Ялзмаг, %	CaCO ₃ , %	Солилцох сууриуд, мг-экв/100г		Шим тэжээлийн элементүүд, мг/100г	
								Ca ⁺²	Mg ⁺²	P ₂ O ₅	K ₂ O
6-21/1571	MNS 3310:1991	0-30	7.41	0.26	0.381	-	-	13	9	1.3	34

Жич: Энэхүү шинжилгээний хариу нь тухайн цэгийн дээжийн сорьцод хамаарах ба хувиан олшруулахыг хориглоно.

Сорилтыг гүйцэтгэсэн:
Шинжээч



Г.Сувдмаа

Хянаж баталгаажуулсан:
Лабораторийн эрхлэгч

Д.Золзаяа, M.Sc



"ДЭЭЖ" ХӨРС СУДЛАЛ, УСНЫ
СОРИЛТЫН ЛАБОРАТОРИ

"ДЭЭЖ" ХӨРС СУДЛАЛ, УСНЫ СОРИЛТЫН ЛАБОРАТОРИЙН ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ДҮН

Дээжийн бүртгэлийн дугаар: 23/6-21/1572

Захиалагч: "Байгаль Орчин Судалгаа Шинжилгээний Газар"

Дээж авсан цэг: Дорноговь аймаг, Даланжаргалан сум, Овоолго, "Говийн шандаст хүлэг" ХХК
Газарзүйн байршил: 109.01185, 46.18243

Дээжний дугаар: S-14

Холбоо барих дугаар: 99090728

Дээжийн тодорхойлолт

Дээжийн дугаар	Дээжийн нэр	Хүлээн авсан хугацаа	Шинжилсэн хугацаа	Олгосон Огноо
6-21/1572	Хөрс	2023.06.21	2023.06.23	2023.06.29

I. Хөрсний механик бүрэлдэхүүн

Дээжийн дугаар	Шинжилгээний аргын стандарт	Дээж авсан гүн, см	Механик ширхэгүүд, % ширхэгийн хэмжээ, мм						
			1-0.25	0.25-0.05	0.05-0.01	0.01-0.005	0.005-0.001	<0.001	<0.01
6-21/1572	MNS 6824.2020	0-30	38.7	29	13.6	8.9	6.1	3.7	18.7

II. Хөрсний химийн үндсэн үзүүлэлтүүд

Дээжийн дугаар	Шинжилгээний аргын стандарт	Дээж авсан гүн, см	pH	Давс, %	ЦДЧ, ds/m	Ялзмаг, %	CaCO ₃ , %	Солилцох сууриуд, мг-экв/100г		Шим тэжээлийн элементүүд, мг/100г	
								Ca ²⁺	Mg ²⁺	P ₂ O ₅	K ₂ O
6-21/1572	MNS 3310:1991	0-30	8.34	0.28	0.195	0.44	-	11	9	1.3	32

Жич: Энэхүү шинжилгээний хариу нь тухайн цэгийн дээжийн сорьцод хамаарах ба хувиан олшруулахыг хориглоно.

Сорилтыг гүйцэтгэсэн:
Шинжээч

Хянаж баталгаажуулсан:
Лабораторийн эрхлэгч



Г.Сувдмаа

Д.Золзаяа, M.Sc



"ДЭЭЖ" ХӨРС СУДЛАЛ, УСНЫ
СОРИЛТЫН ЛАБОРАТОРИ

"ДЭЭЖ" ХӨРС СУДЛАЛ, УСНЫ СОРИЛТЫН ЛАБОРАТОРИЙН ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ДҮН

Дээжийн бүртгэлийн дугаар: 23/6-21/1573

Захиалагч: "Байгаль Орчин Судалгаа Шинжилгээний Газар"

Дээж авсан цэг: Дорноговь аймаг, Даланжаргалан сум, Шимт хөрсний овоолго, "Говийн шандаст хүлэг" ХХК

Газарзүйн байршил: 109.0097, 46.18578

Дээжний дугаар: S-15

Холбоо барих дугаар: 99090728

Дээжийн тодорхойлолт

Дээжийн дугаар	Дээжийн нэр	Хүлээн авсан хугацаа	Шинжилсэн хугацаа	Олгосон Огноо
6-21/1573	Хөрс	2023.06.21	2023.06.23	2023.06.29

I. Хөрсний механик бүрэлдэхүүн

Дээжийн дугаар	Шинжилгээний аргын стандарт	Дээж авсан гүн, см	Механик ширхэгүүд, % ширхэгийн хэмжээ, мм						
			1-0.25	0.25-0.05	0.05-0.01	0.01-0.005	0.005-0.001	<0.001	<0.01
6-21/1573	MNS 6824:2020	0-30	29	30.7	18.3	12	5.7	4.3	22

II. Хөрсний химийн үндсэн үзүүлэлтүүд

Дээжийн дугаар	Шинжилгээний аргын стандарт	Дээж авсан гүн, см	pH	Давс, %	Цдч, ds/m	Ялзмаг, %	CaCO ₃ , %	Солилцох сууриуд, мг-экв/100г		Шим тэжээлийн элементүүд, мг/100г	
								Ca ²⁺	Mg ²⁺	P ₂ O ₅	K ₂ O
6-21/1573	MNS 3310:1991	0-30	8.13	0.09	0.354	1.4	-	12	8	2.5	49

Жич: Энэхүү шинжилгээний хариу нь тухайн цэгийн дээжийн сорьцод хамаарах ба хувиан олшруулахыг хориглоно.

Сорилтыг гүйцэтгэсэн:
Шинжээч



Г.Сувдмаа

Хянаж баталгаажуулсан:
Лабораторийн эрхлэгч

Д.Золзаяа, M.Sc

Lab Ref UB099575
Client Ref **376127-2**
Project GOVIIN SHANDAST HULE
Reported 18/06/23
Status Final
Page Page 7 of 8

ANALYTICAL REPORT

Scheme	ICP40B	ICP40B	ICP40B
Units	PPM	PPM	PPM
Detection Limit	0.5	1	0.5
Upper Limit	10,000	10,000	10,000
	Y	Zn	Zr
G/Sh khuleg LLC_bayajuulah uild	15.2	42	79.2
G/Sh khuleg LLC_Butluur	10.8	21	51.5
G/Sh khuleg LLC_Zasvariin tuv	12.3	68	78.2
G/Sh khuleg LLC_Karier	16.8	79	143
G/Sh khuleg LLC_Shatahuun tuge	11.7	72	93.9
G/Sh khuleg LLC_Ovoalgo	15.6	129	68.8
G/Sh khuleg LLC_Hynalt deej	10.9	55	48.9
G/Sh khuleg LLC_Zamiin hajuu	11.3	52	56.1
G/Sh khuleg LLC_Camp	9.4	48	47.9
G/Sh khuleg LLC_Shimt ovoalgo	11.2	57	58.2
G/Sh khuleg LLC_Karier 1	39.6	152	197
G/Sh khuleg LLC_Ovoalgo	28.7	97	172
G/Sh khuleg LLC_Shimt hursnii o	15.9	87	120

- not analysed / -- element not determined / I.S. insufficient sample / L.N.R. listed not received

Results are not intended for commercial settlement purposes.



Joint venture between SGS and IMME Mongolia

UB099575

SGS IMME Mongolia LLC

Уйлдвэрийн тойрог 101 тоот
Bayangol Duureg, Ulaanbaatar
20 th khoroo
Ulaanbaatar 36, Mongolia

Lab Ref UB099575
Client Ref **376127-2**
Project GOVIIN SHANDAST HULE
Reported 18/06/23
Status Final
Page Page 8 of 8

Description

ICP40B : ICP-OES after 4 Acid Digest DIG40B
MSC02 : Environmental Levy - Waste Storage, Neutralization/Disposal
PUL46 : Pulverise, Cr Steel, 75µm, <500g
SCR34 : Wet Screening 75µm, Evaluation of Prep

***** THE END *****



Joint venture between SGS and IMME Mongolia

UB099575

SGS IMME Mongolia LLC

MRN: 5616077

Environmental Research Center LLC

TTD: 6635466

Lab Ref: UB099575
Client Ref: **376127-2**
Project: Goviin Shandast Khuleg LLC
Sample type:
Status: Final
Received: 6/13/23
Started: 6/17/23
Reported: 6/18/23
Samples: 13
First Sample: G/Sh khuleg LLC_bayajuulah uildver
Last Sample: G/Sh khuleg LLC_Shimt hursnii ovoc
Pages: 8

Result apply to sample as submitted.

Notes

Authorised by

On behalf of:

Ankhbayar Luvsansharav
Laboratory Operation Manager



Email: Luv.Ankhbayar@sgs.com

Website: www.sgs.com

www.coal.sgs.com

SGS-IMME **Mongolia LLC** is accredited by **MASM** and conforms to the requirements of ISO/IEC 17025 the laboratory operating are accredited to ISO9001:2008. The sample was not drawn by the laboratory and this report is not used for L/C negotiation. The test report would be invalid without signatures of the persons for approval. The test report would be invalid if altered and test would be invalid if reproduced, except in full, without written approval of the Company. Different opinions about test report should be reported to us within 15 days from the date of receiving the test report. This document is issued by the Company under its General Conditions of Services accessible at <http://www.sgs.com/en/terms-and-conditions.aspx>. Attention is drawn to the limitation of liability, indemnification and jurisdiction issued defines therein. Any other holder of this document is advised that information contained hereon reflects the Company's findings at the time of its intervention only and within the limits of Client's instructions, if any. The Company's sole responsibility is to its Client and this document does not exonerate parties to a translation from exercising all their rights and obligations under the transaction documents. Any unauthorized alteration, forgery or falsification of the content or appearance of this document is unlawful and offenders may be prosecuted to the fullest extent of the law.

SGS-IMME Mongolia LLC
Uildverin toirog 101, 20th khoroo, Bayangol district,
Ulaanbaatar, Mongolia 17060
t +976 7014 4415 f +976 7017 8599

Member of the SGS Group



MNAS
МОНГОЛЫН
ИТГЭМЖЛЭГДСЭН
ТОГТОЛОО

TL-09
MNS ISO/IEC 17025



Joint venture between SGS and IMME Mongolia

UB099575

SGS IMME Mongolia LLC

Uildveriin toirog 101 toot
Bayangol Duureg, Ulaanbaatar
20 th khoroo
Ulaanbaatar 36, Mongolia

Lab Ref UB099575
Client Ref **376127-2**
Project GOVIIN SHANDAST HULE
Reported 18/06/23
Status Final
Page Page 2 of 8

ANALYTICAL REPORT

Scheme	ICP40B	ICP40B	ICP40B	ICP40B	ICP40B	ICP40B
Units	PPM	%	PPM	PPM	PPM	PPM
Detection Limit	2	0.01	3	1	0.5	5
Upper Limit	100	15	10,000	10,000	2,500	10,000
	Ag	Al	As	Ba	Be	Bi
G/Sh khuleg LLC_bayajuulah uild	<2	1.95	<3	140	3.0	<5
G/Sh khuleg LLC_Butluur	<2	1.80	<3	185	1.9	<5
G/Sh khuleg LLC_Zasvariin tuv	<2	4.39	<3	536	2.3	<5
G/Sh khuleg LLC_Karier	<2	10.93	8	6582	2.1	<5
G/Sh khuleg LLC_Shatahuun tuge	<2	5.14	<3	563	2.1	<5
G/Sh khuleg LLC_Ovoolgo	<2	4.87	4	402	2.9	<5
G/Sh khuleg LLC_Hynalt deej	<2	4.65	<3	507	2.0	<5
G/Sh khuleg LLC_Zamiin hajuu	<2	4.47	<3	520	2.1	<5
G/Sh khuleg LLC_Camp	<2	4.37	<3	541	1.9	<5
G/Sh khuleg LLC_Shimt ovoolgo	<2	4.95	<3	479	1.9	<5
G/Sh khuleg LLC_Karier 1	<2	12.20	9	351	3.2	<5
G/Sh khuleg LLC_Ovoolgo	<2	10.55	<3	517	2.7	<5
G/Sh khuleg LLC_Shimt hursnii o	<2	6.02	<3	594	2.0	<5

- not analysed / -- element not determined / I.S. insufficient sample / L.N.R. listed not received

Results are not intended for commercial settlement purposes.

Lab Ref UB099575
 Client Ref 376127-2
 Project GOVIIN SHANDAST HULE
 Reported 18/06/23
 Status Final
 Page Page 3 of 8

ANALYTICAL REPORT

Scheme	ICP40B	ICP40B	ICP40B	ICP40B	ICP40B	ICP40B
Units	%	PPM	PPM	PPM	PPM	%
Detection Limit	0.01	1	1	1	0.5	0.01
Upper Limit	15	10,000	10,000	10,000	10,000	15
	Ca	Cd	Co	Cr	Cu	Fe
G/Sh khuleg LLC_bayajuulah uild	0.68	<1	7	11	9.2	0.97
G/Sh khuleg LLC_Butluur	0.70	<1	4	8	8.0	0.77
G/Sh khuleg LLC_Zasvariin tuv	0.62	<1	4	19	12.5	1.81
G/Sh khuleg LLC_Karier	0.81	<1	2	42	13.2	2.18
G/Sh khuleg LLC_Shatahuun tuge	0.87	<1	4	17	10.2	1.90
G/Sh khuleg LLC_Ovoolgo	0.32	<1	7	40	15.1	1.80
G/Sh khuleg LLC_Hynalt deej	0.41	<1	4	21	7.4	1.79
G/Sh khuleg LLC_Zamiin hajuu	0.40	<1	4	20	8.0	1.81
G/Sh khuleg LLC_Camp	0.56	<1	3	12	7.6	1.39
G/Sh khuleg LLC_Shimt ovoolgo	0.94	<1	4	17	8.9	1.68
G/Sh khuleg LLC_Karier 1	0.85	<1	10	53	17.0	2.62
G/Sh khuleg LLC_Ovoolgo	1.09	<1	9	39	18.5	3.02
G/Sh khuleg LLC_Shimt hursnii o	2.27	<1	10	33	19.0	3.32

- not analysed / -- element not determined / I.S. insufficient sample / L.N.R. listed not received

Results are not intended for commercial settlement purposes.



Joint venture between SGS and IMME Mongolia

UB099575

SGS IMME Mongolia LLC

Uildveriin toirog 101 toot
Bayangol Duureg, Ulaanbaatar
20 th khoroo
Ulaanbaatar 36, Mongolia

Lab Ref UB099575
Client Ref **376127-2**
Project GOVIIN SHANDAST HULE
Reported 18/06/23
Status Final
Page Page 4 of 8

ANALYTICAL REPORT

Scheme	ICP40B	ICP40B	ICP40B	ICP40B	ICP40B	ICP40B
Units	%	PPM	PPM	%	PPM	PPM
Detection Limit	0.01	0.5	1	0.01	2	1
Upper Limit	15	10,000	10,000	15	10,000	10,000
	K	La	Li	Mg	Mn	Mo
G/Sh khuleg LLC_bayajuulah uild	0.33	23.0	11	0.29	165	5
G/Sh khuleg LLC_Butluur	0.42	17.8	6	0.20	135	6
G/Sh khuleg LLC_Zasvariin tuv	2.63	28.2	13	0.23	428	4
G/Sh khuleg LLC_Karier	2.11	56.1	27	0.39	227	2
G/Sh khuleg LLC_Shatahuun tuge	2.39	28.8	14	0.25	439	2
G/Sh khuleg LLC_Ovoolgo	2.46	35.7	32	0.27	187	3
G/Sh khuleg LLC_Hynalt deej	2.92	25.8	14	0.26	512	1
G/Sh khuleg LLC_Zamiin hajuu	2.56	26.1	13	0.23	495	<1
G/Sh khuleg LLC_Camp	2.38	22.1	10	0.19	414	<1
G/Sh khuleg LLC_Shimt ovoolgo	2.88	25.1	13	0.33	480	<1
G/Sh khuleg LLC_Karier 1	2.28	95.8	34	0.81	261	2
G/Sh khuleg LLC_Ovoolgo	2.79	67.9	22	0.70	427	5
G/Sh khuleg LLC_Shimt hursnii o	2.54	41.6	17	0.84	646	<1

- not analysed / -- element not determined / I.S. insufficient sample / L.N.R. listed not received

Results are not intended for commercial settlement purposes.



Joint venture between SGS and IMME Mongolia

UB099575

SGS IMME Mongolia LLC

Uildveriin toirog 101 toot
Bayangol Duureg, Ulaanbaatar
20 th khoroo
Ulaanbaatar 36, Mongolia

Lab Ref UB099575
Client Ref **376127-2**
Project GOVIIN SHANDAST HULE
Reported 18/06/23
Status Final
Page Page 5 of 8

ANALYTICAL REPORT

Scheme	ICP40B	ICP40B	ICP40B	ICP40B	ICP40B	ICP40B
Units	%	PPM	%	PPM	%	PPM
Detection Limit	0.01	1	0.01	2	0.01	5
Upper Limit	15	10,000	15	10,000	5	10,000
	Na	Ni	P	Pb	S	Sb
G/Sh khuleg LLC_bayajuulah uild	0.16	11	<0.01	12	1.07	<5
G/Sh khuleg LLC_Butluur	0.23	6	<0.01	11	0.85	<5
G/Sh khuleg LLC_Zasvariin tuv	1.88	10	0.05	33	0.14	<5
G/Sh khuleg LLC_Karier	1.05	13	0.05	48	1.05	5
G/Sh khuleg LLC_Shatahuun tuge	1.86	7	0.06	48	0.09	<5
G/Sh khuleg LLC_Ovoolgo	1.32	14	0.03	51	0.21	<5
G/Sh khuleg LLC_Hynalt deej	1.95	9	0.03	33	<0.01	<5
G/Sh khuleg LLC_Zamiin hajuu	2.01	8	0.03	31	0.02	<5
G/Sh khuleg LLC_Camp	1.91	6	0.03	28	0.03	<5
G/Sh khuleg LLC_Shimt ovoolgo	1.81	9	0.05	30	0.02	<5
G/Sh khuleg LLC_Karier 1	0.82	16	0.06	61	0.85	7
G/Sh khuleg LLC_Ovoolgo	1.41	18	0.10	42	0.26	6
G/Sh khuleg LLC_Shimt hursnii o	2.11	18	0.16	30	0.15	<5

- not analysed / -- element not determined / I.S. insufficient sample / L.N.R. listed not received

Results are not intended for commercial settlement purposes.



Joint venture between SGS and IMME Mongolia

UB099575

SGS IMME Mongolia LLC

Uildveriin toirog 101 toot
Bayangol Duureg, Ulaanbaatar
20 th khoroo
Ulaanbaatar 36, Mongolia

Lab Ref UB099575
Client Ref **376127-2**
Project GOVIIN SHANDAST HULE
Reported 18/06/23
Status Final
Page Page 6 of 8

ANALYTICAL REPORT

Scheme	ICP40B	ICP40B	ICP40B	ICP40B	ICP40B	ICP40B
Units	PPM	PPM	PPM	%	PPM	PPM
Detection Limit	0.5	10	0.5	0.01	2	10
Upper Limit	10,000	10,000	10,000	15	10,000	10,000
	Sc	Sn	Sr	Ti	V	W
G/Sh khuleg LLC_bayajuulah uild	3.6	<10	98.9	0.09	29	<10
G/Sh khuleg LLC_Butluur	2.7	<10	108	0.06	20	<10
G/Sh khuleg LLC_Zasvariin tuv	2.7	<10	179	0.19	36	<10
G/Sh khuleg LLC_Karier	7.1	<10	312	0.51	74	<10
G/Sh khuleg LLC_Shatahuun tuge	3.0	<10	204	0.22	33	<10
G/Sh khuleg LLC_Ovoolgo	4.8	<10	110	0.27	59	<10
G/Sh khuleg LLC_Hynalt deej	3.1	<10	146	0.17	35	<10
G/Sh khuleg LLC_Zamiin hajuu	2.9	<10	150	0.17	34	<10
G/Sh khuleg LLC_Camp	2.1	<10	155	0.13	25	<10
G/Sh khuleg LLC_Shimt ovoolgo	3.3	<10	190	0.17	33	<10
G/Sh khuleg LLC_Karier 1	17.7	<10	212	0.73	108	<10
G/Sh khuleg LLC_Ovoolgo	11.3	<10	262	0.56	84	<10
G/Sh khuleg LLC_Shimt hursnii o	7.3	<10	478	0.43	80	<10

- not analysed / -- element not determined / I.S. insufficient sample / L.N.R. listed not received

Results are not intended for commercial settlement purposes.



“ГОВИЙН ШАНДАСТ ХҮЛЭГ”
ХХК-Д

БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ СУДАЛГАА,
ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ТӨВ
УЛСЫН ТӨСӨВТ ҮЙЛДВЭРИЙН ГАЗАР

Арцатын ам 624, 23 дугаар хороо,
Хан-Уул дүүрэг, Улаанбаатар хот, 17100
Утас: 26 26 64, Цахим шуудан: info@ercm.mn,
Цахим хуудас: www.ercm.mn

2023.10.25 № 161
танай _____-ны № _____-т

SipePak™ AM520 Personal Aerosol
Monitor төхөөрөмжөөр авсан агаарын
том ширхэгт тоосонцрын
шинжилгээний хариу

Дугаар он/код

№2023/3

Сорьц авсан газрын хаяг байршил

Дорноговь аймаг, Даланжаргалан сум

Аж ахуйн нэгж байгууллагын нэр

“Говийн шандаст хүлэг” ХХК

Сорьц авсан хүний нэр, албан тушаал

Б.Гантулга БОСШТ мэргэжилтэн

Сорьцын хэмжээ, төрөл

Агаар, PM10

Шинжилгээний агаарын стандарт

MNS 4585 2016

Ажилласан огноо

2023.05.23

Хуудасны тоо

1/1

Үр дүн

№	Дээж авсан объект	MNS 4585 2016, мг/м3	AVG мг/м3	Уртгар	Өргөрөг
1	Бутлуур	0,100	0,006	108.99255	46.13283
2	Шигшүүр	0,100	0,092	108.98860	46.14106
3	Технологийн зам	0,100	0,073	108.99343	46.13282
4	Кемп	0,100	0,069	108.98883	46.13865

ЗАХИРАЛ

Х.ГАНБААТАР



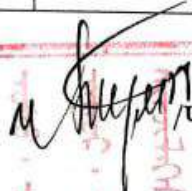
ДОРНОГОВЬ АЙМГИЙН УС ЦАГ УУР, ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ТӨВИЙН
БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ЛАБОРАТОРИ

ЛАБОРАТОРИЙН СОРИЛТЫН ДҮН

Дугаар он /№ : 2024/73
Сорьцыг ирүүлсэн газрын нэр, хаяг, утас : “Говийн шандаст хүлэг” ХХК
Сорьцыг авсан хүний нэр, албан тушаал : Б. Сумъяасүрэн /Лабораторийн техникч/
Сорьцын тоо, төрөл : SO₂-2, NO₂-2, Нийт тоос-2
Хүлээн авсан огноо : 2024.05.09
Сорьцын тодорхойлолт : Дорноговь аймаг, Даланжаргалан сум
Шинжилсэн огноо : 2024.05.10
Хуудасны тоо : 1

Үр дүн

№	Дээж авсан цэгийн нэр	Хүхэрлэг хий, SO ₂ мг/м ³	Азотын давхар исэл, NO ₂ мг/м ³	Нийт тоос мг/м ³
1	Элдэвийн уурхай Бутлуурын талбай N 46°07'55.0 E 108°59'33.7	0.005	0.028	0.017
2	Технологийн зам N 46°06'26.8 E 108°58'49.4	0.003	0.044	0.025
ЗДХ	MNS4585:2016	0.450	0.200	0.500

Шинжилгээ гүйцэтгэсэн лабораторийн инженер:  /Ч. Түмэннаст/

Хянаж баталгаажуулсан УЦУОШТөвийн
даргын албан үүргийг түр орлон гүйцэтгэгч:  /Б. Энхмандал/



Хуулбарлан хэрэглэхийг хориглоно.
Сорилтын дүн нь зөвхөн шинжилсэн сорьцонд хүчинтэй.

ДОРНОГОВЬ АЙМГИЙН УС ЦАГ УУР, ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ТӨВИЙН
БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ЛАБОРАТОРИ

ЛАБОРАТОРИЙН СОРИЛТЫН ДҮН

Дугаар, он /№ : 2024/126
Сорьцыг ирүүлсэн газрын нэр, хаяг, утас : “Говийн шандаст хүлэг” ХХК
Сорьцыг авсан хүний нэр, албан тушаал : Б.Сумьяасүрэн /Лабораторийн техникч/
Сорьцын төрөл, тоо : SO₂-2, NO₂-2, Нийт тоос-2
Хүлээн авсан огноо : 2024.11.07
Сорьцын тодорхойлолт : Дорноговь аймаг, Даланжаргал сум
Шинжилсэн огноо : 2024.11.08
Хуудасны тоо : 1

Үр дүн

№	Дээж авсан цэгийн нэр	Хүхэрлэг хий, SO ₂ мг/м ³	Азотын давхар исэл, NO ₂ мг/м ³	Нийт тоосны агууламж мг/м ³
1	Бутлуурын талбай N 46°06'58.1 E 108°59'01.3	0.006	0.038	0.021
2	Технилогийн зам N 46°06'20.9 E 108°58'44.9	0.006	0.032	0.024
ЗДХ	MNS4585:2016	0.450	0.200	0.500

Шинжилгээ гүйцэтгэсэн: Лабораторийн эрхлэгч
Хянаж баталгаажуулсан: УЦУОШТөвийн дарга



О. Бат-Оюун
Т. Азбаяр

Хуулбарлан хэрэглэхийг хориглоно.
Сорилтын дүн нь зөвхөн шинжилсэн сорьцонд хүчинтэй.



ЗАСГИЙН ГАЗРЫН
ХЭРЭГЖҮҮЛЭГЧ АГЕНТЛАГ
УСНЫ ГАЗАР

ХЯНАЛТЫН ТӨВ ЛАБОРАТОРИ
/Central inspection laboratory/

Улаанбаатар хот, Баянгол дүүрэг, 2-хороо,
Чингунскавын гудамж, Утас: 70180075

ИТГЭМЖЛЭГДСЭН ЛАБОРАТОРИЙН
СОРИЛТЫН ДҮНГИЙН ХУУДАС
/Test result of accredited laboratory/



TL 092
MNS ISO 17025

Захиалагчийн нэр /Customer name/: "Говийн Шандаст Хүлэг" ХХК

Шинжилгээний тодорхойлолт /Analysis type/	Дээжний дугаар /Sample number/	Дээжний хаяг, байршил /Sample location/	Уст цэгийн төрөл /Type of water	
Бохир усны хими/микробиологи	№ 609	Даланжаргалан сум, Элдэв баг, Кемпийн ахуйн бохир ус	Бохир ус	46°8'20.688" 108°59'18.803"245

Дээжний хэмжээ /Quantity of sample/	Дээж хүлээн авсан огноо /Receiving date/	Шинжилсэн огноо /Analyzing date/	Хэвлэсэн огноо /Printed date/	Техникийн шаардлага /Technical requirements/
2.0л / 2.0L /	2023.05.25	2024.05.25-06.14	2024.06.15	MNS 4943:2015

№	Үзүүлэлт /Parameters/	Шинжлэх аргын стандарт /Test method/	Зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээ /Technical specification/	Үр дүн / Test result/
1	pH-Усны орчин /Hydrogen ions, mg/l /	MNS ISO 10523-2001	6.0-9.0	8.02
2	Аммони, (NH ⁴⁺) мгN/л /Ammonia, mgN/l/	MNS ISO 4428:1997	-	50.88
3	Хлорид, Cl ⁻ , мг/л /Chloride Cl ⁻ mg/l /	MNS ISO 9297: 2007	-	191.43
4	Сульфат (SO ₄) ²⁻ мг/л / Sulfate, mg/l /	MNS ISO 6271:2011	-	233.52
5	Умбуур бодис, мг/л /TSS, mg/L /	MNS ISO 11923:2001	<30.0	400.0
6	Химийн хэрэгцээт хүчилтөрөгч, (XXX), мг/л /COD, mg/l /	ХТЛ-CA3-4/02	<50.0	553.00
7	Биохимийн хэрэгцээт хүчилтөрөгч, (БХХ), мг/л /BOD, mg/l /	ХТЛ-CA3-4/01	<20.0	212.69
8	Нитрит (NO ₂), мгN/л / Nitrite, mgN/l /	MNS ISO 4431:2005	-	0.05
9	Нитрат (NO ₃), мгN/л / Nitrate, mgN/l /	MNS ISO 7890-3:2001	-	0.13
10	Гэдэсний бүлгийн эмгэг төрөгч 1 мл-т	MNS 5668:2006	илрэхгүй	Илэрсэн

Шинжилгээ гүйцэтгэсэн /Test performed by/:

Химич /Chemist/

Н. Халиунаа / N.Haliunaa.N MSc/

Шинжилгээ гүйцэтгэсэн /Test performed by/:

Микробиологич / Microbiologist /

Т. Нарансолонго / Naransolongo.G/

Хянасан /Approved/:

Лабораторийн эрхлэгч/ Head of laboratory/

Д.Мөнхзул / Munkhzul.D MSc/

Хуудас/ page: 1/1



ХЯНАЛТЫН ТӨВ ЛАБОРАТОРИ

/Central inspection laboratory/
Улаанбаатар хот Баянгол дүүрэг 2-р хороо
Чингүнжавын гудамж Үтэс:70180075



ЗАСГИЙН ГАЗРЫН
ХЭРЭГЖҮҮЛЭГЧ АГЕНТЛАГ
УСНЫ ГАЗАР

ИТГЭМЖЛЭГДСЭН ЛАБОРАТОРИЙН СОРИЛТЫН ДҮНГИЙН ХУУДАС

/Test result of accredited laboratory/

TL 092
MNS ISO 17025

Захиалагчийн нэр /Customer name/: "Говийн Шандаст Хүлэг" ХХК

Дээжн дугаар /Test number/	Дээжний хаяг, байршил /Sample location/	Уст цэгийн төрөл /Type of water/	
№ 605	Дорноговь аймаг, Даланжаргалан сум, Элдэв баг, Унд ахуйн гүний худгийн ус	Гүний худаг	46°8'19.02" 108°59'18.957"15
Дээжний тоо, хэмжээ /Quantity of the sample/	Дээж хүлээн авсан огноо /Date receipt/	Шинжилсэн огноо /Analyzing date/	Хэвлэсэн огноо /Printed date/
2.0л / 2.0L /	2024.05.25	2024.05.25-06.12	2024.07.18
Техникийн шаардлага / Technical requirements/ MNS 4586:98			
Шинжилгээний аргын стандарт /Test method/ MNS ISO 11885:2011 /ICP/			

№	Үзүүлэлт /Parameters/	ЗДХ /Technical specification/ мг/л	Үр дүн /Test result/	№	Үзүүлэлт /Parameters/	ЗДХ /Technical specification/ мг/л	Үр дүн /Test result/
1	Манган, (Mn) мг/л /Manganium, Mn, mg/L /	<0.1	<0.005	11	Хөнгөнцагаан, (Al), мг/л /Aluminum, Al, mg/L /	<0.5	<0.0063
2	Никель, (Ni) мг/л /Nickel, Ni, mg/L /	<0.02	<0.0063	12	Лити, (Li) мг/л /Lithium, Li, mg/L /	-	<0.0073
3	Зэс, (Cu) мг/л /Copper, Cu mg/L /	<2.0	<0.0061	13	Бари, (Ba) мг/л /Barium, Ba, mg/L /	<0.7	<0.0063
4	Кадми, (Cd) мг/л /Cadmium, Cd mg/L /	<0.003	<0.0016	14	Мөнгө, (Ag) мг/л /Silver, S, mg/L /	<0.1	<0.0014
5	Кобальт, (Co) мг/л /Cobalt, Co, mg/L /	-	<0.0055	15	Бор, (B) мг/л /Bor, B, mg/L /	<2.4	0.0008
6	Хар тугалга, Pb мг/л /Lead, Pb mg/L /	<0.01	<0.006	16	Галли, (Ga) мг/л /Gallium, Ga, mg/L /	-	<0.0029
7	Цайр, (Zn) мг/л /Zinc, Zn, mg/L /	<5.0	<0.0076	17	Стронци, (Sr) мг/л /Strontium, Sr, mg/L /	<2.0	0.0033
8	Нийт хром (Cr) мг/л /Chromium, Cr, mg/L /	<0.05	<0.0047	18	Инди, (In) мг/л /Indium, In, mg/L /	-	0.0462
9	Нийт төмөр (Fe) мг/л /Iron, Fe, mg/L /	<0.3	<0.0058	19	Талли, Та мг/л /Tallium, Tl mg/L /	-	<0.006
10	Бисмут, (Bi) мг/л /Bismuth, Bi, mg/L /	-	<0.0085	20	Ванади, V мг/л /Vanadium, V mg/L /	-	<0.005

Шинжилгээ гүйцэтгэсэн /Test performed by/:
Химич /Chemist/

Н. Халиунаа /KHaliunaa.N/

Хянасан /Approved/:

Лабораторийн эрхлэгч/ Head of laboratory/

Д.Мөнхзул /Munkhzul D MSc/

Хуудас1/1



ХЯНАЛТЫН ТӨВ ЛАБОРАТОРИ

/Central inspection laboratory/
Улаанбаатар хот Баянгол дүүрэг 2-р хороо
Чингунжавын гудамж Утас:70180075



ИТГЭМЖЛЭГДСЭН ЛАБОРАТОРИЙН СОРИЛТЫН ДҮНГИЙН ХУУДАС /Test result of accredited laboratory/

TL 092
MNS ISO 17025

Захиалагчийн нэр /Customer name/: "Говийн Шандаст Хүлэг"ХХК

Дээжн дугаар /Test number/	Дээжний хаяг, байршил /Sample location/	Уст цэгийн төрөл /Type of water/	
№ 602	Дорноговь аймаг, Даланжаргалан сум, Элдэв баг, Хойд элдэвийн уурхай шүүрлийн ус	Шүүрлийн ус	46°7'50.229" 109°0'3.952"159
Дээжний тоо, хэмжээ /Quantity of the sample/	Дээж хүлээн авсан огноо /Date receipt/	Шинжилсэн огноо /Analyzing date/	Хэвлэсэн огноо /Printed date/
2.0л / 2.0L /	2024.05.25	2024.05.25-06.12	2024.07.18
Техникийн шаардлага / Technical requirements/ MNS 4586:98			
Шинжилгээний аргын стандарт /Test method/ MNS ISO 11885:2011 /ICP/			

№	Үзүүлэлт /Parameters/	ЗДХ /Technical specification/ мг/л	Үр дүн /Test result/	№	Үзүүлэлт /Parameters/	ЗДХ /Technical specification/ мг/л	Үр дүн /Test result/
1	Манган, (Mn) мг/л /Manganium, Mn, mg/L /	<0.1	<0.005	11	Хөнгөнцагаан, (Al), мг/л /Aluminum, Al, mg/L /	<0.5	<0.0164
2	Никель, (Ni) мг/л /Nickel, Ni, mg/L /	<0.02	<0.006	12	Лити, (Li) мг/л /Lithium, Li, mg/L /	-	<0.0104
3	Зэс, (Cu) мг/л /Copper, Cu mg/L /	<2.0	<0.0011	13	Бари, (Ba) мг/л /Barium, Ba, mg/L /	<0.7	0.0043
4	Кадми, (Cd) мг/л /Cadmium, Cd mg/L /	<0.003	<0.0013	14	Мөнгө, (Ag) мг/л /Silver, S, mg/L /	<0.1	<0.0011
5	Кобальт, (Co) мг/л /Cobalt, Co, mg/L /	-	<0.0051	15	Бор, (B) мг/л /Bor, B, mg/L /	<2.4	0.0069
6	Хар тугалга, Pb мг/л /Lead, Pb mg/L /	<0.01	<0.0102	16	Галли, (Ga) мг/л /Gallium, Ga, mg/L /	-	<0.0048
7	Цайр, (Zn) мг/л /Zinc, Zn, mg/L /	<5.0	<0.0075	17	Стронци, (Sr) мг/л /Strontium, Sr, mg/L /	<2.0	0.0627
8	Нийт хром (Cr) мг/л /Chromium, Cr, mg/L /	<0.05	<0.0042	18	Инди, (In) мг/л /Indium, In, mg/L /	-	0.0741
9	Нийт төмөр (Fe) мг/л /Iron, Fe, mg/L /	<0.3	<0.0051	19	Талли, Ta мг/л /Tallium, TI mg/L /	-	<0.0132
10	Бисмут, (Bi) мг/л /Bismuth, Bi, mg/L /	-	<0.0158	20	Ванади, V мг/л /Vanadium, V mg/L /	-	<0.005

Шинжилгээ гүйцэтгэсэн /Test performed by/:
Химич /Chemist/

Н. Халиунаа /KHaliunaa.N/

Хянасан /Approved/:

Лабораторийн эрхлэгч/ Head of laboratory/

Д.Мөнхзул /Munkhzul D MSc/

Хуудас1/1



ХЯНАЛТЫН ТӨВ ЛАБОРАТОРИ
/Central inspection laboratory/

Улаанбаатар хот, Баянгол дүүрэг, 2-хөргөс,
Чингүнжавын гудамж Утас: 70180075

ИТГЭМЖЛЭГДСЭН ЛАБОРАТОРИЙН
СОРИЛТЫН ДҮНГИЙН ХУУДАС
/ Test result of accredited laboratory /



TL 092
MNS ISO 17025

Захиалагчийн нэр / Customer name /: "Говийн шандаст хүлэг" ХХК

Шинжилгээний тодорхойлолт /Analysis type/	Дээжний дугаар /Test number/	Дээжний хаяг, байршил /Sample location/	Уст цэгийн төрөл /Type of water/	
Цэвэр усны хими	№ 604	Дорноговь аймаг, Даланжаргалан сум, Хойд алаг тогоо, Карьерийн шүүрлийн ус	Шүүрлийн ус	46°11'24.107" 109°0'40.65" 66°

Дээжний хэмжээ /Quantity of sample/	Дээж хүлээн авсан огноо /Receiving date/	Шинжилсэн огноо /Analyzing date/	Хэвлэсэн огноо /Printed date/	Техникийн шаардлага /Technical requirements/
2.0л/ 2.0l	2024.05.25	2024.05.25-06.12	2024.07.18	MNS 4586:98

№	Үзүүлэлт /Parameters/	Шинжлэх аргын стандарт /Test method/	Зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээ /Technical specification/	Үр дүн / Test result/
1	pH-Усны орчин /Hydrogen ions/	MNS ISO 10523-2001	6.5-8.5	7.88
2	Цахилгаан дамжуулах чанар, мСм/см /Electrical conductivity/	MNS ISO 7888:1999	-	1.43
3	Карбонат, (CO ³⁻) мг/л /Carbonate ion, mg/L	MNS ISO 6059:2005	-	0.00
4	Гидрокарбонат, (HCO ³⁻) мг/л /Hydrocarbon ion, mg/L/	MNS 1097:1970	-	311.10
5	Ерөнхий хатуулаг, мг-экв/л /Total hardness, mg-eq/L/	MNS 1097:1970	-	5.20
6	Кальци, (Ca ²⁺) мг/л /Calcium ion, mg/L/	MNS ISO 9963-1:2005	-	58.12
7	Магни, (Mg ²⁺) мг/л /Magnesium ion, mg/	MNS ISO 9297:2005	-	27.97
8	Хлорид, (Cl ⁻) мг/л /Chloride ion, mg/L/	MNS ISO 9963-1:2005	<300.0	109.90
9	Хуурай үлдэгдэл, мг/л /TDS, mg/L/	MNS 4431-2005	-	922.00
10	Сульфат, (SO ⁴⁻²⁻) мг/л /Sulfate ion, mg/L/	MNS ISO 7890-3:2001	<100.0	284.66
11	Нитрат, (NO ³⁻) мгN/л /Nitrate ion, mgN/L/	MNS 4430:2005	<9.0	0.07
12	Нитрит, (NO ²⁻) мгN/л /Nitrite ion, mgN/L	MNS 6271:2011	<0.02	0.003
13	Аммоний, (NH ⁴⁺) мгN/л /Ammonia ion, mgN/L/	MNS 4423:1997	<0.5	0.44
14	Төмөр, (Fe ³⁺) мг/л /Ferrium ion, mg/L/	MNS 1097:1970	-	0.07
15	Натри +Кали, (Na ⁺ , K ⁺) /Sodium+Potassium ion, mg/L/	MNS 1097:1970	-	205.50

Шинжилгээ гүйцэтгэсэн /Test performed by/:

Химич /Chemist/

Ө.Энхбаясгалан /Enkhbayasgalan. U/

Хянасан /Approved/:

Лабораторийн эрхлэгч /Head of laboratory/

Д.Мөнхзул /Munkhzul.D MSc/
Хуудас/ page: 1/1



ХЯНАЛТЫН ТӨВ ЛАБОРАТОРИ
/Central inspection laboratory/

Улаанбаатар хот, Баянгол дүүрэг, 2-хороо,
Чингүнжавын гудамж Утас: 70180075

ИТГЭМЖЛЭГДСЭН ЛАБОРАТОРИЙН
СОРИЛТЫН ДҮНГИЙН ХУУДАС
/ Test result of accredited laboratory /



TL 092
MNS ISO 17025

Захиалагчийн нэр / Customer name /: "Говийн шандаст хүлэг" ХХК

Шинжилгээний тодорхойлолт /Analysis type/	Дээжний дугаар /Test number/	Дээжний хаяг, байршил /Sample location/	Уст цэгийн төрөл /Type of water/	
Цэвэр усны хими	№ 605	Дорноговь аймаг, Даланжаргалан сум, Унд ахуйн гүний худгийн ус	Гүний худаг	46°8'19.02" 108°59'18.957" 15°

Дээжний хэмжээ /Quantity of sample/	Дээж хүлээн авсан огноо /Receiving date/	Шинжилсэн огноо /Analyzing date/	Хэвлэсэн огноо /Printed date/	Техникийн шаардлага /Technical requirements/
2.0л/ 2.0l	2024.05.25	2024.05.25-06.12	2024.07.18	MNS 0900:2018

№	Үзүүлэлт /Parameters/	Шинжлэх аргын стандарт /Test method/	Зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээ /Technical specification/	Үр дүн / Test result/
1	pH-Усны орчин /Hydrogen ions/	MNS ISO 10523:2001	6.5-8.5	7.78
2	Цахилгаан дамжуулах чанар, мСм/см /Electrical conductivity/	MNS ISO 7888:1999	<1.0	1.39
3	Карбонат, (CO ³⁻) мг/л /Carbonate ion, mg/L	MNS ISO 6059:2005	-	0.00
4	Гидрокарбонат, (HCO ³⁻) мг/л /Hydrocarbon ion, mg/L	MNS 1097:1970	-	359.90
5	Ерөнхий хатуулаг, мг-экв/л /Total hardness, mg-eq/L	MNS 1097:1970	<7.0	5.20
6	Кальци, (Ca ²⁺) мг/л /Calcium ion, mg/L	MNS ISO 9963-1:2005	<100.0	42.08
7	Магни, (Mg ²⁺) мг/л /Magnesium ion, mg/	MNS ISO 9297:2005	<30.0	37.70
8	Хлорид, (Cl ⁻) мг/л /Chloride ion, mg/L	MNS ISO 9963-1:2005	<350.0	116.99
9	Хуурай үлдэгдэл, мг/л /TDS, mg/L	MNS 4431:2005	<1000.0	882.0
10	Сульфат, (SO ⁴⁻²) мг/л /Sulfate ion, mg/L	MNS ISO 7890-3:2001	<500.0	276.37
11	Нитрат, (NO ³⁻) мг/л /Nitrate ion, mg/L	MNS 4430:2005	<50.0	20.00
12	Нитрит, (NO ²⁻) мг/л /Nitrite ion, mg/L	MNS 6271:2011	<1.0	0.01
13	Аммоний, (NH ⁴⁺) мг/л /Ammonia ion, mg/L	MNS 4423:1997	<1.5	0.04
14	Төмөр, (Fe ³⁺) мг/л /Ferrium ion, mg/L	MNS 1097:1970	<0.3	0.03
15	Натри+Кали, (Na ⁺ , K ⁺) /Sodium+Potassium ion, mg/L	MNS 1097:1970	<200	231.90

Шинжилгээ гүйцэтгэсэн /Test performed by/:

Химич /Chemist/

Ө.Энхбаясгалан /Enkhbayasgalan. U/

Хянасан /Approved/:

Лабораторийн эрхлэгч /Head of laboratory/

Д.Мөнхзул /Munkhzul.D MSc/

Хуудас/ page: 1/1



“ДЭЭЖ” ХӨРС СУДЛАЛ, УСНЫ
СОРИЛТЫН ЛАБОРАТОРИ

“ДЭЭЖ” ХӨРС СУДЛАЛ, УСНЫ СОРИЛТЫН ЛАБОРАТОРИЙН ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ДҮН

Дээжийн бүртгэлийн дугаар: 24/6-8/1398

Захиалагч: “Байгаль Орчин Судалгаа Шинжилгээний Газар”

Дээж авсан цэг: Дорноговь аймаг, Даланжаргалан сум, хогийн цэг, “Говийн Шандаст Хүлэг” ХХК
Газазүйн байршил: 108.987791, 46.136773

Дээжний дугаар: S-3

Холбоо барих дугаар: 99090782

Дээжийн тодорхойлолт				
Дээжийн дугаар	Дээжийн нэр	Хүлээн авсан хугацаа	Шинжилсэн хугацаа	Олгосон Огноо
6-8/1398	Хөрс	2024.05.25	2024.06.13	2024.06.17

Хөрсний эрүүл ахуйн шинжилгээний дүн, 1гр хөрсөнд						
Дээжийн дугаар	Нянгийн тоо MNS 6341:2012	Гэдэсний савханцарын титр (E.Coli) MNS 5367:2004		Анаэробын (Cl.perfringens) MNS 6341:2012		Гэдэсний бүлгийн эмгэг төрөгч нян (Salmonella spp) MNS 6341:2012
6-8/1398	Шинжилгээний хариу	Шинжилгээний хариу	Бохирдлын зэрэг	Шинжилгээний хариу	Бохирдлын зэрэг	Шинжилгээний хариу
	5.2*10 ⁶	0.001	3	0.01	2	Илрээгүй

Жич: Энэхүү шинжилгээний хариу нь тухайн цэгийн дээжийн сорьцод хамаарах ба хувилан олшруулахыг хориглоно.

Сорилтыг гүйцэтгэсэн:
Шинжээч

Хянаж баталгаажуулсан:
Лабораторийн эрхлэгч



А.Номин, M.Sc

Д.Золзаяа, M.Sc



"ДЭЭЖ" ХӨРС СУДЛАЛ, УСНЫ
СОРИЛТЫН ЛАБОРАТОРИ

"ДЭЭЖ" ХӨРС СУДЛАЛ, УСНЫ СОРИЛТЫН ЛАБОРАТОРИЙН ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ДҮН

Дээжийн бүртгэлийн дугаар: 24/6-21/1562

Захиалагч: "Байгаль Орчин Судалгаа Шинжилгээний Газар"

Дээж авсан цэг: Дорноговь аймаг, Даланжаргалан сум, Бутлуур, "Говийн шандаст хүлэг" ХХК

Газарзүйн байршил: 108.99255, 46.13283

Дээжний дугаар: S-2

Холбоо барих дугаар: 99090782

Дээжийн тодорхойлолт

Дээжийн дугаар	Дээжийн нэр	Хүлээн авсан хугацаа	Шинжилсэн хугацаа	Олгосон Огноо
6-21/1562	Хөрс	2024.05.25	2024.06.13	2024.06.17

I. Хөрсний механик бүрэлдэхүүн

Дээжийн дугаар	Шинжилгээний аргын стандарт	Дээж авсан гүн, см	Механик ширхэгүүд, % ширхэгийн хэмжээ, мм						
			1-0.25	0.25-0.05	0.05-0.01	0.01-0.005	0.005-0.001	<0.001	<0.01
6-21/1562	MNS 6824.2020	0-30	57.1	9.2	10.2	13.6	7.2	2.7	23.5

II. Хөрсний химийн үндсэн үзүүлэлтүүд

Дээжийн дугаар	Шинжилгээний аргын стандарт	Дээж авсан гүн, см	pH	Давс, %	ЦДЧ, ds/m	Ялзмаг, %	CaCO ₃ , %	Солилцох сууриуд, мг-экв/100г		Шим тэжээлийн элементүүд, мг/100г	
								Ca ²⁺	Mg ²⁺	P ₂ O ₅	K ₂ O
6-21/1562	MNS 3310:1991	0-30	7.22	0.39	0.771	-	-	12	5	0.3	42

Жич: Энэхүү шинжилгээний хариу нь тухайн цэгийн дээжийн сорьцод хамаарах ба хувиан олшруулахыг хориглоно.

Сорилтыг гүйцэтгэсэн:
Шинжээч

Хянаж баталгаажуулсан:
Лабораторийн эрхлэгч



Г.Сувдмаа

Д.Золзаяа, M.Sc



"ДЭЭЖ" ХӨРС СУДЛАЛ, УСНЫ
СОРИЛТЫН ЛАБОРАТОРИ

"ДЭЭЖ" ХӨРС СУДЛАЛ, УСНЫ СОРИЛТЫН ЛАБОРАТОРИЙН ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ДҮН

Дээжийн бүртгэлийн дугаар: 24/6-21/1568

Захиалагч: "Байгаль Орчин Судалгаа Шинжилгээний Газар"

Дээж авсан цэг: Дорноговь аймаг, Даланжаргалан сум, Шимт овоолго, "Говийн шандаст хүлэг" ХХК
Газарзүйн байршил: 109.007254, 46.136125

Дээжний дугаар: S-8

Холбоо барих дугаар: 99090782

Дээжийн тодорхойлолт

Дээжийн дугаар	Дээжийн нэр	Хүлээн авсан хугацаа	Шинжилсэн хугацаа	Олгосон Огноо
6-21/1568	Хөрс	2024.05.25	2024.06.13	2024.06.17

I. Хөрсний механик бүрэлдэхүүн

Дээжийн дугаар	Шинжилгээний аргын стандарт	Дээж авсан гүн, см	Механик ширхэгүүд, % ширхэгийн хэмжээ, мм						
			1-0.25	0.25-0.05	0.05-0.01	0.01-0.005	0.005-0.001	<0.001	<0.01
6-21/1568	MNS 6824.2020	0-30	28.1	31	17.2	11.5	6.4	5.8	23.7

II. Хөрсний химийн үндсэн үзүүлэлтүүд

Дээжийн дугаар	Шинжилгээний аргын стандарт	Дээж авсан гүн, см	pH	Давс, %	ЦДЧ, ds/m	Ялзмаг, %	CaCO ₃ , %	Солилцох сууриуд, мг-экв/100г		Шим тэжээлийн элементүүд, мг/100г	
								Ca ⁺²	Mg ⁺²	P ₂ O ₅	K ₂ O
6-21/1568	MNS 3310:1991	0-30	8.21	0.08	0.253	1.3	-	13	7	2.8	51

Жич: Энэхүү шинжилгээний хариу нь тухайн цэгийн дээжийн сорьцод хамаарах ба хувилан олшруулахыг хориглоно.

Сорилтыг гүйцэтгэсэн:
Шинжээч

Хянаж баталгаажуулсан:
Лабораторийн эрхлэгч



Г.Сувдмаа

Д.Золзаяа, M.Sc



"ДЭЭЖ" ХӨРС СУДЛАЛ, УСНЫ
СОРИЛТЫН ЛАБОРАТОРИ

"ДЭЭЖ" ХӨРС СУДЛАЛ, УСНЫ СОРИЛТЫН ЛАБОРАТОРИЙН ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ДҮН

Дээжийн бүртгэлийн дугаар: 24/6-21/1571

Захиалагч: "Байгаль Орчин Судалгаа Шинжилгээний Газар"

Дээж авсан цэг: Дорноговь аймаг, Даланжаргалан сум, Засварын төв, "Говийн шандаст хүлэг" ХХК
Газарзүйн байршил: 109.00902, 46.135472

Дээжний дугаар: S-4

Холбоо барих дугаар: 99090782

Дээжийн тодорхойлолт

Дээжийн дугаар	Дээжийн нэр	Хүлээн авсан хугацаа	Шинжилсэн хугацаа	Олгосон Огноо
6-21/1571	Хөрс	2024.05.25	2024.06.13	2024.06.17

I. Хөрсний механик бүрэлдэхүүн

Дээжийн дугаар	Шинжилгээний аргын стандарт	Дээж авсан гүн, см	Механик ширхэгүүд, % ширхэгийн хэмжээ, мм						
			1-0.25	0.25-0.05	0.05-0.01	0.01-0.005	0.005-0.001	<0.001	<0.01
6-21/1571	MNS 6824.2020	0-30	36.1	23.1	17.1	11.9	8.5	3.3	23.7

II. Хөрсний химийн үндсэн үзүүлэлтүүд

Дээжийн дугаар	Шинжилгээний аргын стандарт	Дээж авсан гүн, см	pH	Давс, %	ЦДЧ, ds/m	Ялзмаг, %	CaCO ₃ , %	Солилцох сууриуд, мг-экв/100г		Шим тэжээлийн элементүүд, мг/100г	
								Ca ⁺²	Mg ⁺²	P ₂ O ₅	K ₂ O
6-21/1571	MNS 3310:1991	0-30	7.41	0.26	0.381	-	-	13	9	1.3	34

Жич: Энэхүү шинжилгээний хариу нь тухайн цэгийн дээжийн сорьцод хамаарах ба хувиан олшруулахыг хориглоно.

Сорилтыг гүйцэтгэсэн:
Шинжээч

Хянаж баталгаажуулсан:
Лабораторийн эрхлэгч



Г.Сувдмаа

Д.Золзаяа, M.Sc



ХЯНАЛТЫН ТӨВ ЛАБОРАТОРИ

/Central inspection laboratory/
Улаанбаатар хот Баянгол дүүрэг 2-р хороо
Чингүнжавын гудамж Утас 70180075



ИТГЭМЖЛЭГДСЭН ЛАБОРАТОРИЙН СОРИЛТЫН ДҮНГИЙН ХУУДАС

/Test result of accredited laboratory/

TL 092
MNS ISO 17025

Захиалагчийн нэр /Customer name/: "Говийн Шандаст Хүлэг"ХХК

Дээжн дугаар /Test number/	Дээжний хаяг, байршил /Sample location/	Уст цэгийн төрөл /Type of water/	
№ 608	Даланжаргалан сум, Элдэв баг, Гүний худаг	Гүний худаг	46°8'19.02" 108°59'18.957"15°
Дээжний тоо, хэмжээ /Quantity of the sample/	Дээж хүлээн авсан огноо /Date receipt/	Шинжилсэн огноо /Analyzing date/	Хэвлэсэн огноо /Printed date/
2.0л / 2.0L /	2024.07.25	2024.07.25-08.12	2024.08.12
Техникийн шаардлага / Technical requirements/ MNS 0900:2018			
Шинжилгээний аргын стандарт /Test method/ MNS ISO 11885:2011 /ICP/			

№	Үзүүлэлт /Parameters/	ЗДХ /Technical specification/ мг/л	Үр дүн /Test result/	№	Үзүүлэлт /Parameters/	ЗДХ /Technical specification/ мг/л	Үр дүн /Test result/
1	Манган, (Mn) мг/л /Manganium, Mn, mg/L /	<0.1	<0.005	11	Хөнгөнцагаан, (Al), мг/л /Aluminum, Al, mg/L /	<0.5	<0.0064
2	Никель, (Ni) мг/л /Nickel, Ni, mg/L /	<0.02	<0.0063	12	Лити, (Li) мг/л /Lithium, Li, mg/L /	-	<0.0073
3	Зэс, (Cu) мг/л /Copper, Cu mg/L /	<2.0	<0.0062	13	Бари, (Ba) мг/л /Barium, Ba, mg/L /	<0.7	<0.0058
4	Кадми, (Cd) мг/л /Cadmium, Cd mg/L /	<0.003	<0.0016	14	Мөнгө, (Ag) мг/л /Silver, S, mg/L /	<0.1	<0.0015
5	Кобальт, (Co) мг/л /Cobalt, Co, mg/L /	-	<0.0055	15	Бор, (B) мг/л /Bor, B, mg/L /	<2.4	0.0008
6	Хар тугалга, Pb мг/л /Lead, Pb mg/L /	<0.01	<0.006	16	Галли, (Ga) мг/л /Gallium, Ga, mg/L /	-	<0.0029
7	Цайр, (Zn) мг/л /Zinc, Zn, mg/L /	<5.0	<0.0075	17	Стронци, (Sr) мг/л /Strontium, Sr, mg/L /	<2.0	0.0034
8	Нийт хром (Cr) мг/л /Chromium, Cr, mg/L /	<0.05	<0.0047	18	Инди, (In) мг/л /Indium, In, mg/L /	-	0.0469
9	Нийт төмөр (Fe) мг/л /Iron, Fe, mg/L /	<0.3	<0.0058	19	Талли, Ta мг/л /Tallium, TI mg/L /	-	<0.0057
10	Бисмут, (Bi) мг/л /Bismuth, Bi, mg/L /	-	<0.0084	20	Ванади, V мг/л /Vanadium, V mg/L /	-	<0.005

Шинжилгээ гүйцэтгэсэн /Test performed by/:

Химич /Chemist/

Н. Халиунаа /KHaliunaa.N/

Хянасан /Approved/:

Лабораторийн эрхлэгч/ Head of laboratory/

Д.Мөнхзул /Munkhzul D MSc/

Хуудас1/1



ХЯНАЛТЫН ТӨВ ЛАБОРАТОРИ

/Central inspection laboratory/
Улаанбаатар хот Баянгол дүүрэг 2-р хороо
Чингүнжавын гудамж Утас 70180075



ИТГЭМЖЛЭГДСЭН ЛАБОРАТОРИЙН СОРИЛТЫН ДҮНГИЙН ХУУДАС

/Test result of accredited laboratory/

TL 092
MNS ISO 17025

Захиалагчийн нэр /Customer name/: "Говийн Шандаст Хүлэг" ХХК

Дээжн дугаар /Test number/	Дээжний хаяг, байршил /Sample location/	Уст цэгийн төрөл /Type of water/	
№ 603	Дорноговь аймаг, Даланжаргалан сум, Элдэв баг, Хойд элдэвийн уурхай шүүрлийн ус	Шүүрлийн ус	46°7'57.392" 109°0'2.036"5
Дээжний тоо, хэмжээ /Quantity of the sample/	Дээж хүлээн авсан огноо /Date receipt/	Шинжилсэн огноо /Analyzing date/	Хэвлэсэн огноо /Printed date/
2.0л / 2.0L /	2024.07.25	2024.07.25-08.12	2024.08.12
Техникийн шаардлага / Technical requirements/ MNS 4586:98			
Шинжилгээний аргын стандарт /Test method/ MNS ISO 11885:2011 /ICP/			

№	Үзүүлэлт /Parameters/	ЗДХ /Technical specification/ мг/л	Үр дүн /Test result/	№	Үзүүлэлт /Parameters/	ЗДХ /Technical specification/ мг/л	Үр дүн /Test result/
1	Манган, (Mn) мг/л /Manganium, Mn, mg/L /	<0.1	<0.005	11	Хөнгөнцагаан, (Al), мг/л /Aluminum, Al, mg/L /	<0.5	<0.0239
2	Никель, (Ni) мг/л /Nickel, Ni, mg/L /	<0.02	<0.0047	12	Лити, (Li) мг/л /Lithium, Li, mg/L /	-	<0.0139
3	Зэс, (Cu) мг/л /Copper, Cu mg/L /	<2.0	<0.0006	13	Бари, (Ba) мг/л /Barium, Ba, mg/L /	<0.7	<0.0054
4	Кадми, (Cd) мг/л /Cadmium, Cd mg/L /	<0.003	<0.0011	14	Мөнгө, (Ag) мг/л /Silver, S, mg/L /	<0.1	<0.0006
5	Кобальт, (Co) мг/л /Cobalt, Co, mg/L /	-	<0.0042	15	Бор, (B) мг/л /Bor, B, mg/L /	<2.4	0.0067
6	Хар тугалга, Pb мг/л /Lead, Pb mg/L /	<0.01	<0.0138	16	Галли, (Ga) мг/л /Gallium, Ga, mg/L /	-	<0.0062
7	Цайр, (Zn) мг/л /Zinc, Zn, mg/L /	<5.0	<0.0055	17	Стронци, (Sr) мг/л /Strontium, Sr, mg/L /	<2.0	0.0992
8	Нийт хром (Cr) мг/л /Chromium, Cr, mg/L /	<0.05	<0.0038	18	Инди, (In) мг/л /Indium, In, mg/L /	-	<0.0143
9	Нийт төмөр (Fe) мг/л /Iron, Fe, mg/L /	<0.3	<0.0046	19	Талли, Та мг/л /Tallium, Tl mg/L /	-	<0.021
10	Бисмут, (Bi) мг/л /Bismuth, Bi, mg/L /	-	<0.0219	20	Ванади, V мг/л /Vanadium, V mg/L /	-	<0.005

Шинжилгээ гүйцэтгэсэн /Test performed by/:
Химич /Chemist/

Н. Халиунаа /KHaliunaa.N/

Хянасан /Approved/:

Лабораторийн эрхлэгч/ Head of laboratory/

Д.Мөнхзул / Munkhzul D MSc/

Хуудас1/1



ХЯНАЛТЫН ТӨВ ЛАБОРАТОРИ
/Central inspection laboratory/

Улаанбаатар хот, Баянгол дүүрэг, 2-хороо,
Чингүнжавын гудамж Утас 70180075

ИТГЭМЖЛЭГДСЭН ЛАБОРАТОРИЙН
СОРИЛТЫН ДҮНГИЙН ХУУДАС
/Test result of accredited laboratory/



TL 092
MNS ISO 17025

Захиалагчийн нэр /Customer name/: "Говийн Шандаст Хүлэг"ХХК

Шинжилгээний тодорхойлолт /Analysis type/	Дээжний дугаар /Sample number/	Дээжний хаяг, байршил /Sample location/	Уст цэгийн төрөл /Type of water	
Бохир усны хими/микробиологи	№ 607	Даланжаргалан сум, Элдэв баг, Кемпийн ахуйн бохир ус	Бохир ус	46°8'20.688" 108°59'18.803"245

Дээжний хэмжээ /Quantity of sample/	Дээж хүлээн авсан огноо /Receiving date/	Шинжилсэн огноо /Analyzing date/	Хэвлэсэн огноо /Printed date/	Техникийн шаардлага /Technical requirements/
2.0л / 2.0L /	2024.07.25	2024.07.25-08.12	2024.08.12	MNS 4943:2015

№	Үзүүлэлт /Parameters/	Шинжлэх аргын стандарт /Test method/	Зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээ /Technical specification/	Үр дүн / Test result/
1	pH-Усны орчин /Hydrogen ions, mg/l /	MNS ISO 10523:2001	6.0-9.0	7.51
2	Аммони, (NH ⁴) мгN/л /Ammonia, mgN/l/	MNS ISO 4428:1997	-	2.78
3	Хлорид, Cl ⁻ , мг/л /Chloride Cl ⁻ mg/l /	MNS ISO 9297: 2007	-	489.21
4	Сульфат (SO ₄) ²⁻ мг/л / Sulfate, mg/l /	MNS ISO 6271:2011	-	653.68
5	Умбуур бодис, мг/л /TSS, mg/L /	MNS ISO 11923:2001	<30.0	200.00
6	Химийн хэрэгцээт хүчилтөрөгч , (XXX) , мг/л /COD, mg/l /	ХТЛ-СА3-4/02	<50.0	555.50
7	Биохимийн хэрэгцээт хүчилтөрөгч , (БХХ) , мг/л /BOD, mg/l /	ХТЛ-СА3-4/01	<20.0	213.65
8	Нитрит (NO ₂), мгN/л / Nitrite, mgN/l /	MNS ISO 4431:2005	-	0.02
9	Нитрат (NO ₃), мгN/л / Nitrate, mgN/l /	MNS ISO 7890-3:2001	-	0.49
10	Гэдэсний бүлгийн эмгэг төрөгч 1 мл-т	MNS 5668:2006	илрэхгүй	Илэрсэн

Шинжилгээ гүйцэтгэсэн /Test performed by/ :

Химич /Chemist/

Н. Халиунаа / N.Haliunaa. N/

Шинжилгээ гүйцэтгэсэн /Test performed by/ :

Микробиологич / Microbiologist /

Г. Нарансолонго / Naransolongo. G/

Хянасан /Approved/:

Лабораторийн эрхлэгч / Head of laboratory/

Д.Мөнхзул / Munkhzul.D MSc/

Хуудас/ page: 1/1



ЗАСГИЙН ГАЗРЫН
ХЭРЭГЖҮҮЛЭГЧ АГЕНТЛАГ
УСНЫ ГАЗАР

ХЯНАЛТЫН ТӨВ ЛАБОРАТОРИ
/Central inspection laboratory/

Улаанбаатар хот, Баянгол дүүрэг, 2-хороо,
Чингүсжавын гудамж Утас: 70180075

ИТГЭМЖЛЭГДСЭН ЛАБОРАТОРИЙН
СОРИЛТЫН ДҮНГИЙН ХУУДАС
/ Test result of accredited laboratory /



TL 092
MNS ISO 17025

Захиалагчийн нэр / Customer name /: "Говийн шандаст хүлэг" ХХК

Шинжилгээний тодорхойлолт /Analysis type/	Дээжний дугаар /Test number/	Дээжний хаяг, байршил /Sample location/	Уст цэгийн төрөл /Type of water/	
Цэвэр усны хими	№ 603	Дорноговь аймаг, Даланжаргалан сум, Элдэв баг, Хойд элдэвийн уурхайн шүүрлийн ус	Шүүрлийн ус	46°07'57.392" 109°00'2.036" 5°

Дээжний хэмжээ /Quantity of sample/	Дээж хүлээн авсан огноо /Receiving date/	Шинжилсэн огноо /Analyzing date/	Хэвлэсэн огноо /Printed date/	Техникийн шаардлага /Technical requirements/
2.0л/ 2.0l	2024.07.25	2024.07.25-08.12	2024.08.12	MNS 4586:98

№	Үзүүлэлт /Parameters/	Шинжлэх аргын стандарт /Test method/	Зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээ /Technical specification/	Үр дүн / Test result/
1	pH-Усны орчин /Hydrogen ions/	MNS ISO 10523:2001	6.5-8.5	8.35
2	Цахилгаан дамжуулах чанар, мСм/см /Electrical conductivity/	MNS ISO 7888:1999	-	5.79
3	Карбонат, (CO ³⁻) мг/л /Carbonate ion, mg/L	MNS ISO 6059:2005	-	0.35
4	Гидрокарбонат, (HCO ³⁻) мг/л /Hydrocarbon ion, mg/L/	MNS 1097:1970	-	314.15
5	Ерөнхий хатуулаг, мг-экв/л /Total hardness, mg-eq/L/	MNS 1097:1970	-	42.40
6	Кальци, (Ca ²⁺) мг/л /Calcium ion, mg/L/	MNS ISO 9963-1:2005	-	380.80
7	Магни, (Mg ²⁺) мг/л /Magnesium ion, mg/	MNS ISO 9297:2005	-	284.50
8	Хлорид, (Cl ⁻) мг/л /Chloride ion, mg/L/	MNS ISO 9963-1:2005	<300.0	503.39
9	Хуурай үлдэгдэл, мг/л /TDS, mg/L/	MNS 4431:2005	-	4948.00
10	Сульфат, (SO ⁴²⁻) мг/л /Sulfate ion, mg/L/	MNS ISO 7890-3:2001	<100.0	1326.40
11	Нитрат, (NO ³⁻) мгN/л /Nitrate ion, mgN/L/	MNS 4430:2005	<9.0	0.07
12	Нитрит, (NO ²⁻) мгN/л /Nitrite ion, mgN/L	MNS 6271:2011	<0.02	0.006
13	Аммони, (NH ⁴⁺) мгN/л /Ammonia ion, mgN/L/	MNS 4423:1997	<0.5	1.42
14	Төмөр, (Fe ³⁺) мг/л /Ferrium ion, mg/L/	MNS 1097:1970	-	0.22
15	Натри+Кали, (Na ⁺ , K ⁺) /Sodium+Potassium ion, mg/L/	MNS 1097:1970	-	105.50

Шинжилгээ гүйцэтгэсэн /Test performed by/:

Химич /Chemist/

Ө.Энхбаясгалан /Enkhbayasgalan. U/

Хянасан /Approved/:

Лабораторийн эрхлэгч /Head of laboratory/

Д.Мөнхзул /Munkhzul.D MSc/
Хуудас/ page: 1/1



“ДЭЭЖ” ХӨРС СУДЛАЛ, УСНЫ
СОРИЛТЫН ЛАБОРАТОРИ

“ДЭЭЖ” ХӨРС СУДЛАЛ, УСНЫ СОРИЛТЫН ЛАБОРАТОРИЙН ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ДҮН

Дээжийн бүртгэлийн дугаар: 24/6-8/1397

Захиалагч: “Байгаль Орчин Судалгаа Шинжилгээний Газар”

Дээж авсан цэг: Дорноговь аймаг, Даланжаргалан сум, хогийн цэг, “Говийн Шандаст Хүлэг” ХХК
Газазүйн байршил: 108.987791, 46.136773

Дээжний дугаар: S-3

Холбоо барих дугаар: 99090782

Дээжийн тодорхойлолт				
Дээжийн дугаар	Дээжийн нэр	Хүлээн авсан хугацаа	Шинжилсэн хугацаа	Олгосон Огноо
6-8/1397	Хөрс	2024.07.25	2024.08.05	2024.08.05

Хөрсний эрүүл ахуйн шинжилгээний дүн, 1гр хөрсөнд						
Дээжийн дугаар	Нянгийн тоо MNS 6341:2012	Гэдэсний савханцарын титр (E.Coli) MNS 5367:2004		Анаэробын (Cl.perfringens) MNS 6341:2012		Гэдэсний бүлгийн эмгэг төрөгч нян (Salmonella spp) MNS 6341:2012
6-8/1397	Шинжилгээний хариу	Шинжилгээний хариу	Бохирдлын зэрэг	Шинжилгээний хариу	Бохирдлын зэрэг	Шинжилгээний хариу
	$3.9 \cdot 10^6$	0.001	3	0.01	2	Илрээгүй

Жич: Энэхүү шинжилгээний хариу нь тухайн цэгийн дээжийн сорьцод хамаарах ба хувиан олшруулахыг хориглоно.

Сорилтыг гүйцэтгэсэн:
Шинжээч

Хянаж баталгаажуулсан:
Лабораторийн эрхлэгч



А.Номин, M.Sc

Д.Золзаяа, M.Sc



"ДЭЭЖ" ХӨРС СУДЛАЛ, УСНЫ
СОРИЛТЫН ЛАБОРАТОРИ

"ДЭЭЖ" ХӨРС СУДЛАЛ, УСНЫ СОРИЛТЫН ЛАБОРАТОРИЙН ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ДҮН

Дээжийн бүртгэлийн дугаар: 24/6-8/1397

Захиалагч: "Байгаль Орчин Судалгаа Шинжилгээний Газар"

Дээж авсан цэг: Дорноговь аймаг, Даланжаргалан сум, хогийн цэг, "Говийн Шандаст Хүлэг" ХХК
Газазүйн байршил: 108.987791, 46.136773

Дээжний дугаар: S-3

Холбоо барих дугаар: 99090782

Дээжийн тодорхойлолт				
Дээжийн дугаар	Дээжийн нэр	Хүлээн авсан хугацаа	Шинжилсэн хугацаа	Олгосон Огноо
6-8/1397	Хөрс	2024.07.25	2024.08.05	2024.08.05

Хөрсний эрүүл ахуйн шинжилгээний дүн, 1гр хөрсөнд						
Дээжийн дугаар	Нянгийн тоо MNS 6341:2012	Гэдэсний савханцарын титр (E.Coli) MNS 5367:2004		Анаэробын (Cl.perfringens) MNS 6341:2012		Гэдэсний бүлгийн эмгэг төрөгч нян (Salmonella spp) MNS 6341:2012
6-8/1397	Шинжилгээний хариу	Шинжилгээний хариу	Бохирдлын зэрэг	Шинжилгээний хариу	Бохирдлын зэрэг	Шинжилгээний хариу
	$3.9 \cdot 10^6$	0.001	3	0.01	2	Илрээгүй

Жич: Энэхүү шинжилгээний хариу нь тухайн цэгийн дээжийн сорьцод хамаарах ба хувиан олшруулахыг хориглоно.

Сорилтыг гүйцэтгэсэн:
Шинжээч

Хянаж баталгаажуулсан:
Лабораторийн эрхлэгч



А.Номин, M.Sc

Д.Золзаяа, M.Sc



"ДЭЭЖ" ХӨРС СУДЛАЛ, УСНЫ
СОРИЛТЫН ЛАБОРАТОРИ

"ДЭЭЖ" ХӨРС СУДЛАЛ, УСНЫ СОРИЛТЫН ЛАБОРАТОРИЙН ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ДҮН

Дээжийн бүртгэлийн дугаар: 24/6-21/1570

Захиалагч: "Байгаль Орчин Судалгаа Шинжилгээний Газар"

Дээж авсан цэг: Дорноговь аймаг, Даланжаргалан сум, Шимт овоолго, "Говийн шандаст хүлэг" ХК
Газарзүйн байршил: 109.007254, 46.136125

Дээжний дугаар: S-8

Холбоо барих дугаар: 99090782

Дээжийн тодорхойлолт

Дээжийн дугаар	Дээжийн нэр	Хүлээн авсан хугацаа	Шинжилсэн хугацаа	Олгосон Огноо
6-21/1570	Хөрс	2024.07.25	2024.08.05	2024.08.05

I. Хөрсний механик бүрэлдэхүүн

Дээжийн дугаар	Шинжилгээний аргын стандарт	Дээж авсан гүн, см	Механик ширхэгүүд, % ширхэгийн хэмжээ, мм						
			1-0.25	0.25-0.05	0.05-0.01	0.01-0.005	0.005-0.001	<0.001	<0.01
6-21/1570	MNS 6824.2020	0-30	41.3	21.4	11.4	10.7	6.5	8.7	25.9

II. Хөрсний химийн үндсэн үзүүлэлтүүд

Дээжийн дугаар	Шинжилгээний аргын стандарт	Дээж авсан гүн, см	pH	Давс, %	Цдч, ds/m	Ялзмаг, %	CaCO ₃ , %	Солилцох сууриуд, мг-экв/100г		Шим тэжээлийн элементүүд, мг/100г	
								Ca ⁺²	Mg ⁺²	P ₂ O ₅	K ₂ O
6-21/1570	MNS 3310:1991	0-30	8.39	0.10	0.210	1.6	-	13	5	2.9	45

Жич: Энэхүү шинжилгээний хариу нь тухайн цэгийн дээжийн сорьцод хамаарах ба хувиан олшруулахыг хориглоно.

Сорилтыг гүйцэтгэсэн:
Шинжээч

Хянаж баталгаажуулсан:
Лабораторийн эрхлэгч



Г.Сувдмаа

Д.Золзаяа, M.Sc



"ДЭЭЖ" ХӨРС СУДЛАЛ, УСНЫ
СОРИЛТЫН ЛАБОРАТОРИ

"ДЭЭЖ" ХӨРС СУДЛАЛ, УСНЫ СОРИЛТЫН ЛАБОРАТОРИЙН ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ДҮН

Дээжийн бүртгэлийн дугаар: 24/6-21/1563

Захиалагч: "Байгаль Орчин Судалгаа Шинжилгээний Газар"

Дээж авсан цэг: Дорноговь аймаг, Даланжаргалан сум, Засварын төв, "Говийн шандаст хүлэг" ХХК
Газарзүйн байршил: 109.00902, 46.135472

Дээжний дугаар: S-4

Холбоо барих дугаар: 99090782

Дээжийн тодорхойлолт

Дээжийн дугаар	Дээжийн нэр	Хүлээн авсан хугацаа	Шинжилсэн хугацаа	Олгосон Огноо
6-21/1563	Хөрс	2024.07.25	2024.08.05	2024.08.05

I. Хөрсний механик бүрэлдэхүүн

Дээжийн дугаар	Шинжилгээний аргын стандарт	Дээж авсан гүн, см	Механик ширхэгүүд, % ширхэгийн хэмжээ, мм						
			1-0.25	0.25-0.05	0.05-0.01	0.01-0.005	0.005-0.001	<0.001	<0.01
6-21/1563	MNS 6824.2020	0-30	40.6	29.1	12.9	9.2	5.4	2.8	17.4

II. Хөрсний химийн үндсэн үзүүлэлтүүд

Дээжийн дугаар	Шинжилгээний аргын стандарт	Дээж авсан гүн, см	pH	Давс, %	ЦДЧ, ds/m	Ялзмаг, %	CaCO ₃ , %	Солилцох сууриуд, мг-экв/100г		Шим тэжээлийн элементүүд, мг/100г	
								Ca ⁺²	Mg ⁺²	P ₂ O ₅	K ₂ O
6-21/1563	MNS 3310:1991	0-30	8.17	0.31	0.287	0.34	-	12	8	1.1	34

Жич: Энэхүү шинжилгээний хариу нь тухайн цэгийн дээжийн сорьцод хамаарах ба хувилан олшруулахыг хориглоно.

Сорилтыг гүйцэтгэсэн:
Шинжээч



Г.Сувдмаа

Хянаж баталгаажуулсан:
Лабораторийн эрхлэгч

Д.Золзаяа, M.Sc



"ДЭЭЖ" ХӨРС СУДЛАЛ, УСНЫ
СОРИЛТЫН ЛАБОРАТОРИ

"ДЭЭЖ" ХӨРС СУДЛАЛ, УСНЫ СОРИЛТЫН ЛАБОРАТОРИЙН ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ДҮН

Дээжийн бүртгэлийн дугаар: 24/6-21/1561

Захиалагч: "Байгаль Орчин Судалгаа Шинжилгээний Газар"

Дээж авсан цэг: Дорноговь аймаг, Даланжаргалан сум, Бутлуур, "Говийн шандаст хүлэг" ХХК

Газарзүйн байршил: 108.99255, 46.13283

Дээжний дугаар: S-2

Холбоо барих дугаар: 99090782

Дээжийн тодорхойлолт

Дээжийн дугаар	Дээжийн нэр	Хүлээн авсан хугацаа	Шинжилсэн хугацаа	Олгосон Огноо
6-21/1561	Хөрс	2024.07.25	2024.08.05	2024.08.05

I. Хөрсний механик бүрэлдэхүүн

Дээжийн дугаар	Шинжилгээний аргын стандарт	Дээж авсан гүн, см	Механик ширхэгүүд, % ширхэгийн хэмжээ, мм						
			1-0.25	0.25-0.05	0.05-0.01	0.01-0.005	0.005-0.001	<0.001	<0.01
6-21/1561	MNS 6824:2020	0-30	42.6	18.2	12.8	14.5	8.2	3.7	26.4

II. Хөрсний химийн үндсэн үзүүлэлтүүд

Дээжийн дугаар	Шинжилгээний аргын стандарт	Дээж авсан гүн, см	pH	Давс, %	ЦДЧ, ds/m	Ялзмаг, %	CaCO ₃ , %	Солилцох сууриуд, мг-экв/100г		Шим тэжээлийн элементүүд, мг/100г	
								Ca ⁺²	Mg ⁺²	P ₂ O ₅	K ₂ O
6-21/1561	MNS 3310:1991	0-30	7.26	0.41	0.675	-	-	13	6	0.7	35

Жич: Энэхүү шинжилгээний хариу нь тухайн цэгийн дээжийн сорьцод хамаарах ба хувиан олшруулахыг хориглоно.

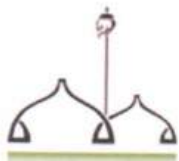
Сорилтыг гүйцэтгэсэн:
Шинжээч



Г.Сувдмаа

Хянаж баталгаажуулсан:
Лабораторийн эрхлэгч

Д.Золзаяа, M.Sc



ХӨРС СУДЛАЛЫН
ИТГЭМЖЛЭГДСЭН ЛАБОРАТОРИ



ИНЖЕНЕР ГЕОДЕЗИ ХХК
Утас/Факс 77278899, 77288899
E-mail: soil_lab@geo-mongol.mn

Дугаар: 24/1961

Дээж авсан огноо: 2024 он 11 сарын 05

Шинжилгээ хийсэн огноо: 2024 он 11 сарын 06-07

Дээж авсан газрын нэр: Дорноговь аймаг, Даланжаргалан сум, Хойд элдэвийн уурхай

Координат: -

НДТ: -

Дээж шинжлүүлсэн байгууллага, хувь хүн: “Анализ мэп про”ХХК

Харилцах утас: 88145600

Хөрсний хүнд металл

№	Лаб №	Дээжний нэр	Гүн, см	Хүнд металл мг/кг					
				Ni /Никель/	Cd /Кадми/	Pb /Хар тугалга/	Cu /Зэс/	Zn /Цайр/	Cr /Хром/
1	24/4728	Хойд алаг тогоо	-	5.66	0.01	20.9	9.35	69.7	10.1
2	24/4729	Бутлуур	-	4.44	ND	11.8	6.50	71.7	15.6
3	24/4730	Хүйс хар	-	4.75	ND	13.3	6.47	89.1	8.90
4	24/4731	Засварын төв	-	8.60	ND	21.0	15.8	97.5	10.6
5	24/4732	Баяжуулахын дэргэд	-	0.38	ND	15.8	7.30	63.6	ND
6	24/4733	Хогийн цэг	-	0.41	ND	14.6	7.23	50.9	ND
7	24/4734	ШТС	-	ND	ND	17.7	9.16	87.1	ND
8	24/4735	Баянцогтын энгэр	-	ND	ND	21.7	8.86	45.4	ND
9	24/4736	Хойд алаг тогоо-Овоолго	-	15.2	ND	16.9	21.1	67.6	10.6
10	24/4737	Шимт хөрсний овоолго	-	8.05	ND	18.3	13.2	49.4	7.44
11	24/4738	Элдэвийн уурхай Карьер	-	ND	ND	18.9	5.95	36.7	ND
Хүлцэх агууламж /MNS 5850:2019/				150,0	3,0	100,0	100,0	300,0	150,0
Хортой агууламж /MNS 5850:2019/				1000,0	10,0	500,0	500,0	600,0	400,0
Аюултай агууламж /MNS 5850:2019/				1800,0	20,0	1200,0	1000,0	1000,0	1500,0
Элементүүдийн зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээ стандарт				/MNS 5850:2019/					

*ND-not detect

Жич: Энэхүү шинжилгээний хариу нь тухайн цэгийн дээжинд хамаарах ба хуулбарлан хэрэглэхийг хориглоно.

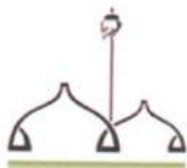
Шинжилгээ хийсэн арга стандарт:

(MNS ISO 11466:2007)

Лабораторийн эрхлэгч: Д.Цагаандархи /MS.c/

Задлан шинжээч: О.Дагвийжамал /MS.c/





ХӨРС СУДЛАЛЫН
ИТГЭМЖЛЭГДСЭН ЛАБОРАТОРИ



ИНЖЕНЕР ГЕОДЕЗИ ХХК

Утас/Факс 77278899, 77288899

E-mail: soil_lab@geo-mongol.mn

Дугаар: 24/1973

Дээж авсан огноо: 2024 он 11 сарын 05

Шинжилгээ хийсэн огноо: 2024 он 11 сарын 06-07

Дээж авсан газрын нэр: Дорноговь аймаг, Даланжаргалан сум, Хойд элдэвийн уурхай

Координат: -

НДТ: -

Дээж шинжлүүлсэн байгууллага, хувь хүн: “Анализ мэп про”ХХК

Харилцах утас: 88145600

Уст цэгийн төрөл ба дугаар: худаг

Лаб № 24/4742

Усны химийн задлан шинжилгээний дүн

Анион	мг/л	мг/экв	%, мг-экв/л	Катион	мг/л	мг/экв	%, мг-экв/л
Cl ⁻	106.35	3.00	27.76	Na ⁺ +K ⁺	98.20	4.27	39.56
SO ₄ ²⁻	116.40	2.42	22.46	NH ₄ ⁺	0.10	0.01	0.05
NO ₃ ⁻	9.98	0.16	1.49	Ca ²⁺	54.11	2.70	25.02
NO ₂ ⁻	0.50	0.01	0.10	Mg ²⁺	46.21	3.80	35.21
CO ₃ ²⁻	0.00	0.00	0.00	Fe ²⁺	0.30	0.02	0.15
HCO ₃ ⁻	317.30	5.20	48.19	Fe ³⁺	0.00	0.00	0.00
Дүн	550.53	10.79	100.00	Дүн	198.91	10.79	100.00

Анион катионуудын нийлбэр:

749.44 мг/л

HCO₃⁻ ийн хагасыг хассан анион катионуудын нийлбэр:

591.0 мг/л

Хуурай үлдэгдэл:

768.0 мг/л

Ерөнхий хатуулаг:

6.50 мг-экв/л

pH:

8.58

Исэлдэх чанар:

1.12 мг/л

Усны физик шинж. чанар

Шүүгдэсний өнгө: Шаравтар

Үнэр: Үгүй

Амт: -

Булингар: Тунгалаг

Тунадас: Үгүй

Усны давсны химийн найрлагын томъёо $M(768.0 \text{ мг/л}) = \frac{HCO-48.19 \text{ Cl}-27.76 \text{ SO}-22.46}{Na+K \text{ } 39.56 \text{ Mg}-35.21 \text{ Ca}-25.02}$

Тайлбар

Химийн бүрэлдэхүүнээрээ гидрокарбонатын ангийн, натрийн бүлгийн, 2-р төрлийн, чанарын хувьд цэнгэгдүү буюу харьцангуй ихэвтэр эрдэсжилттэй, хатуу ус байна.

Шинжилгээ хийсэн арга стандарт:

(MNS 1097:1970, MNS 6271:2011, MNS ISO 10523:2001, MNS ISO 9297:2005, MNS ISO 6059:2005)

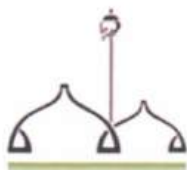
Лабораторийн эрхлэгч:

Л.Цагаандархи /MS.c/

Задлан шинжээч:

О.Алтанцэцэг /MS.c/





ХӨРС СУДЛАЛЫН ИТГЭМЖЛЭГДСЭН ЛАБОРАТОРИ



ИНЖЕНЕР ГЕОДЕЗИ ХХК

Утас/Факс 77278899, 77288899

E-mail: soil_lab@geo-mongol.mn

Дугаар: 24/1974

Дээж авсан огноо: 2024 он 11 сарын 05

Шинжилгээ хийсэн огноо: 2024 он 11 сарын 06-07

Дээж авсан газрын нэр: Дорноговь аймаг, Даланжаргалан сум, Хойд элдэвийн уурхай

Координат: -

НДТ: -

Дээж шинжлүүлсэн байгууллага, хувь хүн: "Анализ мэп про"ХХК

Харилцах утас: 88145600

Уст цэгийн төрөл ба дугаар: Элдэвийн уурхайн шүүрлийн ус

Лаб № 24/4743

Усны химийн задлан шинжилгээний дүн

Анион	мг/л	мг/экв	%, мг-экв/л	Катион	мг/л	мг/экв	%, мг-экв/л
Cl ⁻	202.07	5.69	30.20	Na ⁺ +K ⁺	9.05	0.39	2.09
SO ₄ ²⁻	152.70	3.18	16.87	NH ₄ ⁺	1.00	0.06	0.29
NO ₃ ⁻	48.16	0.78	4.12	Ca ²⁺	182.36	9.10	48.28
NO ₂ ⁻	0.05	0.00	0.01	Mg ²⁺	113.09	9.30	49.34
CO ₃ ²⁻	12.00	0.20	1.06	Fe ²⁺	0.00	0.00	0.00
HCO ₃ ⁻	549.18	9.00	47.75	Fe ³⁺	0.00	0.00	0.00
Дүн	964.16	18.85	100.00	Дүн	305.50	18.85	100.00

Анион катионуудын нийлбэр:

1269.66 мг/л

HCO₃⁻ ийн хагасыг хассан анион катионуудын нийлбэр:

995.0 мг/л

Хуурай үлдэгдэл:

2660.0 мг/л

Ерөнхий хатуулаг:

18.4 мг-экв/л

pH:

8.80

Исэлдэх чанар:

0.96 мг/л

Усны физик шинж. чанар

Шүүгдэсний өнгө: Өнгөгүй

Үнэр: Үгүй

Амт: -

Булингар: Тунгалаг

Тунадас: Үгүй

Усны давсны химийн найрлагын томьёо $M(2660.0 \text{ мг/л}) = \frac{HCO-47.75 \text{ Cl}-30.20}{Mg-49.34 \text{ Ca}-48.28}$

Тайлбар

Химийн бүрэлдэхүүнээрээ гидрокарбонатын ангийн, магнийн бүлгийн, 3-р төрлийн, чанарын хувьд их эрдэсжилттэй, маш хатуу ус байна.

Шинжилгээ хийсэн арга стандарт:

(MNS 1097:1970, MNS 6271:2011, MNS ISO 10523:2001, MNS ISO 9297:2005, MNS ISO 6059:2005)

Лабораторийн эрхлэгч:

Л. Цагаандархи /MS.c/

Задлан шинжээч:

О.Алтанцэцэг /MS.c/



Татварын төрөл	Татварын алба	Дүн	Төлсөн огноо
АМНАТ-Тусгай зөвшөөрөл эзэмшигч	Том татвар төлөгчийн газар	576,268,195.77	2024/01/31 10:56
АМНАТ-Тусгай зөвшөөрөл эзэмшигч	Том татвар төлөгчийн газар	100,000,000.00	2024/02/02 15:12
АМНАТ-Тусгай зөвшөөрөл эзэмшигч	Том татвар төлөгчийн газар	1,000,000,000.00	2024/02/29 12:16
АМНАТ-Тусгай зөвшөөрөл эзэмшигч	Том татвар төлөгчийн газар	700,000,000.00	2024/03/19 12:57
АМНАТ-Тусгай зөвшөөрөл эзэмшигч	Том татвар төлөгчийн газар	500,000,000.00	2024/03/29 11:11
АМНАТ-Тусгай зөвшөөрөл эзэмшигч	Том татвар төлөгчийн газар	300,000,000.00	2024/03/29 17:04
АМНАТ-Тусгай зөвшөөрөл эзэмшигч	Том татвар төлөгчийн газар	500,000,000.00	2024/04/24 16:10
АМНАТ-Тусгай зөвшөөрөл эзэмшигч	Том татвар төлөгчийн газар	1,000,000,000.00	2024/04/29 12:14
АМНАТ-Тусгай зөвшөөрөл эзэмшигч	Том татвар төлөгчийн газар	1,100,000,000.00	2024/05/28 12:02
АМНАТ-Тусгай зөвшөөрөл эзэмшигч	Том татвар төлөгчийн газар	275,489,141.21	2024/05/31 10:22
АМНАТ-Тусгай зөвшөөрөл эзэмшигч	Том татвар төлөгчийн газар	124,564,649.80	2024/05/31 11:13
АМНАТ-Тусгай зөвшөөрөл эзэмшигч	Том татвар төлөгчийн газар	10,000,000.00	2024/06/26 16:17
АМНАТ-Тусгай зөвшөөрөл эзэмшигч	Том татвар төлөгчийн газар	1,227,854,142.68	2024/06/27 10:09
АМНАТ-Тусгай зөвшөөрөл эзэмшигч	Том татвар төлөгчийн газар	1,500,000,000.00	2024/08/01 12:16
АМНАТ-Тусгай зөвшөөрөл эзэмшигч	Том татвар төлөгчийн газар	700,000,000.00	2024/08/30 14:43
АМНАТ-Тусгай зөвшөөрөл эзэмшигч	Том татвар төлөгчийн газар	800,000,000.00	2024/09/02 15:51
АМНАТ-Тусгай зөвшөөрөл эзэмшигч	Том татвар төлөгчийн газар	1,351,000,000.00	2024/10/04 14:29
		11,765,176,129.46	

Татварын төрөл	Татварын алба	Дүн	Төлсөн огноо
Нүүрсний агаарын бохирдлын төлбөр	Том татвар төлөгч	176,210,840.00	2024/10/04 14:16
Нүүрсний агаарын бохирдлын төлбөр	Том татвар төлөгч	137,464,910.00	2024/06/26 16:13
Нүүрсний агаарын бохирдлын төлбөр	Том татвар төлөгч	10,000,000.00	2024/06/25 12:11
Нүүрсний агаарын бохирдлын төлбөр	Том татвар төлөгч	10,000,000.00	2024/06/26 16:15
		333,675,750.00	

Татварын төрөл	Татварын алба	Дүн	Төлсөн огноо
Автын агаарын бохирдлын төлбөр	Хан-Уул	9,500.00	2024/06/04 14:13
Автын агаарын бохирдлын төлбөр	Хан-Уул	3,500.00	2024/06/13 16:21
Автын агаарын бохирдлын төлбөр	Хан-Уул	1,800.00	2024/06/13 16:40
Автын агаарын бохирдлын төлбөр	Хан-Уул	9,500.00	2024/06/13 18:14
Автын агаарын бохирдлын төлбөр	Хан-Уул	1,800.00	2024/06/13 16:21
Автын агаарын бохирдлын төлбөр	Хан-Уул	9,500.00	2024/03/26 14:30
Автын агаарын бохирдлын төлбөр	Хан-Уул	9,500.00	2024/03/26 14:29
Автын агаарын бохирдлын төлбөр	Хан-Уул	9,500.00	2024/03/26 14:29
Автын агаарын бохирдлын төлбөр	Хан-Уул	9,500.00	2024/03/26 14:31
Автын агаарын бохирдлын төлбөр	Хан-Уул	9,500.00	2024/06/13 18:14
Автын агаарын бохирдлын төлбөр	Хан-Уул	1,800.00	2024/06/13 16:21
Автын агаарын бохирдлын төлбөр	Хан-Уул	9,500.00	2024/06/13 16:21
Автын агаарын бохирдлын төлбөр	Хан-Уул	9,500.00	2024/06/13 16:19
Автын агаарын бохирдлын төлбөр	Хан-Уул	9,500.00	2024/06/13 16:19
		103,900.00	